ABC Amber Palm Converter, http://www.processtext.com/abcpalm.html

C:\Users\Plazma\Desktop\detektvky a válečné\Berry Steve- 7 kníh\Bery Steve - Jantarova komnata.pdb

**PDB Name:** Bery S - Jantarova komnata
**Creator ID:** REAd
**PDB Type:** TEXt
**Version:** 0
**Unique ID Seed:** 0
**Creation Date:** 13.10.1937
**Modification Date:** 13.10.1937
**Last Backup Date:** 1.1.1970
**Modification Number:** 0

STEVE BERRY
JANTAROVÁ KOMNATA
2007

PODĚKOVÁNÍ

Jednou mi kdosi řekl, že psaní je osamělý proces; toto konstatování je pravdivé. Rukopis ovšem nikdy nekončí ve vakuu, zejména ne ten, který má to štěstí, že je vydán. V mém případě existuje řada lidí, jimž jsem povinován díkem.

Především Pam Ahearnové, která dokázala vyváznout z každé bouře a vplout do klidných vod. Následuje Mark Tavani, pozoruhodný nakladatel, jenž mi dal šanci. Pak Fran Downingová, Nan-cy Pridgenová a Daiva Woodworthová, úžasné ženy, díky nimž se každý středeční večer stal svátkem. Je mi velkou ctí být "jedním z děvčat". Romanopisci David Poyer a Lenore Hartová mi nejen poskytli praktické lekce, ale přivedli mě k Franku Greenovi, který si dal tu práci a naučil mě, co bych měl znát. Nesmím zapomenout na rodiče mé ženy Arnolda a Janelle Jamesovy, které ani nenapadlo mě od psaní odrazovat. A konečně zde jsou ti, kdo naslouchali mým nesouvislým řečem, četli mé prvotní pokusy a dělili se se mnou o své názory. Obávám se zveřejnit jejich seznam ze strachu, že bych někoho pominul. Věžte prosím, že každý z vás je pro mne důležitý a že vaše ohleduplná šetrnost mi vydláždila cestu.

Především však chci poděkovat dvěma lidem, kteří pro mne znamenají nejvíce - své ženě Amy a dceři Elizabeth, jež společně všechno umožnily, včetně této knihy.

At je země pustošena z jakéhokoliv důvodu, měli bychom ušetřit ty stavby, které dělají čest lidské společnosti a nezvyšuji sílu nepřítele - například chrámy, hrobky, veřejné budovy a všechna díla zaznamená-níhodné krásy... Ten, kdo svého protivníka svévolně zbavuje uměleckých divů, jako by prohlásil sám sebe za nepřítele lidstva.
Emmerich de Vattel, Zákon národů, 1758

Detailně jsem prostudoval stav historických památek v Petrodvorci, Carském Selu a v Pavlovsku a ve všech třech městech jsem byl svědkem obludného ničení těchto památníků. A co je ještě horší, způsobené škody, které pro jejich obrovský rozsah snad nebude možné ani vyčíslit, nesou známky předem promyšleného konání.
Výpověď Josifa Orbeliho, ředitele Ermitáže, před norimberským tribunálem, 22. února 1946

Prolog
Koncentrační tábor Mauthausen, Rakousko 10. dubna 1945

S poluvězni mu říkali Ucho, protože to byl jediný Rus v Baráku 8, který rozuměl německy. Jeho skutečné jméno Karol Borya snad již nikdo neznal; přezdívku získal hned prvního dne, když před rokem přijel do tábora, a už mu zůstala. Byl na ni hrdý a zodpovědnost, která z ní vyplývala, si bral k srdci.
"Co slyšíš?" zeptal se z temnoty šeptem jeden ze spoluvězňů.

Stál u okna a tiskl se k ledové tabulce, jeho dech se v suchém vzduchu srážel jako pavučinková vlákna babího léta.
"Chtějí se zase bavit?" vyzvídal další vězeň.

Večer před dvěma dny odvedly stráže z Baráku 8 ruského válečného zajatce. Pocházel z Roštová na Donu, sloužil u pěchoty a do tábora přibyl teprve nedávno. Jeho křik slyšeli celou noc a ukončila ho až dávka ze samopalu. Druhý den ráno viselo zkrvavené tělo u hlavní brány jako výstraha ostatním.

Krátce se odvrátil od okna. "Tiše. V tom větru toho moc neslyším."

V baráku stály trojpatrové palandy prolezlé hmyzem a každý vězeň měl přidělen necelý metr čtvereční místa. Na Karola Boryu hledělo sto párů zapadlých očí.

Všichni muži jeho příkaz respektovali. Nikdo se ani nepohnul, hrůzy Mauthausenu dávno pohltily jejich strach. Náhle odskočil od okna. "Jdou sem."

V příštím okamžiku se rozletěly dveře baráku a za četařem Humerem, velitelem Baráku 8, pronikl dovnitř závan mrazivého vzduchu.
"Achtung!"

Klaus Humer byl samozřejmě jako všichni strážní v Mauthausenu příslušníkem SS a na límci nosil výložky unterscharfůhrera. Za ním stáli další dva ozbrojení esesáci, ale on sám chodil vždy

beze zbraně. Sto devadesát centimetrů vysoká býčí postava a medvědí paže mu poskytovaly veškerou ochranu, kterou potřeboval.
"Potřebujeme dobrovolníky," oznámil. "Ty, ty, ty a ty."
Karol Borya byl vybrán jako poslední. Uvažoval, co se děje. V noci umíralo jen málo vězňů. Plynové komory nepracovaly, větraly se a čistily, aby byly připraveny na jatka následujícího dne. Stráže zůstávaly na ubikacích a tísnily se kolem litinových kamen, ve kterých hořelo dřevo, při jehož štípání vězni hynuli. I lékaři a jejich pomocníci spali a připravovali se na další den vyplněný experimenty s náhodně vybranými zajatci, kteří se změnili na laboratorní zvířata.
Humer se podíval přímo na něj. "Ty mi rozumíš, že?"
Borya neodpověděl a beze slova hleděl do černých očí. Hrůzný rok jej dostatečně poučil o ceně mlčení.
"Nemáš mi co říct?" zeptal se Humer německy. "To je dobře. Musíš rozumět a držet hubu."
Do baráku vešel další strážný a nesl čtyři vlněné kabáty přehozené přes ruku.
"Kabáty?" podivil se jeden z Rusů.
Přepych, o kterém si vězňové mohli nechat jenom zdát. Při příchodu každý nafasoval špinavou halenu z pytloviny a rozedrané kalhoty, spíš hadry než oděv. Po smrti jim je svlékli, aby je - špinavé a smradlavé - přidělili novému přírůstku.
Strážný hodil kabáty na zem a Humer na ně ukázal prstem. "Mantel anziehenl"
Karol Borya se sklonil k zelené hromádce. "Četař říká, že si je máme obléct," vysvětlil rusky.
Ostatní tři následovali jeho příklad.
Hrubá vlna mu dráždila kůži, ale jinak se cítil příjemně. Uběhlo hodně vody od chvíle, kdy se naposled alespoň trochu zahřál.
"Ven!" rozkázal Humer.
Tři Rusové se podívali na Boryu, který zamířil ke dveřím. Vyšli do noci.
Humer je vedl přes umrzlý sníh na "apelplac", hlavní nádvoří. Mezi řadami baráků skučel ledový vítr. Mačkalo se v nich přes osm tisíc vězňů, mnohem víc, než žilo lidí v Boryově rodné oblasti v Bělorusku. Dospěl k názoru, že svou vlast již nikdy neuvidí.

Čas pro něj v podstatě ztratil smysl, ale snažil se udržet si o něm jakési povědomí, aby nezešílel. Konec března... ne, začátek dubna, a pořád mrzne. Proč nemůže prostě zemřít nebo být zplynován podobně jako stovky spoluvězňů denně? Že by mu osud předurčil tohle peklo přežít?
Ale za co?
Na apelplacu odbočil Humer vlevo a vydal se přes otevřené holé prostranství. Na jedné straně stály další dřevěné baráky, druhou lemovaly táborová kuchyň, vězení a ošetřovna. Na vzdálenějším konci se v šeru rýsoval válec, tunové ocelové monstrum, které zajatci denně vláčeli přes zasněžené nádvoří. Borya tiše doufal, že nedostanou rozkaz právě k této práci.
Humer se zastavil před čtyřmi vysokými kůly zaraženými do země.
Před dvěma dny odvedli strážní deset vybraných vězňů do blízkého lesa a i tehdy padl los na Boryu. Pokáceli čtyři osiky - jeden ze zajatců si při tom zlomil ruku a byl na místě zastřelen -, osekali větve, uřezali vršky kmenů a kůly pak odvlekli do tábora, kde je postavili do vykopaných jam a zaházeli hlínou tak, že vyčnívaly asi dva metry nad úroveň terénu. Dva dny stály kůly osamoceně, ale ted je hlídali dva ozbrojení strážní. Nad hlavou jim svítily obloukové lampy a zamlžovaly nepříjemně suchý vzduch.
"Počkejte tady," přikázal Humer.
Četař vyšel po krátkém schodišti a vešel do věznice. Otevřenými dveřmi padal na zem obdélník nažloutlého světla. Za chvíli z nich vyšli čtyři muži, úplně nazí. Blonďaté hlavy neměli oholené jako všichni Rusové, Poláci a Židé, kteří tvořili převážnou část osazenstva tábora. Na rozdíl od ostatních vězňů se pohybovali svižně, jejich svaly si uchovaly sílu. Neměli zapadlé oči a chyběl jim onen typický apatický pohled. Jejich těla nevykazovala známky podvýživy, nehyzdily je boláky ani otoky. Tihle muži byli statní, urostlí. Vojáci. Němci. A výraz jejich tváří Borya dobře znal. Žulový obličej, žádné emoce, jen ledový chlad, stejně jako noc.
Všichni čtyři pochodovali s hrdě vztyčenou hlavou a s napjatými pažemi, žádný z nich nedal ani náznakem najevo, že mu mráz spaluje mléčně bílou kůži. Za nimi vyšel z věznice Humer a ukázal ke kůlům. "Jděte k nim."

Čtveřice nahých Němců zamířila udaným směrem.
Humer hodil do sněhu čtyři smotané silné provazy a přikázal Rusům: "Přivažte je ke kůlům!"
Borya se pod tázavými pohledy svých druhů sklonil pro lana, rozdal jim je a vysvětlil, co mají dělat. Každý z nich přistoupil k jednomu nahému Němci - ti zatím stáli v pozoru před hrubými osikovými kůly - a přemýšlel, jakého prohřešku se asi dopustili, že si vysloužili tak šílené zacházení. Borya přetáhl svému muži kolem hrudi konopný provaz a začal ho vzadu za kůlem svazovat.
"Pořádně!" zařval na něho Humer.
Borya uvázal na konci hrubého provazu smyčku, protáhl jí druhý konec a pevně utáhl. Němec nehnul brvou. Všiml si, že Humer věnuje pozornost ostatním třem zajatcům, a využil příležitost. "Co jste provedli" zeptal se tiše německy.
Žádná odpověď.
Uvázal kolem utažené smyčky uzel. "Tohle nedělají ani nám," zašeptal.
"Postavit se na odpor tyranovi člověka ctí," sykl Němec.

Jo, to je pravda, pomyslel si Borya a znovu pod četařovým dohledem uvázal poslední smyčku.
"Ustupte!" křikl Humer.
Čtveřice Rusů se odbelhala čerstvým sněhem stranou. Borya zasunul dlaně do podpaždí a přešlapoval z nohy na nohu, aby zahnal chlad. Ten kabát je úžasná věc. Poprvé od příchodu do lágru se trochu zahřál. Ve vzpomínkách se vrátil do dne, kdy ho oloupili o totožnost a stal se pouhým číslem 10901 vytetovaným na pravém předloktí. Vlevo na prsou měl na otrhané haleně našitý hrubými stehy trojúhelník s písmenem R, které označovalo Rusa. I barva byla důležitá - červená pro politické vězně, zelená pro obyčejné kriminálníky, žlutá Davidova hvězda pro Židy, černá a hnědá pro válečné zajatce.
Humer jako by na něco čekal.
Borya se ohlédl doleva.
Apelplac byl osvětlen obloukovými lampami až k hlavní bráně, za níž se v temnotě ztrácela cesta vedoucí k pověstnému kamenolomu. Budova velitelství tábora těsně za plotem se utápěla

v šeru. Vtom se brána rozletěla a objevila se v ní osamělá mohutná postava. Muž měl na sobě zimník po kolena, světlé nohavice kalhot pod ním končily zasunuty v hnědých jezdeckých holínkách. Na hlavě mu seděla světlá důstojnická brigadýrka. Nohy do O s tlustými stehny odhodlaně rázovaly po sněhu, cestu razilo klenuté břicho. Nejbližší obloukovka ozářila ostrý nos a pronikavé oči. Docela pohledný obličej.
A okamžitě poznatelný.
Poslední velitel slavné Richthofenovy eskadry za první velké války, vrchní velitel německého letectva, hlava Říšského sněmu, pruský ministerský předseda, prezident pruské Státní rady, nejvyšší pán říšskoněmeckých lesů a honiteb, tajemník Říšské rady obrany a Hitlerův vyvolený nástupce.
Říšský maršál Hermann Goring.
Borya už ho jednou viděl, roku 1939 v Římě. Goring v nóbl šedém obleku s šarlatovou kravatou kolem tlustého krku, baculatými prsty ozdobenými prsteny s rubíny a s nacistickým orlem posetým diamanty vetknutým v levé klopě saka vystoupil s umírněným projevem, v němž se pro Německo dožadoval patřičného místa na slunci a zopakoval svou tezi, s níž o tři roky dříve obhajoval čtyřletý plán: Dáte přednost zbraním, nebo máslu? Budete dovážet vepřové sádlo, nebo železnou rudu? Budeme-li připraveni, budeme také silní. Z másla se jenom tloustne. Svou řeč ukončil ujištěním, že Německo a Itálie budou v nastávajícím boji pochodovat bok po boku. Borya si pamatoval, že ho tehdy pozorně poslouchal, aniž by na něj jeho projev nějak zapůsobil.
"Doufám, pánové, že se vám stojí pohodlně," oslovil Goring konverzačním tónem čtyři přivázané vězně.
Žádný z nich ho neuznal za hodná odpovědi.
"Co říká, Ucho?" zašeptal jeden z Rusů.
"Vysmívá se jim."
"Sklapněte!" okřikl je Humer. "Dávejte pozor, nebo se připojíte k těm čtyřem.
Goring se postavil před zajatce, kteří se již klepali zimou. "Ptám se vás znovu každého zvlášť. Chcete mi něco říct?"
Odpověděl mu jen vítr.

Říšský maršál přistoupil těsně k jednomu z nahých mužů, k tomu, kterého ke kůlu přivazoval Borya.
"Snad nechcete takto zemřít, Mathiasi. Jste voják, oddaný služebník svého vůdce."
"Vůdce... s tím nemá... nic společného," vykoktal Němec přes divoce drkotající zuby.
"Ale vše, co děláme, činíme pro jeho větší slávu."
"Právě proto... jsem se rozhodl... zemřít."
Hermann Góring pokrčil rameny v nenuceném gestu, jako když se někoho rozhoduje, jestli si má vzít ještě jeden zákusek, a pokynul Humerovi. Četař zamával a dva jeho podřízení dovalili ke kůlům obrovský plechový sud. Další strážný přinesl čtyři na-běračky a hodil je do sněhu. Humer se otočil k Rusům. "Naberte vodu a postavte se každý k jednomu zajatci!"
Borya rozkaz přeložil svým druhům. Zvedli naběračky a ponořili je do sudu s vodou.
"Ne ať něco vylijete!" varoval je Humer.
Borya si dával pozor, ale poryvem větru mu pár kapek přece jenom vyšplíchlo. Naštěstí si toho nikdo nevšiml. Postavil se k Němci, kterého přivazoval, k tomu, jenž se jmenoval Mathias. Góring stál ve středu skupinky a stahoval si černé kožené rukavice.
"Vidíš, Mathiasi?" oslovil zajatce. "Sundávám si rukavice, abych cítil stejnou zimu jako ty."
Borya stál dost blízko, aby viděl těžký stříbrný prsten na prostředníku maršálovy pravé ruky, na jehož naleštěné ploše se skvěl reliéf zaťaté obrněné pěsti. Góring sáhl do kapsy a vytáhl zlatavý kámen barvy medu. Borya okamžitě poznal jantar. Říšský maršál pohladil kámen a řekl: "Každých pět minut vás polijí vodou, dokud mi někdo z vás neřekne, co chci vědět. Jinak všichni zemřete. Mně je to celkem jedno. Ale pamatujte si: ten, kdo promluví, přežije a dostane zpátky šaty. Na jeho místo pak nastoupí jeden z těch bídných Rusů a onen šťastlivec ho může polévat vodou, dokud nezemře. Jen si představte, jaká to bude zábava. A teď se znovu ptám, chcete mi něco říct?"
Mlčení.
Hermann Góring pokynul Humerovi.

"Giesse sie!" rozkázal četař. Polejte je.
Borya poslechl a ostatní Rusové následovali jeho příklad. Voda smáčela Mathiasovu blondatou kštici a stékala mu do obličeje a na prsa. Nešťastníci se rozklepali ještě silněji, ale žádný z nich kromě drkotání zubů nevydal hlásku.

"Máte mi co říct?" naléhal Góring.
Ticho.
Za pět minut se procedura opakovala a po dvaceti minutách a dalších čtyřech sprchách začali muži u kůlů vlivem podchlazení omdlévat. Říšský maršál stál nevzrušeně před nimi a metodicky hladil jantar. Těsně před vypršením následujícího termínu přistoupil k Mathiasovi.
"Tohle je přece absurdní. Řekněte mi, kde se skrývá das Bern-steinzimmer, a zkraťte si utrpení. Ta věc přece nestojí za to, aby se kvůli ní umíralo."
Roztřesený Němec na něj beze slova hleděl, v očích obdivuhodný vzdor. Boryovi se zvedal žaludek při pomyšlení, že se stává Góringovým komplicem při tomto mučení a vraždění.
"Sie sind ein lugnerisch diebisch Schwein," vychrlil Mathias jedním dechem. Jste prolhaná zlodějská svině. Pak si odplivl.
Góring uskočil, ale slina mu přesto potřísnila zimník. Rozepnul si dlouhý kabát, aby ji setřepal, a odhalil pohled na perlově šedou uniformu ověšenou metály. "Jsem váš Reichsmarschall, druhý muž po Hitlerovi. Tuhle uniformu mohu nosit jen já. Jak se opovažujete mě špinit? Povíte mi, co chci vědět, Mathiasi, nebo tady umrznete. Pomalu. Velmi pomalu. Nebude to nic příjemného."
Němec si znovu odplivl, tentokrát na uniformu. Góring překvapivě zachoval klid.
"Jste hoden obdivu, Mathiasi. Vážím si vaší oddanosti. Ale jak dlouho si myslíte, že vydržíte? Podívejte se na sebe. Nechtěl byste se ohřát? Posadit se k ohni, zabalený do příjemně měkké deky?" Góring nečekaně hrábl rukou po Boryovi a přitáhl ho těsně ke svázanému Němci. Voda z naběračky vycákla do sněhu. "V tom kabátě byste se cítil nádherně, nemyslíte, Mathiasi? Chcete snad připustit, aby se tento mizerný kozák hřál v teple, zatímco vy mrznete?" Němec drkotal zuby a zarytě mlčel.

Goring odstrčil Boryu. "Nechceš okusit, jak chutná trochu tepla, Mathiasi?"
Říšský maršál si rozepnul poklopec. Horká moč se obloukem snášela na zajatcovy nohy. Při dopadu se vypařovala a zanechávala na holé kůži žluté cákance, které stékaly do sněhu. Pak si Goring otřepal úd, zasunul ho do poklopce a zapnul knoflíky. "Už je ti lip, Mathiasi?"
"Verrotte in der Schzveinholle!"
Borya souhlasil. Shnij ve svinském pekle.
Goring přiskočil k vojákovi a zuřivě ho udeřil hřbetem ruky do obličeje. Stříbrný prsten prosekl zajatci tvář. Z rány vytryskla krev.
"Polít!" zařval říšský maršál.
Borya nabral ze sudu plnou naběračku.
Mathias se rozkřičel: "Mein Ftihrer! Mein Ftihrer! Mein Fiihrer!" Jeho hlas zněl stále hlasitěji a tři nazí Němci přivázaní ke kůlům se k němu přidali.
Na hlavy jim tekla voda.
Goring stál, díval se a zuřivě hladil kus jantaru. Mathias zemřel o dvě hodiny později, obalený ledem jako obrovský rampouch. Za další hodinu dodýchal poslední zajatec. Ani jeden z nich nepromluvil. Bernsteinzimmer - Jantarová komnata - zůstala obestřena tajemstvím.

ČÁST PRVNÍ

1

Atlanta, stát Georgia Úterý 6. května, současnost, 10:35

Soudkyně Ráchel Cutlerová vzhlédla přes želvovinové obroučky brýlí. Ten právník to znovu zopakoval. Tentokrát jeho poznámku nepřejde mlčením. "Promiňte, pane obhájce, co jste to říkal?"
"Řekl jsem, že můj klient žádá o ukončení procesu pro zma-tečnost."
"Ne. Předtím. Co jste řekl?"
"Řekl jsem Ano, pane."
"Pokud jste si toho nevšiml, nejsem pán."
"Zcela správně, Vaše Ctihodnosti. Omlouvám se."
"Dnes ráno jste to udělal celkem čtyřikrát. Značila jsem si to."
Právník pokrčil rameny. "Připadá mi to jako triviální záležitost. Proč Vaše Ctihodnost plýtvá časem na záznamy mých pře-řeknutí?"
Ten drzý pacholek se dokonce usmál! Napřímila se v soudcovském křesle a shlédla na něj z výše své důstojnosti, ale vtom si uvědomila, jaký cíl T. Marcus Nettles sleduje, a zarazila slova, která se jí drala na jazyk.
"Můj klient je obviněn z násilného přepadení, Ctihodnosti, ale mně se zdá, že se více zajímáte o to, jak vás oslovuji, než o flag-rantní porušení zákona ze strany policie."
Soudkyně se zadívala k lavici porotců a pak upřela pohled na stanoviště obžaloby. Zástupce prokurátora okresu Fulton si lhostejně hověl na židli a zjevně ho těšilo, že si protistrana kope vlastní hrob. Mladému právníkovi očividně nedošlo, o co se Nettles snaží. Jí naštěstí ano. "Máte naprostou pravdu, pane obhájce, je to podružná záležitost. Pokračujte prosím."
Opřela se v křesle a neuniklo jí letmé podráždění v Nettlesově obličeji. Výraz lovce, který minul kořist.

"Co naše žádost o ukončení procesu pro zmatečnost?" "Zamítá se. Pokračujte v závěrečním shrnutí."
Ráchel se dívala na předsedu poroty, který povstal a oznámil jednomyslné rozhodnutí. Vinen. Porota se radila pouhých dvacet minut.
"Vaše Ctihodnosti," ozval se Nettles a vstal. "Žádám o předběžné šetření před vynesením rozsudku."
"Zamítá se."
"Žádám o odložení rozsudku."
"Zamítá se."
Zdálo se, že si Nettles uvědomil svou předchozí chybu. "Žádám, aby soud vyloučil sám sebe z jednání."
"Důvod?"
"Podjatost."
"Vůči komu nebo čemu?"
"Mně a mému klientovi."
"Vysvětlete to."
"Soud projevil zaujatost."
"Jak?"
"lim dnešním dopoledním výstupem, když jsem bezděčně použil oslovení pane."
"Pokud si vzpomínám, pane obhájce, označila jsem to za podružné."
"Ano, to je pravda. Ale náš rozhovor se odehrál před porotou a to naší věci uškodilo."
"Nevzpomínám si, že byste v souvislosti se zmíněným rozhovorem vznesl nějakou procesní námitku."
Nettles mlčel a soudkyně se obrátila na zástupce okresního prokurátora. "Jaký je názor státu?"
"Stát se staví proti žádosti. Proces byl spravedlivý."
Potlačila úsměv. Aspoň že ten zelenáč ví, jak správně odpovědět.
"Žádost o vyloučení pro podjatost se zamítá." Probodla pohledem obžalovaného, mladého bělocha s rozcuchanými vlasy a obličejem samý vřídek. "Obžalovaný, povstaňte." Mladík poslechl. "Barry Kingu, byl jste shledán vinným ze zločinu násilného pře-

padení. Soud vás předává nápravnému zařízení na dobu dvaceti let. Nechť soudní zřízenec převezme obžalovaného."
Vstala a zamířila k dubovým dveřím, které dělily soudní síň od její kanceláře. "Pane Nettlesi, mohla bych si s vámi krátce promluvit?" Zástupce prokurátora se rovněž zvedl ze židle. "Mezi čtyřma očima."
Obhájce opustil svého mandanta, jemuž zřízenec právě nasazoval pouta, a následoval soudkyni do kanceláře.
"Zavřete dveře prosím." Rozepnula si talár, ale nesvlékla ho a postavila se za svůj stůl. "Hezký pokus, pane obhájce."
"Který myslíte?"
"Když jste se domníval, že mě to vaše rýpnutí, jak jste mě opakovaně oslovil pane, vytočí. Dostával jste s tou svou nepřipravenou obhajobou na prdel a věřil jste, že mě rozzuříte, abych ztratila nervy a proces by byl skutečně zastaven pro podjatost."
Pokrčil rameny. "Člověk dělá, co může a musí."
"Především musíte projevovat soudu úctu, ne oslovovat soudkyni pane. Navíc opakovaně a zcela záměrně."
"Právě jste poslala mého klienta na dvacet let za mříže, aniž jste mu poskytla dobrodiní předběžného šetření. Jestli tohle není podjatost, tak už nevím, co teda je."
Posadila se, ale právníkovi židli nenabídla. "Žádné předběžné slyšení nebylo nutné. Před dvěma lety jsem odsoudila Kinga za fyzické napadení na jeden rok s možností podmíněného propuštění po odpykání poloviny trestu. Dobře si na to pamatuju. Tentokrát si vzal baseballovou pálku a rozmlátil své oběti lebku, čímž vyčerpal veškerou trpělivost, kterou jsem s ním snad mohla mít."
"Měla jste se vyloučit z projednávání. Předchozí zkušenost vám zatemnila úsudek."
"Myslíte? To předběžné šetření, po kterém jste tak vehementně volal, by pouze potvrdilo známé skutečnosti. Ušetřila jsem vám trapné čekání na nevyhnutelné."
"Jste záludná mrcha."
"To vás bude stát sto dolarů. Splatno ihned. A další stovku za ten výstup v soudní síni."
"Mám právo na veřejné slyšení, než mě potrestáte za pohrdání soudem."

"Já vám ho neupírám, ale pochybuju, že si to slyšení sám přejete. Narušilo by totiž ten šovinistický image, který si tak usilovně budujete."
Advokát mlčel, ale soudkyně přímo cítila, jak v něm klokotá vztek. Nettles byl urostlý, statný muž s pověstí houževnatého odpůrce a rozhodně nebyl zvyklý přijímat rozkazy od ženy.
"A pokaždé, když se ta vaše velká prdel objeví v mé soudní síni, bude vás to stát sto dolarů."
Přistoupil ke stolu, vytáhl z kapsy svazek zcela nových stodolarových bankovek s portrétem otylého Benjamina Franklina, dvě z nich oddělil a hodil před soudkyni. Pak vytáhl tři další.
"Běžte do prdele."
Bankovka se snesla na stůl.
"Běžte do prdele."
Odpadla další bankovka.
"Běžte do prdele."
Vzduchem se snášel poslední Ben Franklin.

2

R

áchel si oblékla talár, vrátila se do soudní síně a vystoupila po třech schodech k dubové soudcovské lavici, v níž už čtyři roky sedávala. Hodiny na protější stěně ukazovaly tři čtvrtě na dvě. Uvažovala, jak dlouho si privilegované postavení soudkyně ještě udrží. Byl volební rok, lhůta pro podávání kandidátních přihlášek vypršela před dvěma týdny a v červencových primárkách bude čelit dvěma soupeřům. Hojně se spekulovalo, kdo všechno se do klání zapojí, ale teprve předminulý pátek deset minut před pátou složili dva zájemci čtyřtisíco-vou kauci nutnou pro zařazení na listinu kandidátů. Místo snadného volebního vítězství bez soupeře ji ted čekalo léto veřejných shromáždění, projevů a shánění sponzorů. Otřesná představa.

A v dané chvíli rozhodně nepotřebovala starosti navíc. Kalendář měla nabitý k prasknutí a denně jí přibývaly další případy. Naštěstí si dnešní program zkrátila rychlým verdiktem v případu Stát Georgia versus Barry King. Sotva půlhodinová porada poroty byla rekordně krátká, divadelní výstup T. Marcuse Nettlese na porotce zjevně nezapůsobil.

Rozhodla se využít volné odpoledne, jež jí nečekaně spadlo do klína, k uzavření případů, které nevyžadovaly jednání před porotou a jichž se jí za posledních čtrnáct dnů nahromadilo vskutku požehnaně. Pracovala velmi efektivně. Čtyři rozsudky, šestkrát přiznání viny a jedno osvobození. Jedenáct trestních případů z krku uvolnilo prostor pro novou várku, kterou jí soudní úředník dodá hned zítra ráno, jak se dozvěděla od své sekretářky.

Místní deník Fulton County Daily Report každoročně publikoval hodnocení všech okresních soudců a Ráchel v posledních třech letech pokaždé skončila mezi nejlepšími. Řešila případy rychleji než většina kolegů a odvolací soudy jí změnily pouze dvě procenta rozsudků. Mít pravdu v devadesáti osmi případech ze sta vůbec není špatné.

Usadila se do vysokého křesla a zahájila odpolední představení. Právníci se střídali v rychlém sledu. Jedni přiváděli klienty, kteří potřebovali konečný verdikt při rozvodovém řízení nebo třeba jenom podpis, jiní žádali o usnesení k podaným žádostem v občanskoprávních sporech před samotným procesem. Celkem téměř čtyřicet různých případů. Když se znovu podívala na hodiny na protější stěně, ukazovaly čtvrt na pět a v soupisu projednávaných věcí zbývaly poslední dvě položky. První se týkala adopce, což byl úkon, který si pokaždé vychutnala. Sedmiletý chlapec jí připomínal Brenta, vlastního syna stejného věku. A poslední záležitost byla jednoduchá změna jména, přičemž si žadatel ani nepřivedl právního zástupce. Záměrně tento případ zařadila až na samý závěr v naději, že soudní síň bude v té době již prázdná.

Zřízenec jí podal spis.

Hleděla na starého muže v bezovém tvídovém saku a hnědých kalhotách, který stál u stolku vyhrazeného obhajobě.

"Vaše celé jméno?" zeptala se.

"Karl Bates." V unaveném hlase zazněl výrazný východoevropský přízvuk.

"Jak dlouho žijete ve fultonském okrese?"

"Devětatřicet let."

"Ale ve Spojených státech jste se nenarodil, že?"

"Ne. Pocházím z Běloruska."

"Jste americký občan?"

Přikývl. "Jsem už starý. Je mi jedenaosmdesát. Prožil jsem zde téměř polovinu života."

Otázky ani odpovědi neměly s projednávanou záležitostí moc společného, ale přítomný soudní úředník a zapisovatel nic nenamítali. Z výrazů jejich tváří bylo zřejmé, že chápou, o co tady jde.

"Moji rodiče, bratři, sestry, všichni padli za oběť nacistům. Mnozí zemřeli v Bělorusku. Byli jsme vlastenci, hrdí na svou vlast. Po válce, když ji zabrali Sověti, nás moc nezbylo. Stalin byl horší než Hitler. Šílenec. Řezník. Po něm už nezůstalo vůbec nic, a tak jsem odešel. Této zemi se říká zaslíbená, že?"

"Byl jste ruským občanem?"

"Myslím, že správné označení zní sovětský občan." Potřásl hlavou. "Nikdy jsem se za sovětského občana nepovažoval."

"Bojoval jste ve válce?"

"Jen z donucení. Stalin ji nazval Velká vlastenecká válka. Dotáhl jsem to na poručíka. Němci mě zajali a odvlekli do Mauthausenu. Třináct měsíců v koncentračním táboře."

"Čím jste se živil po příchodu do Spojených států?"

"Pracoval jsem jako klenotník."

"Požádal jste tento soud o změnu jména. Proč si chcete říkat Karol Borya?"

"S tímto jménem jsem se narodil. Karol. Pokřtili mě po otci. Znamená to ten, kdo má silnou vůli. Byl jsem nejmladší z šesti dětí a málem jsem hned po narození zemřel. Když jsem se vystěhoval do této země, byl jsem přesvědčen, že musím utajit svou identitu. V Sovětském svazu jsem pracoval pro vládní komisi. Komunisty jsem nenáviděl. Zničili mou domovinu. Svými názory jsem se netajil. Stalin poslal spoustu mých krajanů do sibiřských lágrů. Bál jsem se o svou rodinu. Tehdy mohlo odejít jen velmi málo lidí. Ale před smrtí se chci vrátit ke svému dědictví."

"Jste nemocen?"

"Ne, ale netuším, jak dlouho tohle unavené tělo ještě vydrží."

Dívala se na starce před sebou, sice shrbeného věkem, ale stále důstojného. Neproniknutelné, hluboko vsazené oči, zářivě bílé vlasy, zastřený chraplavý hlas. "Na muže svého věku vypadáte úžasně."

Usmál se.

"Žádáte o změnu jména proto, abyste se vyhnul trestnímu stíhání, skryl se před věřiteli nebo se mohl dopustit podvodu?"
"To rozhodně ne."
"V tom případě vaší žádosti vyhovím. Znovu se stanete Karelem Boryou."
Podepsala formulář připojený k žádosti a podala spis úředníkovi. Pak vstala z křesla a přistoupila ke starci, jemuž se po neoholených tvářích kutálely slzy a zrudly mu oči. Pevně ho objala a zašeptala: "Miluju tě, tati."

3
16:50
P
aul Cutler vstal z dubového křesla a oslovil soud. Jeho trpělivost právníka se očividně vyčerpala. "Vaše Ctihodnosti, správce pozůstalosti nezpochybňuje služby odvedené navrhovatelem, pouze výši částky, kterou se za ni pokouší vyinkasovat. Dvanáct tisíc tři sta dolarů nám za vymalování domu připadá poněkud přehnané."
"Byl to velký dům," namítl právní zástupce věřitele.
"To doufám," ozval se pozůstalostní soudce.
"Obytná plocha domu činí sto osmdesát pět čtverečních metrů, což je zcela obvyklé. Šlo o běžné vymalování. Navrhovatel nemá na tak vysokou částku nárok."
"Vaše Ctihodnosti, zesnulý si u mého klienta objednal kompletní vymalování celého domu a můj klient tuto práci odvedl."
"Vaše Ctihodnosti, navrhovatel udělal to, že zneužil třiasedmdesátiletého starce. Odvedená práce v žádném případě nemá hodnotu dvanácti tisíc tří set dolarů."
"Zesnulý slíbil mému klientovi zvláštní prémii, pokud práci dokončí do týdne, což můj klient učinil."
Paul si nedokázal srovnat hlavě, že zástupce protistrany hájí svou věc s tak kamennou tváří.
"Jak příhodné, když jediná osoba, která by mohla tento slib zpochybnit, je mrtvá. Ale rozhodující v tomto sporu je skutečnost, že moje firma jako určený správce pozůstalosti nemůže tento účet s čistým svědomím proplatit."
Soudce svraštil obočí. "Přejete si řízení před řádným soudem?" zeptal se protistrany.
Právní zástupce navrhovatele se naklonil k malíři pokojů, muži středních let, který se v hnědém polyesterovém obleku a kravatě zjevně cítil nesvůj. "Ne, Ctihodnosti. Jsme ochotni přistoupit na kompromis. Sedm tisíc pět set dolarů."

Paul nehnul brvou. "Dvanáct set padesát. Ani o cent víc. Požádali jsme jiného malíře o odborný posudek. Podle toho, co nám řekl, máme dost podkladů pro žalobu kvůli špatně odvedené práci. Navíc se zdá, že barva byla neúměrně zředěna vodou. Pokud se týká mě, jsem ochoten předstoupit před porotu." Podíval se na zástupce navrhovatele. "Můj honorář činí dvě stě padesát dolarů na hodinu a naskakuje mi, zatímco se tady dohadujeme, takže si klidně dejte při rozmýšlení na čas, pane kolego."
Právník se ani neobtěžoval konzultovat s klientem. "Na soudní spor nám chybějí prostředky, takže nemáme na vybranou a přistupujeme na návrh správce pozůstalosti."
"To rád věřím, vy zatracení vyděrači," utrousil Paul dost nahlas, aby ho právník slyšel, a sbalil spis do složky.
"Vystavte platební příkaz na dohodnutou částku, pane Cutle-re," požádal soudce.
Paul spěšně opustil síň a rázoval chodbami pozůstalostního soudu okresu Fulton. Od úřadoven vyššího soudu ho dělila jen tři patra, ale současně celý svět. Zde se neprojednávaly žádné senzační vraždy, tady se nerozváděly známé osobnosti, neprobíhaly tu spory ostře sledované v médiích. Omezená jurisdikce pozůstalostního soudu řešila zpochybněné poslední vůle nebo svěřenec-ké fondy a spory o opatrovnictví - nudné a únavné záležitosti, kdy se důkazy obvykle skládaly jen ze zamlžených vzpomínek a pohádek o uzavřených dohodách, ať už skutečných či vymyšlených. Nedávno schválený zákon státu Georgia, na jehož návrhu se Paul podílel, umožňoval v některých specifických případech projednání dědických sporů před porotou a občas se stávalo, že o to některá ze stran požádala. Ale obecně vzato je řešila snůška postarších soudců, vesměs bývalých advokátů, kteří se vrátili do důvěrně známých chodeb a zakopávali o sebe při hledání ztracených závětí.
Paul se na pozůstalostní spory specializoval od chvíle, kdy jej Georgijská státní univerzita vyslala do světa vyzbrojeného doktorátem práv. Nenastoupil na právnickou fakultu hned po získání bakalářského titulu a důvěrným přátelům se svěřil, že jeho přihlášku k magisterskému studiu odmítlo celkem dvaadvacet vysokých škol, což jeho otce přivádělo k zoufalství. Tři roky tvrdě

pracoval jako stále uznávanější a oblíbenější úředník v úseku pozůstalostí a svěřeneckých fondů Georgijské občanské banky, až mu získané zkušenosti poskytly dostatečnou motivaci pro podání přihlášky na práva a absolvování náročných přijímacích zkoušek. Nakonec ho přijaly tři fakulty a po promoci mu na základě předchozí tříleté úřednické praxe nabídla místo prestižní advokátní kancelář Pridgen & Woodworth. Dnes, o třináct let později, už byl podílníkem firmy a jako šéf pozůstalostního oddělení na nejlepší cestě k plnému partnerství a ředitelským pravomocem.
Zabočil za roh a soustředil pohled na dvojité dveře na vzdálenějším konci chodby.
Jeho hektický den ještě neskončil. Spor s malířem pokojů byl naplánován již před týdnem, ale po obědě se na jeho kancelář obrátil právní zástupce jiného věřitele s žádostí o urychlené vyřízení sporu. Domluvili se na půl pátou, ale právník protistrany se neukázal. Paul si tedy odskočil do vedlejší soudní síně a zhatil loupeživé choutky malíře pokojů. Prudce rozrazil dveře a kráčel prostřední uličkou prázdné soudní síně. "Marcus Nettles se ještě neozval?" zeptal se opuštěné zapisovatelky.
Žena zvlnila rty v úsměvu. "Ale jo, ozval."

"Už je skoro pět. Kde vězí?"
"Na návštěvě u šerifa. Podle posledních zpráv v cele předběžného zadržení."
Paul položil na stolek diplomatický kufřík se spisy. "Děláte si srandu?"
"Kdepak. Dneska před obědem ho tam poslala vaše bejvalka."
"Ráchel?"
Úřednice přikývla. "Prý si na ni vyskakoval v její kanceláři. Zaplatil tři sta dolarů předem za to, že ji třikrát poslal někam."
Dveře soudní síně se rozletěly a dovnitř napochodoval T. Marcus Nettles. Béžový oblek z Neimanova módního salonu měl zmačkaný, vázanka od Gucciho mu visela nakřivo, zaprášené italské mokasíny volaly po kartáči a krému.
"Už bylo na čase, Marcusi. Co se stalo?"
"Ta čubka, co kdysi byla tvoje žena, mě strčila za katr a doted mě tam držela." Baryton se chvěl potlačovanou napětím. "Řekni

mi, Paule, je to ženská, nebo nějaký hybrid, co má mezi těma dlouhýma nohama koule?"
Paul se nadechl k odpovědi, ale pak si to rozmyslel.
"Nakopala mi prdel za to, že jsem ji před porotou oslovil pane."
"Čtyřikrát, aspoň podle toho, jak jsem slyšel."
"Jo, asi jo. Nepočítal jsem to. A když jsem vznesl žádost o ukončení přelíčení pro podjatost, které měla vyhovět, napařila mému klientovi dvacet let bez předběžného šetření. A potom mi chtěla udělit lekci z právnické etiky. Jako kdybych ty sračky potřeboval. A už vůbec ne od takové prohnané mrchy, jako je ona. Ale něco ti povím. Od této chvíle začnu pumpovat prachy oběma jejím pro-tikandidátům. Hromady prachů. A druhé úterý v červenci se té osiny v zadku zbavím."
Paul už nechtěl ty tirády dál poslouchat. "Jsi připraven vyřídit tu naši záležitost?"
Nettles položil kufřík na stůl. "Jasně. Počítal jsem, že strávím noc v cele. Nakonec se ukázalo, že ta děvka má přece jenom kousek srdce."
"To by stačilo, Marcusi," zarazil ho Paul ostřeji, než měl v úmyslu.
Nettles přimhouřil oči a zavrtal se do něj pohledem, který jako by mu četl myšlenky. "Nekecej, že ti na ní ještě záleží. Jak dlouho jsi rozvedený? Tři roky? Dovedu si představit, jaký kus ti každý měsíc vykousnou z účtu alimenty, co jí platíš."
Paul mlčel.
"Já se snad poseru," vydechl Nettles. "Ty k ní pořád něco cítíš, vid?"
"Mohlo bychom přejít k věci?"
"No fakt že jo." Nettles nevěřícně zakroutil baňatou hlavou a zamířil k vedlejšímu stolku, aby se připravil na slyšení.
Zapisovatelka odešla pro soudce a Paul byl rád, že aspoň na chvilku zmizela. Klepy se v soudních budovách šíří od ucha k uchu rychlostí stepního požáru.
Nettles usadil své mohutné tělo do křesla. "Paule, hochu můj, přijmi dobrou radu od chlapa, který se už pětkrát spálil. Jakmile se ženské zbavíš, mělo by to být nadobro."

4
17:45
K
arol Borya odbočil se svým oldsmobilem na příjezdovou cestu a zaparkoval. Děkoval osudu, že ještě v je-denaosmdesáti může řídit. Navzdory věku si uchoval pozoruhodně ostrý zrak a jeho pohybová koordinace, ačkoliv již pomalejší, příslušné státní úředníky pokaždé uspokojila natolik, že mu platnost řidičského průkazu bez námitek prodloužili. Ostatně toho moc nenajezdil a nikdy nejel daleko. Do blízké samoobsluhy, občas do nákupního střediska a nejméně dvakrát týdně navštěvoval Ráchel v jejím domě. Dnes se vypravil k pouhých šest kilometrů vzdálené stanici metra, odkud odjel do centra k soudu, aby si nechal změnit jméno.
Ve fultonském okrese severovýchodně od Atlanty žil už téměř čtyřicet let. Nastěhoval se dávno předtím, než metropole zahájila mohutnou expanzi na sever. Na kdysi zalesněných kopcích z červeného jílu, jejichž potoky napájely po deštích nedalekou řeku Chattahoochee, se dnes tyčily kancelářské budovy a několi-kaproudové silnice spojovaly jednotlivá satelitní sídliště obývaná příslušníky vyšší střední třídy. Kolem něj žily a pracovaly miliony lidí a Atlanta v průběhu jeho života získala status velkoměsta a hostitele olympiády.
Odloudal se na ulici a nahlédl do poštovní schránky u chodníku. Na začátek května neobvykle teplý večer působil příjemně na jeho artritické klouby, které vždy neomylně vycítily blížící se podzim a nenáviděnou zimu. Vrátil se k domku a všiml si, že dřevěné okapy potřebují nový nátěr.
Před čtyřiadvaceti lety prodal svůj původní pozemek a utržil dost peněz na nový dům v tehdy dokončované zástavbě na zelené louce. Ulice se od té doby změnila v příjemný koutek pod kopulí korun čtvrt století starých stromů. Jeho milovaná žena Mája zemřela dva roky poté, co byl dům dostavěn. Rakovina mu ji vzala

bezohledně a rychle. Příliš rychle, sotva měl čas se s ní rozloučit. Čtrnáctiletá Ráchel to nesla statečně, on, sedmapadesátiletý chlap, byl k smrti vystrašený. Představa osamělého stáří ho děsila. Ale Ráchel se od něj nikdy nevzdálila. Měl štěstí, že ho osud obdařil tak hodnou dcerou. Byla jeho jediné dítě.
Pomalu vešel do domu, ale v klidu si odpočinul jen pár minut - zadní dveře se prudce rozletěly a do kuchyně vběhla jeho dvě vnoučata. Nikdy neklepala a on nikdy nezamykal. Brentoví bylo sedm, Marie šest. Oba ho bouřlivě objali. Za

nimi vešla Ráchel.
"Dědo, dědo, kde je Lucy?" vyptávala se Maria.
"Spí venku. Kde jinde by byla?" Zatoulaná kočka se u něj na dvoře objevila před čtyřmi lety a už ho neopustila. Děti vyběhly před dům.
Ráchel otevřela ledničku a vytáhla džbán s čajem. "U soudu tě přemohly emoce."
"Ano, já vím, že občas trochu moc mluvím. Ale myslel jsem na svého tátu. Škoda, žes ho nepoznala. Každý den pracoval na poli. Carista. Věrný až do konce. Nenáviděl komunisty." Stařec se odmlčel. "Uvědomil jsem si, že nemám žádnou jeho fotografii."
"Ale teď opět nosíš jeho jméno."
"A za to ti moc děkuju, má drahá. Nevíš, kde byl Paul a proč nepřišel?"
"Moje sekretářka zjistila, že se zdržel u pozůstalostního soudu a nestihl to."
"Jak se mu daří?"
Napila se čaje. "Dobře. Aspoň myslím."
Zahleděl se na dceru. Tolik se podobá své matce! Perlově bílá pokožka, vlnité kaštanové vlasy, vnímavé hnědé oči, v nichž se zrací přitažlivý výraz sebejisté ženy. A je chytrá. Možná až moc chytrá, tak, že sama sobě škodí.
"A co ty?" zeptal se.
"Jde to. Jako vždycky."
"Víš to jistě, holčičko?" Nedávno u ní zaregistroval jistou změnu. Drobnou, ale přesto patrnou. Jako by se stala křehčí, zranitelnější. Dřívější rozhodný přístup k životu vystřídala váhavost a to ho znepokojovalo.
"Nedělej si o mě starosti, tati. Budu v pořádku."

"Pořád žádní nápadníci?" Za tři roky od jejího rozvodu o žádném nevěděl.
"Copak mám na ně čas? Sotva stíhám práci a starat se o ty dva. Nemluvíc o tobě."
Musel to říct: "Mám o tebe strach."
"Zbytečně."
Jenže při té odpovědi odvrátila pohled. Nejspíš si nebyla jistá sama sebou. "Není dobré zestárnout sám."
Pochopila, co chce naznačit, přesto odpověděla: "Vždyť ty nejsi sám."
"Nemluvím o sobě a ty to dobře víš."
Přešla k dřezu a vymyla sklenici. Rozhodl se, že nebude naléhat, a dálkovým ovladačem pustil televizor na kredenci. Od rána zůstal naladěný na zpravodajský kanál CNN. Stáhl zvuk a pak neodolal: "Rozvod je špatná věc."
Probodla ho svým typickým pohledem. "Chceš mi zase dělat kázání?"
"Měla bys překousnout tu svou zatracenou pýchu. Co kdybyste to zkusili znovu?"
"Paul nechce."
Hleděl jí do očí. "Oba jste až příliš hrdí. Mysli na má vnoučata."
"Myslela jsem na ně, když jsem se rozvedla. Nedělali jsme nic jiného, než se hádali, jak sám jistě víš."
Zavrtěl hlavou. "Tvrdohlavá jako tvoje matka." Nebo jako on? Těžko říct.
Ráchel si utřela ruce do žínky na nádobí. "Paul si kolem sedmé přijede pro děti a odveze je domů."
"A co budeš dělat ty?"
"Shánět sponzory na kampaň. Ceká mě horké léto a vůbec se na to netěším."
Obrátil zrak k televizi. Na obrazovce se vlnily horské hřebeny rozeklané hlubokými údolími a skalními převisy. Krajina mu rázem připadala povědomá. Titulek vlevo dole uváděl STOD, NĚMECKO. Zesílil zvuk.
"...milionář Wayland McKoy se domnívá, že v této oblasti centrálního Německa se dosud skrývají umělecké poklady shro-

máždění nacisty. Příští týden zahájí expedici do pohoří Harz v bývalém východním Německu. Tyto oblasti se staly přístupné teprve nedávno díky rozpadu komunistického bloku a znovusjed-nocení obou německých států." Na obrazovce naskočil pohled do ústí jeskyně v zalesněném svahu. "Obecně se má za prokázané, že v posledních dnech druhé světové války nacisté spěšně ukryli naloupenou kořist do jeskyní a tunelů, jimiž je toto staré pohoří protkáno. Některé z nich byly používány jako skladiště střeliva a trhavin, což pátrání dále komplikuje a zvyšuje riziko. Je známo, že od konce války zde při pokusech objevit ukryté poklady zahynuly více než dvě desítky lidí."
Ráchel k němu přistoupila a políbila ho na tvář. "Už musím jít."
Odvrátil se od obrazovky. "Paul přijde v sedm?"
Přikývla a zamířila ke dveřím.
To už stařec zase sledoval televizi.

5

Karol Borya čekal půl hodiny na další přehled hlavních zpráv a štěstí mu přálo, protože na konci se dočkal reportáže o McKoyově výpravě do Harzu s cílem objevit ukryté nacistické poklady.
O této informaci přemýšlel ještě o dvacet minut později, když si Paul přijel vyzvednout děti. To už seděl ve své pracovně nad otevřenou automapou Německa. Koupil si ji před několika lety v nákupním středisku a nahradil jí staré vydání National Geogra-phic, které používal desítky let.
"Kde jsou děcka?" zeptal se Paul.
"Zalévají mi zahrádku?"

"A víš určitě, že to tvé zahrádce prospěje?"
Usmál se. "Bylo dlouho sucho. Ničemu tím neuškodí."
Paul se zhroutil do křesla, kravatu povolenou, límeček košile rozepnutý. "Pochlubila se ti tvoje dcera, že dnes ráno strčila do cely jednoho právníka?"
Nevzhlédl od mapy. "Zasloužil si to?"
"Nejspíš jo. Jenže jí jde o znovuzvolení a zrovna s ním by si neměla zahrávat. Ten její ohnivý temperament ji jednoho krásného dne dovede pro průšvihu."
Podíval se na svého bývalého zetě. "Stejně jako moje Mája. Stačila jiskra a v ten moment vybuchla jako fakule."
"A nedá si říct, i kdyby do ní člověk sebevíc hučel."
"To taky zdědila po matce."
Paul se usmál. "Jistě." Ukázal na mapu. "Někam se chystáš?"
"Ne, jenom si něco ověřuju. Na CNN mluvili o jednom chlápkovi, který tvrdí, že jsou v Harzu ukryté poklady."
"Zrovna dnes ráno jsem o tom četl v USA Today. Článek mě docela zaujal. Ten chlápek se jmenuje McKoy a pochází ze Severní - Karolíny. Člověk by si myslel, že lidi už ta honba za nacistickými poklady dávno omrzela. Půl století je dlouhá doba na to, aby tři

sta let staré plátno přežilo kdesi ve vlhké důlní štole. Byl by zázrak, kdyby z něj zůstalo víc než plesnivá hromádka."
Stařec se poškrabal na čele. "Ty vzácnější kousky se bud už našly, nebo nenávratně zmizely."
"Počítám, že o tom hodně víš."
Karol Borya přikývl. "Ano, mám s tím trochu zkušeností." Snažil se zakrýt současný zájem, ačkoliv to v něm vřelo.
"Nemohl bys mi koupit výtisk toho časopisu?"
"To nebude třeba. Mám ho v autě. Zajdu pro něj."
Paul vyšel z domu předními dveřmi ve stejném okamžiku, kdy se ze zadní části domu vřítily do pracovny jeho děti.
"Táta je tady," oznámil jim dědeček.
Paul se vrátil, podal mu magazín a otočil se k dětem. "Nevy-plavili jste dědovi rajčata?"
Holčička se zachichotala. "Kdepak, tati." Zatahala otce za rukáv. "Pojď se podívat, jakou má děda krásnou zeleninu."
Paul se s úsměvem podvolil. "Hned se vrátím," řekl tchánovi. "Ten článek je na straně čtyři nebo pět, už přesně nevím."
Stařec počkal, až otec s dětmi odejde na zahradu. Pak nalistoval článek, který ho zajímal, a přečetl si jej slovo od slova.
NĚMECKÉ POKLADY ČEKAJÍ?
Od naší korespondentky Fran Downingové
Dvaapadesát let uplynulo od chvíle, kdy nacistické konvoje brázdily údolí pohoří Harz a zajížděly do štol a tunelů vyhloubených za účelem ukrytí uměleckých pokladů a dalších cenností třetí říše. Původně se v těchto jeskyních vyráběly zbraně a ukládala munice, ale v posledních dnech druhé světové války se přeměnily na ideální skrýše pro naloupenu kořist a národní bohatství.
Wayland McKoy vedl před dvěma lety expedici do Heim-kehlských jeskyní nedaleko Uftrugenu ve středním Německu, kde pátral po železničních vagónech pohřbených pod tunami sádry. Skutečně je objevil a našel v nich několik obrazů starých mistrů, za které obdržel od francouzské a holandské vlády nemalé nálezné.

Tentokrát McKoy, bohatý obchodní! s realitami a amatérský hledač pokladů ze Severní Karolíny, věří v mnohem bohatší úlovek. V minulosti zorganizoval už čtyři výpravy a doufá, že nejnovější expedice, kterou zahájí příští týden, mu přinese největší úspěch.
"Uvědomte si, jaká byla tehdy v pětačtyřicátém situace. Rusové se blíží z jedné strany, Američané z druhé, jste kurátorem berlínského muzea, které shromáždilo nesmírné umělecké poklady uloupené ve všech okupovaných zemích. Zbývají vám poslední hodiny. Co naložíte na poslední vlak, který odjíždí z města? Pochopitelně ty nejcennější součásti sbírky."
McKoy věří pověsti o takovém vlaku, který těsně před koncem druhé světové války vyjel z Berlína směrem na jih do pohoří Harz ve středním Německu. O jeho konečném cíli se nedochoval žádný záznam, ale McKoy je přesvědčen, že náklad byl složen v jedné z jeskyní, které byly objeveny teprve vloni na podzim. Důkazy o existenci tohoto vlaku prý získal při rozhovorech s příbuznými vojáků, kteří jej údajně nakládali. Letos na jaře provedl McKoy geofyzikální průzkum uvedené lokality, při němž si pomocí sonaru prohlédl zmíněné jeskyně.
"Něco tam je," tvrdí s naprostou jistotou. "A je to dost velké, aby se mohlo jednat o nákladní vagóny nebo přepravní bedny."
McKoy již získal povolení německých úřadů k zahájení výkopových prací. Vyhlídka na prozkoumání nově objevených jeskyní ho neobyčejně vzrušuje, protože pokud je mu známo, v této oblasti dosud nikdo nepátral. Jako součást někdejší Německé demokratické republiky byl tento region po desetiletí uzavřen za železnou oponou, tudíž nedostupný. Podle současných německých zákonů si McKoy může jako nálezce ponechat jen malou část toho, o co se nepřihlásí právoplatní majitelé. Tím se však hledač pokladů nenechává odradit, "je to vzrušující. Kdo ví, třeba se pod těmi kameny skrývá dokonce jantarová komnata."
Vykopávky budou obtížné a dlouhé. Bagry a buldozery by vzácné poklady jistě poškodily, takže bude nutno skálu navrtávat a pak ji chemicky rozrušovat.
"Bude to pomalý a nebezpečný postup, ale určitě se vyplatí," říká McKoy. "Nacisté donutili vězně vykopat stovky

tunelů a štol,

v nichž pak skladovali munici, aby ji uchránili před nálety spojeneckých bombardérů. A jeskyně, do kterých ukryli umělecké poklady, bezpochyby zaminovali. Problém spočívá v nalezení toho správného místa a v bezpečném proniknutí dovnitř."

McKoy se svými sedmi dělníky a potřebným vybavením již čeká v doprovodu televizního štábu v Německu na oficiální termín zahájení prací naplánovaný na příští týden. Náklady na vykopávky, jejichž celková výše dosahuje jednoho milionu dolarů, pokryjí soukromí sponzoři v naději, že se jim vložené investice bohatě vrátí po odkrytí bonanzy.

"Něco tam v té zemi je," říká McKoy. "Jsem si tím jistý, jednou ten poklad někdo vykope. Proč bych to nemohl být já?"

Karol Borya vzhlédl od časopisu. Svatá bohorodičko, je tohle ono? A pokud ano, co s tím lze dělat? Je stařec nad hrobem. Realisticky vzato už toho moc nedokáže.

Zadní dveře se otevřely a do pracovny vešel Paul. Starý pán odložil magazín na stolek.

"Pořád tě to nakradené umění zajímá?" zeptal se Paul.

"Celoživotní návyk."

"Kopat v těch horách může být docela vzrušující. Němci je používali jako trezor. Jen sám pánbůh ví, co všechno se tam skrývá."

"Ten McKoy mluví o Jantarové komnatě." Potřásl hlavou. "Další hledač ztracených jantarových panelů."

Paul se zazubil. "Poklady jsou pro spoustu lidí jako neodolatelné vnadidlo. Navíc se na to dobře dívá v televizi."

"Jednou jsem ty panely viděl," podlehl stařec nutkání promluvit. "Odjel jsem vlakem z Minsku do Leningradu. Komunisti udělali z Kateřinského paláce muzeum. Viděl jsem komnatu v celé její slávě." Roztáhl ruce. "Deset metrů dlouhá, stejně tolik široká. Stěny obložené jantarem. Jako gigantická skládačka. Mezi panely nádherně vyřezávané pozlacené dřevo. Úžasné."

"Četl jsem o ní. Řada lidí ji pokládala za osmý div světa."

"Připadal jsem si jako v pohádce. Jantar je tvrdý a leskne se jako kámen, ale není studený jako mramor. Na omak je spíš jako dřevo. Hnědý s citrónovým, whiskovým nebo třešňovým nade-

chem. Teplé barvy. Jako když člověk leží na slunci. Úžasné, co staří umělci dokázali. Vyřezávané postavy, květiny, lastury. Složité spirálové ozdoby. Tuny jantaru, všechno ručně opracované. Zázrak, který nemá obdobu."

"A nacisté ty panely v jedenačtyřicátém ukradli?"

Stařec přikývl. "Sprostí zločinci. Strhli obložení a odvezli ho. Od čtyřiačtyřicátého roku je nikdo neviděl." Při pouhém pomyšlení na tu krádež plál vztekem a uvědomoval si, že už toho řekl až moc. Změnil téma. "Říkáš, že moje Ráchel nechala zavřít právníka?"

Paul si sedl na židli, položil nohy na pohovku a zkřížil je v kotnících. "Ledová královna znovu udeřila. Tak jí říkají u soudu." Povzdechl si. "Všichni si myslí, že mi to nevadí, protože jsme rozvedení."

"A vadí?"

"Bohužel ano."

"Miluješ mou Ráchel?"

"A své děti. Byt je bez nich strašně prázdný. Moc mi chybí. Všichni tři, Karle. Nebo bych ti měl říkat Karol? Trvá hrozně dlouho, než si člověk na něco takového zvykne. Pokud si vůbec zvykne."

"V tom s tebou souhlasím."

"Je mi líto, že jsem dnes nemohl přijít. Plánované slyšení bylo přesunuto na později. Mimochodem právě kvůli nepřítomnosti právníka, kterého Ráchel posadila za mříže."

"Cením si tvé pomoci při napsání žádosti."

"Maličkost."

"Víš o tom," řekl starý pán a v očích mu zazářily ohníčky, "že od rozvodu neměla chlapa?" Paul očividně ožil a stařec doufal, že ho odhadl správně. "Tvrdí, že má moc práce, ale já jí nevěřím."

Bývalý zeť však návnadu nespolkl a dál klidně seděl s nataženýma nohama. Starý pán se zadíval na mapu a po chvíli prohodil. "Na TBS hrají Braves."

Paul se natáhl pro dálkový ovladač a pustil sportovní kanál, na němž vysílali přímý přenos baseballového střetnutí atlantského klubu.

O Ráchel již nepadlo ani slovo, ale stařec sledoval zápas jen jedním okem a druhým neustále nahlížel do mapy. Pohoří Harz vyznačené světle zelenou barvou se táhlo od severu k jihu a pak se stáčelo na východ k někdejší hranici mezi oběma německými státy. Jména měst byla vypsána černě. Gottingen. Münden. Oster-dode. Warthberg. Stod. Jeskyně a štoly pochopitelně vyznačeny nebyly, ale Karol Borya věděl, kde se nacházejí. Byly jich stovky.

Která z nich je ta pravá?

To už dnes těžko někdo ví.

Sleduje Wayland McKoy správnou stopu?

6
22.25
P

aul vzal Mariu něžně do náruče a odnesl ji do domu. Zívající Brent ho unaveně následoval. Paul vešel se smíšenými pocity. Patrový cihlový domek v koloniálním stylu si s Ráchel koupili krátce po svatbě před deseti lety. Během rozvodu, který následoval o sedm let později, se dobrovolně vystěhoval. Majetek však zůstal napsán na oba a Ráchel kupodivu naléhala, aby si ponechal klíč. Užíval ho však jen zřídka a pokaždé s jejím předchozím souhlasem, protože paragraf sedm rozsudku jí zaručoval výhradní používání a vlastnictví nemovitosti a on ctil její soukromí bez ohledu na to, jak to někdy bolelo.

Vyšel po schodech do patra a položil rozespalou Mariu do postýlky. Děti se vykoupaly u dědečka, takže ji jenom svlékl a navlékl jí pyžamko s postavičkami z pohádky O krásce a zvířeti. Na ten Disneyův kreslený film zašel s dětmi dvakrát. Políbil ji na dobrou noc a hladil ji po vlasech, dokud tvrdě neusnula. Pak uložil syna a sešel do přízemí.

V pracovně a kuchyni obvyklý nepořádek. Do domu docházela dvakrát týdně posluhovačka, protože Ráchel si na pořádek nikdy moc nepotrpěla. To byla jedna z mnoha příčin rozbrojů mezi nimi. On sám musel mít vždycky všechno na svém místě. Ne že by byl úklidový fanatik, jen ukázněný a disciplinovaný muž. Nemohl si pomoci, binec ho prostě znervózňoval. Ráchel rozházené hračky, šaty odložené na zemi a dřez plný nádobí nevadily.

Ráchel Batesová pro něj od samého začátku představovala záhadu. Inteligentní, otevřená, asertivní, přitažlivá, ale tajemná. Velmi ho překvapilo, že si s ním vůbec něco začala, protože to s ženami nikdy moc neuměl. Na střední škole měl několik známostí, a na právech dokonce jednu, kterou pokládal za vážnou, ale Ráchel ho doslova uchvátila. Proč, to nikdy plně nepochopil. Svým ostrým

jazykem a výbušnou povahou dokázala občas citelně ranit, ačkoliv drtivou většinu z toho, co řekla, nemyslela vážně. Aspoň mu to znovu a znovu opakovala, když omlouvala svou nečitelnost. Paul byl tolerantní. Možná až příliš. Připadalo mu jednodušší její výbuchy přehlížet, než se s ní hádat.

Že by ji svým neustálým ustupováním, tím, že připustil, aby bylo vždycky po jejím, zklamal?

Těžko říct.

Bezmyšlenkovitě se toulal domem a snažil se pročistit si hlavu, ale každá místnost na něj zaútočila vzpomínkami. Mahagonová skříňka se zkamenělou fosilií, na kterou narazili jednou o víkendu v Chattanooze, když hledali starožitnosti. Pohovka barvy smetany a písku, na které večer sedávali a dívali se na televizi. Prosklená komoda s liliputánskými domečky, které oba vášnivě sbírali a navzájem se jimi obdarovávali na Vánoce i narozeniny. I vůně, typické pro každý dům, evokovaly něžný vztah. Vůně života, společného života, procezené sítem času.

Vklouzl do předsíně a zadíval se na společnou fotografii sebe a dětí, která tam stále visela. Uvažoval, kolik žen si po rozvodu nechá pověšený velký zarámovaný obrázek bývalého manžela všem na očích. A kolik jich trvá na tom, aby si ponechal klíč od domu? Dokonce spolu dodnes vlastnili některé společné investice, které on v zájmu obou spravoval. Ticho narušil šramot klíče v zámku.

O vteřinku později se dveře otevřely a vešla Ráchel. "Nějaké problémy s dětmi?" zeptala se.

"Vůbec žádné."

Přejel pohledem černé sako princesového střihu, které jí obepínalo pas, úzkou sukni nad kolena a dlouhé štíhlé nohy v lodičkách na nízkém podpatku. Kaštanové vlasy padaly v bohatých kaskádách k drobným ramenům. V uších jí visela zelená tygří oka zasazená do stříbra a odpovídala barvou jejím očím, které vypadaly unaveně.

"Je mi líto, že jsem tu změnu jména nestihl," omlouval se. "Ten tvůj výstup s Marcusem Nettlesem mě bohužel u pozůstalostního soudu dost zdržel."

"Nettles je sexistický parchant."

"Jsi soudkyně, Ráchel, ne spasitelka světa. Copak nemůžeš aspoň občas použít diplomacii?"

Hodila klíče a kabelku na stolek a oči jí ztvrdly jako kámen. Ten pohled dobře znal. "A co ode mě čekáš? Ten tlustý pacholek mi pouštěl na stůl stodolarovky a s každou mě poslal do prdele. Těch pár hodin v cele si rozhodně zasloužil."

"Ty si musíš pořád něco dokazovat, vid?"

"Nejsi můj opatrovník, Paule."

"Ale někdo by jím být měl. Čekají tě volby. Dva silní soupeři a ty máš za sebou teprve jedno funkční období. Nettles otevřeně mluví o tom, že je bude financovat, což si, jen tak mimochodem, může klidně dovolit. Proč si zbytečně děláš problémy?"

"Na Nettlese zvysoka kašlu."

Posledně jí sháněl sponzory on, postaral se také o inzerci a reklamu, nadbíhal lidem, jejichž podporu potřebovala, zajišťoval prostor v médích a sbíral pro ni hlasy. Uvažoval, kdo jí povede kampaň tentokrát. Organizační schopnosti nepatřily mezi její silné stránky. Zatím ho však o pomoc nepožádala a on s tím ani nepočítal. "Uvědom si, že můžeš prohrát."

"Politické školení je to poslední, co potřebuju."

"A co vlastně potřebuješ, Ráchel?"

"Do toho ti zatraceně nic není. Jsme rozvedení, pamatuješ?"

Vzpomněl si, co mu před několika hodinami řekl její otec. "A co ty? Žijeme odloučeně tři roky. Máš někoho? Našla sis za tu dobu nějakého muže?"

"Tak tohle už vůbec není tvoje věc."

"Možná. Ale zdá se, že jsem jediný, komu na tobě záleží."

Přistoupila těsně k němu. "Co to má znamenat?"

"Ledová královna. Víš, že u soudu ti nikdo jinak neřekne?"

"Dělám svou práci. Podle posledního průzkumu v Daily Reportu mám nejvyšší hodnocení ze všech soudců v

okrese."
"A nic jiného tě nezajímá? Jen to, jak rychle dokážeš vyřídit své případy?"
"Soudci si nemohou dovolit přátele. Buď tě někdo obviní z předpojatosti, nebo tě budou nenávidět za její nedostatek. To radši budu Ledová královna."

Bylo pozdě a Paul neměl náladu na hádku. Protáhl se kolem ní k předním dveřím. "Třeba budeš jednoho dne potřebovat přítele. Na tvém místě bych za sebou všechny mosty nepálil." Otevřel si.
"Jenže ty na mém místě nejsi."
"Díky bohu." A odešel.

7
Severovýchodní Itálie Středa 7. května, 1:34
J
eho tmavě okrová kombinéza, černé kožené rukavice a uhlově šedé tenisky splývaly s nocí. Pomáhaly mu i krátce zastřižené dohněda obarvené vlasy a obočí a snědá pleť, vzpomínka na dvoutýdenní výlet do severní Afriky, kde mu prudké slunce opálilo seversky světlý obličej.
Všude kolem něj trčely k nebi strohé horské štíty, rozeklaný amfiteátr sotva rozeznatelný od smolného nebe. Na východě visel měsíc v úplňku. V čerstvém vzduchu se chvěl jarní chlad okořeněný nedefinovatelnou vůní. Hory se chvěly slabou dunivou ozvěnou.
Jeho kroky, jak postupoval řídkým porostem pod štíhlými stromy, měkce šustily na spadaném listí a jehličí. Měsíční svit pronikal korunami a vrhal na stezku matné odlesky. Opatrně kladl nohy na zem a odolával pokušení posvítit si miniaturní baterkou. Bystré oči napjatě sledovaly okolí.
Vesnice Pont-Saint-Martin ležela dobrých deset kilometrů na jih. Na sever vedla jediná silnice, která se kroutila v serpentinách údolími a o čtyřicet kilometrů dál přecházela hranici do Rakouska a směřovala k Innsbrucku. BMW, které si pronajal předchozího dne v Benátkách, stálo schované asi kilometr vzadu mezi stromy. Až splní svůj úkol, odjede na sever do Innsbrucku, odkud ho hned ráno dopraví pravidelná linka do Sankt Peterburgu, kde ho čeká další práce.
Obklopovalo ho ticho. V údolí nebimbaly kostelní zvony, nedoléhal sem hukot automobilů svištících po autostrádě, velebný klid oživoval pouze šum vzrostlých jedlí, dubů a modřínů na zalesněných úbočích. Temné mýtiny pokrývaly trsy kapradin vyrůstajících z mechu mezi horskými bylinami. Není divu, že Leonardo da Vinci použil Dolomity jako pozadí, když maloval Monu Lisu.

Les skončil, za ním se rozprostírala široká travnatá louka pokrytá barevným kobercem jarních květů. Na protější straně se rýsoval zámek, před nímž se kroutila příjezdová cesta vysypaná kamínky. Neomítnuté cihlové stěny dvoupatrové budovy zdobily šedé kosočtverce. Ty kameny si pamatoval ze své minulé návštěvy před dvěma měsíci; bezpochyby je vytesali kameníci, kteří se řemeslo učili od svých otců a dědů.
Ani v jednom z asi čtyřiceti oken se nesvítilo. Tmavá dubová brána téměř splývala se zdí. Budovu nestřežili psi, hlídky, ba ani plot, nemluvě o poplašném zařízení. Prostě obyčejné venkovské sídlo v italských Alpách, jehož majitelem byl samotářský továrník, který se před deseti lety stáhl z veřejného života.
Věděl, že Pietro Caproni, vlastník zámku, spává v patře v jedné z místností hlavního apartmánu. Žil na zámku sám, jedinou společnost mu dělali tři sloužící, kteří denně dojížděli z Pont-Saint--Martinu. Dnes v noci se Caproni bavil; béžový mercedes zaparkovaný před budovou měl možná ještě teplý motor po dlouhé jízdě z Benátek. Jeho hostem byla jedna z mnoha drahých společnic, které přijížděly na noc nebo na víkend a inkasovaly honorář od muže, jenž si mohl dovolit platit jim za potěšení. Naplánoval si dnešní návštěvu tak, aby se shodovala s pobytem pracující ženy, a doufal, že díky její přítomnosti snadno pronikne do zámku nepovšimnut a stejně tak nenápadně se vytratí.
Za křupání kamínků pod nohama přešel příjezdovou cestu a obešel severovýchodní roh budovy. Elegantní zahradu oddělovala od kamenné verandy s rozestavěnými stolky a křesílky mříž z tepaného železa. Do domu se vcházelo proskleným francouzským oknem, na noc pochopitelně zamčeným. Krátce zakroutil nataženou pravou paží. Z rukávu mu vyjela do dlaně navlečené v rukavici jadeitová rukojeť úzké dýky. Kožená pochva s patentním uzávěrem, mimořádně spolehlivým, byl jeho vlastní vynález.
Vsunul ostří do mezery mezi oběma křídly, uvolnil západku zámku a vsunul zbraň zpět do pouzdra.
Vešel do salonu s tunelovou klenbou a tiše za sebou zavřel. Neoklasicistní styl místnosti se mu velmi líbil. Protější stěnu krášlily dvě etruské bronzové sošky pod obrazem Pohled na Pompeje, snem mnoha sběratelů. Dva korintské sloupy podpíraly vyřezá-

vanou knihovničku z osmnáctého století, v jejíchž policích stály srovnány staré tisky. Z poslední návštěvy si zapamatoval nádherně zachované první vydání Guicciardiniho Storia d'Italia a třicet svazků Teatro Francese nedozírné sběratelské hodnoty.
Proklouzl temnotou mezi nábytkem, prošel sloupovím a stanul v hale. Zaposlouchal se, ale od schodiště nepronikal žádný zvuk. Po špičkách opatrně kráčel po mramorové podlaze vykládané do kruhu. Na stěnách, rovněž obložených mramorem, visely obrazy neapolských mistrů. Temný strop o dvě patra výš podpíraly masivní trámy z kaštanového dřeva.
Vešel do předpokoje.
Předmět jeho zájmu ležel nevinně na ebenovém stolku. Krabička na zápalky od Fabergého. Zlato a stříbro s průsvitnou glazovanou jahodou, rudě se lesknoucí na proplétaném základu. Zlatý okraj lemovaly tepané lístky

zakončené vybroušeným safírem. Na spodní straně byla krabička označena iniciálami v azbuce. N. R. 1901. Nikolaj Romanov. Mikuláš II., poslední ruský car.
Vytáhl ze zadní kapsy plstěný pytlík a natáhl se po krabičce.
V místnosti se náhle rozzářilo světlo, svazky bělostných paprsků z velkého lustru ho na okamžik oslepily. Přimhouřil oči a otočil se. Pietro Caproni stál v klenutém vstupu z haly a v pravé ruce třímal pistoli.
"Buena sera, signor Knoll. Často jsem přemýšlel, kdy se asi vrátíte."
Dopadený zloděj se snažil zaostřit pohled a odpověděl italsky: "Nenapadlo mě, že byste mou návštěvu očekával."
Caproni vešel do předpokoje. Byl to asi pětapadesátiletý těl-natý muž s nepřirozeně černými vlasy. Na sobě měl tmavomodrý froté župan stažený páskem, holé nohy bosé. "Ověřil jsem si tu pohádku, kterou jste mi minule navykládal. Christian Knoll, vědec, historik umění. Taková lež se snadno odhalí."
Jeho oči se konečně přizpůsobily světlu. Sáhl po krabičce na zápalky a hlaveň pistole v Caproniho dlani sebou škubla vzhůru. Zvedl ruce nad hlavu v bezbranném gestu. "Chtěl jsem si ji jenom pohladit."
"To můžete, ale pomalu."

Zvedl vzácný poklad. "Ruská vláda ji hledá od války. Patřila samotnému carovi. Zmizela z Leningradu, přesněji řečeno z Pet-rodvorce, někdy v roce čtyřicet čtyři. Jakýsi voják si ji prostě strčil do kapsy jako památku na pobyt v Rusku. Pěkně drahý suvenýr. Jediná svého druhu. Na volném trhu by měla cenu nejméně čtyřicet tisíc amerických dolarů. Tedy pokud by byl někdo takový blázen a prodával ji. Myslím, že Rusové říkají takovým předmětům krásná kořist."
"Věřím, že kdyby se vám dnešní záměr zdařil, jistě by si rychle našla cestu zpět do Ruska."
Usmál se. "Rusové jsou taky zloději. Shánějí se po svých uměleckých pokladech jen proto, aby je mohli obratem ruky prodat. Nedostává se jim tvrdé měny. Inu, taková je cena za komunistický experiment."
"Ukojil byste mou zvědavost? Zajímalo by mě, co vás sem přivedlo."
"Fotografie tohoto pokoje, na níž je ta krabička vidět. Rozhodl jsem se, že vás navštívím a budu se vydávat za historika umění."
"A to jste se za té krátké návštěvy před dvěma měsíci stihl přesvědčit, že se nejedná o napodobeninu?"
"Jsem na tyhle věci odborník, zejména na Fabergého." Odložil krabičku. "Měl jste přijmout mou nabídku a prodat ji."
"Byla urážlivě nízká, i na krásnou kořist. Kromě toho pro mě má citovou hodnotu. Tím vojákem, který si ji strčil do kapsy, jak jste celkem přesně popsal, byl můj otec."
"A vy si ji zde jen tak klidně vystavujete?"
"Po padesátí letech jsem předpokládal, že už na tom nikomu nezáleží."
"Měl byste si dávat pozor na návštěvníky a fotografy."
Pietro Caproni pokrčil rameny. "Přichází jich sem velmi málo."
"Jenom slečny, že? Třeba ta, co je zrovna nahoře."
"Žádná z nich se o takové věci nezajímá."
"Jenom o eura."
"A o potěšení."
Znovu se usmál a jakoby mimochodem znovu vzal krabičku do ruky. "Jste zámožný muž, signor Caproni. Tahle vila je jako muzeum. Jenom ta aubussonská tapiserie tamhle na stěně je

neocenitelná. A za ty dvě římské sošky by vám sběratelé zaplatili nekřesťanskou sumu. Hof, jestli se nepletu, devatenácté století."
"Správně, signor Knoll. Já žasnu."
"Jistě se tedy můžete snadno rozloučit s takovou drobností, jako je tahle krabička."
"Víte, signor Knoll, já nemám rád zloděje. A jak jsem již řekl při vaší předchozí návštěvě, tento kousek není na prodej." Caproni zamával pistolí. "A teď se seberte a odejděte."
Ani se nehnul. "Tohle je obtížně řešitelné dilema. Samozřejmě si nemůžete dovolit přivolat policii. Vystavujete tu cennou historickou památku, kterou se ruská vláda půl století snaží získat zpět do svého vlastnictví a kterou ukradl váš otec. Kolik dalších uměleckých pokladů v tomto domě spadá do téže kategorie? Riskoval byste nepříjemné otázky, vyšetřování, publicitu. Vaši přátelé v Římě by vám moc nepomohli, protože s někým, kdo nosí nálepku zloděje, by si nechtěli špinit prsty."
"Máte štěstí, signor Knoll. Na úřady se skutečně obrátit nemůžu."
Napřímil se a téměř nepostřehnutelně zakroutil pravým předloktím skrytým za stehnem. Caproni navíc neměl pohled pro nic jiného než krabičku v jeho levé ruce. Dýka vyjela z pouzdra a zpod volného rukávu mu vklouzla do dlaně.
"Nerozmyslíte si to ještě, signor Caproni?"
"V žádném případě." Ital couval do haly a znovu mávl pistolí. "Tudy, signor Knoll."
Pevně sevřel rukojeť špičkami prstů a švihl paží. Dýka proletěla vzduchem a zabodla se Caproniho do chlupatého trojúhelníku ve výstřihu županu na hrudi. Starší muž zavrávoral, sklopil hlavu k jílci, který mu trčel z prsou, a zřítil se obličejem k zemi. Pistole, jež mu vypadla z ruky, zarachotila na mramorové dlažbě.
Knoll spěšně vsunul krabičku do plstěného pytlíku a sklonil se k tělu. Vytáhl z něj dýku a přiložil prsty ke krku, ale pulz nenahmatal. Překvapilo ho to. Pietro Caproni zemřel velmi rychle.
To znamená, že ho trefil přímo do srdce.
Utřel krev z ostří do županu oběti, schoval dýku do zadní kapsy, zamířil ke schodišti a vyšel do patra. I zde byla hala obložena mramorem, přerušovaným v pravidelných intervalech dřevěnými

intarzovánými dveřmi. Všechny zavřené. Tiše zamířil k zadní části zámku a k zavřeným dveřím na konci chodby. Stiskl kliku a vstoupil.

Ve výklenku neseném dvojicí mramorových sloupů stála postel s nebesy. Na nočním stolku slabě zářila lampa, jejíž světlo pohlcovala symfonie ořechového obložení a kůže. Ložnice bohatého muže.

Na kraji lože seděla nahá žena. Dlouhé ostře červené vlasy lemovaly dvojici pyramidálních prsů a nádherné mandlové oči. Kouřila tenkou černou cigaretu se zlatými proužky a obdařila nečekaného hosta lhostejným pohledem. "Kdopak jste?" zeptala se tiše italsky.

"Přítel signora Caproniho." Vešel do ložnice a zavřel dveře.

Zamáčkla cigaretu v popelníku, vstala a odkráčela na dlouhých hubených nohou k němu. "Na přítele jste nějak divně oblečený. Vypadáte spíš jako lupič."

"A vám to očividně nevadí."

Pokrčila rameny. "Divní chlapi jsou můj denní chleba. Jejich potřeby se neliší od ostatních." Přejela jej hodnotícím pohledem od hlavy k patě. "Máte v očích zlovolný lesk. Němec, že?"

Mlčel.

Promnula mu ruce přes rukavice. "Silné." Přejela mu po pažích a hrudníku. "Svaly." Stála velmi blízko, ztvrdlé bradavky se jej téměř dotýkaly na prsou. "Kde je signor?"

"Musel odejít. Doporučil mi vaši společnost."

Hladově se na něj zadívala. "Máte stejné schopnosti jak signor?"

"Finanční, nebo jiné?"

Usmála se. "Obojí."

Objal děvku a přitiskl ji k sobě. "Uvidíme."

8

Sankt Peterburg, Rusko 10:50

Taxík zastavil v rušném provozu na Něvském prospektu. Knoll vystoupil a zaplatil řidiči dvěma dvacetidolarov-kami. Krátce se zamyslel nad osudem rublu - z kdysi "tvrdé" měny tábora socialismu a míru se staly cáry potištěného papíru, které už snad nikdo nepoužíval. Ruská vláda sice před několika lety oficiálně zakázala placení dolary pod hrozbou trestu odnětí svobody, ale taxikář na to zjevně kašlal a vyžadoval americké peníze. Spokojeně je zastrčil do kapsy a odfrčel.

Letadlo z Innsbrucku přistálo na letišti Pulkovo před necelou hodinou. Před odletem se Knoll zastavil na poště s nepřetržitým provozem a poslal krabičku do Německa spolu s hlášením o úspěchu své mise v severní Itálii. Ale než se i on sám vrátí do Německa, potřebuje vyřídit ještě jednu záležitost.

Široký bulvár kypěl lidmi a automobily. Zahleděl se přes ulici na zelenou kopuli Kazaňského chrámu a pak otočil pohled ke vzdálené pozlacené věži budovy Admirality, přes pokročilou hodinu dosud zahalené ranní mlhou. V duchu zaletěl do minulosti, kdy se po Něvském prospektu pohybovaly kočáry tažené koňmi a prostitutky zatčené při noční šťáře zametaly dlažbu. Co by si dnes Petr Veliký pomyslel o svém "oknu do Evropy"? Obchodní domy, kina, restaurace, muzea, obchody, galerie a kavárny lemovaly rušnou, téměř pět kilometrů dlouhou hlavní třídu města. Blikající neonové reklamy a nesčetné stánky, nabízející vše od knih po zmrzlinu, zvěstovaly nezadržitelný nástup kapitalismu. Jak město kdysi popsal Somerset Maugham? Ošumělý, špinavý a zanedbaný.

To už neplatí, pomyslel si.

Ostatně jenom díky převratným změnám mohl i on dnes Sankt Peterburg navštívit. Ruská vláda teprve nedávno umožnila cizincům průzkum starých sovětských archivů. V poslední době šlo už

o jeho třetí výlet. Poprvé přijel před půl rokem, podruhé o čtyři měsíce později a pokaždé navštívil stejný depozitář. A i potřetí teď vešel do téže budovy.

Zvedala se do výšky pátého patra a měla hrubě tesanou kamennou fasádu, zčernalou výfukovými zplodinami. Větší část přízemí zabrala pobočka Sanktpeterburgské komerční banky, zbytek kanceláře Aeroflotu, ruského národního leteckého dopravce. Ve zbylých podlažích sídlily různé státní úřady - oddělení cizinecké policie, vízový odbor ministerstva zahraničí, celní správa a regionální pobočka ministerstva zemědělství. Celé čtvrté patro bylo vyhrazeno depozitáři státního archivu, jednomu z mnoha, které byly rozesety po celé zemi a schraňovaly dokumenty shromážděné během pětasedmdesáti let budování komunismu, dnes uvolněné pro svobodné studium.

Sovětské archivy otevřel světu Boris Jelcin a jejich prostřednictvím zvěstoval učencům západního světa své poselství antiko-munismu. Chytrý tah. Obešel se bez čistek, nemusel plnit lágry gulagu a přepisovat historii jako Chruščov a Brežněv. Nechal na historicích, ať naleznou a zveřejní doklady o nepředstavitelných zvěrstvech, krádežích, podvodech a špionážních akcích, desetiletí ukryté pod tunami plesnivějícího papíru a blednoucího inkoustu. Odborné a populární publikace, které na základě studia archiválií vzniknou, zapůsobí víc než sebelepší propaganda a dokonale poslouží zamýšlenému účelu.

Knoll vyšel po černě natřeném železném schodišti do čtvrtého patra. Bylo úzké, typicky sovětské, a zasvěcencům jako on prozrazovalo, že budova byla postavena až po revoluci. Včera si ještě z Itálie ověřil, že depozitář zavírá v pět večer. Kromě něj navštívil ještě čtyři další v jižním Rusku, ale tento byl jedinečný - měl k dispozici kopírku.

Otlučené dřevěné dveře ve čtvrtém patře se otevíraly do přecpaného sálu, jehož zelená omítka se vlivem nedostatečného větrání ve velkých kusech odlupovala. Místo stropu se pod betonovou podlahou nejvyššího patra táhly desítky a stovky metrů trubek obalených azbestem. Chladný vlhký vzduch páchl plesnivinou. Divné místo pro

uložení vzácných písemností.

Vkročil na otlučené dlaždice a zamířil k osamělému pultu, za nímž seděl tentýž úředník s řídkými hnědými vlasy a koňským obličejem, kterého si zapamatoval z minula jako protivného a vlezlého byrokrata. Jak typické. V tomto se Rusko v nejmenším nezměnilo.
"Zdravstvujtě," pozdravil s úsměvem.
Úředník něco zabručel.
"Potřeboval bych si prostudovat nějaké dokumenty," požádal Knoll rusky.
"Které?" Tentýž úlisný úsměv jako před dvěma měsíci.
"Jistě si na mě pamatujete."
"Ano, zdál jste se mi povědomý. Záznamy Komise, nemám pravdu?"
Pokud se úředník snažil na návštěvníka zapůsobit, moc se mu to nepovedlo. "Da, záznamy Komise."
"Mám vám je vyhledat?"
"Nět. Vím, kde jsou. Ale díky za ochotu."
Omluvil se a zmizel v bludišti kovových regálů přetékajících zvlhlými lepenkovými krabicemi. Pach plísně a prachu zesílil. Věděl, že řada těchto dokumentů pochází z Ermitáže a většina sem byla přemístěna po požáru budovy místní Akademie věd před mnoha lety. Dobře si na tu událost pamatoval. Sovětský tisk ji označil za "Černobyl naší kultury". Uvažoval, jak dalece šlo o nezamýšlenou katastrofu. V Sovětském svazu vykazovaly jisté věci chvályhodnou tendenci zmizet v pravý čas a reformované Rusko nebylo v tomto směru o nic lepší.
Prohlížel police a snažil se vzpomenout, kde posledně skončil. Na studium všech dokumentů by potřeboval roky, ale zapamatoval si dvě krabice s obzvlášť cenným obsahem. Minule neměl čas je prostudovat, protože depozitář zavíral dříve kvůli oslavě Mezinárodního dne žen.
Konečně příslušné krabice našel. Vytáhl je z police a položil na holý dřevěný stůl. Byly velké a těžké, každá obsahovala pětadvacet až třicet kilogramů dokumentů. Úředník pořád seděl v přední části sálu, ale nepotrvá dlouho a ten impertinentní pitomec se přijde podívat, o co se návštěvník zajímá.

Na víku horní krabice stálo azbukou MIMOŘÁDNÁ STÁTNÍ KOMISE PRO VYŠETŘOVÁNÍ A ZAZNAMENÁVÁNÍ ZLOČINŮ NĚMECKÝCH FAŠISTICKÝCH OKUPANTŮ A JEJICH PO-MAHAČŮ A PRO URČOVÁNÍ ŠKOD, KTERÉ ZPŮSOBILI TOVÁRNÁM, ZEMĚDĚLSKÝM DRUŽSTVŮM, SPOLEČENSKÝM ORGANIZACÍM, STÁTNÍM INSTITUCÍM A JEDNOTLIVÝM OBČANŮM SVAZU SOVĚTSKÝCH SOCIALISTICKÝCH REPUBLIK.
Knoll práci Komise dobře znal. Vznikla roku 1942 s úkolem řešit problémy způsobené nacistickou okupací a nakonec dělala všechno od výslechů vězňů z koncentračních táborů osvobozených Rudou armádou až po oceňování uměleckých pokladů uloupených ze sovětských sbírek. Po válce se stala hlavním dodavatelem údajných zrádců do sibiřských lágrů jako jedna z organizací, jejichž prostřednictvím Stalin ovládal svou říši. Zaměstnávala tisíce úředníků i agentů pro práci v terénu, kteří křižovali západní Evropu, severní Afriku a Jižní Ameriku a pátrali po obrazech a dalších uměleckých předmětech ukořistěných nacisty.
Posadil se na kovovou židli a začal probírat stránku po stránce. Postupoval pomalu. Dokumentů bylo hodně, mnohé obtížně čitelné. Celkově ho obsah krabice zklamal, většinou šlo o sumární zprávy o různých šetřeních prováděných Komisí. Za dvě hodiny nenarazil na nic zajímavého a obrátil pozornost k druhé krabici. Zase souhrnné zprávy, ale asi v polovině narazil na hlášení o průběhu pátrání v terénu. Agenti, kteří je vedli, byli akvizitéři jako on - s tím rozdílem, že pracovali výhradně pro Stalina a platil je stát dělníků a rolníků.
Pozorně pročítal jednotlivá hlášení.
V mnoha případech se jednalo o mnohomluvné opisy neúspěchů a zklamání, ale někteří agenti čas od času našli něco cenného a pak se květnatě chlubili. Pegasovo Náměstí svornosti, Gauguino-vy Dvě sestry, poslední van Goghův obraz Bílý dům v noci. I jména agentů mu něco říkala. Sergej Tělegin, Boris Žernov, Pjotr Sabsal, Maxim Vološin. Na jejich hlášení narazil v jiných depozitářích. Krabice jich obsahovala dobrou stovku a všechna byla určitě dávno zapomenuta. Dnes pro nikoho nic neznamenala, s výjimkou hrstky nadšenců, kteří stále pátrali.

Uplynula další hodina, během níž úředník zašel třikrát dozadu a nabízel pomoc. Knoll ho pokaždé odmítl, otrávený, že se ten pitomec nestará o svoje. Kolem půl páté narazil na další memorandum určené Nikolaji Svernikovi, slepému vykonavateli Stalinovy vůle a šéfovi Komise. Lišilo se však od všech předchozích. Nebylo napsáno strojem na hlavičkovém papíře, ale ručně, osobní vzkaz datovaný 26. listopadu 1946. Inkoust na tenkém papíru byl vybledlý a sotva čitelný.
Soudruhu Šverniku,
doufám, že vás tato zpráva zastihne při dobrém zdraví. Navštívil jsem Donnersberg, avšak nepodařilo se mi objevit žádný z Goetheových rukopisů, které se tam údajně měly nacházet. Dotazování, samozřejmě diskrétní, odhalilo, že tyto rukopisy s největší pravděpodobností odvezli jiní sovětští vyšetřovatelé v listopadu roku 1945. Navrhuji prověrku inventáře v Zagorsku. Včera jsem se setkal s Uchem. Informoval mě o Loringových aktivitách. Vaše podezření bude nejspíš oprávněné. Různé pracovní skupiny, které se neskládaly z místních lidí, opakovaně navštívily opuštěné štoly v Harzu. Jejich dopravu na místo i odvoz ve všech případech zajišťoval Loring. Je docela dobře možné, že jeho lidé našli Jantarovou komnatu a odvezli ji. V dané chvíli to však nelze říci s jistotou. Ucho sleduje další stopy v Čechách a během týdne podá hlášení přímo Vám.
Danilo Čapajev
K listu tenkého papíru byly svorkou připojeny dvě fotokopie, memoranda KGB datovaná před sedmi lety. Knolla to

udivilo. Proč je někdo zařazoval k více než padesát let starým originálům? Přečetl si první stránku, napsanou strojem v azbuce.

Bylo zjištěno, že Ucho je Karol Borya, v letech 1946-19S8 pracovník Komise. Na základě povolení tehdejší vlády emigroval roku 1958 do Spojených států a změnil si jméno na Karl Bates. Současná adresa Stokeswood Avenue 959, Atlanta, Ge-orgia (okres Fulton), USA. Byl kontaktován. Odmítá přiznat, že by po roce 1958 získal jakékoliv informace o Jantarové komnatě. S Danilem Čapajevem se údajně nesetkal a tvrdí, že neví, kde žije. Žádáme instrukce ohledně dalšího postupu.

Danila Čapajeva znal, alespoň podle jména. Před pěti lety tohoto starého Rusa hledal, avšak neúspěšně, takže zůstal jediným z přeživších pátračů, které nevyslechl. Ted možná narazil na dalšího. Karol Borya, alias Karl Bates. Rusové si potrpí na kódy a krycí jména. Zajišťují si vyšší bezpečnost, nebo tím vyjadřují i citové hodnoty? Těžko říct. Každopádně už narazil na Vlka, Medvěda, Orla, dokonce i na Sokolí oko, ale Ucho? Podivná přezdívka. Velmi neobvyklá.

Věnoval pozornost kopii druhého memoranda s dodatečnými informacemi o Boryovi. Dnes už mu bude jedenaosmdesát. Původním povoláním klenotník, nyní pochopitelně v penzi. Manželka zemřela před pětadvaceti lety. Provdaná dcera, která rovněž žije v Atlante. Dvě vnoučata. Jistě, údaje jsou šest let staré, ale pořád je toho víc, než o Karolu Boryovi věděl on.

Vrátil se k dokumentu z šestačtyřicátého roku, konkrétně ke zmínce o Loringovi. Na toto jméno narazil mezi hlášeními již podruhé. Ernst Loring to být nemůže, ten je moc mladý. S největší pravděpodobností tedy jeho otec Josef. Další důkaz na podporu domněnky, že Loringova rodina už dlouho sleduje stejnou stopu. Výlet do Sankt Peterburgu se nakonec vyplatil. Dva přímé odkazy na Jantarovou komnatu, u sovětský dokumentů vzácný jev, a pár nových informací.

Nové vodítko.

Ucho.

"Už končíte?"

Knoll vzhlédl k úředníkovi a uvažoval, jak dlouho tam ten parchant stojí a čumí na něho.

"Už je po páté," připomněl strážce archivu.

"Promiňte, neuvědomil jsem si, jak ten čas letí. Hned budu hotový."

Úředník přejel pohledem po dokumentu, který návštěvník držel v ruce, a snažil se ho identifikovat. Knoll papír nonšalantně složil na stůl a hlídači to došlo - odvrátil se a odešel.

Zvedl papíry.

Zajímavé. Agenti KGB ještě před pár lety hledali dva někdejší členy Mimořádné komise. Knoll se domníval, že pátrání po Jantarové komnatě skončilo někdy v polovině sedmdesátých let. Tak

alespoň zněla oficiální zpráva. Z pozdější doby nalezl jen dvě stručné zmínky, obě z osmdesátých let, pak už nic. Až do dneška. Rusové se tedy nevzdali naděje. Při hodnotě ztraceného pokladu je ostatně chápal. On sám se také nevzdal. V posledních osmi letech prověřoval různé náznaky. Mluvil se starci nad hrobem se selhávající pamětí a zamčenými ústy. Boris Žernov, Pjotr Sabsal, Maxim Vološin, pátrači jako on - a všichni hledali totéž. Ale nikdo nic nevěděl. S Karolem Boryou to třeba bude jiné. Možná ví, kde se zdržuje Danilo Capajev. Knoll doufal, že oba muži ještě žijí. Rozhodně podnikne výlet do Spojených států a zjistí to. Atlantu už jednou navštívil. Během olympiády. Horko a vlhko, avšak nádherná podívaná.

Ohlédl se po úředníkovi. Ten darebák stál na druhé straně nacpaných polic a snažil se předstírat práci. Knoll rychle složil papíry a schoval si je do kapsy. Samozřejmě nehodlal nechávat slibné stopy pro další zvědavce, kteří možná přijdou po něm. Vrátil obě krabice na polici a zamířil k východu. Úředník čekal u otevřených dveří.

"Do svidanija," rozloučil se s ním rusky.

"Přeji dobrý den."

Za Knollem zapadly dveře a zarachotil klíč v zámku. Tušil, že úředník spěchá k telefonu a hlásí podezřelou návštěvu. Za pár dní dostane poštou odměnu za svou snaživost. Nevadí. V srdci ho hřál úspěch. Měl důvod k oslavě. Našel nové vodítko. Možná i něco víc. Začátek stopy, který ho třeba dovede až k akvizici.

K velké akvizici.

Sbíhal po schodech a v uších mu zněla dvě slova z memoranda.

Jantarová komnata.

9

Hrad Herc, Německo 19:45

K

noll hleděl z okna své ložnice, která se nacházela v nejvyšším poschodí západní věže. Citadela patřila jeho zaměstnavateli Franzi Fellnerovi. Pocházela z devatenáctého století a byla postavena jako věrná reprodukce na ruinách původního hradu, který roku 1689 do základů vypálili Francouzi během vpádu do Německa.

Příhodné jméno. Herz znamená v němčině srdce a pevnost po sjednocení Německa stojí v samém jeho středu. Franzův otec Martin ji získal spolu s okolními pozemky po první světové válce - původní majitel se dopustil chyby v úsudku a podporoval císaře. V pokoji, který se Knollovi stal v posledních jedenácti letech domovem, kdysi bydlel majordomus. Velká místnost poskytovala dostatek soukromí a přiléhala k ní koupelna. Výhled se otevíral na kilometry daleko přes travnaté louky a zalesněné kopce vrchoviny Rothaar, mezi nimiž plynuly blátivé vody Edery na východ ke

Kasselu. V posledních dvaceti letech jeho života majordomus starého Fellnera denně navštěvoval a zemřel týden po něm. Povídalo se, že mezi nimi nebyl pouze vztah zaměstnance a šéfa, ale Knollovi to bylo jedno, na řeči nikdy nedal.

Zmáhala ho únava. Měl za sebou dva náročné měsíce. Vyčerpávající výlet do severní Afriky, pak Itálie a nakonec Rusko a Sankt Peterburg. Urazil dlouhou cestu z třípokojového bytu v obecním činžáku na severním předměstí Mnichova, kde žil do svých devatenácti let. Otec pracoval jako dělník v továrně, matka učila hudbu. Při vzpomínce na matku pokaždé pocítil záchvěv něhy. Pocházela z Řecka, kde se s ní otec seznámil za války. Vždycky ji oslovoval křestním jménem Amara, což znamená nevadnoucí. Dokonalý popis. Po ní zdědil výrazné obočí, úzký nos a neukojitelnou zvědavost. Byla to ona, kdo v něm probudil vášeň pro učení, a jako hluboce věřící jej pokřtila Christian.

Otec z něj vychoval muže, ale současně ho ten zahořklý starý blázen nakazil svým vztekem. Jakob Knoll podporoval Hitlera jako fanatický nacista a bojoval za třetí říši až do samého konce. Takového člověka si těžko zamilujete, ale současně ho nemůžete ignorovat.

Odvrátil se od okna k nočnímu stolku vedle postele s nebesy.

Ležela na něm kniha Daniela Jonaha Goldhagena Hitler"$ Wil-ling Executioners (Hitlerovi dobrovolní kati). Jedna z mnoha publikací, které se snaží popsat psychiku německého obyvatelstva za války, ho před dvěma měsíci natolik zaujala, že si ji koupil. Jak mohla mlčící většina připustit tak obludné barbarství vyvolané pouhou hrstkou? Opravdu se dobrovolně spolupodíleli na holocaustu, jak autor naznačuje? Pro všechny to rozhodně neplatí, nicméně jeho otec mezi ně patřil. Snadno podléhal nenávisti. Byla pro něj jako droga. Jak zněl ten Hitlerův výrok, který tak často citoval? Jdu cestou, kterou mi diktuje Prozřetelnost, s jistotou náměsíčníka.

A přesně to Hitler dělal - až k definitivnímu pádu. Podobně i Jakob Knoll zemřel zahořklý, dvanáct let poté, co Amara podlehla cukrovce.

Knoll osiřel v osmnácti letech a zůstal na světě sám. Díky své mimořádné inteligenci získal stipendium na Mnichovské univerzitě. Vždy se zajímal o humanitní vědy a v posledním ročníku dostal grant na doktorský studijní pobyt v Cambridgi, kde se specializoval na dějiny umění. S pobavením vzpomínal na své poslední prázdniny, kdy se krátce připojil k jedné z neonacistických skupin. Tehdy se pochopitelně neprojevovaly tak hlasitě jako dnes, o to se německá vláda postarala. Jejich světový názor však Knolla nezaujal - ani tehdy, ani později. Rasová nenávist mu taky nic neříkala. Obojí je kontraproduktivní a nepřináší žádný užitek.

Zejména když ho tak přitahují barevné ženy.

Na prestižní univerzitě však působil pouze rok a po odchodu se nechal zaměstnat jako likvidátor škod u londýnské společnosti Nordstern Fine Art Insurance, která se specializovala na pojištění uměleckých děl. Velmi rychle si získal jméno, protože se mu podařilo získat obraz holandského mistra, který byl pokládán za navždy ztracený. Zloději požadovali výkupné dvacet milionů liber a vyhrožovali, že pokud ho nedostanou, plátno spálí. Knoll pořád před očima viděl šok v tváři svého nadřízeného, když požadavek bryskně odmítl a řekl zlodějům, ať ho klidně spálí. S jistotou věděl, že to neudělají. O měsíc později už byl obraz jeho - lupiči ho v zoufalství nabídli k prodeji původnímu majiteli.

Stejně snadno dosáhl dalších pronikavých úspěchů.

Vypátral obrazy starých mistrů v hodnotě tří set milionů dolarů, které byly odcizeny z bostonského muzea. Získal dvanáctimilionové dílo Jeana Baptista Oudryho, ukradené ze soukromé sbírky v severní Anglii. V jednom polorozpadlém pařížském bytě našel dva Turnery, původně visící v londýnské Tate Gallery.

S Franzem Fellnerem se seznámil před jedenácti lety, když ho pojišťovna vyslala, aby pořídil soupis Fellnerovy sbírky. Franz si jako každý opatrný sběratel nechal svá aktiva pojistit - přesněji řečeno svá známá aktiva, která se čas od času objevovala v podobě fotografií v evropských a amerických uměleckých publikacích. Takto získal jistou proslulost a přilákal k sobě obchodníky na černém trhu, kteří mu začali nabízet vskutku vzácné kousky. Odlákal Knolla od pojišťovny nabídkou více než lukrativního platu, ubytování v hradní věži a vzrušení z možnosti krást některá z nejvýznamnějších děl, jaká kdy lidstvo vytvořilo. Měl přirozený talent pro pátrání a neuvěřitelně jej těšilo hledat předměty, které jejich majitelé pečlivě ukryli. Stejně tak ho lákaly ženy, na které při tom narazil. Ale nejvíc ho vzrušovalo zabíjení. Že by otcův odkaz? Možná. Je snad nemocný? Zvrácený? A záleží na tom? Ne. Život je krásný.

Přímo nádherný.

Odstoupil od okna a zamířil do koupelny. Otevřeným arkýřem nad toaletou vanul svěží večerní vánek a již vysušil kachličky, které Knoll smáčel, když se před chvílí sprchoval. Podíval se na sebe do zrcadla. Hnědá barva, kterou v posledních týdnech používal, zmizela a zase měl blond vlasy. Na masky a převleky si moc nepotrpěl, ale za daných okolností pokládal změnu vzhledu za potřebnou. Ve sprše se oholil a opálený obličej měl nyní hladký a čistý a jako vždy z něj vyzařovala klidná síla sebevědomého muže s náročným vkusem a ještě náročnějšími zálibami. Stříkl si na krk trochu kolínské a utřel kůži ručníkem. Pak se oblékl a přichystal se k večeři.

Telefon na stolku v předsíni pronikavě zadrnčel. Vyšel z ložnice a zvedl sluchátko po druhém zazvonění.

"Čekám," oznámil ženský hlas.

"A trpělivost nepatří k tvým silným stránkám."

"To rozhodně ne."

"Už jdu."

Knolí sestoupil po úzkém točitém schodišti, jehož kamenné stupně se spirálovitě vinuly po směru hodinových ručiček stejně jako ve středověku - podle původního provedení, které nutilo útočníky s mečem, obvykle praváky, bojovat u zdi a omezovalo jim pohyb. Hrad byl obrovský. Do osmi masivních hrázděných věží se vměstnala více než

stovka místností. Vikýře a svislá okna rozdělená sloupky oživovaly fasádu a nabízely nádherné výhledy na hustě zalesněná údolí. Věže rozmístěné do osmiúhelníku a spojené úzkými vestavbami umožňujícími průchod obklopovaly rozlehlé vnitřní nádvoří. Celek korunovaly strmé břidlicové střechy, po nichž za drsných německých zim snadno klouzal sníh.

U paty schodiště odbočil do dlouhé klenuté chodby a řadou pokojů zamířil k hradní kapli. Na stěnách visely válečné sekery, meče, píky, přilbice s hledím, drátěné košile a brnění, všechno cenné sběratelské kousky. Tu největší zbroj - rytíř, který ji nosil, měřil přes metr osmdesát - získal Knoll osobně od jedné staré dámy v Lucemburku. Zdi teplých a suchých místností zdobily vlámské tapiserie, bez jediné výjimky vzácné originály. Výsledný dojem umocňovalo měkké nepřímé osvětlení.

Dveře na protějším konci se otevíraly do arkády. Prošel zastřešenou chodbou k bráně mezi dvěma kamennými sloupy. Jeho kroky sledovaly tři kamenné obličeje vytesané do fasády, které zde zůstaly jako památka na původní stavbu ze sedmnáctého století. Totožnost mužů, jimž patřily, nikdo neznal, ale podle legendy šlo o stavitele a jeho dva pomocníky, které nechal majitel hradu zabít a zazdít do stěn, aby nemohli vybudovat jiné podobné veledílo.

Blížil se ke kapli svatého Tomáše. Zajímavé jméno. Nepatřilo jen augustiniánskému mnichovi, který před sedmi století

založil nedaleký klášter, ale také majordomovi starého Martina Fellnera.

Opřel se do těžkého dubového křídla vrat, která se otevírala dovnitř.

Stála v prostřední chodbičce hned za pozlacenou mříží, jež oddělovala vstup od šesti dubových kostelních lavic. Žárovky ozařovaly černozlatý rokokový oltář v přední části lodi, žena sama stála ve stínu. Za kulatými barevnými okny se setmělo, erby hradních pánů z barevného skla trpělivě čekaly, až je zítřejší úsvit probudí k životu. V kapli se nesloužily mše, používala se jako výstavní síň pro pozlacené relikviáře. Fellnerova sbírka patřila k nejrozsáhlejším na světě a překonávala většinu evropských katedrál.

Usmál se na hostitelku.

Čtyřiatřicetiletá Monika Fellnerova byla starší dítě jeho zaměstnavatele. Olivově snědou pokožku a štíhlou elegantní postavu zdědila po matce, která se narodila v Libanonu, kde se do ní Franz Fellner před čtyřiceti lety vášnivě zamiloval. Jenže starý Martin nebyl se synovou vyvolenou spokojen a tak dlouho naléhal, až přinutil Franze k rozvodu. Zapuzená manželka se vrátila na Blízký východ a nechala v Německu dvě děti. Knoll byl přesvědčen, že Moničina tvrdá, ledově chladná nepřístupnost je důsledkem matčina nuceného odchodu. Nikdy by však svůj názor nevyslovil nahlas, natož aby se jí přímo zeptal. Stála uprostřed kaple hrdá jako vždy, husté tmavé vlasy jí v nedbalých loknách padaly na ramena. Zvlnila rty do neznatelného úsměvu. Na sobě měla sako ze světle hnědého brokátu a úzkou sifonovou sukni, jejíž rozparek sahal po celé délce štíhlého pružného stehna. Díky předčasné smrti svého bratra se před dvěma lety stala jedinou dědičkou Fellnerova bohatství. Její jméno znamenalo oddaná Bohu. Byla všechno, jenom to ne.

Zavřel za sebou a zasunul závoru.

Vykročila mu vstříc, její podpatky hlasitě cvakaly na starobylém mramoru. Setkali se v otevřené brance mříže. Stáli přímo na náhrobním kameni jejího dědečka, nápis MARTIN FELLNER, 1868-1941 vytesaný do leštěné plochy se ocitl mezi nimi. Starý pán si ve své poslední vůli vymínil, že bude pochován na hradě, který tolik miloval. Manželka jej ve smrti nedoprovázela, ve ved-

lejším hrobě, rovněž označeném jménem a letopočtem, ležel jeho majordomus.

Všimla si, že hledí k podlaze.

"Chudák děda. Tak silný v podnikání, a přesto tak slabý duchem. Buzíci to tehdy museli mít hrozně těžké."

"Homosexualita je možná dědičná."

"Tomu nevěřím, i když přiznávám, že mi žena občas poskytne vítanou změnu."

"Tohle by tvůj otec jistě nerad slyšel."

"Myslím, že by ho to v dané chvíli moc nezajímalo. Je naštvaný spíš na tebe. Odpoledne přišly noviny z Říma. Na první straně píšou o smrti Pietra Caproniho."

"Ale dostal tu krabičku."

Usmála se. "Myslíš, že úspěch smaže každé provinění?"

"Zjistil jsem, že je to ten nejlepší způsob, jak si udržet práci."

"Ve svém včerejším hlášení ses o smrti Caproniho nezmínil."

"Pokládal jsem ji za nepodstatný detail."

"Nůž v prsou můžeš pokládat za nepodstatný detail jenom ty. Otec s tebou chce mluvit. Ceká."

"S tím jsem počítal."

"Nezdá se, že by tě to znepokojilo."

"A mělo by?"

Probodla ho pohledem. "Ty jsi nechutně tvrdý parchant, Christiane."

Monika postrádala otcovu sofistikovanou uhlazenost, ale dvě vlastnosti s ním bez rozdílu sdílela - chladnokrevnost a odhodlání. Bulvární tisk referoval o jejích milostných avantýrách a neustále spekuloval, komu se nakonec podaří ji ulovit - spolu s obrovským majetkem, který jí jednou spadne do klína. Knoll ovšem věděl, že se Monika žádnému muži nepodvolí. Fellner ji v posledních letech systematicky připravoval na den, kdy převezme jeho mediální impérium spolu s jeho sběratelskou vášní, na den, který se neodvratně blíží. Nenavštěvovala německé školy, studovala ve Velké Británii a ve Spojených státech, kde si osvojila ještě ostřejší jazyk a drzejší způsoby, jako by její osobnost už tak nenesla všechny znaky rozmazleného děcka z bohaté rodiny.

Natáhla ruku a prohmatala mu pravé předloktí. "Dnes beze zbraně?"
"Potřebuju ji?"
Přitiskla se k němu. "Umím být docela nebezpečná."
Objala ho a tvrdě ho políbila na ústa, do nichž mu vzrušeně pronikla jazykem. Měl rád její chuť a vychutnával si vášeň, kterou mu tak bezostyšně nabízela. Když se odtáhla, kousla ho na rozloučenou do spodního rtu. Ucítil krev.
"To teda umíš." Osušil si ránu kapesníkem.
Sjela mu rukou k pasu a uvolnila poklopec.
"Neříkala jsi, že starý pán čeká?"
"Máme spoustu času." Strhla ho na zem, rovnou na hrob svého dědečka. "A já jsem si nevzala spodní prádlo."

10

Knoll následoval Moniku přízemím hradu do sbírkového sálu, který zabíral většinu plochy severozápadní věže a byl rozdělen na veřejnou část, kde Franz Fellner vystavoval legálně nabyté exponáty, a na tajnou místnost, kam byl přístup povolen pouze Knollovi, Monice a jejímu otci.
Vešli do haly určené pro veřejnost a dívka za nimi zamkla těžké dubové dveře. Prosklené a jasně nasvětlené vitríny se vzácnými exponáty stály vyrovnané jako vojáci na přehlídce, na stěnách visely tapiserie a obrazy. Fresky na stropě zpodobňovaly Mojžíše předávajícího Desatero svému lidu, stavbu Babylonské věže a překlad Starého zákona.
Fellnerova soukromá pracovna se nacházela za severní zdí. Vstoupili a Monika přešla po leštěných parketách k barokní knihovně, bohatě vyřezávané a pozlacené, která zabírala celou jednu zed. Každý svazek představoval sám o sobě malé jmění. Franz Fellner miloval knihy. Nejstarší a nejcennější kus, spis anglosaského mnicha Bědy Venerabilis z devátého století, mu sehnal Knoll, který jej objevil před pár lety zahrabaný na faře u jednoho pařížského kostelíku. Kněz mu jej ochotně vydal za skromný příspěvek pro farnost a pro sebe.
Monika vytáhla z kapsy saka černý dálkový ovladač a stiskla tlačítko. Střední knihovnička se pomalu otočila kolem svislé osy a z prostoru za ní se vyřinulo bílé světlo. Uprostřed podlouhlé místnosti bez oken stál Franz Fellner. Galerie byla chytře ukryta mezi dvěma rozlehlými sály, architektonickému maskování napomohl i obdélníkový tvar stavby a její vysoké stropy. Silné kamenné zdi nepropustily žádný zvuk, přívod čerstvého vzduchu zajišťovalo speciální klimatizační zařízení opatřené filtry.
Uvnitř se nacházely další řady vitrín se sbírkovými předměty, osvětlené vhodně umístěnými halogenovými reflektory. Knoll mezi nimi prošel a prohlížel si některé akvizice. Jadeitová soška, kterou ukradl ze soukromé sbírky v Mexiku (nebál se, že majitel

zavolá policii, protože ji sám odcizil z městského muzea v Jalapě). Několik afrických, eskymáckých a japonských figurek z jednoho belgického bytu (byly pokládány za zničenou válečnou kořist). Na nádhernou Gauguinovu plastiku vystavenou na čestném místě byl obzvlášť hrdý (sebral ji zloději rovnou na pařížské ulici).
Obrátil pozornost k obrazům na stěnách. Picassův autoportrét, Correggiova Svatá rodina, Boticelliho Portrét dámy, Dürerův Portrét Maxmiliána I. Všechno originály pokládané za nenávratně ztracené.
Na užší kamenné zdi visely dva obrovské gobelíny, které za války ukořistil Hermann Göring. Franz Fellner je získal před dvaceti lety od tehdejšího majitele a rakouská vláda po nich dodnes usilovně pátrá.
Fellner stál u skleněné skříňky s mozaikou zobrazující papeže Alexandra VI. z třináctého století. Byl to jeden z jeho nejoblíbenějších exponátů. Vedle skříňky ležela krabička na zápalky od Fa-bergého. Od červené jahody na víku se odráželo světlo bodového reflektoru - Fellner ji zřejmě vyleštil. Knoll věděl, s jakou láskou jeho zaměstnavatel osobně připravuje každý kousek k vystavení, a nejen proto, aby novou akvizici nespatřily nepovolané oči.
Franz Fellner byl vysoký štíhlý muž s drsným výrazem dravce v obličeji barvy betonu a s podobnými emocemi. Nosil brýle s drátěnou obroučkou, jejichž čočkami vyhlížely podezřívavé oči. Možná kdysi v mládí z nich vyzařovalo zanícení idealisty, ale dnes je halil bledý závoj téměř osmdesáti let, během nichž jejich nositel úžasně zbohatl a vybudoval mediální a vydavatelské impérium, ale jakmile překročil desetimiliardovou hranici, ztratil zájem o vydělávání peněz a nasměroval přirozenou soutěživost do jiné, privátnější sféry. Do aktivit, v nichž mohli muži neomezeného bohatství a zcela bez nervů vybojovat úžasná vítězství.
Fellner zvedl noviny a zamával jimi. "Mohl bys mi vysvětlit, proč to bylo nutné?" zachraptěl hlasem poznamenaným milionem cigaret.
Knoll pochopitelně věděl, že deník International Daily News patří do Fellnerovy vydavatelské společnosti a že do počítače v jeho pracovně přicházejí denně stovky nejdůležitějších článků z celého světa. Smrt bohatého italského průmyslníka musela upoutat jeho

pozornost. Psalo se o ní v článku vytištěném ve spodní polovině titulní strany.
Pietro Caproni (58), zakladatel koncernu Due Moři, byl včera nalezen mrtev ve svém venkovském sídle v severní Itálii. Smrt způsobila rána nožem do hrudníku, která pronikla srdcem. Kromě něj byla v budově objevena další ubodaná oběť, sedmadvacetiletá Carmela Terzová, která podle osobních dokladů nalezených na místě činu bydlela v Benátkách. Policie našla stopy násilného vniknutí do objektu, ale podle předběžného šetření se nezdá, že by z vily bylo cokoliv odcizeno. Caproni se před několika lety vzdal všech funkcí ve vedení koncernu Due Moři, který patřil k předním italským výrobcům vlny a keramiky. Podržel si však postavení majoritního akcionáře a konzultanta, takže jeho smrt znamená pro podnik obtížně nahraditelnou ztrátu.

Fellner zvedl hlavu od novin. "Kolikrát jsme již o tom mluvili? Kolikrát jsem tě upozorňoval, aby ses svým zálibám věnoval ve svém volném čase?"
"Bylo to nutné, Herr Fellner."
"Zabíjení není nikdy nutné, pokud odvedeš svou práci dobře."
Ohlédl se po Monice, která výstup pobaveně sledovala. "Signor Caproni mě během návštěvy vyrušil. Čekal mě. Naše předchozí setkání v něm vzbudilo podezření. Doufám, že jste nezapomněl, že o tu schůzku jsem ho požádal na vaše naléhání."
Knoll svého zaměstnavatele dobře znal - Fellner okamžitě pochopil a výraz jeho obličeje změkl.
"Signor Caproni se nechtěl s krabičkou rozloučit bez boje. Vyhověl jsem prostě jeho přání, přičemž mé rozhodnutí ovlivnila vaše nezměrná touha zmíněnou krabičku vlastnit. Jedinou alternativou bylo odejít a riskovat odhalení."
"A signor Caproni ti možnost odchodu nenabídl? Koneckonců, těžko mohl přivolat policii."
Knoll usoudil, že nastal okamžik, kdy je prospěšnější spíše lež než pravda. "Signor mě chtěl ve skutečnosti zastřelit. Byl ozbrojen."
"O tom noviny nepíšou," namítl Fellner.

"Další důkaz, jak jsou informace v tisku nespolehlivé," usmál se Knoll.
"A co ta děvka?" vmísila se Monika. "Ta byla taky ozbrojená?"
Otočil se k ní. "Netušil jsem, že ti tolik záleží na pracujících ženách. Podle mého názoru si byla dobře vědoma rizika, do jakého jde, když si něco začala s chlapem jako Caproni."
Monika k němu přistoupila. "Opíchals ji?"
"Samozřejmě."
V očích jí zaplálo, ale nic neřekla. Její žárlivost ho stejně pobavila, jako překvapila. Fellner, za všech okolností smířlivý, prolomil trapný okamžik.
"Získal jsi krabičku, Christiane, a toho si nesmírně vážím. Avšak zabíjení přitahuje nežádoucí pozornost, a to je poslední, co potřebujeme. Co kdyby tě vystopovali podle DNA ze vzorku semene?"
"Ve vagíně by našli pouze signorovo semeno, moje měla v žaludku."
"A otisky prstů?"
"Nesundal jsem rukavice."
"Oceňuji tvou opatrnost a jsem ti za ni vděčný. Ale jsem starý muž, který nechce nic jiného než předat nashromážděný majetek dceři. V nejmenším netoužím, aby se někdo z nás ocitl ve vězení. Vyjádřil jsem se jasně?"
Fellnerův hlas zněl unaveně. Podobný rozhovor už několikrát absolvoval a Knoll by starého pána velmi nerad zklamal. Jako zaměstnavatel se k němu choval vždy slušně a dělil se s ním o bohatství, které tak úzkostlivě získávali a pečlivě opatrovali. V mnoha ohledech mu byl více otcem než Jakob Knoll. Zato Monika byla všechno možné, jenom ne sestra.
Všiml si výrazu jejích očí. Řeči o sexu a smrti ji očividně vzrušovaly. S největší pravděpodobností ho v noci navštíví v jeho pokoji.
"Co jsi zjistil v Sankt Peterburgu?" zeptal se Fellner nakonec.
Informoval o zmínkách týkajících se Jantarové komnaty a ukázal šéfovi papíry, které zabavil v archivu. "Zajímavé. Rusové tedy stále po Jantarové komnatě pátrají. Ty údaje jsou celkem čerstvé. A Karol Borya, Ucho, je nová postava na scéně."

"Ukaž?" Franz Fellner, který dokonale ovládal ruštinu, nahlédl do papírů. "Ucho. Podivná přezdívka."
Knoll přikývl. "Myslím, že by neuškodil výlet do Atlanty. Co když Ucho ještě žije? Možná dokonce ví, kde hledat Čapajeva. Toho jediného jsem před pěti lety nenašel."
"A zmínka o Loringovi potvrzuje naše podezření," dodal Fellner. "To už je podruhé, co jsi na jeho jméno narazil. Sověti se o jeho činnost zjevně zajímají."
Knoll znal historii Loringovy rodiny, která ovládala východoevropské trhy s ocelí a zbraněmi. Ernst Loring byl Fellnerův hlavní sběratelský rival. Syn Josefa Loringa pocházel z Čech a od mládí dával okázale najevo svůj majetek a moc. Podobně jako Pietro Caproni patřil k lidem, kteří vždycky prosadí svou.
"Josef byl rozhodný muž silné vůle, ale Ernst povahové vlastnosti svého otce bohužel nezdědil," konstatoval starý pán. "Často o něm přemýšlím. Něco mě na něm znepokojuje. Ta jeho přehnaná srdečnost. Myslí si, že na mě platí."
Fellner se otočil k dceři. "Co na to říkáš, Liebling? Měl by Christian odletět do Ameriky?"
Moničin obličej ztuhl; v takových okamžicích se nejvíc podobala otci. Ostražitá. Neproniknutelná. Tajemná. V následujících letech na ni bude moci být hrdý. "Chci Jantarovou komnatu."
"A já ji chci pro tebe, Liebling. Pátrám po ní čtyřicet let, avšak bez nejmenšího výsledku. Nedokážu pochopit, jak mohly ty tuny jantaru jen tak beze stopy zmizet. Vyprav se do Atlanty, Christiane," řekl svému akvizitérovi. "Najdi Karola Boryu, Ucho, a zjisti, co ví."
"Měl byste si uvědomit, že pokud je Borya mrtvý, ztratili jsme poslední vodítko. Prošel jsem všechny ruské depozitáře a pouze v Sankt Peterburgu jsem narazil na informace, které mají nějakou cenu."
Fellner přikývl.
"Toho úředníka v Sankt Peterburgu má určitě někdo na výplatní listině. Byl vlezlý až hrůza. Proto jsem ty listiny raději odnesl."
"Což od tebe bylo rozumné. Jsem si jistý, že Loring a já nejsme jediní, kdo se o Jantarovou komnatu zajímá. Takový nález, Christiane, jen si to představ! Člověk by ho nejraději rozhlásil do celého světa."

"V tomto směru raději zůstaneme jen u touhy. Ruská vláda by si komnatu určitě vyžádala, a kdyby se našla tady, Němci by ji bez pochyby zkonfiskovali. Získali by mocnou páku při jednáních o navrácení pokladů, které odsud odvezla Rudá armáda."
"Právě proto ji musíme najít my," zdůraznil Fellner.
Knoll mu upřeně pohlédl do očí. "Nemluvě o prémii, kterou jste mi slíbil."
Starý pán se zasmál. "Neboj se, Christiane, nezapomněl jsem."
"Jakou prémii, tati?"
"Deset milionů eur. Slíbil jsem je už před mnoha lety."
"A já s tím slibem souhlasím," ujistila Monika oba muže.
To bych ti taky doporučoval, pomyslel si Knoll.
Fellner ustoupil od vitríny. "Ernst Loring určitě Jantarovou komnatu hledá. Myslím, že toho úředníka v Sankt Peterburgu platí on. Je-li tomu tak, potom ví o Karolu Boryovi. Neměli bychom ztrácet čas, Christiane. Potřebuješ být vždy o krok napřed."
"To mám taky v úmyslu."
"Zvládneš Zuzanu?" Fellner se na něho zvídavě zadíval a oči ve vyzáblé tváři mu uličnicky zajiskřily. "Bude agresivní."
Všiml si, jak se Monika při zmínce o Zuzaně Danzerové, spolupracovnici a akvizitérce Ernsta Loringa, naježila. Byla to mladá žena, úžasně vzdělaná a v případě potřeby smrtelně nebezpečná. Před dvěma měsíci mu dýchala na záda po celé jižní Francii při pátrání po dvou ruských svatebních korunkách osázených brilianty, další krásné kořisti, po desetiletí ukrývané překupníky. Nakonec nad ním zvítězila - našla korunky u jedné staré ženy v Pyrenejích blízko španělských hranic; její manžel je po válce ukradl nacistickým spolupracovníkům. Danzerová byla pro získání kořisti schopna doslova všeho a Knoll tuto její vlastnost velmi obdivoval.
"Nic jiného od ní neočekávám," potvrdil názor svého zaměstnavatele.
Franz Fellner mu podal ruku. "Dobrý lov, Christiane."
Přijal gesto důvěry a obrátil se k odchodu. Knihovnička se opět otočila a v kamenné zdi se otevřel obdélníkový otvor.
"A nezapomeň informovat i mě," zavolala za ním Monika.

11
Woodstock, Anglie 22:45
Z
uzana Danzerová se na posteli posadila, ohlédla se na dvacetiletého mladíka, který tvrdě spal, a chvíli si prohlížela štíhlé nahé tělo. Jako závodní kůň, pomyslela si. Milování s ním ji mimořádně uspokojilo.
Vstala z postele a přešla po dubových parketách k taburetce, kam si složila šaty. Ložnice se nacházela v druhém patře zámečku ze šestnáctého století, který ted patřil Audrey Whiddonové. Stará paní, která byla po trojnásobném zvolení do Dolní sněmovny konečně povýšena do baronského stavu, koupila šlechtické sídlo v dražbě poté, co jeho předchozí majitel přestal splácet hypotéku. Její syn se tady ukázal jen občas a na zámku trvale bydlel pouze její vnuk Jeremy.
Jeremyho sbalila velmi snadno. Přelétavý temperamentní mladík se mnohem více zajímal o pivo a sex než o finance a zisk. Studoval třetím rokem v Oxfordu, ovšem stále opakoval první ročník, neschopen složit požadované zkoušky, a univerzita hrozila, že ho vyloučí. Stará paní, která ho slepě milovala, využila veškerý zbylý vliv a prozatím ho na škole udržela v naději, že už jí nepřipraví další zklamání, ovšem mladík na její city nebral žádné ohledy.
Zuzana již téměř dva roky pátrala po čtvrté krabičce na šňu-pací tabák, kterou by doplnila původní kolekci. Jedna z nich byla zlatá s hranatým víčkem vykládaným mozaikou, druhá oválná, lemovaná průsvitnými zelenými a červenými kuličkami, jiná z leštěného onyxu intarzovaného stříbrem a poslední majoliková, ozdobená malovanou scénou ze Zlatého rohu. Všechny vyrobil v devatenáctém století stejný řemeslník, umělec ve svém oboru - každé své dílo na dně pečlivě podepsal -, a všechny byly za druhé světové války uloupeny ze soukromé sbírky v Belgii.

Byly pokládány za ztracené, roztavené kvůli zlatu a drahé kameny oddělené, podobně jako u spousty jiných vzácných předmětů. Před pěti lety se však jedna vynořila v jisté londýnské aukční síni. Zuzana aukci navštívila a koupila ji. Ernsta Loringa, jejího zaměstnavatele, delikátní řemeslné provedení starožitných šňu-pacích krabiček vždycky fascinovalo a vlastnil rozsáhlou sbírku. Některé legitimně koupil na volném trhu, ale většinu získal nekale od pochybných držitelů, jako byla například Audrey Whiddono-vá. Krabička koupená na aukci vyvolala následnou soudní bitvu s dědici původního majitele. Loringův právní zástupce nakonec zvítězil, ale proces si vyžádal vysoké náklady a přilákal veřejnou pozornost, čemuž by se Loring pro příště rád vyhnul. Akvizici zbývajících tří kousků proto svěřil své tajné agentce a jejím vynikajícím schopnostem.
Druhou krabičku Zuzana objevila v Holandsku, třetí ve Finsku a čtvrtou zcela nečekaně tehdy, když se ji Jeremy pokusil prodat jinému aukčnímu domu, pochopitelně bez vědomí své babičky. Pozorný kurátor poznal, co se mu nabízí, a protože věděl, že si nemůže dovolit tento kousek přijmout, za deset tisíc liber Zuzaně prozradil, kde se krabička nachází. Podobných zdrojů si po muzeích, galeriích a aukčních síních na celém světě vypěstovala desítky. Byli to lidé, kteří měli oči otevřené a hlídali, kdy se objeví nějaký kradený umělecký předmět, který sice nemohli legálně nabídnout, což však neznamenalo, že by jej nemohli prodat - nebo alespoň informace o něm.
Oblékla se a učesala si vlasy.
Jeremyho si snadno omotala kolem prstu. Jako vždy jí pomohly štíhlá postava modelky a krásný obličej s velkýma

azurovýma očima, které maskovaly ovládaný klid a dodávaly jí vzhled někoho, kým nebyla - ženy, jíž není třeba se bát a kterou si lze snadno podrobit a ovládnout. Muži se v její společnosti cítili příjemně a ona se dávno naučila, že krása bývá účinnější zbraň než kulka nebo ostří.

Po špičkách vyšla z ložnice a opatrně sestoupila po schodech; dávala pozor, aby pod ní nezavrzaly. Na vysokých stěnách visely roztomilé viktoriánské obrázky jako podle šablony. Kdysi snila o tom, že bude žít s manželem a dětmi v podobném domě. To

ovšem bylo předtím, než ji otec poučil o hodnotě nezávislosti a oddanosti práci. I on pracoval pro Ernsta Loringa a doufal, že si časem pořídí vlastní okázalé sídlo. Svůj sen však nestihl naplnit, zemřel před jedenácti lety při leteckém neštěstí. Tehdy jí bylo pětadvacet a právě ukončila školu, avšak Loring neváhal ani vteřinu a dovolil jí, aby otce nahradila. Učila se řemeslo při práci a rychle zjistila, že podobně jako otci jí sudičky nadělily do vínku talent pro pátrání a radost z pronásledování kořisti a úspěšně završeného lovu.

Pod schody zamířila k jídelně a prošla jí do hudebního salonku obloženého dubovými panely. Tma za vysokými okny tlumila zářivou bělost stropu. Přistoupila ke stolku.

Číslo čtyři.

Krabička ze čtrnáctikarátového zlata, otevírací víčko ozdobeno malbou Jupitera, kterak v podobě zlatého deště svedl Danaé. Zvedla ji a zadívala se na kyprou postavu. Jak se mužům mohly kdysi takové ženy líbit? No ale líbily, jinak by necítili potřebu fantazírovat o takových hromadách špeku. Obrátila krabičku a přejela bříškem prstu po iniciálách.

B.N.

Jméno umělce.

Z kapsy džínsů vytáhla purpurový šátek a zabalila do něj umělecké dílko sotva větší než sedm centimetrů. Schovala poklad do kapsy a prošla přízemím do pracovny.

Dětství a mládí prožité v Loringově sídle přinášelo řadu výhod. Nádherný dům, vynikající učitelé, přístup ke kultuře a umění. Loring se postaral, aby byla Danzerova rodina zajištěna. Avšak život v izolaci na hradě Loukově ji připravil o dětské kamarády. Matka jí zemřela, když jí ještě nebyly tři roky, a otec neustále cestoval. Byl to Ernst Loring, kdo s ní trávil čas, a jejími důvěrníky se staly knihy. Dočetla se, že Číňané přisuzovali knihám moc zahánět zlé duchy. Z vlastní zkušenosti mohla toto tvrzení potvrdit. Utíkala do příběhů. Obzvlášť milovala anglickou literaturu. Mar-lowovy tragédie králů a šlechticů, Drydenova poezie, Lockeho eseje, Chaucerovy povídky, Maloryho Artušova smrt.

Když ji Jeremy prováděl domem, padla jí do oka konkrétní kniha. Jakoby nic vytáhla kožený svazek z police a uvnitř našla oče-

kávané exlibris - křiklavou svastiku se jménem ADOLF HITLER. Před koncem války bylo z führerovy soukromé knihovny v Berch-tesgadenu evakuováno dva tisíce svazků, které nalezly úkryt v nedalekém solném dole. Později je objevili američtí vojáci a většina nakonec skončila v inventáři knihovny Kongresu. Některé však byly ukradeny a během let se jich pár dostalo na volný trh. Loring žádnou nevlastnil, protože si nechtěl připomínat hrůzy nacismu, ale znal sběratele, kteří po nich touží.

Sáhla pro knihu. Taková kořist jistě šéfa potěší.

Otočila se k odchodu.

Ve dveřích stál nahý Jeremy.

"Stejná kniha, na kterou ses prve dívala?" zeptal se. "Babička má spoustu knih. Jedna jí určitě chybět nebude."

Přistoupila k němu, rozhodnutá použít svou nejsilnější zbraň. "Dnes se mi to moc líbilo."

"Mně taky. Ale neodpovědělas mi na otázku."

Zamávala knihou. "Ano, je to ona."

"Chceš si ji vzít?"

"Chci."

"Vrátíš se?"

Podivná otázka za dané situace, ale uvědomila si, co ve skutečnosti chce. Spustila ruku a sáhla mu do rozkroku; věděla, že neodolá. Rychle zareagoval na její dráždění. "Možná," odpověděla.

"Viděl jsem tě v hudebním salonku. Ty nejsi žena, která utíká před nevydařeným manželstvím, že?"

"Záleží na tom, Jeremy? Užil sis, ne?" Zrychlila pohyby. "A řekla bych, že i ted si užíváš."

Zavzdychal.

"A stejně tady všechno patří tvé babičce. Co ti na tom záleží?"

"Vůbec nic."

Pustila ztopořený úd a něžně ho políbila na rty. "Určitě se ještě uvidíme." Proklouzla kolem něho k předním dveřím.

"Kdybych nebyl tak povolný, ublížila bys mi, abys získala tu knihu a tu krabičku?"

Otočila se k němu. Zajímavé, že někdo tak nedospělý, co se týká života, dokáže tak přesně odhadnout, po čem doopravdy touží. "Co myslíš?"

Zdálo se, že si odpověď skutečně promýšlí. Možná nejtěžší otázka, jakou v poslední době dostal.

"Myslím, že jsem rád, že jsme se spolu vyspali."

12

Volary, Česká republika Pátek 9. května, 14:45

Z

uzana strhla volant porsche ostře doprava a ocelové pružiny a torzní tyče modelu 911 Speedster poslušně zvládly zatáčku. Stáhla si laminátovou střechu a teplý odpolední vítr jí čuchal rozpuštěné vlasy. Automobil na ni čekal zaparkovaný u letiště Ruzyně a těch sto dvacet kilometrů do jihozápadních Čech představovalo sotva hodinu jízdy. Automobil dostala před dvěma lety darem od Loringa jako prémii za úspěšnou řadu akvizic. Ocelově šedá metalická barva, čalounění z černé kůže, plyšové koberečky. Továrna vyrobila pouze sto padesát modelů této řady. Tento vůz měl do palubní desky vsazen nápis Drahá z ryzího zlata. Tak jí Ernst Loring říkal, když byla malá.

O svém zaměstnavateli slyšela spoustu zkazek a hodně si o něm mohla přečíst v novinách. Lidé ho většinou popisovali jako zlého, přísného a nepřístupného muže s energií fanatika a morálkou despoty. Nebyli daleko od pravdy. Ale Ernst Loring měl i druhou stranu. Tu, kterou poznala, milovala a respektovala.

Loringovo sídlo leželo na stodvacetihektarovém pozemku v jihozápadních Čechách, jen pár kilometrů od německých hranic. Rodina prosperovala i za komunistického režimu*' - její továrny a uhelné doly v Chomutově, Mostu a Teplicích byly pro proklamovanou energetickou soběstačnost někdejšího Československa životně důležité. Zuzanu vždycky přivádělo v úžas, že nová vláda nepovažovala za stejně důležité rodinné uranové doly v Jáchymově, kde za předchozího režimu pracovali téměř výhradně političtí vězni, jejichž úmrtnost dosahovala pětadevadesáti procent.
*) Na tomto i jiných místech ponechávám text v původní podobě jako ilustraci představ amerického autora o východní Evropě obecně a České republice zvlášť. (Pozn. překl.)

Stejně podružná připadala polistopadové moci skutečnost, že po desetiletích kyselých dešťů se Krušné hory změnily v strašidelný hřbitov uhynulých stromů. A pouze jako poznámka pod čarou se zmiňoval děsivý fakt, že Teplice, kdysi vzkvétající lázeňské město nedaleko polských hranic, byly dnes známy spíše nízkou průměrnou délkou života než blahodárným působením horkých minerálních pramenů. Už dávno si všimla, že ve výpravných obrazových publikacích oslavujících krásu nové republiky, které si na nádvořích Pražského hradu kupují miliony turistů, se fotografie z tohoto regionu zásadně nevyskytují. Severní Čechy jsou hnisavá rána. Smutný památník. Před pár lety nezbytné pro hospodářský chod státu, dnes zapomenuté. Ale také místo, kde Ernst Loring profitoval, a důvod, proč žil na jihu.

Sametová revoluce v listopadu 1989 odstranila komunistickou nadvládu. O tři roky později se Češi a Slováci rozešli a při rozvodu si vedoucí představitelé spěšně rozdělili kořist. Ernst Loring profitoval z obou událostí. Rychle se přimkl k prezidentu Havlovi a vládě České republiky. Jméno nového státu pokládal za důstojné, ovšem málo úderné. Zuzana dobře znala jeho názory na probíhající změny. Jeho továrny a slévárny jsou dnes potřebnější než kdykoliv v minulosti. Loring sice vyrůstal za socialismu, ale stal se z něj stejně tvrdý kapitalista, jakými byli jeho otec a děd.

Co vždycky říkával? Uhlí a ocel potřebuje každý režim. Dodával obojí výměnou za ochranu a privilegia, za osobní svobodu a více než skromnou návratnost vložených investic.

Náhle se na obzoru vynořil dům. Hrad Loukov. Někdejší rytířské sídlo se majestátně tyčilo nad údolím Orlíku. Původní stavba v burgundsko-cisterciáckém slohu z patnáctého století byla dokončena až o dvě stě let později. Vysoké věže lemovaly trojité výstupky a hlavice sloupů ozdobené kamennými vlysy. Hradby zarostlé vinnou révou se dívaly do světa obdélníky arkýřů. Tašky na střeše se v odpoledním slunci oranžově leskly.

Za druhé světové války zničil sídlo požár - nacisté si zde zřídili místní velitelství a Spojenci ho několikrát bombardovali. Ale Josef Loring se spojil s Rudou armádou, která tento kraj osvobodila, a získal majetek nazpátek. Po válce své průmyslové impérium re-

strukturoval a rozšířil a nakonec je odkázal Ernstovi, jedinému přeživšímu potomkovi. Komunistická vláda nic nenamítala.

Chytří a pracovití lidé jsou rovněž potřební v každém režimu, říkal často její zaměstnavatel.

Podřadila na trojku. Motor za vyl a pneumatiky se protočily na suchém štěrku krajnice. Svištěla serpentinami, jejichž černý asfalt se zařezával do hustého lesa, a zpomalila až před hradní bránou. Kdysi jí vjížděly kočáry a odrazovala dobyvatele, dnes byla rozšířena a vydlážděna, aby vyhovovala potřebám automobilové dopravy.

Loring stál na nádvoří, na rukou pracovní rukavice - jako obvykle věnoval volný čas péči o květinové záhony. Vysoká hranatá postava, na téměř osmdesátiletého muže s překvapivě plochým břichem a vypracovanými svaly. V posledním desetiletí pozorovala, jak jeho husté blond vlasy řídnou a barví se stříbrem, stejně jako úzký vous, který kryl vrásčitou bradu a krk. Zahradničení bylo nejen jeho celoživotním koníčkem, ale doslova posedlostí. Skleníky za hradbami kypěly exotickými rostlinami ze všech koutů světa.

"Vítej, drahá," pozdravil Loring česky.

Zaparkovala, vystoupila z auta a ze zadního sedadla si vzala cestovní tašku.

Ernst Loring si oklepal hlínu z rukavic a přistoupil k ní. "Doufám, že jsi měla dobrý lov."

Znovu se natáhla dozadu a vytáhla z auta malou lepenkovou krabici. Celníci na londýnském letišti Heathrow i v Praze jí cetku bez problémů propustili, když jim vysvětlila, že ji koupila v obchodě se suvenýry ve Westminsterském opatství za necelých třicet liber. Dokonce mohla předložit účtenku, protože se v tomto krámku cestou na letiště skutečně zastavila a koupila si levnou reprodukci, kterou za rohem vyhodila do odpadkového koše.

Loring svlékl rukavice, zvedl víko a v paprscích odpoledního slunce si prohlížel nový přírůstek do sbírky.

"Nádherná," zašeptal. "Perfektní."

Sáhla do tašky a vylovila knihu.

"Co je to?"

"Překvapení."

Vrátil zlatou šňupací krabičku do obalu, s velkou opatrností převzal knihu a otevřel ji v místě, kde byla založena.

"Já žasnu, drahá. Vynikající bonus."
"Okamžitě jsem ji poznala a pomyslela jsem si, že by se vám líbila."
"Určitě ji dobře prodáme nebo vyměníme," rozplýval se Lo-ring. "Herr Greimel takové knihy miluje a já bych zase rád získal jeden z jeho obrazů."
"Věděla jsem, že vás potěším."
"A navíc si toho Christian nemůže nevšimnout, vid? To bude odhalení na našem příštím setkání!"
"Nejen on, hlavně Franz Fellner."
Zavrtěl hlavou. "Ten už ne. Jsem přesvědčen, že již předal žezlo Monice. Zdá se, že přebírá veškeré jeho aktivity. Pomalu, ale jistě."
"Arogantní čubka."
"To je pravda. Ale žádný hlupák. Nedávno jsem s ní poměrně dlouho mluvil. Na můj vkus je moc netrpělivá a dychtivá, lnu, není se co divit, zdědila otcovu povahu, když už ne jeho mozek. Ale kdo ví? Je mladá, může se ještě hodně naučit. Franz je dobrý učitel."
"A co můj dobrodinec? Neuvažuje také o odchodu na odpočinek?"
Loring se zazubil. "A co bych potom dělal?"
Ukázala na květinové záhony. "Udržoval zahradu, ne?"
"To těžko. Vždyť naše práce je tak stimulující! Sběratelství s sebou nese úžasné vzrušení. Připadám si jako dítě, které pod vánočním stromečkem otevírá balíčky."
S oběma poklady v rukou ji dovedl do své řezbářské dílny, která zabírala celé přízemí domku přiléhajícího k nádvoří.
"Volal mi náš člověk ze Sankt Peterburgu. Christian v pondělí znovu navštívil depozitář. Pátral v záznamech Komise. Fellner se zjevně nevzdává."
"Našel něco?"
"Těžko říct. Ten líný úřednický blbec už měl mít touto dobou ty krabice prozkoumané, ale pochybuju, že je vůbec otevřel. Tvrdí, že na to potřebuje přinejmenším rok. Zajímá se mnohem víc

o peníze než o práci. Ještě štěstí, že zahlédl, co si Christian prohlížel. Hlášení, kde se píše o Karolu Boryovi."
Okamžitě jí došel význam tohoto sdělení.
"Já tu Franzovu posedlost nechápu," povzdechl si Loring. "Na své znovuobjevení čeká tolik úžasných pokladů. Belliniho Madona s dítětem, od války nezvěstná. To by byl nález! Van Eyckův oltářní obraz zpodobňující mytického beránka. Dvanáct starých mistrů odcizených v osmašedesátém z muzea v Treves. A ta impresionis-tická díla, co zmizela z Florencie. U mnohých neexistují ani fotografie pro účely identifikace. Každý sběratel by se rád zmocnil alespoň jednoho z nich."
"Jenže Jantarová komnata zaujímá nejvyšší místo na seznamu každého sběratele," namítla Zuzana.
"Máš pravdu. A právě v tom se skrývá největší problém."
"Myslíte, že se Christian pokusí vyhledat Boryu?"
"Bezpochyby. Borya a Čapajev jsou jediní sovětští pátrači, kteří ještě žijí. Před pěti lety Knoll Čapajeva nenašel. Nejspíš doufá, že Borya o něm něco ví. Fellner by byl šťastný, kdyby se Jantarová komnata stala prvním Moničiným nálezem. Ani v nejmenším nepochybuji, že pošle Knolla do Ameriky, aby Boryu kontaktoval."
"Ale tato stopa přece končí ve slepé uličce."
"Přesně tak. Doslova ve slepé uličce. Ale jen za určitých okolností. Doufejme, že Borya pořád dokáže udržet jazyk za zuby. Je koneckonců starší než já a možná už umřel. Odletíš do Georgie, ale budeš se držet v povzdálí a zasáhneš jen v případě nutnosti."
Projel jí záchvěv vzrušení a už se těšila, jak znovu zkříží meč s Knollem. Poslední střetnutí ve Francii ji mimořádně uspokojilo, stejně jako nezapomenutelný sex po bitvě. Úctyhodný soupeř. Ale nebezpečný. O to bude nadcházející dobrodružství napínavější.
"S Christianem opatrně, drahá. Nepusť si ho k tělu. Možná budeš nucena provést mu něco nepříjemného. Nechej ho Monice. Ti dva si zaslouží jeden druhého."
Zlehka políbila starého pána na tvář. "Žádný strach. Vaše drahá vás nezklame."

13
Atlanta, stát Georgia Sobota 10. května, 18:50
K
arol Borya se pohodlně usadil v křesle a znovu se začetl do článku, kterým si vždy osvěžoval paměť, když si potřeboval připomenout detaily. Byl otištěn v říjnovém čísle magazínu International Art Review z roku 1972. Narazil na něj při jedné ze svých pravidelných výprav do knihovny Geor-gijské státní univerzity. Mimo Německo a Rusko se média o Jantarovou komnatu moc nezajímala. Od války bylo na toto téma v angličtině publikováno sotva dvacet statí, vesměs shrnutí známých historických faktů nebo úvah o nejnovější teorii ohledně toho, co se s ní mohlo stát. Velmi se mu líbil začátek článku -citát Roberta Browninga, který si podtrhl hned při prvním čtení: A pak náhle, jak už se to u vzácných věcí stává, zmizela.
Tento výrok na Jantarovou komnatu beze zbytku platil. Od roku 1945 ji nikdo neviděl a její historii poznamenaly politické zmatky a lemují ji vraždy a intriky.
Autorem myšlenky je Bedřich I. Pruský, muž složité povahy, který vyměnil vzácný hlas volitele římského císaře za dědičný královský titul pro svůj rod. V roce 1701 si nechal vyrobit jantarové panely pro výzdobu sídelního paláce v Charlottenburgu. Bedřich jantar miloval. Denně se těšil šachovými figurkami, svícny a lustry vyrobenými z tohoto

vzácného materiálu. Pil pivo z jantarových pohárů, kouřil dýmku s jantarovým náustkem. Proč by si tedy nepořídil pracovnu obloženou vyřezávanými jantarovými panely? A tak pověřil dvorního architekta Andrease Schůltera úkolem vytvořit takový zázrak.

Původně byla zakázka svěřena Gottfriedu Wolfframovi, ale roku 1707 dánského umělce vystřídali Ernst Schact a Gottfried Turau. Dvojice čtyři roky tvrdě pracovala a pečlivě pátrala na březích Baltského moře po jantaru šperkovní kvality. Tato oblast

vydala v průběhu staletí stovky run vzácné zkamenělé pryskyřice. Nacházelo se jí zde tolik, že Bedřich nechal vycvičit speciální vojenský oddíl pro sběr jantaru. V konečné fázi byl každý kousek seříznut na tloušťku pět milimetrů, vyleštěn a zahřát, aby změnil barvu. Pak byly jednotlivé dílky sestaveny do mozaikové skládačky jednotlivých panelů v podobě květinových spirál, heraldických symbolů a bust. Každý panel obsahoval reliéf pruského královského erbu, profil orla s korunkou, a byl zasazen do stříbra, aby vynikla jeho oslnivá krása.

Roku 1712 byla komnata částečně dokončena a právě tehdy ji shlédl ruský car Petr I. Veliký a obdivoval nádhernou řemeslnou práci. Následujícího léta Bedřich I. zemřel a na trůn nastoupil jeho syn Bedřich Vilém I. Jak se občas stává, následník nenáviděl vše, co jeho otec miloval. Rozhodně neměl v úmyslu vydávat další peníze ze státní pokladny na otcův rozmar a rozkázal, aby byly jantarové panely rozebrány a uloženy.

V roce 1716 podepsal Bedřich Vilém s Petrem Velikým prusko--ruskou alianci proti Švédsku. Na oslavu smlouvy slavnostně předal carovi jantarové panely, které Petr tolik obdivoval, a v lednu následujícího roku je nechal dopravit do Sankt Peterburgu. Vládce vší Rusi se ovšem mnohem více zajímal o budování válečného námořnictva než o sbírku uměleckých předmětů a nechal poklad složený ve skladišti. Aby se však svému pruskému spojenci odvděčil, věnoval mu 248 vojáků, soustruh a vinný pohár, který sám vyrobil. Mezi vojáky, kteří změnili uniformu, bylo pětapadesát nejurostlejších příslušníků Petrovy osobní gardy, protože pruský král si potrpěl na vysoké válečníky.

Uběhlo třicet let, než carevna Alžběta, dcera Petra Velikého, požádala svého dvorního architekta Rastrelliho, aby jantarovými panely vyzdobil pracovnu v Zimním paláci. Roku 1755 je nechala přenést do letní rezidence Carské Selo asi padesát kilometrů jižně od Sankt Peterburgu a vyzdobit jimi jeden ze salonů v paláci, který později ponese jméno Kateřinský.

A tam dosáhla Jantarová komnata své dokonalosti.

Během následujících dvaceti let bylo původních šestatřicet doplněno o osmačtyřicet čtverečních metrů jantarového obložení, protože deset metrů vysoké stěny v paláci převyšovaly původ-

ní místnost. Jednotlivé díly byly ozdobeny erbem Romanovců a propracovanými dekoracemi. Pruský král přispěl dalším panelem s basreliéfem dvouhlavého orla ruských carů. Nakonec bylo opracováno osmdesát šest čtverečních metrů jantaru. Hotové stěny pokrývaly fantaskní postavy, květinové girlandy, tulipány, růže, lastury, monogramy a rokokové ornamenty, vyvedené v třpytivých stínových odstínech hnědé, červené žluté a oranžové barvy. Rastrelli nechal každý panel zasadit do ozdobného rámu ve stylu Ludvíka XV. a doplnil výzdobu úzkými benátskými zrcadly, pozlacenými dřevořezbami, pilastry a víceramennými svícny ze zlaceného bronzu, vše barevně sladěno s jantarem.

Středy čtyř panelů zdobily nádherné florentské mozaiky z leštěných jaspisů a achátů zasazených do pozlaceného bronzu. Salon byl doplněn stropními obklady a parketovou podlahou se složitým vzorem z dubového, javorového, ořechového, santalového, růžového a mahagonového dřeva, která byla sama o sobě stejně skvostná jako stěny.

Pět mistrů řemeslníků z Královce pracovalo až do roku 1770, kdy byla komnata prohlášena za dokončenou. Carevna Alžběta jí byla tak nadšená, že do ní uváděla zahraniční vyslance, na něž chtěla zapůsobit. Jí a jejím nástupcům na trůnu sloužila také jako Kunstkammer, kabinet kuriozit a místo, kde byly vystavovány carské poklady. Roku 1765 zdobilo komnatu sedmdesát jantarových předmětů - truhlice, svícny, šňupací krabičky, talíře, nože, vidličky, krucifixy a tabernákly. O patnáct let později doplnil sbírku rohový stolek obložený jantarem. Poslední přírůstek zaznamenala roku 1913. Byla jím jantarová koruna na polštářku, kterou koupil poslední ruský car Mikuláš II.

Je neuvěřitelné, že panely přežily nejen sto sedmdesát let nejrůznějšího stěhování, ale i bolševickou revoluci zcela nedotčené. V letech 1760,1810,1830,1870,1918,1935 a 1938 proběhly restaurátorské práce. Další velká rekonstrukce byla plánována na čtyřicátá léta, ale 22. června 1941 přepadla Sovětský svaz německá armáda. Čtrnáctého července okupovala hitlerovská vojska Bělorusko, větší část Litvy, Lotyšska a Ukrajiny a pronikla k řece Lize, necelých sto padesát kilometrů od Leningradu. Sedmnáctého září

obsadili nacisté Carské Selo a okolní paláce včetně Kateřinského, který komunistický režim změnil na muzeum.

Ve dnech před obsazením pracovníci muzea spěšně balili drobné předměty z Jantarové komnaty a odesílali je do bezpečí ve východní části země, ale jantarové obložení nedokázali sundat. Ve snaze o jeho záchranu je polepili mnoha vrstvami tapety, ale neumělé maskování nikoho neošálilo. Hitler přikázal Erichu Kochovi, gauleiterovi Východního Pruska, aby nechal Jantarovou komnatu přemístit do Královce, německého Konigsbergu, kam podle vůdcova názoru po právu patřila. Šesti mužům trvalo šestatřicet hodin, než jednotlivé panely sundali ze stěn. Pak bylo dvacet tun jantaru pečlivě zabaleno do beden a nákladními auty a po železnici dopraveno na západ a instalováno v konigsbergském hradě spolu s rozsáhlou sbírkou pruského umění. Článek v německých novinách z roku 1942 označil tuto událost za "návrat do skutečného domova, původního rodiště a jediného místa, odkud jantar pochází". Obrázky získaného pokladu se dostaly na pohlednice a Jantarová komnata se stala nejpopulárnějším exponátem všech německých muzeí.

V srpnu 1944 Spojenci poprvé bombardovali Konigsberg. Při náletu bylo poškozeno několik svislých pilastrů a menších jantarových panelů. Následné události pak obestírá neproniknutelný závoj tajemství. Někdy mezi lednem a

dubnem 1945, jak se Rudá armáda blížila k městu, nechal Koch panely uložit do beden a ukryl je ve sklepě restaurace Blutgericht. Poslední německý dokument týkající se Jantarové komnaty je datován 12. ledna 1945 a uvádí, že jantarové obložení bylo připraveno k přepravě do Saska. Na náklad panelů do konvoje nákladních automobilů dohlížel kustod Jantarové komnaty Alfred Rohde. Bedny byly naposled spatřeny 6. dubna 1945, když naklaďáky vyjely z Konigsbergu. Borya odložil magazín.

Pokaždé, když článek dočetl, se v duchu vrátil k úvodnímu citátu. A pak náhle, jak už se to u vzácných věcí stává, zmizela.

Jak pravdivé.

Chvíli se probíral složkou s papíry, kterou si rozložil na klíně. Obsahovala novinové výstřižky, které za léta nashromáždil.

Několik si jich zběžně pročetl a oživil si vzpomínky. Dobrá paměť je k nezaplacení.

Do určité hranice.

Vstal z křesla, vyšel z patia a zastavil přítok vody do zavla-žovače. Letní zahrada se leskla svěžími krůpějemi. Se zaléváním čekal celý den v naději, že se rozprší, ale letos prožívala Amerika suché jaro. Lucy usazená na zábradlí sledovala pozornýma očima každý jeho pohyb. Neměla ráda trávu, zejména mokrou - od chvíle, kdy získala postavení pokojové kočky, pečlivě dbala o svůj kožíšek.

Sbalil složku. "Pojd dovnitř, kočičko."

Lucy ho následovala zadními dveřmi do kuchyně. Odložil složku na kredenc vedle večeře, řízku v plátku slaniny marinova-né v japonském kořeněném nálevu. Nasypal kukuřici do vody a postavil hrnec na plotnu, když zazněl domovní zvonek.

S kočkou v patách vyšel z kuchyně k přední části domu a vyhlédl kukátkem. Přede dveřmi stál muž v tmavém obleku, bílé košili a proužkované kravatě. Nejspíš další svědek Jehovův nebo mormon, pomyslel si. Většinou přicházeli touhle dobou a on s nimi rád poklábosil.

Otevřel.

"Karl Bates? Původním jménem Karol Borya?"

Otázka ho zastihla zcela nepřipraveného a oči prozradily kladnou odpověd.

"Já jsem Christian Knoll," představil se návštěvník.

Lehký německý přízvuk okamžitě vyvolal v Boryovi silnou antipatii. Jméno zopakovala velkými černými písmeny navštívenka s označením PÁTRÁNÍ PO ZTRACENÝCH STAROŽITNOSTECH, kterou mu ukázal, ale nepodal. Mnichovská adresa a telefonní číslo. Pozorně se na něj zadíval. Asi pětačtyřicet, široká ramena, zvlněné světlé vlasy, pokožka opálená do barvy skořice, šedé oči jako dominanta ledově chladné tváře, která přitahovala pozornost.

"Co ode mne chcete, pane Knolle?"

"Můžu?" naznačil návštěvník přání vstoupit a zastrčil vizitku do kapsy.

"To se ještě uvidí."

"Chci s vámi mluvit o Jantarové komnatě."

Zvažoval protest, ale pak si to rozmyslel. Podobnou návštěvu již léta očekával.

Knoll ho následoval do pracovny. Oba se posadili. Zvědavá Lucy se vplížila za nimi a zaujala stanoviště na volné židli.

"Pracujete pro Rusy?" zeptal se Karol Borya.

Knoll zavrtěl hlavou. "Mohl bych vám lhát a říct ano, ale neudělám to. Jsem zaměstnancem jistého soukromého sběratele, který hledá Jantarovou komnatu. Na vaše jméno a adresu jsem nedávno narazil ve starých sovětských záznamech. Zdá se, že jste se svého času zabýval stejným pátráním."

Přikývl. "Už je to dávno."

Knoll sáhl do kapsy a vylovil tři složené listy papíru. "Toto jsou ony tři odkazy ze sovětských archivů. Mluví se tam o vás jako o Uchu."

Prohlédl si kopie. Poprvé po desítkách let četl azbuku. "Tu přezdívku jsem dostal v Mauthausenu."

"Byl jste tam vězněn?"

"Řadu měsíců." Vyhrnul si pravý rukáv a ukázal vytetované číslo 10901. "Zkoušel jsem si ho odstranit, ale nešlo to. Pověstná německá solidnost."

Knoll ukázal na papíry. "Co víte o Danilovi Capajevovi?"

Se zájmem zaznamenal, že Knoll zcela ignoroval etnickou narážku. "Danilo byl můj partner. Pracovali jsme jako tým. Celou dobu až do mého odchodu."

"Jak jste se dostal k práci v Komisi?"

Zadíval se na návštěvníka a zvažoval, zda odpovědět. O oněch dobách desítky let s nikým nepromluvil a celou pravdu znala jen Mája, s níž tyto informace před čtvrtstoletím zemřely. Ráchel věděla dost, aby pochopila a nikdy nezapomněla. Má o tom mluvit? Proč ne? Je starý a žije přesčas. Už na tom nezáleží.

"Po osvobození tábora smrti jsem se vrátil do Běloruska, ale moje vlast zmizela. Němci ji zpustošili jako kobylky. Rodina vy-vražděná. Práci v Komisi jsem pokládal za svůj příspěvek k obnově."

"Podrobně jsem si prostudoval záznamy Komise. Zajímavá organizace. Jistě, nacisté loupili po celé Evropě, ale Sověti je dalece

překonali. Prostí vojáci se spokojili se všedním luxusem, jako byly hodinky nebo jízdní kola. Důstojníci však posílali

domů plné vlaky a letadla odcizeného umění, porcelánu a šperků. A největším zlodějem byla, jak se zdá, Komise. Podle toho, co jsem zjistil, má na svém kontě miliony položek."

Karol Borya zavrtěl odmítavě hlavou. "To nebyla loupež. Němci zničili naši zemi, domovy, továrny, města. Zavraždili miliony lidí. Sověti to tehdy pokládali za reparace. Já také."

"A dnes?" Knoll zřejmě vycítil jeho váhání.

"Souhlasím. Šlo o krádež. Komunisti byli horší než nacisté. Úžasné, jak čas otevírá oči."

Knolla jeho závěr zjevně potěšil. "Komise se nakonec zvrhla v děsivou organizaci, souhlasíte? Pomáhala Stalinovi deportovat miliony do gulagu."

"Právě proto jsem odešel."

"Žije ještě Čapajev?"

Otázka přišla rychle, nečekaně. Jistě měla vyvolat stejně rychlou odpověď. Potlačil úsměv. Tenhle Knoll je opravdu dobrý. "To netuším. Od svého odchodu jsem Danila neviděl. Před pár lety mě navštívil agent KGB. Obrovský smrdutý Čečen. Řekl jsem mu to samé."

"To od vás vyžadovalo odvahu, pane Batesi. S KGB nebylo radno si zahrávat."

"Odvaha vyplývá z vysokého věku. Co se mnou měl dělat? Zabít starce nad hrobem? Ty dny už patří minulosti, Herr Knoll."

Záměrně ho oslovil Herr, nikoliv pane, ale Knoll ani ted nezareagoval a místo toho změnil téma.

"Vyslechl jsem řadu tehdejších pátračů. Mluvil jsem s Tělegi-nem, Žernovem, Vološinem a dalšími, ale Čapajeva jsem nenašel. O vás jsem se dozvěděl až toto pondělí."

"Ostatní se o mně nezmínili?"

"Kdyby se zmínili, navštívil bych vás mnohem dřív."

Boryu to nepřekvapilo. Jeho kolegové chápali stejně jako on cenu mlčenlivosti.

"Znám historii Komise," pokračoval Knoll. "Najímala si pát-rače, kteří cestovali po východní Evropě a po Německu a hledali ztracené umění. Soutěžili s armádou o právo rabovat a dosáhli

velkých úspěchů. Kromě jiného zajistili zlatý poklad z Troje, per-gamonský oltář, Rafaelovu Sixtinskou madonu a kompletní sbírku drážďanského muzea."

Karol Borya přikývl. "Spoustu věcí."

"Pokud vím, některé objekty se teprve ted dostávají na denní světlo. Většina jich skončila na desetiletí ve sklepeních hradů nebo v trezorech."

"Četl jsem o tom. Glasnosť." Rozhodl se přistoupit rovnou k věci. "Myslíte si, že vím, kde je ukryta Jantarová komnata?"

"Ne. To byste ji dávno našel."

"Třeba bude lépe, když zůstane navěky ztracená."

Knoll zavrtěl hlavou. "Člověk jako vy, znalec a obdivovatel umění, by jistě nepřipustil, aby tak cenný poklad podlehl zubu času a živlům."

"Jantar přetrvá věky."

"Ale forma, do níž je zpracován, nepřežije. Tmely z osmnáctého století takovou trvanlivost nemají."

"Máte pravdu. Kdyby ty panely hned dnes někdo objevil, byly by jako obrovské puzzle vysypané z krabice."

"Můj zaměstnavatel je ochoten financovat restaurátorské práce."

"Kdo vás zaměstnává?"

Návštěvník se usmál. "To vám nemohu prozradit. Ta osoba dává přednost anonymitě. Jak jistě víte, svět sběratelů umění umí být záludný a nebezpečný."

"Sledujete významnou kořist. Jantarovou komnatu lidské oko nespatřilo přes padesát let."

"Ale představte si, Herr Ba tes - promiňte, pane Batesi..."

"Jmenuju se Borya."

"Jak si přejete, pane Boryo. Představte si Jantarovou komnatu zrestaurovanou do své původní nádhery. To by byl pohled! Dnes existuje pouze hrstka barevných a nemnoho černobílých fotografií, které zdaleka nevystihují její krásu."

"Ty obrázky jsem viděl. Ukázali nám je, než jsme zahájili pátrání. Před válkou jsem ostatně viděl i samotnou Jantarovou komnatu. Skutečně úžasná. Takovou krásu nedokáže zachytit žádná fotografie. Je to smutné, ale zdá se, že je navěky ztracená."

"Můj zaměstnavatel tomu odmítá uvěřit."

"Existují důkazy, že panely byly zničeny za kobercového náletu na Konigsberg ve čtyřiačtyřicátém. Mnozí lidé se domnívají, že jantar leží na dně Baltského moře. Osobně jsem vyšetřoval potopení Wilhelma Gustloffa. Sověti tu lod poslali ke dnu a na její palubě zahynulo podle některých odhadů až sedm a půl tisíce lidí. Mnozí z těch, co tragédii přežili, jsou přesvědčeni, že v podpalubí převážela Jantarovou komnatu. Věří, že ji nákladáky přepravily z Kónigsbergu do Gdyně a tam ji naložili na lod do Hamburku."

Knoll netrpělivě poposedl. "Já jsem si také Gustloffa prověřil. Důkazy jsou přinejmenším sporné. Upřímně řečeno, nejpravděpodobnější historka, na kterou jsem narazil, říká, že nacisté odvezli panely do opuštěného dolu blízko Gottingenu a uložili je tam spolu s municí a trhavinami. Když oblast v pětačtyřicátém obsadili Britové, vyhodili šachtu do povětří. Ale stejně jako u ostatních verzí se zde vyskytují mnohé nejasnosti."

"Někteří dokonce tvrdí, že Jantarovou komnatu našli Američané a poslali ji lodí přes Atlantik."

"Taky jsem to slyšel. Spolu s verzí, že ji ve skutečnosti našli Rusové a uložili ji na neznámém místě, o kterém nevěděli

ani pozdější vládcové Kremlu. Je to docela dobře možné, když uvážíme celkový objem kořisti. Když ovšem na druhou stranu uvážíme hodnotu tohoto pokladu a touhu po jeho navrácení, nepokládám tuto alternativu za příliš pravděpodobnou."

Návštěvník byl o možných osudech Jantarové komnaty velmi dobře informován. Borya se rovněž seznámil s nejrůznějšími teoriemi, jak byly v průběhu let publikovány. Zadíval se upřeně do kamenného obličeje, ale prázdné oči neprozrazovaly nic z toho, co si Němec myslel. Vzpomínal, kolik úsilí ho stálo, než se sám naučil nenápadně vztyčit tak neprostupnou bariéru. "A prokletí vám těžkou hlavu nedělá?"

Knoll se zazubil. "Slyšel jsem o něm. Ale podobné věci nechávám nezasvěceným lovcům senzací."

"Bože, to jsem ale nezdvořák," uvědomil si Borya. "Nechcete se něčeho napít?"

"Rád," souhlasil návštěvník.

"Hned se vrátím." Ukázal na kočku schoulenou v křesle. "Lucy vám zatím bude dělat společnost."

Zamířil ke kuchyni a těsně před lítacími dveřmi se po Knollovi krátce ohlédl. Nasypal do dvou sklenic ledové kostky a zalil je čajem. Plátek masa v marinádě vrátil do ledničky. Hlad ho docela přešel, mozek mu pracoval na plné obrátky jako za starých časů. Pohled mu padl na složku, kterou položil na kredenc.

"Pane Boryo?" volal Knoll.

Do hlasu zazněly kroky. Možná by ty materiály neměl vidět. Rychle otevřel mrazničku a strčil složku do nejvyšší police vedle nádoby na led. Přibouchl dvířka ve chvíli, kdy návštěvník vešel do kuchyně. "Ano, pane Knolle?"

"Mohl bych si odskočit na toaletu?"

"Jistě. Na konci chodby vpravo."

"Děkuji."

Karol Borya ani na okamžik nevěřil, že se Knollovi skutečně chtělo na záchod. Spíš si potřeboval vyměnit pásku v diktafonu a nechtěl riskovat přerušení nahrávky, nebo se chtěl rozhlédnout po domě a vymyslel si přijatelnou záminku. Podobný trik za starých časů sám mnohokrát použil. Němec ho začínal znepokojovat a rozhodl se, že si z něj trochu vystřelí. Ze skříňky vedle dřezu vytáhl lahvičku laxativa, které musel kvůli stárnoucím vnitřnostem několikrát denně užívat. Vysypal granule bez chuti a zápachu do jedné ze sklenic a rozmíchal je. Ted bude ten namyšlený Germán záchod opravdu potřebovat.

Zanesl vychlazený nápoj do pracovny. Knoll se vrátil z toalety, přijal sklenici čaje a dobrou polovinu vypil.

"Vynikající," pochválil občerstvení. "Pravé americké pití. Ledový čaj."

"Jsme na něj pyšní."

"Jsme? Pokládáte se za Američana?"

"Žiju tady desítky let. Amerika je můj domov."

"Bělorusko přece získalo nezávislost."

"Ale jeho vládcové nejsou o nic lepší než Sověti. Diktátoři, kteří porušují ústavu."

"Běloruský prezident vládne z vůle lidu, ne?"

"Bělorusko ve skutečnosti není nezávislý stát, ale ruská provincie. Trvá staletí, než otrok setřese jho."

"Zdá se, že Němce a komunisty nemáte zrovna v lásce."

Boryu již rozhovor unavoval, ale zmínka o Němcích v něm probudila starou nenávist. "Třináct měsíců v koncentráku vám změní srdce."

Knoll dopil čaj a odložil sklenici na kávový stolek. Ledové kostky zacinkaly o stěnu.

"Němci a komunisti znásilnili Bělorusko i Rusko jako bezmocnou ženu. Nacisté si v Kateřinském paláci zřídili kasárna a pak ho používali jako cvičný cíl. Po válce jsem se tam zajel podívat. Z někdejší královské krásy toho moc nezbylo. Copak se Němci nesnažili veškerou ruskou kulturu zničit? Zanechávali za sebou spálenou zemi, aby nám dali lekci."

"Já nejsem nacista, pane Boryo, takže na vaši otázku nemohu odpovědět."

Následovalo trapné ticho, které Knoll prolomil otázkou: "Co kdybychom tu hádku ukončili? Našel jste Jantarovou komnatu?"

"Jak říkám, je navždy ztracená."

"Proč vám nevěřím?"

Pokrčil rameny. "Jsem starý a brzy zemřu. Nemám důvod vám lhát."

"O té poslední větě mám jisté pochybnosti, pane Boryo."

Zadíval se návštěvníkovi do očí. "Povím vám příběh, který vám možná pomůže ve vašem pátrání. Necelý měsíc před osvobozením Mauthausenu navštívil vyhlazovací tábor Hermann Goring. Byl jsem nucen asistovat při mučení čtyř Němců. Goring je nechal nahé přivázat ke kůlům venku na mraze. Lili jsme jim na hlavu vodu, dokud nezemřeli."

"Proč to dělal?"

"Goring chtěl das Bernsteinzimmer. Ti čtyři patřili k oddílu, který evakuoval jantarové panely z Konigsbergu před postupující Rudou armádou. Goring toužil po Jantarové komnatě, ale Hitler ho předběhl."

"Prozradili mu ti vojáci něco?"

"Vůbec nic. Volali Mein Fuhrer a nakonec umrzli. Ve snech občas vídávám jejich obličeje pokryté ledem. A víte, co je divné, Herr Knoll? Svým způsobem vděčím za svůj život Němci."

"Jak to?"

"Kdyby jeden z těch čtyř promluvil, Goring by nechal ke kůlu přivázat místo něho mě a zabil by mě stejným způsobem." Vzpomínky ho vyčerpaly a chtěl toho otravu dostat z domu dřív, než se u něj projeví účinky laxativa.

"Nenávidím Němce, Herr Knoll. Nenávidím komunisty. Neřekl jsem nic KGB a ani vám nic neřek-nu. A ted odejděte."
Knoll vycítil, že další naléhání by k ničemu nevedlo, a vstal. "Jak si přejete, pane Boryo. Abyste neřekl, že jsem na vás tlačil, popřeju vám dobrou noc."
Vyšli do haly a Borya otevřel dveře do ulice. Knoll vyšel, ale na prahu se otočil a podával starci ruku v nenuceném gestu diktovaném spíše zdvořilostí než povinností.
"Bylo mi potěšením, pane Boryo."
Vzpomněl si, jak německý voják, Mathias, odpověděl Hermannu Goringovi, když stál na mraze připoutaný ke kůlu. Plivl do nastavené ruky.
Knoll nic neřekl a několik vteřin se vůbec nepohnul. Pak s ledovým klidem vytáhl kapesník a setřel slinu z dlaně ve chvíli, kdy mu před nosem práskly zabouchnuté dveře.

14
21:35
K
arol Borya znovu hleděl na článek z International Art Review a hledal pasáž, která ho zaujala.
...Alfred Rohde, muž, který dohlížel na evakuaci Jantarové komnaty z Kónigsbergu, byl po válce rychle dopaden a převezen do Sovětského svazu. Tak zvaná Mimořádná státní komise pro vyšetřování a zaznamenávání zločinů německých fašistických okupantů již Jantarovou komnatu hledala a potřebovala odpovědi na mnohé otázky. Jenže Rohde a jeho žena byli ráno toho dne, kdy měli být poprvé vyslýcháni, nalezeni mrtví. Oficiálně zemřeli na úplavici, což bylo přijatelné vysvětlení, protože v té době epidemie této choroby, vyvolaná závadnou vodou, skutečně řádila. Rozšířily se však spekulace, že byli zavražděni, aby nemohli prozradit místo úkrytu Jantarové komnaty.
Ještě téhož dne totiž zmizel doktor Paul Erdmann, lékař, který podepsal úmrtní listy manželů Rohdeových.
Erich Koch, Hitlerův osobní zástupce v Prusku, byl rovněž zatčen a postaven před polský soud, který jej obvinil z válečných zločinů. V roce 1946 byl odsouzen k trestu smrti, ale poprava byla na žádost sovětských úřadů neustále odkládána. Všeobecně se věřilo, že Koch je jediný žijící člověk, jenž zná skutečné místo uložení beden, které byly roku 1945 odeslány z Kónigsbergu. Ironií osudu záviselo jeho další přežití na tom, že toto místo neprozradí. Pokud by tak učinil, Sověti by ztratili důvod nadále intervenovat v jeho prospěch, protože by Jantarovou komnatu získali.
V roce 1965 Kochovi právníci konečně získali od sovětských úřadů ujištění, že život jejich mandanta zůstane ušetřen i poté, co tyto důležité informace předá. Koch následně prohlásil, že bedny s jantarem byly zazděny v bunkru nedaleko Kónigsbergu. Tvrdil však, že přesné místo nedokáže určit, protože za dvacet let se

okolí města z důvodu rozsáhlých přestaveb k nepoznání změnilo, a tajemství úkrytu panelů si odnesl do hrobu.
V následujících desetiletích zemřeli za záhadných okolností tři západoněmečtí žurnalisté, kteří po jantarové komnatě pátrali. Jeden se zřítil do šachty uzavřeného solného dolu v Rakousku na místě, kde se podle některých pověstí měly skrývat umělecké poklady uloupené nacisty. Další dva srazili neznámí řidiči a ujeli. Německý průzkumník George Stein, který se o Jantarovou komnatu dlouhodobě zajímal, údajně spáchal sebevraždu. Všechny tyto události přiživily spekulace o prokletí, které Jantarovou komnatu doprovází. Pátrání po ztraceném pokladu tak získalo další fascinující rozměr.
Seděl nahoře v pokoji, který kdysi patřil Ráchel a později si v něm zřídil knihovnu, kde uchovával své knihy a dokumenty. Vybavil ji starožitným psacím stolem, dubovou kartotékou a pohodlným křeslem, v němž s oblibou sedával a četl. Čtyři ořechové skříňky zaplnily romány, historická pojednání a díla klasické literatury.
Odešel do patra po večeři a stále se nemohl zbavit myšlenek na Christiana Knolla. Sáhl do zásuvky pro další výstřižky. Byly krátké a obsahovaly vesměs nepodstatné informace. Zbytek zů-
stal v mrazničce. Byl by si pro složku zašel, ale už se mu nechtělo šplhat zpátky do schodů. Vzato do důsledku si novinové a časopisecké články o Jantarové komnatě protiřečily. Jeden tvrdil, že panely zmizely v lednu 1945, jiný mluvil o dubnu. Byly převezeny autem, nebo vlakem? Či snad odpluly na lodi? Různí autoři nabízeli různé hypotézy. Jedno líčení uvádělo, že jantar poslalo ke dnu Baltu sovětské torpédo, které potopilo osobní parník Wilhelm Gustlojf, další zase kladlo vinu letecké pumě, která loď zasáhla. Mohli jste se dočíst, že z Konigsbergu bylo vypraveno dvaasedmdesát beden, ovšem stejně tak jich mohlo být pouze šestadvacet a nejnižší odhad zněl osmnáct. Několik autorů s jistotou tvrdilo, že jantar shořel během bombardování Konigsbergu. Našli se však další, kteří sledovali stopy potvrzující převoz panelů do Spojených států. Z tak nesourodého materiálu se jen obtížně vybíraly užitečné údaje, navíc

žádný článek neuváděl zdroje informací. Autoři se k nim mohli dostat z doslechu z druhé nebo třetí ruky, v nejhorším případě šlo o výplody fantazie, ryzí spekulace.
Pouze jediná publikace, obskurní časopis Vojenská historie, se zmiňovala o vlaku, který vyjel z okupovaného Pobaltí někdy kolem 1. května 1945, údajně naložen bednami s obložením Jantarové komnaty. Článek citoval svědky, podle nichž byl náklad vyložen v Týnci nad Sázavou, malém městečku ve středních Čechách jihovýchodně od Prahy, a pokračoval nákladními auty dál na jih. Nakonec byl ukryt v podzemním bunkru, v němž sídlilo vrchní velitelství polního maršála Schornera, který se svou milionovou armádou kladl poslední zoufalý odpor postupujícím Rusům. Článek končil konstatováním, že průzkum bunkru provedený roku 1989 sovětskými specialisty nic neodhalil.
Blízko pravdy, pomyslel si Karol Borya. Skutečně velmi blízko.
Když na ten článek před sedmi lety narazil, lámal si hlavu, odkud autor své informace čerpal, a dokonce se s ním pokusil navázat kontakt, avšak neuspěl. A ted se milionář McKoy vypravil do pohoří Harz v Německu, aby zahájil

vykopávky v okolí Stodu. Ze by byl na správné stopě? Jasné bylo jedno - lidé, kteří pátrali po Jantarové komnatě, umírali za nevyjasněných okolností. Osudy Alfreda Rohdeho a Ericha Kocha jsou historicky zdokumentované skutečnosti, stejně jako jiná záhadná úmrtí a tajemná zmizení. Pouhá shoda okolností? Možná, ale Borya by za to ruku do ohně nedal. Zejména když uvážil události, k nimž došlo před devíti lety. Jak by na ně mohl zapomenout? Vzpomínka ho zabolela u srdce pokaždé, když se podíval na Paula Cutlera. Mockrát uvažoval, jestli by se seznam obětí neměl doplnit o další dvě jména.
Zaskřípání z haly.
Nebyl to zvuk, jaký normálně vydává prázdný dům.
Vzhlédl a očekával, že spatří Lucy plížící se do pokoje, ale nikde kočku neviděl. Odložil výstřižky, vzepřel se o opěradla křesla a vstal. Odšoural se k podestě v patře a nahlédl přes dubové zábradlí do přízemí. Lampička nad vchodem nesvítila, do haly pronikalo jen světlo z pracovny. I patro se nořilo do tmy, rozře-děné pouze stojatou lampou z knihovny. Otevřené dveře protější ložnice hleděly do temnoty.

"Lucy? Lucy?"
Kočka neodpověděla. Napjatě naslouchal. Zvuk se neopakoval, v domě vládlo ticho. Otočil se k pracovně, ale vtom se na něj zezadu z ložnice vrhlo těžké tělo. Mocná paže ho objala kolem krku a strhla k zemi. Rukavice, v níž ruka vězela, páchla latexem.
"Kónnen wir reden mehr, Ohrl"
Hlas patřil Christianu Knollovi, večernímu návštěvníkovi, a německy se ptal: Mohli bychom si ještě promluvit, Ucho?
Útočník mu tiskl hrdlo a Boryovi se nedostávalo dechu.
"Ty zatracený Rusáku! Plivl jsi mi na ruku! Kdo si kurva myslíš, že jsi? Zabíjel jsem už pro mnohem menší urážky!"
Karol Borya mlčel, celoživotní zkušenost mu radila držet jazyk za zuby.
"Řekneš mi, co chci slyšet, ty starý blázne, nebo tě zabiju."
Vzpomněl si na podobná slova, která slyšel před dvaapadesáti lety. Hermann Goring informoval nahé vojáky o jejich osudu těsně předtím, než jim hlavy zalila voda. Co mu řekl ten německý voják, Mathias?
Postavit se na odpor tyranovi člověka ctí.
Ano, ta věta nepozbyla platnost.
"Ty víš, kde hledat Čapajeva, že?"
Snažil se zavrtět hlavou.
Knoll zesílil stisk. "Víš, kde je uložena Jantarová komnata, nemám pravdu?"
Pokoušely se o něj mdloby. Knoll to postřehl a uvolnil stisk. Plíce hltavě lapaly vzduch.
"Se mnou si nebudeš zahrávat. Urazil jsem dlouhou cestu, abych získal potřebné informace."
"Nic neřeknu."
"Skutečně? Řekl jsi, že tvůj čas se krátí. Nyní ho máš nekonečně méně, než sis myslel. Co tvoje dcera? Vnoučata? Copak s nimi nechceš prožít ještě pár let?"
Chtěl by, ale ne tolik, aby se poddal Němci. "Jděte do prdele, Herr Knoll."
Křehké tělo se vzneslo do vzduchu a letělo ze schodů. Pokusil se vykřiknout, ale dopadl hlavou na dubový stupeň a překulil se. Rozhozené ruce a nohy tloukly do sloupků zábradlí, jak ho strhla

gravitace a poslala jej v kotrmelcích dolů. Něco prasklo a zády mu prošlehla nesnesitelná bolest. Střídavě ztrácel vědomí. Nakonec v agónii dopadl zády na tvrdou dlažbu haly. Necítil horní polovinu těla ani nohy. Strop nad ním se divoce otáčel. Slyšel Knolla dusat po schodech, díval se, jak se k němu sklání a zvedá ho za vlasy. Jaká ironie. Jednomu Němci vděčil za svůj život, o který jej ted jiný Němec připraví.
"Deset milionů eur je jedna věc, ale žádný ruský sráč na mě nebude plivat."
Karol Borya zkusil nashromáždit dostatek slin na další plivanec, ale ústa mu vyschla a dolní čelist ochrnula.
Knoll mu zaklesl předloktí pod bradu.

15
Z
uzana Danzerová se dívala oknem a zaslechla hlasité křupnutí, jak Knoll zlomil starci vaz. Na zem dopadlo bezvládné tělo s hlavou skloněnou v nepřirozeném úhlu.
Potom vrah oběť pohrdavě odstrčil a kopl ji do hrudníku.
Jeho stopu zachytila hned ráno, když přiletěla do Atlanty spojem z Prahy. Snadno mohla předvídat jeho postup a také jej brzy spatřila, jak objíždí okolí v rámci předběžného průzkumu. Každý kompetentní akvizitér si nejprve prohlédne místo činu, aby se ujistil, že nepadne do nastražené pasti.
A Knoll byl rozhodně dobrý.
Po většinu dne zůstal v hotelovém pokoji v centru města, kam ho také sledovala po jeho první návštěvě u Boryi. Jenže místo aby se vrátil do hotelu, zůstal Knoll sedět v autě zaparkovaném o tři bloky dál a po setmění se vrátil k Boryovu domu. Dívala se, jak vešel zadními dveřmi - zjevně nezamčenými, protože klika na první pokus povolila.
Starý pán bezpochyby nespolupracoval. Knoll byl pověstný svými vzteklými výbuchy. Shodil Boryu ze schodů stejně lhostejně, jako jiní lidé házejí papír do koše, a pak mu s viditelným potěšením zlomil vaz. Uznávala protivníkovy schopnosti, věděla o dýce, kterou nosil v pravém rukávu, i o tom, že ji bez váhání používá.
Ale jí samotné také nechyběl talent.
Knoll se napřímil a rozhlédl se.

Ze stanoviště, které si zvolila, se jí otevíral nezakrytý výhled. Díky černé kombinéze a kukle stejné barvy, kterou si přetáhla přes blond vlasy, dokonale splynula s nocí. V okně, kterým se dívala
I
dovnitř, se nesvítilo. Že by instinktivně vycítil její přítomnost? Opatrně, aby nezašustily ostnaté listy, stáhla hlavu pod parapet mezi vzrostlé cesmíny, které byly kolem domu vysázeny.

V teplém večeru se jí kolem elastického okraje kukly orosilo čelo. Tiše ustoupila a zahlédla Knolla, který stoupal po schodech do patra. O šest minut později se vrátil - s prázdnýma rukama, sako opět uhlazené a kravatu vzorně uvázanou, jako by se vůbec nic nestalo. Sklonil se k Boryovi a pro jistotu mu zkontroloval tep. Pak zamířil do zadní části domu a za okamžik Zuzana uslyšela otevírání a zavírání dveří.

Vyčkala deset minut, než obešla dům dozadu. Rukou v rukavici stiskla kliku a vstoupila. Ve vzduchu se vznášel pach dezinfekce a stáří. Prošla kuchyní do haly.

V jídelně jí najednou zkřížila cestu kočka. Zastavila se s bušícím srdcem a v duchu zvíře proklela.
Zhluboka se nadechla a vešla do pracovny.

Od její poslední návštěvy před třemi lety se uvnitř nic nezměnilo. Stejná pohovka s přehozem z velbloudí srsti ozdobeným střapci, bicí hodiny na zdi, kovové lampy. Tehdy ji zaujaly litografie na stěnách a uvažovala, jestli jde o originály, ale při bližším prozkoumání poznala kopie. Jednou večer se totiž po odchodu majitele vloupala do domu, ani podrobná prohlídka však neodhalila o Jantarové komnatě nic než pár novinových výstřižků. Bezcenné informace. Jestli Karol Borya věděl něco důležitého, určitě si to nezapsal, nebo alespoň nepřechovával své poznámky doma.

Minula tělo a po schodech vyšla do patra. Spěšný průzkum knihovny neprozradil nic jiného, než že si stařec krátce před smrtí pročítal materiály o Jantarové komnatě. Na hnědém křesle, které si pamatovala od minula, leželo několik výstřižků.
Vrátila se dolů.

Stařec ležel obličejem na podlaze. Sáhla mu na krční tepnu, ale nic necítila.
Výborně.
Knoll jí ušetřil práci.

16
Neděle 11. května, 8:35
R
áchel odbočila na příjezdovou cestu k domku svého otce. Jasné květnové ráno vítalo den průzračně modrou oblohou. Vrata garáže byla zdvižena. Oldsmobile parkoval venku, na hnědé karoserii se třpytila rosa. To je divné, pomyslela si, táta většinou dává vůz na noc do garáže.

Od jejího dětství se dům změnil jen málo. Červené, bíle spárované cihly, břidlicová střecha, vpředu magnólie a svída zasazené před pětadvaceti lety, když se sem rodina nastěhovala, a dnes vzrostlé do plné krásy, kolem stavení cesmíny a jalovce. Na okenicích se již projevovalo stáří, po zdech pomalu stoupala plíseň. Fasáda potřebovala opravit a Ráchel si umínila, že si o tom s otcem promluví.
Zaparkovala; děti se vyřítily z auta a oběhli dům dozadu.

Zkontrolovala otcův vůz. Odemčený. Potřásla hlavou. Na stará kolena už ho zamykat nenaučí. U branky ležely noviny. Zašla pro ně a pak se vydala po betonovém chodníčku k zadním dveřím. Na dvorku Maria a Brent volaly Lucy.

Dveře do kuchyně rovněž nezamčené. Světlo nad dřezem svítilo. Otec se nestaral o zámky, ale ohledně spotřeby elektřiny projevoval až chorobnou šetřivost a používal jen nejnutnější osvětlení. Před spaním by v kuchyni jistě zhasl.

"Tati?" zavolala. "Jsi tam? Kolikrát ti mám opakovat, že nemáš nechávat odemčeno?"

Děti zanechaly hledání kočky venku a lítacími dveřmi proběhly do haly k jídelně a pracovně.
"Tati!" zesílila hlas.
Maria se spěšně vrátila. "Dědeček spí na zemi."
"Jak to myslíš?"
"Leží na podlaze u schodů."

Pěti kroky doběhla do haly a zarazila se. Podle úhlu krku poznala, že starý pán nespí.

"Vítejte v uměleckém muzeu," zdravil uvaděč každého návštěvníka u širokých prosklených dveří. "Vítejte. Vítejte."
Lidé po jednom procházeli turnikety. Paul poslušně čekal ve frontě, až se dostane na řadu.

"Dobré ráno, pane Cutlere," přivítal ho zřízenec. "Proč jste nešel přímo nahoru a neušetřil si tu frontu?"
"To by nebylo fér, pane Braune."

"Členství ve výboru by mělo mít nějaká privilegia, nemyslíte?"

Paul se usmál. "Možná. Nečeká na mě jeden reportér? Mám s ním tady domluvenou schůzku. V deset," upřesnil.
"Jo. Přišel, hned jak jsme otevřeli. Čeká v přední galerii."

Za vrzání kožených podpatků vykročil po lesklé dlažbě. Otevřené vnitřní atrium sahalo až ke stropu o čtyři podlaží výš, každé patro obkružoval široký ochoz, po němž se procházeli návštěvníci. Klimatizovaný vzduch šuměl tlumeným hovorem.

Neznal příjemnější způsob trávení sobotního dopoledne než návštěvu muzea umění. V kostele nebýval častým hostem. Ne že by nevěřil v boha, obdiv výsledků lidské píle a talentu mu prostě připadal užitečnější než vzývání neznámé všemocné bytosti. Ráchel s ním tento názor sdílela. Často přemýšlel, jestli jejich vlažný vztah k víře neovlivnil Mariu a Brenta. Kdysi nadnesl, jestli by neměli dětem vštípit alespoň základy věrouky, ale Ráchel odmítla. Ať se

rozhodnou samy, až nastane vhodná chvíle. Stavěla se zásadně proti náboženství.
Další z nesčetných sporů.
Pomalu došel do přední galerie. Vystavená plátna představovala vábivý příklad toho, co návštěvníky čeká v ostatních výstavních prostorách. Reportér, kostnatý chlapík s bystrýma očima, ne-pěstěnou bradkou a brašnou s fotoaparáty přes pravé rameno stál před velkou olejomalbou.
"Nejste náhodou Gale Blazek?"
Mladík se otočil a přikývl.

"Paul Cutler." Potřásli si rukama a Paul ukázal na obraz. "Nádherný, že?"
"Poslední Del Sartosovo dílo, jestli se nepletu."
Paul souhlasně pokýval hlavou. "Měli jsme štěstí, že se nám podařilo přemluvit jednoho soukromého sběratele, aby nám ho na chvíli zapůjčil, spolu s dalšími krásnými plátny. Ta jsou vystavena ve druhém patře s ostatními italskými mistry ze čtrnáctého až osmnáctého století."
"Určitě si je před odchodem prohlédnu."
Všiml si, že obrovské nástěnné hodiny ukazují čtvrt na jedenáct. "Omlouvám se, trochu jsem se opozdil. Projdeme si to tady a vy mi budete klást otázky, souhlasíte?"
Žurnalista se usmál a vytáhl z brašny miniaturní diktafon. Bok po boku se vydali na obhlídku rozsáhlé galerie.
"Půjdu rovnou na věc. Jak dlouho jste členem výboru muzea?"
"Už to bude devět let."
"Jste sběratel?"
Zazubil se. "Kdepak. Mám pár malých olejů a několik akvarelů. Nic cenného."
"Doslechl jsem se, že váš přínos spočívá hlavně v organizačních schopnostech. Vedení muzea o vás mluví v superlativech."
"Já tu práci miluju. Dělám ji ve svém volném čase a bez nároku na odměnu, protože mám k tomuto místu citový vztah."
Z haly vešla do galerie hlučná skupina výrostků.
"Máte umělecké vzdělání?"
Zavrtěl hlavou. "Ne tak docela. Získal jsem bakalářský diplom z politologie na Emory College a absolvoval jsem několik postgraduálních kurzů z dějin umění. Ale pak jsem zjistil, kolik si historik umění vydělá, a nastoupil jsem na práva." Fiasko s nepřijetím na první pokus zamlčel. Ne z ješitnosti - po třinácti letech už na tom prostě nezáleželo.
Protáhli se kolem dvou žen, které obdivovaly obraz svaté Marie Magdalské.
"Kolik je vám let?" pokračoval reportér ve výslechu.

"Jedenačtyřicet."
"Jste ženatý?"
"Rozvedený."
"Já taky. Jak to zvládáte?"
Pokrčil rameny. Nemá smysl rozvádět detaily při oficiálním interview. "Celkem dobře."
Ve skutečnosti pro něj rozvod znamenal malý dvoupokojový byt a osamělé večeře, tu a tam oživené přítomností kolegy nebo klienta - s výjimkou dvou dnů v týdnu, kdy večeřel s dětmi. Společenské styky omezil na povinnosti plynoucí z členství v advokátní komoře. Kromě toho dobrovolně pracoval v několika výborech neziskových organizací, aby nějak zabil volný čas, zejména každý druhý víkend, kdy děti zůstávaly s matkou. Ráchel projevila ohledně jeho styku s dětmi nezvyklou vstřícnost a mohl si je brát prakticky kdykoliv, ale on nechtěl do jejích vztahů s Brentem a Mariou zbytečně vnášet zmatek. Chápal důležitost dodržování termínů a potřebu určité stability.
"Jak byste sám sebe popsal?"
"Co prosím?"
"Tuto otázku kladu všem lidem, jejichž profil připravuju. Umí to mnohem výstižněji, než bych to dokázal já. Kdo zná člověka lépe než on sám?""
"Když mě ředitel požádal, abych vám poskytl rozhovor a provedl vás tady, domníval jsem se, že budete psát o muzeu, ne o mně."
"Taky že ano. Článek vyjde v kulturní rubrice nedělního magazínu Constitution. Ale šéfredaktor tam pokaždé chce mít okénka s charakteristikou nejdůležitějších osobností, které stojí za konkrétní institucí."
"Proč jste tedy nepožádal o interview hlavního kurátora?"
"Podle šéfredaktora máte největší slovo vy. S vámi prý muzeum stojí a padá."
Paul se zamyslel. Jak popsat sám sebe? Sto sedmdesát osm centimetrů, hnědé vlasy, oříškové oči? Postava muže, který denně běhá pět kilometrů? Ne. "Zkuste průměrný obličej, průměrný vzhled a průměrná osobnost. Spolehlivý. Chlap do nepohody."

"Člověk, který zajistí prosperitu svých aktiv i v době, až tu nebude?"
Zatím se slovem nezmínil, že pracuje jako právník u pozůstalostního soudu. Reportér se na rozhovor opravdu dobře připravil. "Tak nějak."
"Zmínil jste nepohodu. Sloužil jste v armádě?"
"Povinné odvody mě minuly. Dospíval jsem v postvietnamské éře."
"Jak dlouho pracujete jako právník?"

"Předpokládám, že když znáte mou profesi, zjistil jste si také, jak dlouho ji vykonávám."
"Zapomněl jsem se zeptat."
Upřímná odpověď. Tak dobře. "Třináct let. U společnosti Pridgen & Woodworth."
"Vaši partneři vás hodnotí velmi vysoko. Mluvil jsem s nimi v pátek."
Udiveně pozvedl obočí. "Že mi nikdo nic neřekl."
"Požádal jsem je, aby o tom pomlčeli. Aspoň do dneška. Chtěl jsem, aby byl náš rozhovor spontánní."
Přicházeli další návštěvníci; sál se plnil a hluk v něm sílil. "Pojďme do Edwardsovy galerie. Méně lidí a vystavujeme tam krásné sochy." Prošli mezaninem. Vysokými tabulemi silného skla pronikal sluneční svit, který dodával vnitřku budovy vzhled porcelánového paláce. Severní stěnu zdobila majestátní barevná mozaika. Z otevřené restaurace se linula vůně kávy a pražených mandlí.
Reportér se rozhlížel. "Nádherné prostředí. V New York Times označili vaši instituci za nejkrásnější muzeum, jaké kdy nějaké město vybudovalo za jedinou generaci."
"Ta nadšená chvála nás potěšila. Pomohla nám zajistit další ex-
ponáty. Dárci jsou s námi spokojeni." Došli k monolitu z leštěné červené žuly uprostřed atria. Paul k němu instinktivně zamířil - nikdy nenavštívil muzeum, aniž by se u kamene na okamžik nezastavil. Žurnalista ho následoval. Do čelní stěny bylo vyryto devětadvacet jmen, ale Paulovy oči vždy zabloudily ke středu plochy:

YANCY CUTLER
4. ČERVNA 1936 - 23. ŘÍJNA 1998
VYNIKAJÍCÍ PRÁVNÍK
MECENÁŠ UMĚNÍ
PŘÍTEL MUZEA
MARLENE CUTLEROVÁ
14. KVĚTNA 1936 - 23. ŘÍJNA 1998
ODDANÁ MANŽELKA
MECENÁŠKA UMĚNÍ
PŘÍTELKYNĚ MUZEA
"Váš otec rovněž působil ve výboru, že?" zeptal se reportér.
"Třicet let. Pomáhal shromáždit prostředky na stavbu budovy. Matka se také aktivně zapojila."
Stál mlčky jako pokaždé, v tiché úctě. Jediný náhrobek jeho rodičů. Jejich airbus vybuchl daleko nad mořem. Letecká katastrofa si vyžádala devětadvacet obětí. Celá správní rada muzea, rodinní příslušníci a několik zaměstnanců. Nenašlo se jediné tělo. Vysvětlení neštěstí se omezilo na strohou úřední zprávu italských orgánů, podle níž do letadla nastražili bombu separatističtí teroristé. Údajně chtěli zlikvidovat italského ministra kultury, který se rovněž nacházel na palubě. Yancy a Marlene Cutlerovi se prostě ocitli v nesprávný čas na nesprávném místě.
"Byli to dobří lidé," povzdechl si Paul. "Hodně nám všem chybí."
Otočil se a vedl reportéra do Edwardsovy galerie. Přes atrium k nim běžela asistentka hlavního kurátora.
"Počkejte prosím, pane Cutlere!" Žena se tvářila ustaraně, smutně. "Právě nám volali. Je mi to moc líto. Zemřel váš bývalý tchán."

17
Atlanta, stát Georgia Úterý 13. května
K
arola Boryu uložili do hrobu přesně v jedenáct pod zataženou oblohou a na polovinu května v nezvykle chladném vzduchu. Pohřbu se zúčastnilo hodně lidí. Paul si vzal na starost organizaci obřadu. Uvedl tři dlouholeté přátele zesnulého starce, kteří přednesli dojemná rozloučení, a pak také řekl pár slov.
Ráchel stála vpředu s Mariou a Brentem po boku. Mši v kostele svatého Methodia celebroval pravoslavný kněz; Karol Borya patřil mezi oddané příslušníky farnosti. Bohoslužba proběhla velmi důstojně. Zakončil ji pěvecký sbor, který přednesl skladby Čajkov-ského a Rachmaninova. Mnozí smuteční hosté se nestyděli za slzy. Starý pán byl pohřben na pravoslavném hřbitově vedle kostela do narudlé jílovité hlíny, na níž rostl vzorně udržovaný trávník zastíněný kopulemi korun vzrostlých sykomor. Při spouštění rakve zněla knězova slova pravdivým poselstvím: "Z prachu jsi vzešel a v prach se obrátíš."
Karol Borya sice plně přijal americkou kulturu a způsob života, avšak pravoslavná víra, kterou striktně zachovával, jej stále poutala se starou vlastí. Paul si svého tchána nepamatoval jako přehnaně pobožného muže, ale jako člověka, který upřímně věří a přenáší svou víru do každodenního života. Starý pán mockrát mluvil o tom, že by si přál být pochován v Bělorusku uprostřed březových hájů, mokřadů a svažitých polí modrajících se rozkvetlým lnem. Jeho rodiče, bratři a sestry leží v masových hrobech a tajemství místa jejich posledního odpočinku zemřelo spolu s ese-sáky a německými vojáky, kteří je zmasakrovali. Paul uvažoval, že se obrátí na ministerstvo zahraničí a zjistí, zda existuje možnost pohřbu v cizí zemi, ale Ráchel ten nápad vetovala a prohlásila, že chce mít otce i matku nablízku. Rovněž trvala na uspořádání

pohřební hostiny u ní doma, a tak se v domku během dvou hodin vystřídalo asi sedmdesát lidí. O nápoje a občerstvení se postarali sousedé. Všem zdvořile děkovala, přijímala kondolence a vyjadřovala vděčnost.
Paul ji starostlivě pozoroval. Držela se dobře. Kolem druhé zmizela nahoře. Našel ji samotnou v jejich bývalé společné ložnici. Uplynula dlouhá doba od chvíle, kdy mu tam bylo naposled dovoleno vstoupit.

"Jsi v pořádku?" zeptal se.

Seděla na okraji postele s nebesy a hleděla na koberec, oči oteklé pláčem. Přistoupil k ní.

"Věděla jsem, že tento den jednou přijde," začala tiše. "Ted jsou oba pryč." Odmlčela se. "Pamatuju si, jak umřela máma. Myslela jsem si, že nastane konec světa. Nechápala jsem, jak mi ji mohl někdo vzít."

Často ho napadlo, zda právě toto není zdrojem její averze vůči náboženství. Zlost na údajně milosrdného boha, který tak bezohledně připravil malou holčičku o matku. Nejraději by ji objal, utěšil, řekl jí, že ji miluje a vždycky bude milovat. Místo toho jen tiše stál a zadržoval slzy.

"Často mi četla. Je to divné, ale ze všeho nejvíc si pamatuju její něžný hlas. A příběhy, které mi vyprávěla. O Apollonovi a Chloe. O Perseových bitvách. O Jasonovi a Médeje. Ostatní děti poslouchaly pohádky." Posmála se. "Já mytologii."

Tato poznámka se zařadila po bok několika velmi řídkých zmínek o jejím dětství. Odmítala o něm mluvit a hned na počátku jejich vztahu oznámila, že každý dotaz v tomto směru bude pokládat za dotěrné obtěžování a narušování soukromí.

"Proto čteš dětem stejné příběhy?"

Utřela si slzy a přikývla.

"Tvůj táta byl úžasný člověk. Měl jsem ho moc rád."

"Vždycky tě považoval za svého syna, přestože to nám dvěma nevyšlo. Svěřil se mi s tím." Podívala se na něj. "Jeho zbožným přáním bylo, abychom se k sobě vrátili."

Paulovým také, ale mlčel.

"Mám dojem, že jsme spolu nedělali nic jiného, než se hádali. Dva tvrdohlaví berani."

Tohle už nemohl přejít jen tak. "Dělali jsme i jiné věci."

Pokrčila rameny. "Ty jsi byl vždycky rodinný optimista."

Všiml si rodinné fotografie na prádelníku. Pocházela z doby asi rok před rozvodem. On, Ráchel a děti. Na stěně visela zarámovaná svatební fotografie, stejná jako dole v hale.

"Omlouvám se za ten úterní večer. Za to, co jsem ti řekla, než jsi odešel. Víš, že to občas přeženu."

"Já jsem se neměl plést do tvého sporu s Nettlesem. Nebyla to moje věc."

"Ale ne, měl jsi pravdu. Přehnala jsem to. Ta moje vznětlivost mě občas přivádí do potíží." Setřela další slzy. "Ceká mě spousta práce. Léto bude extrémně náročné. S volební kampaní jsem vůbec nepočítala a ted tohle."

Spolkl myšlenku, která se mu drala na jazyk. Kdyby jednala jen trochu diplomaticky, právníci, kteří vystupují před jejím soudem, by se necítili tak ohroženi.

"Poslyš, Paule, nemohl by ses postarat o tátovu pozůstalost? Já na to ted prostě nemám sílu."

Natáhl ruku a lehce jí stiskl rameno; na jeho gesto vůbec nezareagovala. "Jistě."

Položila dlaň na ruku na svém rameni - první vzájemný dotek po mnoha měsících. "Věřím ti. Vím, že to zařídíš správně. Sám by to chtěl. Uznával tě."

Stáhla ruku a on také. Začal uvažovat jako právník, jen aby nemusel myslet na jiné věci. "Víš, kde je jeho poslední vůle?"

"Nevím. Podívej se po domě. Možná ji najdeš v knihovně, ale taky ji mohl uložit do bezpečnostní schránky v bance. Dal mi od ní klíček."

Vstala a přistoupila k prádelníku. Ledová královna? Pro něj ne. Vzpomínal na jejich první setkání před dvanácti lety na schůzi atlantské advokátní komory. On začínající koncipient v kanceláři Pridgen & Woodworth, ona agresivní asistentka okresního prokurátora. Dva roky spolu chodili, než konečně navrhla, že by se mohli vzít. Zpočátku spolu byli šťastní a léta rychle běžela. Co se pokazilo? Proč by to mezi nimi nemohlo být zase dobré? Ráchel má asi pravdu, když říká, že jsou lepší přátelé než milenci.

Ale v skrytu duše doufal, že se mýlí.

Převzal od ní klíček od depozitní schránky a řekl jí: "Neboj, o všechno se postarám."

Odjel od Ráchel a zamířil rovnou k domku Karola Boryi. Jízda rušnými bulváry a úzkými ulicemi rezidenční čtvrti trvala asi půl hodiny.

Zaparkoval na příjezdové cestě a všiml si, že tchánův oldsmo-bile stojí v garáži. Klíčem, který dostal od Ráchel, si odemkl přední dveře a jeho pohled okamžitě přitáhly dlaždice pod schody a sloupky zábradlí, některé zlomené, jiné vyvrácené. Na dubových stupních schodiště neviděl žádné stopy nárazu, ale policie tvrdila, že starý pán dopadl na jeden z horních schodů a pak se skutálel dolů, přičemž jedenaosmdesátiletý vaz takové zatížení neunesl a zlomil se. Pitva prokázala povahu zranění a jejich nejpravděpodobnější příčinu.

Tragická nehoda.

Stál tam obklopen tichem a cítil podivnou kombinaci smutku a lítosti. Vždycky sem rád chodil a debatoval s tchánem o umění i o jiných věcech. Starý pán odešel a další spojení s Ráchel se tak přerušilo. Ale kromě toho ztratil přítele. Karola Boryu pokládal za svého otce - po smrti jeho rodičů se sblížili ještě silněji. Borya a jeho otec byli dobrými přáteli. Spojovala je láska k umění. Ted na oba muže s bolestí v srdci vzpomínal.

Dobří lidé odešli na věčný odpočinek.

Rozhodl se, že se zařídí podle Racheliny rady a začne v patře v knihovně. Věděl, že starý pán zanechal poslední vůli. Sám ji před několika lety sestavil a pochyboval, že by se Borya obrátil na jiného právníka, pokud by ji chtěl upravit nebo změnit. Kopii měl ve své kanceláři ve firmě a v případě nutnosti by ji mohl použít. Ale originál by řízení u pozůstalostního soudu usnadnil.

Vyšel po schodech a prohledal knihovnu. Na křesle ležely rozházené novinové výstřižky, několik jich spadlo na koberec. Probral se papíry. Všechny se týkaly Jantarové komnaty. Karol Borya o ní mnohokrát mluvil a opakovaně zdůraznil svou touhu spatřit nalezený a zrestaurovaný poklad v Kateřinském paláci. Paul však dosud netušil, že starcův zájem sahal tak daleko, že shromažďoval desítky let staré časopisecké články.

Pozotvíral zásuvky psacího stolu a skříňky, ale závěť nenašel.

Prohlédl police s knihami. Karol Borya vášnivě rád četl. Homér, Hugo, Poe, Tolstoj, vedle nich ruské pohádky, Churchillovy několikasvazkové Dějiny, Ovidiovy Proměny vázané v kůži. Oblíbil si i jižanskou literaturu, jak dokazovala díla Flanneryho 0'Connora a Katherine Anně Porterové zařazená do sbírky.

Paulovy oči zaletěly k vlajce na stěně. Starý pán si ji koupil u stánku v olympijském areálu. Vzpínající se kůň, na něm rytíř s vytaseným mečem, na štítu šestiramenný zlatý kříž. Krvavě rudé pozadí reprezentovalo odvahu a chrabrost, bílá barva figur svobodu a čistotu. Běloruský národní znak, vzdorný symbol touhy po sebeurčení.
Jako samotný Borya.

Olympijské hry si starý pán pěkně užíval. Navštívil řadu sportovišť a byl u toho, když běloruská veslařka získala zlatou medaili. Kromě ní si republika odvezla ještě šest stříbrných a osm bronzových trofejí za umístění na stupních vítězů v různých disciplínách, například v hodu diskem, sedmiboji, gymnastice či zápasu. Karol Borya byl pyšný na každého úspěšného sportovce své bývalé vlasti. Ačkoliv mu Amerika přešla do krve, v srdci zůstal Paulův tchán Bělorusem.

Vrátil se do přízemí a pečlivě prohledal všechny zásuvky a skříně, ale po poslední vůli ani stopa. Na kávovém stolku stále ležela rozložená mapa Německa, vedle ní magazín USA Today, který mu dal.

Zašel do kuchyně a prohledal i ji, kdyby starý pán náhodou ukládal důležité doklady mezi hrnce a příbory. Vzpomněl si na klientku, která schovala poslední vůli do mrazničky, a jen tak žertem otevřel obojí dveře kombinované chladničky. Pohled na složku s papíry vedle výrobníku ledu jej proto značně překvapil.
Vytáhl ji a rozložil zmrzlé papíry.

Další články o Jantarové komnatě, některé ze čtyřicátých a padesátých let, avšak jiné sotva dva roky staré. Uvažoval, z jakého důvodu skončily "u ledu". Usoudil, že momentálně je důležitější poslední vůle, a tak se složkou pod paží nasedl do auta a zamířil do banky.

Hodiny před pobočkou Georgijské občanské banky ukazovaly sedm minut před půl čtvrtou, když zajel na přeplněné parkoviště a vystoupil. Služeb tohoto peněžního ústavu využíval již od dob, kdy v něm před nástupem na práva pracoval.

Manažer pobočky, zakřiknutý mužíček s řídnoucími vlasy, mu odmítl umožnit přístup do Boryovy depozitní schránky. Paul zavolal své sekretářce a ta mu během minuty poslala faxem pověřovací dopis potvrzující skutečnost, že je správcem pozůstalosti zesnulého Karola Boryi. Podepsal ho před úředníkem, kterého dokument uspokojil. Získal doklad, který může předložit, pokud by si někdo stěžoval na neoprávněný přístup do bezpečnostní schránky.

Zákon státu Georgia obsahuje ustanovení, které správcům pozůstalosti dovoluje prozkoumat obsah depozitní schránky a hledat v ní závěť. Paul tohoto zákona často využil a většina vedoucích představitelů bank jeho paragrafy znala. Občas však narazil na protivného zabedněnce.

Manažer ho odvedl do podzemního trezoru k řadám schránek z nerezové oceli. Vlastnictví klíče číslo 45 očividně upevnilo Paulovu autoritu. Věděl, že zákon vyžaduje, aby byl bankovní úředník při otevření boxu přítomen, prohlédl jeho obsah a zaznamenal vše, co bylo odneseno a kým. Odemkl úzkou schránku a s nepříjemným kovovým skřípotem ji vysunul.

Uvnitř se nacházel svazek papírů stažený gumičkou. Jeden dokument měl světle modrou barvu a Paul v něm okamžitě poznal závěť, kterou před lety sepsal. Kromě ní obsahovala hromádka deset nebo dvanáct bílých obálek. Rychle je prolistoval. Dopisy od Danila Čapajeva, všechny adresované Karolu Boryovi, vedle nich pečlivě na třikrát složené kopie Boryových odpovědí. Oba muži si dopisovali anglicky. Poslední obálka byla zalepená a na přední straně stálo modrým inkoustem Rachelino jméno.

"Dopisy a obálky byly připojeny k závěti. Pan Borya je očividně pokládal za jeden celek, tvořící jeho odkaz. Ve schránce nic jiného není. Odnesu si veškerý její obsah."

"V podobných situacích se musíme řídit příkazem vydat pouze poslední vůli."

"Ty dokumenty byly přece spojeny! Mohou tvořit nedílnou součást poslední vůle. Zákon mi umožňuje si je vzít."

Manažer zaváhal. "Budu muset zavolat na ústředí a požádat vedoucí právního oddělení o schválení."

"Nechápu, v čem je problém. Nikdo si nebude na nic stěžovat. Tuto závěť jsem osobně sepsal. Vím, co obsahuje. Jedinou dědičkou pana Boryi je jeho dcera a já jednám v jejím zastoupení a jejím jménem."
"Přesto chci slyšet názor našich právníků."

Paul už toho měl akorát dost. "Tak to udělejte. A až budete mluvit s Cathy Holdenovou, řekněte jí, že v její bance je Paul Cut-ler a už má po krk buzerace ze strany pitomce, který zjevně nezná zákony. Můžete jí taky říct, že jestli budu nucen obrátit se na soud, aby mi vydal příkaz umožňující přístup k dokladům, na který mám tak jako tak nárok, pak si naúčtuji dvě stě dvacet dolarů za každou hodinu, kterou touto zbytečnou činností strávím."

Manažer se nad jeho slovy vážně zamyslel. "Vy znáte naši šéfku právního oddělení?"
"Kdysi jsem pro ni pracoval."

Úředník chvíli mlčky zvažoval složité dilema a nakonec svolil: "Tak si je vezměte. Ale podepíšete mi převzetí."

18
Danilo,
srdce mi krvácí nad osudem Yancyho Cutlera. Úžasný člověk. A jeho manželka byla dobrá žena, stejně jako ostatní cestující v tom letadle. Dobří lidé, kteří si tak náhlou a tak krutou smrt rozhodně nezasloužili. Můj zeť prožívá hluboký zármutek a já trpím při pomyšlení, že jsem možná odpovědný za smrt obětí. Yancy mi večer před neštěstím volal. Našel toho starce, o kterém jsi mi psal, muže, jehož bratr pracoval v Loringově sídle. Měl jsi pravdu. Proč jsem jenom Yancyho požádal, aby mi za svého pobytu v Itálii znovu něco ověřil! Neměl jsem právo zatahovat do té záležitosti jiné osoby. Vina leží na mých i tvých bedrech. Jak je možné, že právě my dva jsme přežili? Že by ti lidé nevěděli, kde nás hledat? A co vlastně víme? Třeba už pro ně nepředstavujeme hrozbu. Jejich pozornost přivábí pouze ti, kdo kladou otázky a dostanou se příliš blízko. Lhostejnost je určitě lepší než zvědavost. Po tolika letech mi Jantarová komnata připadá spíše jako zapomenutá vzpomínka než jako jeden z divů světa. Záleží dnes na ní někomu? Dej na sebe pozor, Danilo, a zase se ozvi.
Karol
Danilo,
dnes mě navštívil agent KGB. Tlustý Čečen, který páchl jako žumpa. Tvrdil, že narazil na moje jméno v záznamech Komise. Doufal jsem, že stará stopa natolik vychladla, že už ji nikdo nebude sledovat, ale mýlil jsem se. Bud opatrný. Ptal se, jestli ještě žiješ. Řekl jsem mu to, co vždycky. Myslím, že jsme ze staré gardy zůstali jen my dva. Všichni naši přátelé odešli. Jak smutné! Asi máš pravdu. Pro jistotu již žádné dopisy. Zejména teď, když vědí, kde bydlím. Moje dcera čeká další dítě. Mé druhé vnouče. Řekli mi, že tentokrát to bude holčička. Moderní věda. Postaru, když jsme do poslední chvíle netušili, se mi to líbilo víc. Ale děvčátko bude určitě roztomilé. Z vnuka mám velkou radost. Doufám, že tvoje vnoučata jsou zdravá. Žij blaze, kamaráde.
Karol

Milý Karole,
přiložený výstřižek je z bonnských novin. Jelcin přijel do Německa a prohlásil, že ví, kde se skrývá Jantarová komnata. Místní média jeho prohlášení široce komentují. Dolehla ozvěna přes oceán i k tobě? Podle Jelcina na ty informace narazili ruští vědci při pátrání v sovětských archivech. O nás mluvil jako o Mimořádné komisi pro vyšetřování zločinů proti Rusku. Cha! Ten blázen nedosáhl ničeho jiného, než že vymámil z Němců půl miliardy marek na rozvojovou pomoc a potom se omluvil s tím, že zmíněné záznamy se netýkaly jantarové komnaty, ale jiných pokladů uloupených v Leningradu. Další ruské kecy. Rusové, komunisti, nacisti, všechno stejná pakáž. Současné řeči o záchraně ruského kulturního dědictví jsou pustá propaganda. Nedělají nic jiného, než že naše národní bohatství rozprodávají. V novinách denně píšou o prodaných obrazech, sochách, klenotech. Velkovýprodej našich dějin. Musíme ty panely uchránit. Už žádné dopisy, alespoň prozatím. Děkuji za fotografii tvé vnučky, jistě ti dělá obrovskou radost. Přeji ti hodně zdraví, kamaráde.
Danilo
Danilo,
doufám, že tě tento dopis zastihne v pevném zdraví. Je to dlouho, co jsme si naposled psali. Doufám, že po třech letech už žádné nebezpečí nehrozí. Žádnou další návštěvu jsem neměl. V novinách jsem narazil na pár zpráv o panelech. Od našeho posledního kontaktu se moje dcera rozvedla. Pořád se milují, ale nedokážou spolu žít. Moje vnoučata jsou zdravá a věřím, že ta tvoje taky. My jsme staří. Bylo by krásné, kdybychom mohli navštívit to místo a přesvědčit se, zda tam panely opravdu jsou. Obávám se však, že už bychom tak dlouhou cestu nezvládli. Navíc by to pořád mohlo být nebezpečné. Někdo musel Yancyho Cutlera sledovat, když se vyptával na Loringa. V hloubi duše jsem přesvědčen, že bomba nebyla určena italskému ministrovi. Můj žal nad smrtí Cut-lerových neslábne. Při pátrání po Jantarové komnatě zahynula spousta lidí. Možná by měla zůstat ztracená. Ale to je jedno. Ani ty, ani já ji už dlouho střežit nedokážeme. Hodně zdraví, kamaráde.
Karol

Ráchel, má nejdražší dcero, mé jediné dítě.
Tvůj otec již v klidu spočívá vedle tvé matky. Určitě jsme spolu, protože milosrdný Bůh by jistě neodepřel věčnou blaženost dvěma lidem, kteří se tolik milovali. Píšu tento vzkaz, abych řekl to, co mělo být vysloveno za mého života. Netajil jsem se před tebou se svou minulostí, s tím, co jsem před emigrací dělal pro Sověty. Kradl jsem umělecké poklady. Nebyl jsem nic jiného než zloděj ve Stalinových službách a v jeho žoldu. Tehdy jsem sám sebe v duchu omlouval svou nenávistí k nacistům, ale dnes vidím, jaké chyby jsem se dopustil. Ve jménu válečných reparací jsme vyplenili Evropu. Nejusilovněji jsme pátrali po Jantarové komnatě, která nám právem náleží jako národní dědictví a o kterou nás okupanti připravili. Dopisy připojené k mé závěti částečně popisují naše pátrání. Spolu s dávným přítelem Danilem jsme jantarovou komnatu usilovně hledali. Našli jsme ji? Snad. Nepřesvědčili jsme se o tom na vlastní oči, protože nás tehdy sledovalo příliš mnoho očí. V době, kdy jsme zúžili oblast pátrání, jsme si oba uvědomili, že Sověti jsou mnohem horší než Němci. Nechali jsme to být a přísahali jsme, že nikdy neprozradíme, co víme. Přesněji řečeno co si myslíme, že víme. K pátrání jsem se vrátil pouze jednou, když jsem požádal Yancyho, aby ověřil některé informace, a on souhlasil. Při své posední cestě do Itálie se doptával na jisté podrobnosti, které jsem pokládal za důležité, jestli lze bombu v letadle připsat jeho otázkám, nebo ji tam někdo nastražil z jiné příčiny, to se už nikdy nedozvíme. Vím jen tolik, že pátrání po Jantarové komnatě může být hodně nebezpečné. Hrozba možná přichází z té strany, kterou jsme s Danilem od počátku podezřívali. Ale třeba ne. O svém starém kamarádovi jsem už řadu let neslyšel. Poslední dopis, který jsem mu napsal, zůstal bez odpovědi. Možná i on nyní odpočívá se mnou. Moje převzácná Mája. Přítel Danilo. Výborní

společníci na věčnosti. Doufám, že potrvá ještě spoustu let, než se k nám připojíš, moje milovaná. Přeju ti dlouhý, úspěšný život. Pečuj o Mariu a Brenta. Tolik je miluju. Jsem na tebe hrdý. Bud hodná. Možná bys mohla dát Paulovi ještě jednu šanci. Ale nikdy, opravdu nikdy si nic nezačínej s Jantarovou komnatou! Vzpomeň si na příběh o Faethónovi a na slzy dcer Héliových. Vyvaruj se jeho touhy a jejich žalu. Jednoho dne snad ty panely někdo najde, ale já doufám, že se to nestane. Takový poklad nepatří do rukou politiků. To at raději zůstane v hrobě. Řekni Paulovi, že je mi to moc líto. Miluju tě.

19
18:34
P
aulovi bušilo srdce, když Ráchel zvedla smutné zelené oči od posledního vzkazu svého otce a po tváři se jí koulely slzy. Cítil její bolest a nedokázal by určit, kde končí jeho žal a začíná její.
"Měl vybroušený styl," zašeptala.
Paul souhlasil.
"Anglicky se naučil dokonale. Vášnivě četl. O příčestích a pře-chodníkových vazbách toho věděl víc, než budu já kdy umět. Myslím, že občas používal nespisovné fráze jen proto, aby si připomínal svůj původ. Chudák táta."
Hnědé vlasy si stáhla do ohonu, nenalíčila se a na sobě měla jen flanelovou noční košili a přes ni bílý froté župan. Z domu konečně odešli poslední smuteční hosté. Děti se uchýlily do svých pokojíčků, stále rozrušené po emočně vypjatém dni. Lucy pobíhala v jídelně.
"Četl jsi všechny ty dopisy?" zeptala se Ráchel.
PřikýVl. "Po odjezdu z banky jsem se vrátil do domu tvého otce a vyzvedl tam všechny tyhle materiály."
Seděli u Ráchel v jídelně. V jejich staré jídelně. Na stolku ležely rozložené dvě složky s výstřižky o Jantarové komnatě, mapa Německa, výtisk USA Today, poslední vůle, všechny dopisy a vzkaz pro Ráchel. Vysvětlil jí, co a kde našel. Řekl jí také o článku v magazínu, o který ho její otec v pátek požádal, a informoval ji o tom, že se podrobně vyptával na Waylanda McKoye.
"Když jsem od něj tehdy odcházela a nechávala mu tam děti, sledoval na CNN reportáž, kde se o McKoyovi mluvilo. To jméno mi utkvělo v paměti." Schoulila se na židli. "Co dělala ta složka v mrazáku? Nechápu, proč by ji tam dával. Co se tady děje, Paule?"

"To nevím. Ale Karol se očividně zajímal o Jantarovou komnatu." Ukázal na Boryův poslední vzkaz. "Co myslel tím Faethónem a slzami dcer Héliových?"
"Jedna z pověstí, které mi maminka vyprávěla, když jsem byla malá. Faethón byl smrtelný syn boha Slunce Hélia. Ten příběh mě fascinoval. Táta miloval mytologii. Říkal, že myšlenky na antické pověsti mu pomohly přežít Mauthausen." Procházela výstřižky a fotokopie a u některých se zastavila. "Cítil se odpovědný za smrt tvých rodičů a ostatních lidí na palubě toho letadla. To nechápu."
Paul také ne, ačkoliv v uplynulých dvou hodinách prakticky na nic jiného nemyslel.
"Tvoji rodiče přece odjeli do Itálie kvůli muzeu, ne?" zeptala se Ráchel.
"Byla tam celá správní rada. Objížděli italské instituce a žádali o zapůjčení některých exponátů."
"Táta se asi domníval, že existovala nějaká spojitost..." Ráchel se zarazila a usilovně přemýšlela.
Paul si vybavil jiná slova z dopisu Karola Boryi. Proč jsem jenom Yancyho požádal, aby mi za svého pobytu v Itálii znovu něco ověřili
Co myslel tím slůvkem znovu?
"Copak ty nechceš vědět, co se ve skutečnosti stalo?" vyhrkla náhle Ráchel zvýšeným hlasem.
Tenhle tón se mu nelíbil již před lety a dnes také ne. "To jsem neřekl. Jenže už uplynulo devět let a neumím si představit, že by se dalo zjistit něco nového. Vždyť se nenašla ani jejich těla!"
"Paule, tví rodiče možná byli zavražděni! Ty s tím opravdu nechceš nic dělat?"
Impulzivní a tvrdohlavá Ráchel. Jak to řekl Karol? Obě vlastnosti zdědila po matce. Přesně tak.
"To jsem také neřekl. Jde o to, že se nic dělat nedá."
"Mohli bychom vyhledat Danila Čapajeva."
"Cože?"
"Třeba ještě žije." Obrátila jednu z obálek a přečetla si zpáteční adresu. "Kehlheim. Najít ho snad nebude problém."
"Leží v jižním Německu. V Bavorsku. Díval jsem se do mapy?"
"Tys ho našel?"

"Nemohl jsem to jméno přehlédnout. Karol ho zakroužkoval."
Rozložila mapu a přesvědčila se na vlastní oči. "Táta tvrdil, že o Jantarové komnatě něco věděli, ale nikdy si to neověřili. Čapajev by nám mohl říct, co to bylo."
Nevěřil svým uším. "Přečetla sis vůbec otcův vzkaz? Žádá tě, aby sis nikdy nic nezačínala s Jantarovou komnatou. Hledání Čapajeva je právě to, co nechtěl, abys udělala."
"Čapajev možná zná podrobnosti o tom, co se stalo tvým rodičům."
"Já jsem právník, Ráchel, ne detektiv Interpolu."
"No dobře. Tak aspoň zavezme ty papíry na policii. Mohli by se na tu věc podívat."
"Výborně, to je mnohem lepší nápad než ten první. Faktem však zůstává, že stopa je devět let stará."
Výraz její tváře ztvrdl. "Já jenom doufám, že Maria a Brent nezdědili tu tvou zatracenou lhostejnost. Chci věřit, že by

je zajímalo, co se stalo, kdyby vybuchlo letadlo s námi dvěma na palubě."
Měla ho dokonale přečteného a vždycky věděla, kam píchnout. Tohle na ní snad nejvíc nesnášel. "Přečetla sis ty novinové výstřižky?" zeptal se. "Při pátrání po Jantarové komnatě umírají lidé! Možná i moji rodiče. A možná ne. Jedno je jisté. Tvůj otec nechtěl, aby ses do toho pouštěla. A jsi navíc úplně mimo svůj obor. Co ty víš o umění, by se vešlo do náprstku."
"A ještě by zbylo místo pro tvoji odvahu."
Hleděl do jejích očí sršících hněvem, kousal se do špičky jazyka a snažil se ji pochopit. Dnes ráno pochovala otce. Přesto si nemohl pomoci. V mysli mu vibrovalo jediné slovo.
Mrcha.
Zhluboka se nadechl a tiše promluvil: "Tvůj druhý návrh je mnohem rozumnější. Přenecháme tu záležitost policii." Odmlčel se. "Uvědomuju si, že jsi rozrušená. Jenže, milá Ráchel, Karolova smrt byla nehoda."
"Ale je tady jeden problém, Paule. Jestli to nebyla nehoda, potom můžeš připsat mého tátu na seznam obětí vedle svých rodičů." Obdařila ho pohledem, který moc dobře znal. "Pořád chceš být rozumný?"

20
Středa 14. května, 10:25
R
áchel se musela přinutit vstát z postele. Oblékla děti, vysadila je před školou a bez nadšení odjela k soudní budově. Ve své kanceláři byla naposled v pátek, na pondělí a úterý si vzala volno.
Během dopoledne se jí sekretářka snažila co nejvíce ulehčit život a postavila se jako nárazník mezi ni a okolní svět. Přepojovala telefonáty na jiné soudce, zadržovala právníky a odkazovala je na jindy. Původně byl tento týden určen pro občanskoprávní spory před porotou, ale všechny spěšně přeložila na pozdější termín.
Ráchel před hodinou zavolala na atlantskou městskou policii a požádala, aby k ní poslali někoho z oddělení vražd. U detektivů nebyla zapsána jako oblíbená soudkyně. Všichni se domnívali, že jako bývalá žalobkyně - a pěkně tvrdá - bude rozhodovat v souladu se zájmy policie. Jenže její rozsudky, pokud by se vůbec daly nějak hodnotit, se klonily spíše na stranu obhajoby. V tisku a Policejním bratrstvu se o ní mluvilo jako o liberální, detektivové z pro-tinarkotického ji mezi sebou otevřeně označovali za zrádce. Bylo jí to jedno. Ústava byla napsána proto, aby chránila občany. Policie musí působit v jejím rámci, ne mimo něj. Jejím úkolem je zajistit, aby si vyšetřovatelé nepomáhali nepřípustnými zkratkami. Kolikrát slyšela kázání svého otce? Když se vláda staví nad zákon, v patách jí kráčí tyranie.
Kdo jiný to věděl lépe než on?
"Paní soudkyně," ozvala se z interkomu sekretářka. Obě ženy se oslovovaly křestními jmény a tykaly si, oficiální odstup udržovaly jen před návštěvami. "Přišel poručík Barlow z městské policie. Prý jste si ho pozvala."
Rychle si osušila oči papírovým kapesníkem; při pohledu na otcovu fotografie na psacím stole jí znovu vyhrkly slzy. Vstala a uhladila si halenku a bavlněnou sukni.

Otevřely se dveře v obložení a vešel hubený muž s hřívou vlnitých černých vlasů. Zavřel za sebou a představil se jako Mike Barlow z oddělení vražd.
Se znovunabytou důstojností soudkyně mu nabídla židli. "Děkuji, že jste si na mě udělal čas, poručíku."
"Nemáte zač. Oddělení se vždycky snaží vyhovět soudu."
O tom dost pochybovala. Jeho nepříjemně srdečný tón hraničil s blahosklonností.
"Po vašem telefonátu jsem si nechal předložit hlášení o smrti vašeho otce. Přijměte prosím mou upřímnou soustrast. Zdá se, že šlo o jednu z těch tragických nehod, které se prostě občas stávají."
"Můj otec byl na svůj věk velmi čilý a zcela samostatný. Pořád ještě mohl řídit auto. Neměl žádné zdravotní problémy a po těch schodech chodil dlouhá léta, aniž jedenkrát zakopl."
"Co tím chcete naznačit?"
Policistův tón se jí líbil ještě méně. "To mi řekněte vy."
"Paní soudkyně, já chápu, kam míříte. Ale pro hypotézu násilné smrti vůbec nic nemluví."
"Můj otec přežil nacistický vyhlazovací tábor, poručíku. Domnívám se, že dokázal i vyjít po schodech."
Zřejmě Barlowa nepřesvědčila. "V hlášení stojí, že se z domu nic neztratilo. Jeho peněženka ležela na prádelníku. Televizor, stereo, videorekordér, všechno tam zůstalo. Obojí dveře odemčené. Žádné stopy po násilném vniknutí. O vloupání nemůže být řeč."
"Můj otec nikdy nezamykal."
"To nebylo právě rozumné, nicméně svou smrt si tím nezavinil. Podívejte, já souhlasím s tím, že nepřítomnost důkazů o vloupání ještě nevylučuje vraždu, ale na místě činu se nenašel ani náznak toho, že by v okamžiku jeho smrti byla v domě přítomna další osoba."
"Vaši lidé tedy dům prohledali?" podivila se.
"Podle hlášení ano. Nijak podrobně. Nezdálo se to nutné. Zajímalo by mě, jaký by podle vás byl motiv vraždy. Měl váš otec nějaké nepřátele?"
Neodpověděla a vystřelila další otázku: "Co říká koroner?"
"Zlomený vaz v důsledku pádu ze schodů. Kromě podlitin na končetinách způsobených nárazy o zábradlí žádná další zranění.

Znovu se vás musím zeptat, paní soudkyně, co vás vede k domněnce, že smrt vašeho otce nebyla nehoda."

Uvažovala, jestli se má zmínit o složce v mrazničce, o Danilu Čapajevovi, o Jantarové komnatě a o Paulových rodičích. Jenže ten arogantní spratek by se nejraději viděl někde jinde a ona neměla nejmenší chuť vypadat před ním jako bláznivý hlasatel konspirač-ních teorií. Ostatně měl pravdu. Neexistoval žádný důkaz, že otce někdo ze schodů shodil. Nic, co by jeho smrt spojovalo s "kletbou Jantarové komnaty", o níž se psalo v některých výstřižcích. Její otec se o ni prostě zajímal. Měl rád umění. Svého času se s ním denně setkával v rámci své práce. V knihovně si pročítal články o Jantarové komnatě, složku s dalšími uložil do mrazničky, na stole si rozložil mapu Německa a živě se zajímal o muže, který odjížděl do Německa, aby zahájil vykopávky v opuštěných šachtách a zapomenutých jeskyních. No a co? Odtud je k vraždě pořádně daleko! Paul má nejspíš pravdu. A s tímhle šaškem by stejně jenom ztrácela čas.

"Nic, poručíku. Máte pravdu. Byla to tragická nehoda. Díky, že jste se zastavil."

Rozmrzelá Ráchel seděla ve své kanceláři a v duchu se vrátila do svého mládí. Bylo jí šestnáct, když s ní otec poprvé mluvil o Mauthausenu. Líčil, jak ruští a holandští vězni pracovali v kamenolomu, vláčeli tunové balvany po nekonečně dlouhých schodech do tábora, kde z nich jiní zajatci tesali kvádry.

Židé takové štěstí neměli. Esesáci je každý den shazovali z útesu na dno lomu. Jen tak, pro zábavu. Okolím se nesl křik, jak nešťastníci letěli vzduchem, a strážní uzavírali sázky, kolikrát se tělo odrazí, než je zastaví smrt. Otec jí vysvětlil, že nakonec museli esesáci s touto kratochvílí přestat, protože narušovala práci.

Ne proto, že zabíjeli lidi, zdůraznil, ale proto, že narušovali práci.

Ten den otec plakal, což se, pokud si vzpomínala, stávalo jen velmi zřídka, a ona také. Matka občas o svých válečných i poválečných zážitcích mluvila, ale otec dosud nikdy. Netušila ani, proč má na předloktí vybledlé vytetované číslo, dokud jí to nevysvětlil.

Nutili nás nabíhat na drátěný plot nabitý elektřinou. Někteří to udělali dobrovolně, protože už nedokázali dál snášet kruté mučení. Jiní

byli zastřeleni nebo dostali injekci do srdce. A potom přišly na řadu plynové komory.

Zeptala se ho, kolik lidí v Mauthausenu zemřelo. Bez váhání odpověděl, že z dvou set tisíc vězňů nepřežilo šedesát procent. Jeho uvěznili v dubnu 1944, krátce před prvním transportem maďarských Židů. Ti šli na smrt jako ovce na porážku. Pomáhal přenášet mrtvoly z plynových komor do pecí. Byl to každodenní rituál, zcela běžný, vynášení odpadků, jak říkávali strážní. Vzpomínala, jak otec vyprávěl o jisté noci krátce před osvobozením, když do tábora přijel Hermann Goring ve své perlově šedé uniformě.

Nazval ho dvounohé zlo.

Goring nařídil vraždu čtyř Němců a její otec patřil mezi nedobrovolné katy, kteří odsouzencům lili na hlavu a nahá těla vodu, dokud neumrzli. Říšský maršál před nimi celou dobu lhostejně stál, hladil kousek jantaru a chtěl se dozvědět něco o Jantarové komnatě. Ze všech hrůz, které v Mauthausenu zažil, se otci vryla do paměti nejhlouběji právě ona noc s Goringem.

A určila další směr jeho života.

Po válce vyslýchal Goringa v jeho cele během norimberského procesu.

Pamatoval si na tebe? zeptala se.

V Mauthausenu byl pro něj můj obličej jako vzduch.

Ale říšský maršál si vzpomněl na umučení těch čtyř a zopakoval, že vysoce obdivuje jejich statečnost. Vyšší germánská rasa, zdůraznil. Po vylíčení hrůz koncentračního tábora se její láska k otci zdesateronásobila. Neuměla si představit, že mohl něco takového zažít a přežít. A skutečnost, že přežil a uchoval si duševní zdraví, považovala za učiněný zázrak.

Ráchel se v tichu kanceláře rozplakala. Vzácný člověk odešel, jeho hlas zmlkl, jeho láska je jen vzpomínka. Poprvé v životě osaměla. Rodiny obou jejích rodičů zmizely za války, a pokud někdo přežil, žil kdesi v Bělorusku mimo její dosah, cizinec, s nímž ji spojovaly jenom geny. Zbyly jí pouze děti. Vzpomínala, jak tehdy před dvaadvaceti lety ten rozhovor o Mauthausenu ukončili.

A našel jsi tu Jantarovou komnatu, tati?

Smutně na ni hleděl. Tenkrát i nyní uvažovala, jestli jí chtěl něco říct. Něco, co by měla vědět. Nebo je lépe nevědět? Těžko říct. A jeho slova jí nepomohla.

Ne, nenašel, zlatíčko.

Jenže tón jeho hlasu zněl stejně, jako když ji přesvědčoval, že existuje Ježíšek, velikonoční králíček a hodná víla. Prázdná slova, která prostě musela zaznít. Po přečtení korespondence mezi otcem a Danilem Čapajevem a vzkazu, který jí zanechal, byla přesvědčena, že jí tehdy zdaleka neřekl všechno. Její otec dlouhá léta uchovával důležité tajemství.

A ted je mrtvý.

Zbývá jediná stopa.

Danilo Capajev.

Ráchel věděla, co musí udělat.

Vystoupila z výtahu ve čtyřiadvacátém patře a rázným krokem zamířila ke dveřím s tabulkou PRIDGEN & WOODWORTH. Právnická firma zabírala celé patro vysoké kancelářské budovy v centru města a nedávno se rozšířila i do vyššího.

Paul zde nastoupil hned po absolvování právnické fakulty. Ona pracovala nejdřív v úřadu okresního prokurátora a pak u jiné právnické společnosti v Atlante. O jedenáct měsíců později se seznámili a dva roky nato se vzali. Paul, jak pro něj bylo typické, s ničím nespěchal a do manželství se nehrnul. Opatrný, všechno si potřeboval promyslet. Bál se riskovat, bál se nezdaru. Byla to ona, kdo navrhl sňatek, a Paul nadšeně souhlasil.

Byl docela pohledný muž. Ani drsný, ani přehnaně elegantní, prostě obyčejně atraktivní. A upřímný, poctivý a úžasně spolehlivý. Jenže jeho vášnivá oddanost tradicím jí posléze začala čuchat nervy. Proč občas neuvařit k nedělnímu obědu něco jiného? Biftek, brambory, kukuřice, hrášek, roláda, ledový čaj. Neděli co neděli, rok za rokem. Ne že by to Paul striktně vyžadoval, neměnnost zaběhaného pořádku ho však vždycky uspokojovala. Zpočátku se jí ta předvídatelnost líbila. Uklidňovala ji. Konstanta, která ukotvovala její svět. Ke konci ji štvala jako osina v zadku.
Proč vlastně?
Co je na rutině tak špatné?

Paul byl dobrý a slušný manžel, úspěšný muž. Byla na něj hrdá, ačkoliv to jen zřídka dala najevo. První v pořadí na místo ředitele. Docela slušný postup na jednačtyřicetiletého muže, který se na práva dostal až napodruhé. Svému oboru opravdu rozuměl. Ostatně nic jiného než pozůstalostní zákony nestudoval. Soustředil se na ty nejjemnější nuance, dokonce pracoval v legislativní radě státu Georgia. Platil za uznávaného experta a firma Prid-gen & Woodworth mu platila tolik, aby ho do svých služeb nepře-táhla jiná právnická kancelář. Spravovala tisíce pozůstalostí, mnohé značně rozsáhlé, a za většinu klientů vděčila celostátní reputaci Paula Cutlera.

Prošla hlavními dveřmi a bludištěm chodeb zamířila ke kanceláři bývalého manžela. Před odchodem ze soudní budovy mu zavolala, takže ji očekával. Vešla, zavřela za sebou a bez okolků oznámila: "Odjíždím do Německa."
Paul zalapal po dechu. "Cože?"
"Slyšels dobře. Odjíždím do Německa."

"Hledat Čapajeva? Ten je s největší pravděpodobností mrtvý. Vždyť ani neodpověděl tvému otci na polední dopis."
"Něco udělat musím."
Paul vstal od stolu. "Proč musíš vždycky něco udělat?"

"Táta věděl o Jantarové komnatě. Dlužím mu aspoň tolik, abych ty informace prověřila."

"Ne, ty mu dlužíš něco úplně jiného." Zvýšil hlas. "Dlužíš mu respekt k jeho poslední vůli, v které tě žádá, abys od té věci dala ruce pryč. Pokud vůbec existuje. Zatraceně, Ráchel! Už je ti čtyřicet! Kdy konečně dospěješ?"

Kupodivu zachovala klid a uvažovala, jak se k jeho výtkám postaví. "Nechci se s tebou hádat Paule. Potřebuju, aby ses postaral o děti. Pomůžeš mi?"

"To je pro tebe typické, Ráchel. Jsi jako utržená z řetězu. Uděláš první, co tě napadne, aniž by ses aspoň na chvilku zamyslela. Prostě to uděláš."
"Pohlídáš děti?"
"A kdybych řekl, že ne, zůstaneš doma?"
"Požádala bych tvého bratra."

Paul se posadil a výraz jeho obličeje prozrazoval, že marný boj vzdal.

"Můžeš bydlet v domě," pokračovala. "Pro děti to bude snazší. Pořád se jim po dědovi stýská. Ještě se s jeho smrtí zdaleka nevyrovnaly."

"A bylo by jim ještě hůř, kdyby věděly, co si jejich matka vzala do hlavy. A nezapomnělas na volby? Zbývá ti osm týdnů a máš proti sobě dva soupeře, kteří se můžou přetrhnout, aby tě porazili. Navíc jim pomáhají peníze Marcuse Nettlese."

"Na volby kašlu. Ať se soudcem stane třeba samotný Nettles. Tohle je důležitější."

"Co je proboha důležitější? Vždyť ani nevíme, co máme hledat. A co tvůj pracovní program? Copak se můžeš jen tak sebrat a odjet?"

V duchu mu udělila dva body za usilovnou snahu, avšak názor nezměnila. "Předseda senátu projevil pochopení. Požádala jsem o pár dní volna, abych se vzpamatovala z psychického otřesu po ztrátě otce. Dva roky jsem si nevybírala dovolenou. Nashromáždilo se mi jí několik týdnů."

Paul potřásl hlavou. "Odjíždíš do Bavorska bojovat s větrnými mlýny. Chceš hledat starce, který je nejspíš dávno po smrti, a poklad, který je nejspíš navždy ztracený. Nebudeš první, kdo pátrá po Jantarové komnatě. Mnozí lidé zasvětili jejímu nalezení celý život a nic nenašli."

Nemínila se vzdát. "Táta věděl něco důležitého. Cítím to v kostech. A Čapajev to pravděpodobně ví taky."
"Sníš s otevřenýma očima."

"A ty jsi politováníhodný ubožák!" vybuchla a okamžitě svých slov i tónu litovala. Proč mu ubližovat?

"Tohle jsem jako že neslyšel," řekl pomalu. "Chápu, že jsi rozrušená."

"Zítra večer odlétám do Mnichova. Potřebuju kopie tátových dopisů a těch novinových výstřižků."
"Přivezu ti je cestou domů," slíbil rezignovaně.

"Zavolám ti z Německa, abys věděl, kde jsem se ubytovala." Otočila se ke dveřím. "Vyzvedni děti zítra odpoledne ze školy."
"Ráchel."

Zastavila se, ale zůstala k němu zády. "Bud opatrná." Otevřela dveře a odešla.

## ČÁST DRUHÁ

### 21
Čtvrtek 15. května, 10:15
K

noll odešel z hotelu a dojel metrem k budově fultonské-ho okresního soudu. Podle hlášení KGB, které si odnesl z depozitáře v Sankt Peterburgu, pracovala Ráchel Cut-lerová jako právnická v advokátní kanceláři, jejíž adresa byla rovněž uvedena. Při včerejší návštěvě zmíněné firmy se ovšem dozvěděl, že před čtyřmi lety odešla, protože byla zvolena soudkyní. Zdvořilá a úslužná recepční mu sdělila její nové telefonní spojem a číslo kanceláře v budově soudu. Usoudil, že telefonát by mu mohl vynést bryskní odmítnutí, a jako optimální postup zvolil neohlášenou návštěvu a rozhovor mezi čtyřma očima.

Karola Boryu zavraždil před pěti dny a potřeboval se ujistit, co - pokud vůbec něco - jeho dcera o Jantarové komnatě ví. Otec se jí klidně mohl s něčím svěřit. Třeba ví o Čapajevovi. Bude to výstřel naslepo, ale Knollovi rychle docházela vodítka a nesměl zanedbat žádnou možnost, byť sebevzdálenější. Stopa, ještě před pár dny tak slibná, vychladla.

Nastoupil do přeplněné kabiny a vyjel výtahem do šestého patra. Chodby lemovaly dveře plných soudních síní a rušných kanceláří. Knoll měl na sobě světle šedý oblek, proužkovanou košili a bledě žlutou hedvábnou kravatu, kterou si předchozího dne koupil v obchodě s pánskými oděvy na předměstí. Záměrně zvolil nenápadné konzervativní barvy.

Prošel skleněnými dveřmi označenými ÚŘADOVNA CTIHODNÉ RÁCHEL CUTLEROVÉ do tichého předpokoje. Za stolem seděla asi třicetiletá černoška, která se podle cedulky na desce jmenovala SAMI LUFFMANOVÁ. "Dobrý den," pozdravil nejdokonalejší angličtinou, jaké byl schopen.

Žena se usmála a oplatila mu pozdrav.

"Christian Knoll jméno mé," představil se a podal jí vizitku podobnou té, kterou ukázal Pietru Capronimu. Jen místo HISTORIK

UMĚNÍ na ní bylo uvedeno SBĚRATEL UMĚNÍ a chyběla adresa. "Mohl bych prosím mluvit s Její Ctihodností?"

Vzala si navštívenku a oznámila: "Je mi líto, ale paní soudkyně tady dnes není."

"Potřebuji s ní probrat jistou velmi důležitou věc."

"Mohu se zeptat, jestli jde o případ projednávaný před tímto soudem?"

Zavrtěl hlavou, srdečně a nevinně. "Kdepak. Je to soukromá záležitost."

"Paní soudkyně ztratila minulý týden otce a..."

"Ach, to je mi moc líto," sehrál pohnutí. "Jak strašné."

"Ano, bylo to hrozné. Paní soudkyně je zdrcená žalem a rozhodla se, že si vezme pár dní volna."

"Smutné, pro mě i pro ni. Jsem ve městě jenom do zítřka a doufal jsem, že si s paní soudkyní před odjezdem promluvím. Mohla byste jí prosím vyřídit, že jsem ji hledal, a požádat ji, aby mi zavolala do hotelu?"

Sekretářka zvažovala jeho prosbu a Knoll si zatím prohlížel zarámovanou fotografii, která visela na stěně. Před mužem v taláru na ní stála žena se zdviženou pravicí, jako kdyby skládala přísahu. Měla tmavě hnědé vlasy po ramena, nos otočený lehce vzhůru a pronikavé oči, na sobě rovněž černý talár, který halil postavu, takže ji Knoll nemohl posoudit. Hladké líce jí zvýrazňovala lehce nanesená růž a rty jí zvlnil neznatelný úsměv odpovídající slavnostní příležitosti. Ukázal na snímek. "Soudkyně Cutlerová?"

"Ano. Když před čtyřmi lety skládala přísahu."

Tentýž obličej viděl v úterý na pohřbu Karola Boryi. Stála těsně u hrobu a držela za ruku dvě malé děti, chlapce a děvčátko.

"Předám paní soudkyni váš vzkaz, ale nevím, jestli se vám ozve."

"Pročpak?"

"Dnes večer odlétá."

"Daleko?"

"Do Německa."

"Tam je krásně." Potřeboval zjistit její cíl přesněji, a tak uvedl tři nejfrekventovanější vzdušné přístavy. "Berlín je v tuto roční dobu nádherný, ale to ostatně Frankfurt a Mnichov také."

"Letí do Mnichova."

"Ach! Kouzelné město! Snad jí ulehčí v jejím žalu."

"Taky doufám."

Už věděl dost. "Děkuji vám, paní Luffmanová. Moc jste mi pomohla. Bydlím v tomto hotelu." Napsal na zadní stranu smyšlené jméno podniku a číslo pokoje, přímý kontakt již nepotřeboval. "Vyřidte prosím paní soudkyni mou upřímnou soustrast a řekněte jí, že jsem ji hledal."

"Spolehněte se."

Než se obrátil k odchodu, naposled se podíval na fotografii Ráchel Cutlerové a vryl si její podobu do paměti.

Sjel z šestého patra do přízemí, zamířil k řadě telefonních automatů, vstoupil do budky a vytočil přímou linku do pracovny Franze Fellnera. V Německu už bylo pět odpoledne. Nevěděl, kdo zvedne sluchátko, stejně jako netušil, komu má ted vlastně podávat hlášení. Nastalo střídání stráží - Fellner se stahoval do ústraní a postupně předával kontrolu nad impériem Monice. Starý pán ovšem nepatřil k lidem, kteří snadno pouštějí otěže, zejména když je v sázce takový skvost jako Jantarová komnata.

"Guten Tag," ohlásila se Monika po druhém zazvonění.

"Dneska držíš službu u telefonu ty?" zeptal se německy.

"Nejvyšší čas, že ses ozval. Už je to týden. Měl jsi štěstí?"

"Hele, měli bychom si něco ujasnit. Já se nehlásím jako nějaký školák, jasné? Přiděl mi úkol a dej mi volnou ruku a já zavolám, až to bude nutné."

"Ale ale, pán je nějaký nedůtklivý."

"Nepotřebuju nad sebou dozor."
"Tak to ti připomenu, až tě příště budu mít mezi nohama."
Usmál se. Nad Monikou je těžké mít navrch. "Našel jsem Bo-ryu. Tvrdil, že nic neví."
"A tys mu věřil?"
"To jsem neřekl."
"Je mrtvý, že?"
"Postihla ho tragická nehoda. Spadl ze schodů."
"Tátovi se to nebude líbit."
"Myslel jsem, že podnik ted vedeš ty."

"Taky že vedu. Ale na tom nezáleží. Táta má pravdu - zbytečně riskuješ."
"Žádné zbytečné riziko jsem nepodstoupil."
Skutečně byl velmi opatrný. Při první návštěvě se dotkl pouze sklenice s ledovým čajem, kterou při druhé odstranil. A když se do domu vrátil, měl nasazené rukavice.
"Řekněme, že jsem zvolil postup, který byl za daných okolností nezbytný."
"Co udělal, zranil tvou pýchu?"
Žasl, jak mu i na vzdálenost šesti tisíc kilometrů dokáže číst myšlenky. Nikdy si neuvědomil, že je tak průhledný. "To je vedlejší."
"Jednoho dne tě to tvoje štěstí opustí, Christiane."
"Zdá se mi, že se na ten den těšíš."
"Ani ne. Těžko bych za tebe hledala náhradu."
"V jakém směru?"
"V každém, ty parchante."
Znovu se usmál. Je dobré vědět, jak hluboko pod kůži se jí dostal. "Zjistil jsem, že Boryova dcera letí do Mnichova. Nejspíš chce vyhledat Čapajeva."
"Co tě k té domněnce vede?"
"Způsob, kterým mě Borya odmrštil, a taky něco, co řekl o těch panelech."
Třeba bude lépe, když zůstane navěky ztracená.
"Co když si dcera chce prostě a jednoduše udělat prázdniny?"
"Pochybuju. To by byla příliš velká náhoda."
"Budeš ji sledovat?"
"Hned ne. Nejdřív musím něco zařídit."

22

Z

uzana sledovala Christiana Knolla z protější strany haly, usazená v přeplněné čekárně odboru okresního soudu, který řešil dopravní přestupky. Před umakartovým pultem se tísnilo asi pětasedmdesát hříšníků s pokutovými lístky a v místnosti panoval totální chaos. Ve vzduchu se navzdory několika tabulkám se zákazem kouření vznášela oblaka cigaretového dýmu.
Knolla sledovala už od soboty. V pondělí dvakrát zašel do uměleckého muzea a podnikl jednu návštěvu kancelářské budovy v centru. V úterý se zúčastnil pohřbu Karola Boryi. Pozorovala obřad u hrobu skryta mezi stromy na vzdálenějším konci hřbitova. Včera seděl skoro celý den v hotelu a podnikl jen krátký výlet do městské knihovny a nákupního centra. Dnes však vstával časně a od rána byl na nohou.
Krátké blond vlasy nastrkala pod kudrnatou paruku rudohně-dé barvy, na tváře si nanesla silnou vrstvu mejkapu a na oči nasadila laciné sluneční brýle. Na sobě měla úzké džínsy, pletený svetr s emblémem olympiády 1996 a tenisky, přes rameno přehozený černý batůžek. S otevřeným magazínem People na klíně dokonale zapadala do davu, ale její oči neustále těkaly od stránek k telefonním automatům přes rušnou halu.
Před pěti minutami vyjela za Knollem do šestého patra a dívala se, jak vchází do úřadovny Ráchel Cutlerové. Jméno pochopitelně znala a došla jí souvislost. Knoll se očividně nevzdával a ted s největší pravděpodobností hlásí Monice Fellnerové, co zjistil. S tou čubkou budou určitě problémy. Mladá, agresivní, hladová. Schopná následovnice Franze Fellnera a v mnoha ohledech obtížný soupeř.
Knoll se u Ráchel Cutlerové dlouho nezdržel, což znamenalo, že s ní osobně nemluvil. Zuzana se stáhla v obavě, aby si jí nevšiml - své masce nemohla stoprocentně důvěřovat. Každý den se oblékala jinak a dala si záležet, aby si nevzala dvakrát stejný kus

ošacení, který by mohl poznat. Knoll je dobrý. Zatraceně dobrý. Ona je však naštěstí lepší.
Knoll zavěsil a zamířil k východu do ulice.
Zuzana odložila časopis a následovala ho.
Knoll mávl na taxík a vrátil se do hotelu. V sobotu v noci, když zakroutil starci krkem, vycítil u jeho domku přítomnost cizí osoby. S konečnou platností pak Zuzanu Danzerovou odhalil v pondělí a od té chvíle ji za sebou viděl každý den. Maskovala se vskutku dobře, ale dlouholetými zkušenostmi z práce v terénu získal schopnost postřehnout stín. Dnes už mu jen máloco uniklo a navíc ji víceméně očekával. Ernest Loring, její zaměstnavatel, touží po Jantarové komnatě stejně jako Franz Fellner. Loringův otec Josef byl jantarem doslova posedlý a shromáždil jednu z největších soukromých sbírek v Evropě. Ernst zdědil spolu s exponáty i otcovu touhu. Mnohokrát ho slyšel, jak o jantaru

nadšeně hovoří, viděl ho nakupovat přírůstky od jiných sběratelů - včetně Fellnera - nebo je s nimi měnit. Šéf určitě vyslal Danzerovou do Atlanty, aby po něm slídila.
Jenže jak zjistila, kde mě hledat? přemýšlel Knoll.
No jistě, ten všetečný úředník v Sankt Peterburgu! Kdo jiný? Ten ničema zahlédl hlášení KGB, které si prohlížel, dříve než stihl ten papír sbalit. A Loring nejspíš nebyl jediný, od koho inkasoval úplatky. Tím se vysvětluje, že je mu Danzerová v patách. Možná už od pátku.
Taxík zastavil před hotelem Marriott a Knoll vystoupil. Danzerová ho určitě zpovzdálí sleduje, možná zde také bydlí. Ted se s největší pravděpodobností uchýlí na toaletu v hale, kde si upraví masku, vymění paruku a asi se i převlékne. Lze očekávat, že dokonce podplatila recepčního nebo hotelového poslíčka, aby ji informovali, kdyby mezitím odešel z budovy.
Vyjel do svého pokoje v osmnáctém, patře a zavolal na rezervace společnosti Delta Airlines.
"Potřebuju se co nejrychleji dostat do Mnichova. Letí dnes z Atlanty ještě nějaký spoj?"
Ve sluchátku zněl klapot počítačové klávesnice.
"Ano, pane, ve čtrnáct třicet pět. Přímý let do Mnichova."

Musel se ujistit, zda jde o jediný spoj. "A dříve nebo později nic?
Další klapot. "S námi ne."
"A jiné společnosti?"
Prsty opět tančily po klávesnici. "Dnes je to jediný přímý let. Kdyby vám nevadil přestup, měl bych pro vás ještě dvě možnosti."
Vsadil na to, že Ráchel Cutlerová poletí do Mnichova přímo a nevybere si přestup v Paříži, New Yorku, Amsterdamu nebo Frankfurtu. Potvrdil rezervaci, zavěsil a spěšně si sbalil cestovní zavazadlo. Potřeboval si příjezd na letiště přesně načasovat. Kdyby soudkyně náhodou použila jiný spoj, musel by ji vystopovat jinak. Třeba až zavolá své sekretářce a oznámí jí, jak se s ní může spojit. Zanechal by sekretářce svoje skutečné číslo a tak dlouho by budil Rachelinu zvědavost, až by se mu sama ozvala.
Sjel do přízemí a zamířil k recepci, aby se odhlásil. V rušné hale se pohybovala spousta lidí, přesto však rychle postřehl drobnou brunetku usazenou asi padesát metrů daleko u stolu jednoho z mnoha hotelových salonků. Jak předpokládal, Danzerová se převlékla do vkusného kostýmu broskvové barvy a na nose měla jiné, ještě tmavší sluneční brýle.
Zaplatil za pokoj a před hotelem chytil taxík na letiště.
Zuzana spatřila zavazadlo. Takže Knoll odjíždí? Neměla čas zaskočit do svého pokoje, musela ho sledovat a zjistit, kam má namířeno. Právě proto vždycky cestovala nalehko a nikdy s sebou nevozila nic, bez čeho by se neobešla nebo co by nemohla nahradit.
Vstala, položila na stůl pět dolarů za drink, z kterého jen dvakrát usrkla, a vyrazila k otáčivým dveřím na ulici.
Knoll vystoupil z taxíku před terminálem mezinárodního letiště Hartsfield a podíval se na hodinky. Za pět půl druhé. Má necelou hodinu na to, aby setřásl Danzerovou a stihl nastoupit do letadla. Podal řidiči tři desetidolarovky, přehodil si koženou cestovní brašnu přes rameno a vešel do budovy jižního terminálu.

Před přepážkami společnosti Delta se řadily dlouhé fronty. Danzerové se chtěl zbavit někde dál, a tak zamířil k elektronickým automatům na letenky. Patentní dýku měl ukrytou v cestovní tašce, jediném bezpečném místě, protože detektor kovů by zbraň v rukávu odhalil. Vyzvedl si palubní lístek, podal zavazadlo a prošel bezpečnostní kontrolou. Dlouhý pohyblivý chodník ho dovezl do přepravní zóny k nástupištím vlaků, které přepravovaly cestující mezi jednotlivými odbavovacími halami. Danzerová se držela padesát metrů za ním. Jeho náhlý odjezd ji podle očekávání zaskočil a neměla čas změnit masku. Stejná tmavá paruka, tentýž kostým broskvové barvy a sluneční brýle jako v Marriottu. Tohle jsi trochu odflákla, děvče, pomyslel si. Měla sis vzít záložní převlek nebo alespoň nějaký doplněk, kterým bys obměnila vzhled, když spoléháš jen na kamufláž. Knoll dával přednost elektronickému sledování, protože poskytovalo přepych bezpečné vzdálenosti mezi lovcem a kořistí.
U paty eskalátoru se vmísil mezi desítky cestujících, kteří mířili k automatickým vlakům. Nastoupil do předního vozu a neuniklo mu, že Zuzana Danzerová skočila do druhého a postavila se co nejblíže k předním dveřím a oknům, aby jí nic neuniklo. Mezinárodní odbavovací hala se nacházela až na konci trati. Vystoupil spolu se stovkou pasažérů už na první zastávce u haly A. Danzerová, která letiště dobře zná a ví, že z hal A, B, C a D nelétají žádné mezinárodní spoje, se určitě domnívá, že má namířeno do jiného města ve Spojených státech. Jen ať si to myslí. Nezáleží na tom. Věděl, že ho bude sledovat a že už v hlavě spřádá plány, jak se nepozorovaně dostat do letadla a zase z něj vystoupit.
Lhostejně postával na nástupišti, jako kdyby na někoho čekal, ale v duchu počítal vteřiny. Načasování ted bylo životně důležité. Danzerová využívala ochranu hemžících se cestujících a vyčkávala. Přesně po minutě se vydal s davem k eskalátoru.
Schody pomalu stoupaly.
Od rušné haly jej dělilo asi třicet metrů. Vysokým proskleným stropem proudily dovnitř paprsky odpoledního slunce. Dva protiběžné eskalátory dělil asi tři metry široký střední pruh, na němž byly v pravidelných šestimetrových intervalech rozmístěny

ozdobné květináče s umělými keři. Větev směřující dolů k nástupištím nebyla zdaleka tak obsazena.
Vyčkal správný okamžik, vzepřel se o pohyblivé gumové madlo, skočil na dělicí pás, odrazil se od květináče a doskočil na schody jedoucí dolů. Vracel se na nástupiště, a když míjel Danzerovou, posměšně se jí uklonil.

Výraz jejího obličeje mluvil za všechny komentáře.
Ted sebou musel hodit - nepotrvá jí dlouho, než jí dojde jeho úmysl a zareaguje. Obešel několik klidně stojících cestujících a seběhl na nástupiště. Příchod si načasoval vskutku dokonale, do stanice právě vjížděl vlak. Dveře vozů se otevřely a robotizovaný hlas vyzýval pasažéry, aby postoupili dále do vozu. Lidé nastupovali. Ohlédl se po Danzerové. Také přeskočila na protijedoucí eskalátor, ale nedopadla tak elegantně jako on - zavrávorala a měla co dělat, aby se udržela na nohou a nespadla.
Nastoupil do vozu.
"Dveře se zavírají," upozornil umělý hlas.
Danzerová sprintovala od pohyblivých schodů k vlaku, ale už ho nestihla. Dveře se zavřely a souprava vyjela ze stanice.
Vystoupil v mezinárodní odbavovací hale. Danzerová se sem nakonec také dostane, ale cestující do Mnichova již nastupovali a hala A je odsud půldruhého kilometru daleko. I kdyby přijela hned příštím vlakem, on se ztratí v davu a zamíří ke svému letadlu.
Rozlehlou halu, největší mezinárodní terminál ve Spojených státech, důvěrně znal. Pět pater vysoká, čtyřiadvacet nástupních bran. Kdyby chtěla všechny prověřit, trvalo by jí to nejméně hodinu. Klidně došel k eskalátoru a jel nahoru k záplavě světla. Ve výklencích tunelu se za sklem skvěly ukázky mexického, egyptského a fénického umění. Nic zvláštního ani vzácného, obyčejné předměty. Poutače upozorňovaly, který sběratel, případně muzeum, ten který kousek zapůjčil.
Nahoře v hale se nechal odnášet proudem doprava. Z restaurace vlevo se linula vůně kávy. V papírnictví W. H. Smith si lidé kupovali noviny a časopisy na cestu. Zastavil se před tabulí s odlety. V příštích třiceti minutách odstartuje patnáct spojů. Danzerová

nemůže ani tušit, který z nich - pokud vůbec nějaký - použije. Vždyť se taky mohl vrátit do budovy terminálu a odjet z letiště, předchozí vyzvednutí palubního lístku a podání zavazadla mohl být pouhý trik k oklamání nepřítele.
Ověřil si čas odletu a vyhledal příslušnou bránu. Cestující již skutečně nastupovali.
Zařadil se do fronty k přepážce, a když na něj došla řada, zeptal se: "Zbyla vám nějaká volná místa?"
Letuška se podívala na monitor. "Ne, pane. Jsme vyprodaní."
Výborně. 1 kdyby ho Danzerová našla, zůstane v Atlante a nebude ho moci sledovat. Doufal, že se všichni pasažéři dostaví a že společnost nenabídne žádné místo "na čekačku". Zahleděl se na dvacet nebo třicet cestujících, kteří před ním směřovali k nástupnímu rukávu. Kráčela mezi nimi žena s kaštanovými vlasy po ramena, oblečená do slušivého kalhotového kostýmu tmavomodré barvy. Podala palubní lístek letušce a zmizela v průchodu.
Když se otočila k stevardce, poznal její tvář.
Ráchel Cutlerová.
Výborně.

23
Atlanta, stát Georgia Pátek 16. května, 9:15
K
dyž Zuzana Danzerová vstoupila do jeho kanceláře, Paul Cutler vstal ze židle za velkým psacím stolem z ořechového dřeva a vyšel jí vstříc.
"Děkuji, že jste si na mě udělal čas," řekla po úvodním pozdravu.
"Žádný problém, paní Myersová."
Cutler ji oslovil příjmením, které sdělila recepční. Na rozdíl od Knolla, který se většinou představoval svým skutečným jménem, dávala přednost anonymitě, protože ta snižuje riziko pozdějšího odhalení.
"Můžete mi říkat Joan," navrhla.
Posadila se na židli, kterou jí nabídl, a zahleděla se na právníka. Muž středního věku, nevysoká štíhlá postava, světle hnědé vlasy řídnoucí nad čelem. Očekávaná bílá košile, tmavé kalhoty a hedvábná kravata, šle dodávající důstojnost. Obdařil ji odzbrojujícím úsměvem a Zuzaně se upřímný pohled břidlicově šedých očí okamžitě zalíbil. Připadal jí nesmělý a skromný a hned ji napadlo, že nebude těžké ho okouzlit.
Naštěstí zvolila správnou masku. Kaštanová paruka zakrývala blond vlasy, skutečnou barvu očí maskovaly modré kontaktní čočky. Iluzi doplňovaly čirá skla v osmiúhelníkových obroučkách zlatých brýlí. Krepová sukně a dvouřadové sako s vysokými klopami, které si včera koupila v salonu Anny Taylorové, zdůrazňovaly její ženskost a odváděly pozornost od obličeje. Posadila se a pomalu přehodila nohu přes nohu, přičemž odhalila černé punčochy. Pak roztáhla tvář v širokém úsměvu.
"Říkáte, že jste umělecký vyšetřovatel?" zahájil Cutler rozhovor. "To musí být zajímavé povolání."
"Občas je. Ale vaše práce je určitě také vzrušující."

Zkušeným pohledem přelétla výzdobu místnosti. Nad koženou pohovkou zarámovaná grafika od Winslowa, vedle ní Kupkův akvarel. Celou jednu stěnu zabíraly diplomy spolu s doklady o členství v různých organizacích a oceněními Americké advokátní komory, Asociace pozůstalostních právníků, Sdružení obhájců státu Georgia. Dvě zarámované barevné fotografie ze zasedací síně Kongresu, na nichž si Cutler potřásal rukou s týmž starším mužem.
Ukázala na obrazy. "Jste znalec umění?"
"Kdepak. Obyčejný sběratel v malém. Působím však v našem uměleckém muzeu."
"Ta práce vám jistě přináší hodně radosti."

"Umění je pro mě důležité."
"Proto jste přistoupil na schůzku se mnou?"
"Ano. A také z obyčejné zvědavosti."
Rozhodla se, že přejde k věci. "Dnes ráno jsem navštívila okresní soud ve Fultonu. Sekretářka vaší bývalé manželky mi sdělila, že paní soudkyně odjela, ale odmítla mi prozradit, kde ji najdu. Odkázala mě na vás."
"Sama mi před chvílí volala. Prý se to týká jejího zesnulého otce."
"Správně. Sekretářka vaší bývalé ženy mi potvrdila, že ji včera navštívil jistý muž, který se sháněl po paní soudkyni. Vysoký blondák, Evropan. Představil se jako Christian Knoll. Celý týden jsem ho sledovala, ale včera odpoledne se mi ztratil na letišti. Obávám se, že ten muž paní soudkyni pronásleduje."
Obličej jejího hostitele zahalil ustaraný mrak. Výborně. Hádala správně.
"Proč by tenhle Knoll Ráchel sledoval?"
Vsadila na upřímnost v naději, že mu strach otupí ostražitost a nějak se podřekne, takže jí odhalí, kam Ráchel Cutlerová odcestovala. "Knoll přijel do Atlanty, aby si promluvil s Karolem Bo-ryou." Usoudila, že bude lepší, když zamlčí skutečnost, že Knoll v sobotu večer s Boryou skutečně mluvil. Proč zbytečně vyvolávat podezření? "Určitě zjistil, že Borya zemřel, a vyhledal tedy dceru. Je to jediné logické vysvětlení, proč šel do její kanceláře."
"Jak jste se - vy i on - vůbec o Karolovi dozvěděli?"

"Jistě víte, co pan Borya dělal, když ještě žil v Sovětském svazu."
"Řekl nám to. Ale jak to víte vy?"
"Záznamy Komise, pro kterou pan Borya pracoval, jsou dnes v Rusku veřejně přístupné, což neobyčejně usnadňuje studium historie. Knoll hledá Jantarovou komnatu a pravděpodobně doufal, že o ní Borya něco ví."
"Jak zjistil, kde Karola hledat?"
"Minulý týden navštívil archivní depozitář v Sankt Peterbur-gu a prostudoval si některé nedávno zpřístupněné dokumenty, z nichž tu informaci získal."
"To ovšem nevysvětluje vaši přítomnost."
"Jak už jsem uvedla, celý týden jsem Knolla sledovala."
"Jak jste věděla, že Karol zemřel?"
"Nevěděla. Zjistila jsem to až v pondělí po svém příletu."
"Poslyšte, paní Myersová, co má ten náhlý zájem o Jantarovou komnatu vlastně znamenat? Mluvíme zde o pokladu, který je déle než padesát let ztracený. Nemyslíte, že kdyby někdo věděl, kde se skrývá, už by si ho dávno vyzvedl?"
"Já s vámi souhlasím, pane Cutlere. Jenže Christian Knoll si myslí něco jiného."
"Říkáte, že se vám ztratil včera odpoledne na letišti. Co vás vede k domněnce, že sledoval Ráchel?"
"Mám takové tušení. Prohledala jsem všechny odletové haly, ale nenašla jsem ho. Všimla jsem si, že během několika minut poté, co mi Knoll unikl, odlétalo z Atlanty několik spojů do Evropy. Jeden do Mnichova, dva do Paříže a tři do Frankfurtu."
"Letěla do Mnichova," prozradil bez mučení.
Zdálo se jí, že Paul Cutler v její přítomnosti roztává a začíná jí důvěřovat. Rozhodla se využít příznivého okamžiku.
"Proč paní soudkyně odletěla do Mnichova tak záhy po smrti svého otce?"
"Otec jí zanechal vzkaz, v němž se mluví o Jantarové komnatě."
Ted musela přitlačit na pilu. "Pane Cutlere, Christian Knoll je velmi nebezpečný muž. Když za něčím jde, smete každého, kdo se mu postaví do cesty. Vsadila bych se, že i on seděl v letadle

do Mnichova. Musím nutně mluvit s vaší bývalou manželkou. Je to životně důležité. Nevíte, kde bych ji našla?"
"Slíbila, že mi z Německa zavolá, ale ještě se neozvala," řekl ustaraně.
Podívala se na hodinky. "V Mnichově je skoro půl čtvrté."
"Před vaším příchodem jsem myslel na totéž."
"Tušíte aspoň, kam přesně měla namířeno?" Když neodpověděl, naléhavě pokračovala: "Uvědomuju si, že jsem pro vás cizí člověk, ale mohu vás ujistit, že to s vámi myslím dobře. Musím najít Christiana Knolla. Slib mlčenlivosti mi brání zacházet do detailů. Jsem pevně přesvědčena, že Knoll hledá vaši bývalou manželku."
"V tom případě bych měl kontaktovat policii."
"Místní úřady si s Knollem nebudou lámat hlavu, protože nespadá pod jejich jurisdikci. Tohle je mezinárodní záležitost."
Váhal, jako by zvažoval její slova a domýšlel důsledky. Zapojit místní policii si vyžádá dost času, nemluvě už o evropských institucích. Ona je tady, připravena jednat. Docela snadný výběr, a tak ji nepřekvapilo, když dospěl ke stejnému závěru.
"Odjela do Bavorska vyhledat jistého Danila Čapajeva. Bydlí v Kehlheimu."
"Co je ten Čapajev zač?"
"Karolův přítel. Před lety společně pracovali v Komisi. Ráchel se domnívá, že by Čapajev mohl něco vědět o Jantarové komnatě."
"Co ji k tomu názoru vede?"
Sáhl do zásuvky psacího stolu pro svazek dopisů a podal jí ho. "Podívejte se sama. Tam je všechno."
Trvalo jí několik minut, než si dopisy pročetla. Neobjevila nic určitého nebo přesného, jen náznaky, co ti dva věděli nebo co se dohadovali, ovšem dost na to, aby si uvědomila, jak je situace vážná. Musí zastavit Knolla, zabránit mu v setkání s Ráchel Cutlero-vou. Ten parchant se s ní chce spojit. Od otce se nic nedozvěděl, takže ho shodil ze schodů a

ted se pokusí okouzlit dceru a zjistit, jestli něco neví ona. Vstala. "Děkuji za informace, pane Cutlere. Pokusím se vyhledat vaši ženu v Mnichově. Mám tam své kontakty." Podala mu ruku. "Ještě jednou díky za váš čas."

Cutler přijal nabízenou pravici. "Já děkuji za návštěvu a upozornění, paní Myersová. Zatím jste mi ovšem neřekla, jaký zájem máte na té věci vy/'

"To vám nemůžu prozradit. Možná postačí, když řeknu, že pan Knoll je mezinárodně hledaný zločinec."

"Pracujete pro policii?"

"Jsem soukromý vyšetřovatel, který dostal za úkol najít Knolla. Sídlím v Londýně."

"To je divné. Máte spíš východoevropský než britský pří-zvuk."

Usmála se. "Máte dobrý sluch. Narodila jsem se v Praze."

"Můžete mi nechat telefonní číslo? Až se mi Ráchel ozve, na-směruju ji na vás."

"Není třeba. Dnes odpoledne nebo zítra ráno vám sama zavolám. Pokud vám to nevadí..."

Otočila se k odchodu a všimla si další zarámované fotografie, na níž stál starší muž a žena. "Hezká dvojice," poznamenala.

"Moji rodiče. Vyfotil jsem je asi tři měsíce předtím, než zahynuli při leteckém neštěstí."

"To je mi moc líto."

Odpověděl lehkou úklonou a Zuzana bez dalšího slova vyšla z kanceláře. Když tu postarší dvojici viděla naposled, nastupovala na letišti ve Florencii s dalšími dvaceti nebo třiceti pasažéry do letounu společnosti Alitalia ke krátkému letu přes Ligurské moře do Francie. Výbušniny, které Zuzana poslala jako spoluzavazadlo, ležely v nákladovém prostoru pod trupem a časovači zařízení do-tikávalo k nule, nastavené tak, aby k explozi došlo vysoko nad mořem.

24

Mnichov, Německo 16:35

R

áchel Cutlerová úžasem kulila oči. Poprvé v životě navštívila bavorskou pivnici. Řízná dechovka doplněná bicími, harmonikou a kravskými zvonci rámusila tak, že jí málem praskly bubínky. Kolem dlouhých dřevěných stolů se tísnili hosté, ve vzduchu se vznášel pach cigaretového kouře, opékaných klobásek a piva. Zpocení číšníci v kožených kalhotách a číšnice v rozevlátých dirndlech roznášeli litrové korbele černého piva Maibock, které se točilo pouze v tuto roční dobu na oslavu návratu teplého počasí.

Dvě stovky rozparáděných hostů se dobře bavily. Ráchel nikdy nepřišla pivu na chuť, a tak si objednala kolu a k večeři pečené kuře. Pivnici jí poradil hotelový recepční, který ji odradil od návštěvy Hofbrauhausu přeplněného turisty.

Letadlo z Atlanty přistálo brzy dopoledne a Ráchel nedala na rady, které tak často slýchala, a vzala si automobil z půjčovny. Přihlásila se v hotelu, osprchovala se a šla si zdřímnout. Zítra pojede do Kehlheimu, který leží asi sedmdesát kilometrů jižně od Mnichova na dohled alpských vrcholků a rakouských hranic. Když Danilo Čapajev čekal tak dlouho, jistě počká ještě jeden den - samozřejmě pokud ještě žije a neodstěhoval se.

Změna prostředí jí prospěla, přestože si při pohledu na vysoký trámový strop a krojovaný personál připadala jako v jiném světě. V Evropě byla předtím jen jednou, když se v Londýně zúčastnila právnické konference sponzorované advokátní komorou státu Georgia. Televizní dokumenty o Německu ji vždycky zajímaly a snila o tom, že je jednou navštíví. Ted je tedy zde.

Žvýkala pečené kuře a sledovala živou zábavu kolem sebe. Pomohlo jí to odpoutat myšlenky od otce, Jantarové komnaty a Da-nila Čapajeva. Od Marcuse Nettlese a nadcházejících voleb. Paul

měl nejspíš pravdu a ona jenom zbytečně marní čas. Ale cítila se zde každopádně lépe než doma a to taky mělo svou cenu.

Zaplatila eury, které si vyměnila na letišti, a vyšla z pivnice. Pozdě odpoledne se ochladilo, ale stále jí bylo tepleji než doma, kde by nevyšla ven bez tlustého svetru. Slunce rozehrálo na nerovné dlažbě hru světel a stínů. Ulice kypěly stovkami turistů a nakupujících, kteří se hemžili mezi pozoruhodnou směsicí kamenných, hrázděných a cihlových domů starého města, evokujících atmosféru malebné středověké vesnice. Celá oblast tvořila pěší zónu, kam byl povolen vjezd pouze pro zásobování.

Odbočila na západ a vracela se k rozlehlému Mariánskému náměstí, na jehož vzdálenější straně stál hotel, kde našla útočiště. Stánky tržiště uprostřed náměstí nabízely hlavně zeleninu, maso a místní speciality, vlevo se rozkládala zahrada další pivnice. Lovila v paměti útržky znalostí o Mnichovu. Hlavní město Bavorska, sídlo vévodů a kurfiřtů z Wittelsbachu, kteří vládli městu sedm set padesát let. Jak je popsal Thomas Wolfe? Dotek německého nebe.

Minula několik turistických výprav, jejichž průvodci se překřikovali francouzsky, španělsky a japonsky. Před radnicí narazila na anglickou skupinu a zaslechla hlas s typickým cockneyským přízvukem, který si pamatovala ze své předchozí návštěvy Londýna. Zastavila se za skupinou, poslouchala průvodce a hleděla na ornamentální výzdobu gotické radnice, která se před ní zvedala. Výprava se přesunula před radniční věž. Následovala ji a všimla si, že se průvodce dívá na hodinky. Velký ciferník na věži ukazoval za dvě minuty pět.

Náhle se otevřela okénka orloje a objevily se dvě řady barevných figurek tančících na otočné plošině. Náměstí zaplavila hudba a zvony odbíjely pátou. Vzápětí se k nim připojily další kostelní věže.

"Zvonkohra se spouští třikrát denně," vysvětloval průvodce. "V jedenáct, v poledne a ted v pět. Postavy v horní řadě představují rytířský turnaj, ve středověku nedílnou součást královských svateb. Spodní scéna znázorňuje tanec bednářů."

Barevné figurky tančily v rytmu veselé bavorské hudby. Celé náměstí a přilehlé ulice se jako by zastavily a lidé natahovali krky. Představení trvalo dvě minuty. Pak se okénka orloje začala zavírat

a náměstí znovu ožilo. Turistická výprava zašla do jedné z vedlejších ulic. Ráchel se ještě pár vteřin zdržela a počkala, až se dvířka úplně zavřou, než se vydala přes křižovatku.

Do poklidné odpolední atmosféry zaječela automobilová houkačka.

Ráchel škubla hlavou doleva.

Řítila se na ni maska chladiče. Patnáct metrů. Deset. Pět. Stála jako zařezaná a hleděla na trojcípou hvězdu v kruhu, pak na světelný ukazatel na střeše s nápisem TAXI.

Tři metry.

Houkačka stále vřeštěla. Věděla, že musí uskočit, ale nohy odmítly poslušnost. Obrnila se proti bolesti a blesklo jí hlavou, zda bude horší náraz auta nebo dopad na dlažbu.

Chudák Maria, chudák Brent.

A Paul. Milovaný Paul.

Ucítila, jak se jí kolem krku zahákla silná paže a strhla ji stranou.

Zakvílely brzdy, mercedes smykem zastavil. Od vozovky se zvedl dým páchnoucí spálenou gumou.

Otočila se ke svému zachránci. Vysoký štíhlý muž, přes opálené čelo mu visela kadeř světlých slámových vlasů. Pohlednou snědou tvář vodorovně přerušovaly úzké rty jako rozříznuté břitvou. Na sobě měl světlou keprovou košili a kostkované kalhoty.

"Jste v pořádku?" zeptal se anglicky.

V kritickém okamžiku jako by ztratila emoce a teprve teď si uvědomila, že o vlásek unikla smrti. "Snad ano," vydechla.

Sbíhali se čumilové. Taxikář vystoupil z auta a vyděšeně se rozhlížel.

"Nic se jí nestalo, lidičky," volal její zachránce a pak něco řekl německy řidiči. Ten stručně odpověděl, vklouzl za volant a spěšně odjel.

"Taxikář se omlouvá. Tvrdil, že jste mu málem skočila pod kola."

"Domnívala jsem se, že tohle je pěší zóna. Vůbec mě nenapadlo, že bych měla sledovat provoz."

"Taxíky tu sice nemají co dělat, ale víte, jak to chodí. Napomenul jsem ho a on usoudil, že nejlíp udělá, když po anglicku zmizí."

"Musel přece minout dopravní značku nebo tabuli se zákazem vjezdu," soptila Ráchel.

"Vy jste Američanka, že? No jo, v Americe máte na všechno značky, ale tady jste v Evropě."

Pomalu se uklidnila. "Děkuju, že jste mě z toho vytáhl."

Dvě řady bělostných zubů zazářily v dokonalém úsměvu. "Bylo mi potěšením." Napřáhl k ní pravici. "Christian Knoll."

Vděčně mu stiskla ruku. "Ráchel Cutlerová. Vděčím vám za svůj život, pane Knolle. Ten taxík jsem uviděla na poslední chvíli a už bych nestačila uskočit."

"To by mě moc mrzelo."

Zazubila se - a nekontrolovatelně se rozklepala následkem šoku a přílivu adrenalinu do žil.

"Potřebujete se uklidnit. Dovolíte, abych vás pozval na skleničku?"

"To nebude nutné."

"Celá se třesete. Trocha vína vám udělá dobře."

"Děkuji, ale..."

"Věnujte mi několik minut svého času jako odměnu za to, co jsem pro vás udělal."

Takovou žádost mohla jen těžko odmítnout. "No dobře. Sklenka vína mě snad postaví na nohy."

Knoll ji zavedl do restaurace čtyři domovní bloky od náměstí. Přes ulici se tyčily kopule dvou věží katedrály. Hosté u stolů v předzahrádce pili černé pivo ze džbánků. Knoll si objednal f stejný nápoj a pro Ráchel dvě deci bílého rýnského, suchého vína lahodně osvěžující chuti. Její zachránce měl pravdu, potřebovala si uklidnit pocuchané nervy. Tak blízko smrti se ještě neocitla. Podivila se nad myšlenkami, které jí v osudnou chvíli proběhly hlavou. Pochopitelně se loučila s dětmi, ale Paul? Při vzpomínce na něj ji zabolelo u srdce. Napila se a nechala si alkoholem a malebným prostředím hladit rozrušené nervy. "Musím se vám k něčemu přiznat, paní Cutlerová," začal Knoll. "Můžete mi říkat Ráchel."

"Dobře, Ráchel."

Napila se. "K čemu se chcete přiznat?"

"Sledoval jsem vás."

Zbystřila pozornost a odložila sklenku. "Co to má znamenat?"

"Sledoval jsem vás už z Atlanty."

Vstala od stolu. "Myslím, že tohle by měla slyšet policie."

Zůstal klidně sedět a spokojeně se napil piva. "Když myslíte, klidně ji zavolejte. Ale nejdřív mě vyslechněte. Nic jiného od vás nežádám."

Zamyslela se. Seděli před restaurací na rušné ulici plné lidí, od nichž je dělilo jen nízké zábradlí. Nemůže jí ublížit a neuškodí, když si vyslechne, co má na srdci. Znovu se posadila. "No dobře, pane Knolle. Máte pět minut."

Položil džbán na stůl. "Z kraje týdne jsem se vypravil do Atlanty s tím, že navštívím vašeho otce, avšak po příletu jsem zjistil, že už nežije. Včera jsem zašel k vám do kanceláře a vaše sekretářka mi oznámila, že máte namířeno do

Německa. Nechal jsem u ní svoje telefonní číslo a pochopitelně jméno. Copak vám ode mě nevyřídila vzkaz?"
"Nemluvila jsem s ní. Proč jste se chtěl setkat s mým otcem?"
"Hledám Jantarovou komnatu. Domníval jsem se, že by mi mohl pomoci."
"Proč Jantarovou komnatu hledáte?"
"Pro svého zaměstnavatele. Touží po ní."
"To Rusové taky, pokud vím."
Knoll se usmál. "To je pravda. Ale my se domníváme, že po padesáti letech by měla po právu patřit nálezci. Americké soudy by se s námi nejspíš shodly."
"Jak by vám mohl můj otec pomoci?"
"Radu let po ní také pátral. Nález Jantarové komnaty patřil mezi nejvyšší priority Stalina i jeho nástupců."
"Ano, před půl stoletím."
"U tak vzácného pokladu nehraje čas roli. Jen zvyšuje napětí při pátrání."
"Jak jste se o mém otci dozvěděl?"

Knoll sáhl do kapsy pro několik složených listů. "Na tohle jsem narazil minulý týden v Sankt Peterburgu. Ty papíry mě pak dovedly do Atlanty. Jak vidíte, před pár lety navštívil vašeho otce agent KGB."
Rozložila stránky a začetla se do ručně psaného anglického překladu strojopisného textu v azbuce. Ihned si všimla, že jedno z hlášení podepsal Danilo Čapajev. Další se týkalo návštěvy KGB u jejího otce.
Karol Borya... byl kontaktován. Odmítá přiznat, že by po roce 1958 získal jakékoliv informace o Jantarové komnatě. S Danilem Čapajevem se údajně nesetkal a tvrdí, že neví, kde žije.
Otec přece moc dobře věděl, kde Danilo Čapajev žije! Léta si s ním dopisoval. Proč lhal? A o návštěvě KGB se nikdy slovem nezmínil. Ostatně o Jantarové komnatě toho taky moc nenamluvil. Představa, že KGB ví, kde s dětmi žije, ji znervóznila. Co všechno otec tajil?
"Bohužel jsem neměl příležitost si s vaším otcem promluvit," pokračoval Knoll. "Přijel jsem moc pozdě. Je mi to upřímně líto. Postihla vás těžká ztráta."
"Kdy jste přiletěl do Atlanty?"
"V pondělí."
"A to jste čekal až do včerejška, než jste se vypravil do mé kanceláře?"
"Věděl jsem, že vám zemřel otec, a nechtěl jsem vás rušit ve vašem smutku. Moje práce zase tak moc nespěchá."
Pomalu se uklidňovala, spojení na Capajeva zmírnilo napětí. Ten člověk to možná myslí poctivě. Vzápětí se napomenula za přílišnou důvěřivost. Christian Knoll je pro ni neznámý cizinec, navíc v cizí zemi. "Letěl jste stejným letadlem jako já?"
Přikývl. "Stihl jsem ho na poslední chvíli."
"A proč jste čekal až do tedka, než jste mě oslovil?"
"Nevěděl jsem nic o povaze vaší návštěvy Německa. Kdyby byla osobní, nechtěl jsem se vám plést do cesty. Pokud by se však týkala Jantarové komnaty, byl jsem odhodlán s vámi navázat kontakt."

"Nemám ráda, když mě někdo sleduje, pane Knolle. Ani trochu se mi to nelíbí."
Zavrtal se do ní pohledem. "Měla jste štěstí, že jsem vás sledoval. Jinak byste tu už nebyla."
Hlavou jí bleskla vzpomínka na taxík a musela uznat, že má pravdu.
"A nebude mi vadit, když mě budete oslovovat Christiane."
Rozhodla se, že zatroubí k ústupu. Proč si zbytečně dělat nepřátele? "Fajn, Christiane."
"Týká se vaše cesta Jantarové komnaty?"
"Nejsem si jistá, jestli mám na tuhle otázku odpovědět."
"Kdybych vám chtěl ublížit, nechal bych vás srazit tím taxíkem."
Bod pro něj, ale možná ne tak docela...
"Paní Cutlerová, jsem zkušený vyšetřovatel se specializací na ztracené umění. Mluvím německy a tuto zemi velmi dobře znám. Vy jste možná vynikající soudkyně, ale předpokládám, že v oblasti vyšetřování jste nováček."
Mlčela.
"Mám zájem o jakékoliv informace týkající se Jantarové komnaty, ale o nic víc. Podělil jsem se s vámi o své znalosti a ted od vás žádám, abyste mi oplatila stejnou mincí."
"A když odmítnu a půjdu na policii?"
"Tak se jednoduše vypařím, ale budu vás nadále sledovat, abych zjistil, co děláte. Neberte to osobně. Jste pro mě vodítko, stopa, kterou musím prozkoumat až do konce. Domníval jsem se, že bychom mohli spolupracovat a oba tak ušetřit čas."
Z Knolla vyzařovala nebezpečná tvrdost, která ji zaujala a líbila se jí. Vyjadřoval se srozumitelně a jasně, v jeho hlase zněla sebejistota. Pozorně pátrala v jeho obličeji po známkách proradnosti a zla, ale žádné nepostřehla. Dospěla k jednomu z mnoha rychlých rozhodnutí, jimiž proslula u soudu.
"Dobře, pane Knolle. Přijela jsem za Danilem Čapajevem. Za mužem, jehož jméno je uvedeno v těch papírech. Bydlí v Kehl-heimu."
Knoll zvedl džbán a zhluboka se napil. "Tu vesnici znám. Jižně od Mnichova směrem k rakouským Alpám."

"Můj otec a on se zřejmě zajímali o Jantarovou komnatu. Hlouběji a intenzivněji, než by mě kdy napadlo."
"Tušíte, jaké informace by Čapajev mohl mít?"

Rozhodla se, že se zatím nezmíní o dopisech. "Vím jen tolik, co vy - že spolupracoval s mým otcem."
"Kde jste k tomu jménu přišla?"
"Otec o něm léta mluvil," zalhala. "Kdysi si byli hodně blízcí."
"Mohl bych vám hodně pomoci, Frau Cutler."
"Upřímně řečeno, pane Knolle, doufala jsem, že si pár dní o samotě vydechnu."
"To zcela chápu. Vzpomínám si, jak těžce jsem prožíval smrt vlastního otce."
Zdálo se jí, že Knoll své pohnutí nehraje, a oceňovala jeho účast. Pořád však zůstával cizím člověkem.
"Potřebujete pomocníka. Jestli tenhle Čapajev něco ví, dokážu jeho informace dále rozvinout. O Jantarové komnatě toho vím opravdu hodně a mé znalosti vám mohou pomoci."
Nic na to neřekla.
"Kdy plánujete odcestovat na jih?"
"Zítra ráno/' odpověděla až příliš rychle.
"Dovolte, abych vás tam zavezl."
"Svým dětem kladu na srdce, aby nesedaly do auta s cizími lidmi, a ted to mám sama udělat?"
Usmál se a jí se to líbilo.
"Otevřeně a upřímně jsem se vaší sekretářce svěřil se svými záměry a představil jsem se jí pravým jménem. Zanechal jsem za sebou nepřehlédnutelnou stopu, čehož bych se jistě vyvaroval, kdybych vám chtěl ublížit." Dopil pivo.
"Každopádně vás budu do Kehlheimu sledovat."
Dospěla k dalšímu rychlému rozhodnutí, které ji samotnou překvapilo. "Koneckonců, proč ne. Pojedeme společně. Bydlím v hotelu Waldeck. Několik bloků tímto směrem," ukázala rukou.
"A já naproti vám v hotelu Elisabeth."
Potřásla hlavou a usmála se. "Proč mě to nepřekvapuje?"

Knoll se díval za Ráchel Cutlerovou, dokud ji nepohltil zástup chodců.
Šlo to docela dobře.
Nechal na stole několik eurových mincí a vyšel z restaurace. Několikrát odbočil a přešel Mariánské náměstí kolem tržnice plné zákazníků do Maximilianstrasse, elegantního bulváru lemovaného obchody, vládními úřady a galeriemi. Před ním se tyčil sloupový portál Národního divadla. U sochy prvního bavorského krále Maxe Josepha parkovala řada taxíků, jejichž řidiči trpělivě čekali na diváky po skončení odpoledního představení. Přešel ulici a zamířil k čtvrtému taxi v řadě. Řidič stál venku se založenýma rukama a opíral se o kapotu.
"Tak co, bylo to dobré?" zeptal se taxikář.
"Velmi dobré," ocenil Knoll.
"A můj herecký výkon po akci? Přesvědčivý?"
"Vynikající." Podal řidiči svazek bankovek.
"S tebou je radost spolupracovat, Christiane."
"S tebou taky, Erichu."
Knoll řidiče dobře znal a několikrát už jeho služeb v Mnichově využil. Byl spolehlivý a nechal se snadno podplatit, což byly dvě vlastnosti, kterých si u svých spolupracovníků nejvíce cenil.
"Nějak nám měkneš, Christiane."
"Jak to?"
"Chtěl jsi ji jenom poděsit, ne zabít. Takového tě neznám."
Usmál se. "Nic nepodpoří důvěru tak jako polibek smrti."
"Chceš se s ní vyspat nebo co?"
Neměl náladu se svěřovat, ovšem na druhé straně bude toho chlapa v budoucnu ještě potřebovat. Přikývl.
"Vynikající způsob, jak se dostat pod sukni."
Řidič přepočítal bankovky. "Pět set eur je dost peněz za kus masa."
A směšně málo za Jantarovou komnatu a desetimilionovou prémii, kterou za její nález vyinkasuje. V duchu před sebou viděl Ráchel Cutlerovou s její elegantní postavou a krásným obličejem, jejíž přítomnost jako by se stále vznášela ve vzduchu.
"Ani bych neřekl."

25
Atlanta, stát Georgia 12:35
P
aul měl starosti. Vynechal oběd a zůstal ve své kanceláři v naději, že mu Ráchel zavolá. V Německu je po půl sedmé večer. Zmínila se o možnosti, že zůstane přes noc v Mnichově a druhý den odjede do Kehlheimu. Nevěděl tedy s jistotou, jestli zavolá dnes, čí až zítra po výletu do Alp. Samozřejmě pokud vůbec zavolá.
Rachelina povaha se vyznačovala otevřenou přímočarostí, agresivitou a tvrdostí. Jinou ji neznal. Bytostná nezávislost z ní dělala vynikající soudkyni, ovšem člověk se v ní těžko vyznal a ještě obtížněji ji dokázal mít rád. Přátele si nezískávala snadno. Ale Paul dobře věděl, že v hloubi duše je to laskavá a starostlivá žena. Skoda, že se snášeli jako oheň a voda. Nebo snad ne? Oba dávali přednost tiché domácí večeři před hlučnými restauracemi, kazetám z videopůjčovny před návštěvou biografu a odpoledni v zoologické zahradě s dětmi před nocí ve městě. Uvědomoval si, jak moc jí chybí otec. Měla k němu velmi blízký vztah, který po rozvodu ještě zesílil. Karol se usilovně snažil spojit je zase dohromady.

Jak to napsal ve svém posledním vzkazu?
Možná bys mohla dát Paulovi ještě jednu šanci.
Jenže Karolova snaha vyzněla naprázdno. Ráchel rozhodla, že budou žít odděleně, a každý pokus o opětovné sblížení nekompromisně odmítala. Možná je načase, aby se podřídil a další usilování vzdal. Jenže něco ho znepokojovalo. Rachelin společenský život se rovnal nule. Pořád mu důvěřovala a spoléhala na něho. Kolik mužů si smělo ponechat klíč od domu bývalé manželky? Kolik rozvedených dvojic vlastní společné investice a společné akciové portfolio? Ani jednou nenavrhla zrušit účet u investiční spo-

lečnosti Merrill Lynch a on ho v posledních třech letech spravoval bez jediného náznaku nespokojenosti z její strany.
Hleděl na telefon. Proč nevolá? Co se děje? Jakýsi Christian Knoll ji údajně sleduje. Co když jí z jeho strany hrozí nebezpečí? Doufejme, že ne. Ví o něm pouze od docela atraktivní brunetky s pronikavýma modrýma očima a krásně tvarovanýma nohama, která se mu představila jako Joan Myersová. Na jeho otázky odpovídala klidně a rozvážně, bez dlouhého rozmýšlení a k věci. Jako kdyby vycítila jeho láskyplný vztah k Ráchel a výhrady k její cestě do Německa. Znepokojovalo ho, že se neznámé ženě odhalil až příliš. Byl přesvědčen, že Ráchel nemá v Německu co pohledávat. Jantarová komnata není její starost a Danilo Čapajev je s největší pravděpodobností dávno mrtvý.
Natáhl se přes stůl pro dopisy svého bývalého tchána, vyhledal vzkaz pro Ráchel a sjel očima k polovině stránky:
Našli jsme ji? Snad. Nepřesvědčili jsem se o tom na vlastní oči, protože nás tehdy sledovalo příliš mnoho očí. V době, kdy jsme zúžili oblast pátrání, jsme si oba uvědomili, že Sověti jsou mnohem horší než Němci. Nechali jsme to být a přísahali jsme, že nikdy neprozradíme, co víme. Přesněji řečeno co si myslíme, že víme. K pátrání jsem se vrátil pouze jednou, když jsem požádal Yancyho, aby ověřil některé informace, a on souhlasil. Vři své poslední cestě do Itálie se doptával na jisté podrobnosti, které jsem pokládal za důležité. Jestli lze bombu v letadle připsat jeho otázkám, nebo ji tam někdo nastražil z jiné příčiny, to se už nikdy nedozvíme. Vím jen tolik, že pátrání po jantarové komnatě může být hodně nebezpečné.
O kousek dál další varování:
Ale nikdy, opravdu nikdy si nic nezačínej s jantarovou komnatou1. Vzpomeň si na příběh o Faethónovi a na slzy dcer Héliových. Vyvaruj se jeho touhy a jejich žalu.
Znal klasickou literaturu, ale nedokázal si vybavit detaily pověsti o Faethónovi. Když se jí na ni před třemi dny v jídelně zeptal, odpověděla vyhýbavě.

Otočil se k počítači a zadal do internetového prohlížeče heslo Faethón a dcery Héliový. Obrazovka ukázala přes sto odkazů. Náhodně na některé klikl a na třetí pokus získal nejpodrobnější informace na stránce nazvané Bájný svět Edith Hamiltonové. Sjel kurzorem na hledaný příběh, převzatý z Ovidiových Proměn.
Barvité a vskutku prorocké líčení.
Faethón, nemanželský syn Klymené a slunečního boha Hélia, tak dlouho přemlouval otce, až získal svolení projet místo něj ve slunečním voze každodenní dráhu po obloze od svítání do soumraku. Chtěl tak dokázat všem lidem, že je opravdu synem boha. Marně ho Hélios varoval, jak obtížně se vůz ovládá, chlapec stál na svém a už se viděl, jak stojí na nádherném zlatém kozlíku a řídí bujné okřídlené oře, s nimiž si neporadil ani samotný Zeus. Neposlouchal proto rady, jak má spřežení řídit, a to se mu stalo osudným.
Jakmile se vznesl do vzduchu, zjistil, že ho otec varoval oprávněně. Rychle ztratil vládu nad vozem. Koně se nejprve vznesli vysoko nad nebesa, poté strhli vůz těsně nad zemský povrch a změnili ho ve spálenou poušť. Zmučená Země si trpce stěžovala u vládce bohů a Zeus neměl na vybranou - vyslal blesk, který zničil sluneční vůz a zabil Faethóna. Trosky s mrtvým vozatajem spadly do bájné řeky Eridanus, která svými vodami uhasila plameny a zchladila tělo. Vodní víly Najády, zkroušené žalem nad smrtí odvážného mladíka, mrtvého pohřbily. K hrobu pak po dlouhém hledání přišly Faethónovy sestry, dcery boha Hélia, a truchlily u něj. Diovi se jich zželelo a změnil je v topoly, které vyrostly na břehu řeky.
Paul si s pohnutím na obrazovce přečetl poslední řádky příběhu:
VE SVÉM SMUTKU NEUSTÁLE PLÁČOU A JEJICH SLZY PADAJÍ DO ŘEKY JAKO ZÁŘIVÉ KAPKY JANTARU.
Vzpomněl si, že výtisk Proměn viděl mezi ostatními svazky v Boryově knihovně. Karol se snažil dceru varovat, ale ona nedbala. Jako Faethón vyrazila na bláznivou výpravu, ignorovala nebezpečí, neuvědomovala si možné riziko. Stane se Christian Knoll jejím Diem? Tím, kdo vymrští blesk, jenž ji sežehne?

Zíral na telefon. Tak zazvoň, zatraceně!
Jaký zvolit postup?
Nemusí samozřejmě dělat vůbec nic. Může zůstat s dětmi, hlídat je a čekat, až se Ráchel vrátí ze své honby za falešnou stopou. Mohl by zavolat na policii a případně upozornit německé úřady. Ale jestli je Christian Knoll jenom zvědavý vyšetřovatel, Ráchel by mu dala co proto. Nejspíš by se mu vysmála, že je hloupý panikář.
A to neměl zapotřebí.
Existovala však třetí možnost. Ta nejpřitažlivější. Podíval se na hodinky. Za deset dvě, v Německu o šest hodin víc. Sáhl pro telefonní seznam, vyhledal číslo a vytočil rezervace společnosti Delta Airlines.
"Potřeboval bych letenku do Mnichova na dnešní večer," požádal úředníka.

26
Kehlheim, Německo Sobota 17. května, 8:05
Z

uzaně Danzerové přálo štěstí. Včera večer odešla z kanceláře Paula Cutlera a prvním spojem odletěla do New Yorku, kde chytila nadzvukový concorde do Paříže. Ve městě nad Seinou přistála v deset večer místního času a v jednu po půlnoci už vystupovala v Mnichově. V letištním hotelu se pár hodin vyspala, pak si v půjčovně obstarala audi a po dálnici E533 vyrazila na jih do Oberammergau, kde odbočila na západ a šplhala serpentinami k alpskému jezeru Fórggensee východně od Fůssenu.

Vesnici Kehlheim tvořily malované domky se štítovými střechami rozeseté na východním břehu jezera. Návsi dominoval kostelík se špičatou věží, vedle něj nezbytné tržiště. Okolní svahy pokrýval koberec hustého lesa. Po modrošedé hladině se prohánělly plachetnice s bělostnými křídly jako motýli unášení větrem.

Zaparkovala nedaleko kostela. U stánků na kamenné dlažbě rozložili své zboží trhovci v očekávání nedělních tržeb. Vzduchem se šířil pach syrového masa, vlhké zeleniny a hořícího tabáku. Zařadila se mezi nakupující. Opodál si hrála hlučná skupinka dětí. V dálce bušilo kladivo do kovadliny. Její pozornost upoutal stařec s bílými vlasy a zahnutým nosem u jednoho stánku, protože mohl být přibližně stejně starý jako Čapajev. Přistoupila k němu a obdivovala jeho jablka a hrušky.

"Nádherné ovoce," pochválila německy.

"Z mé vlastní zahrady," pochlubil se stařec.

Koupila si tři jablka, usmála se a začala ho zpracovávat. Vypadala dokonale. Narudlá blond paruka, svěží pokožka, oříškově hnědé oči. Podprsenku si vycpala silikonovými vložkami, stejně tak stehna a zadnici, aby vyplnily o dvě čísla větší džínsy. Převlek doplňovala kostkovaná flanelová košile a vysoké kovbojské boty

hnědé barvy. Na nose jí seděly nenápadné sluneční brýle. Později ji svědkové popíšou jako prsatou blondýnu s velkým zadkem.

"Nevíte náhodou, kde bydlí Danílo Čapajev?" zeptal se nakonec. "Je už dost starý a nějakou dobu tady žil. Kamarád mého dědečka. Přivezla jsem mu od něj dárek, ale někde jsem ztratila papírek s instrukcemi, jak se k němu dostanu. Vesnici jsem našla jen s velkou dávkou štěstí."

Stařec potřásl hlavou. "Jste neopatrná, Fráulein."

Přijala výčitku s úsměvem. "Já vím. Jsem už prostě taková. Mozek se mi vždycky někam zatoulá."

"Bohužel nevím, kde pan Čapajev bydlí. Nejsem zdejší, přijel jsem z Nesselwangu. Ale zeptám se někoho místního."

Než mu v tom mohla zabránit, křikl přes celé náměstí na svého známého. Nechtěla, aby si lidé všimli, že se vyptává, a bezmocně poslouchala hlasitý rozhovor vedený ve francouzštině. Moc ji neovládala a pochytila jen sem tam slovo. Čapajev. Sever. Tři kilometry. U jezera.

"Eduard Čapajeva zná. Bydlí kousek dál na sever. Asi tři kilometry touto cestou. Malý domek s kamenným komínem na břehu jezera."

Přikývla a poděkovala za informace. Pak zaslechla, jak Eduard na někoho volá: "Julku! Julku!"

K jeho stánku přiběhl asi dvanáctiletý hoch se světle hnědými vlasy a pohlednou tvářičkou. Prodavač s ním prohodil pár slov a chlapec se rozběhl k ní. Z jezera se s kejháním vzneslo k mléčné ranní obloze hejno kachen.

"Hledáte Čapajeva?" zeptal se klučina. "To je můj děda. Ukážu vám cestu."

Usmála se, když viděla, jak chlapec hltá očima její bujné poprsí. "Tak jdi první."

Muži každé věkové kategorie se dají snadno zmanipulovat.

27

9:15

R

áchel se ohlédla na Christiana Knolla. Seděla vedle něj v automobilu, který ujížděl po dálnici E533 na jih. Před třiceti minutami vyjeli z Mnichova a ted se za stínovanými skly volva odvíjela hornatá zalesněná krajina. Z opony ranní mlhy se nořily vysoké štíry, jejichž úbočí se nad hustým porostem jedlí a modřínů třpytila sněhem.

"Je tu krásně," řekla tiše.

"Pro návštěvu Alp je jaro ideální doba. Jste v Německu poprvé?"

Přikývla.

"Uvidíte, jak se vám tu bude líbit."

"Hodně cestujete?"

"Pořád."

"A kde máte domov?"

"Ve Vídni. Malý byt, v kterém se prakticky nezdržuju. Jezdím za prací po celém světě."

Prohlížela si svého záhadného řidiče. Široká ramena, silný krk, dlouhé svalnaté paže. I dnes se oblékl neformálně - kostkovaná plátěná košile, džínsy, kotníkové boty - a voněl sladkou kolínskou. První Evropan, s kterým si skutečně dlouze promluvila. Snad právě to ji na něm fascinovalo. Rozhodně vzbudil její zájem.

"Podle hlášení KGB máte dvě děti. Co manžel?"

"Bejvávalo. Jsme rozvedení."

"Zdá se, že rozvod je v Americe běžná věc."

"U soudu, kde působím, se rozvádí přes sto manželství týdně."

Knoll potřásl hlavou. "Dost smutné."

"Lidi prostě spolu neumějí žít."

"Váš bývalý manžel je také právník?"

"Jeden z nejlepších." V levém pruhu je vysokou rychlostí předjelo jiné volvo. "No tohle! Ten sebevrah jel nejmíň sto osmdesát."
"Přes dvě stě. My sami jedeme sto padesátkou."
"Tak tohle z domu neznám."
"Je dobrý otec?" pokračoval Knoll ve výslechu.
"Můj bývalý? Ach, ano. Moc dobrý."
"Lepší otec než manžel?"
Podivná otázka, ale ochotně na ni odpověděla. Anonymita cizího tazatele jako by odstraňovala zábrany. "To bych neřekla. Paul je fajn chlap. Slušný člověk. Každá ženská by byla šťastná, kdyby ho ulovila."
"Tak proč ne vy?"
"Netvrdím, že jsem nebyla. Aspoň ze začátku. Jak říkám, nedokázali jsme spolu žít."
Knoll vycítil její váhání. "Nechci se vám hrabat v soukromí. Prostě se zajímám o lidi. Nemám domov, nemám vlastní kořeny, a tak zkoumám druhé. Obyčejná zvědavost, nic jiného v tom nehledejte."
"Nemusíte se omlouvat, mně to nevadí." Na chvíli se odmlčela. "Měla jsem Paulovi zavolat a říct mu, kde bydlím. Hlídá děti."
"Můžete mu zavolat večer, až se vrátíme."
"Nechtěl, abych sem jela. Spolu s otcem mě od toho zrazovali."
"Vy jste o své cestě mluvila s otcem předtím, než zemřel?"
"Ne. Připojil ke své poslední vůli vzkaz pro mě."
"Tak co zde tedy děláte?"
"To, co musím udělat."
"Chápu. Jantarová komnata je velmi silné pokušení. Lidé ji hledají už od války."
"Taky jsem slyšela. Co je na ní tak zvláštní?"
"To se těžko vysvětluje. Umění působí na různé lidi různě. Na Jantarové komnatě je zajímavé to, že s každým pohnula stejně. Četl jsem její popisy z devatenáctého i z počátku dvacátého století a všichni autoři se shodují v tom, jak byla nádherná a úžasná. Jen si to představte, velká místnost celá obložená jantarem."
"Musí to být moc krásné."
"Jantar je vzácný. Víte o něm něco?" zajímal se Knoll.

"Jen velmi málo."
"Zkamenělá pryskyřice stará čtyřicet až padesát milionů let. Míza stromů ztvrdla v průběhu tisíciletí a změnila se v drahokam. Řekové ho nazývali elektron, to znamená sluneční substance, jednak kvůli barvě, jednak proto, že když se tře kousek jantaru v ruce, nastává elektrický výboj. Chopin před každým koncertem hladil jantarový náhrdelník. Kámen je na dotek teplý a saje pot."
"To jsem nevěděla."
"Staří Římané věřili, že lidem narozeným ve znamení Lva přináší jantar štěstí. Ale když jste Býk, čekají vás potíže."
"Asi bych si měla pár kousků sehnat. Jsem totiž Lev."
Knoll se usmál. "Vy věříte na horoskopy? Středověcí lékaři předepisovali jantarové páry na bolesti v krku. Když se vaří ve vodě, uvolňují se voňavé výpary s údajně léčivými účinky. Rusové ho nazývají mořské kadidlo. A také... Promiňte, asi vás nudím."
"Ale kdepak. Umíte poutavě mluvit."
"Páry urychlují zrání ovoce. Jedna arabská pověst vypráví o šejkovi, který rozkázal svému zahradníkovi, aby mu přinesl čerstvé hrušky. Problém spočíval v tom, že hrušně sotva odkvetly a ovoce by dozrálo až za měsíc. Šejk zahradníkovi pohrozil, že když mu nazítří nepřinese zralé hrušky, nechá mu useknout hlavu. Zahradník tedy utrhl několik zelených hrušek a celou noc se modlil k Alláhovi a pálil kousky jantaru. Alláh jeho modlitby vyslyšel, protože ráno se na něj usmívaly nádherné orosené plody, měkké a šťavnaté." Knoll pokrčil rameny. "Netuším, nakolik je ta legenda pravdivá, ale jantarové páry obsahují etylén, který skutečně podporuje předčasné zrání. Kromě toho také změkčují kůži a staří Egypťané je používali při balzamování."
"Znám jantar pouze jako šperk. A pak ještě z obrázků, které jsem viděla v novinách, když se objevil kus pryskyřice se zataveným hmyzem nebo s listy stromů."
"Ano. Francis Bacon tomu říkal královská hrobka. Vědci se na jantar dívají jako na komůrku, v níž se zastavil čas. Umělci v něm vidí obraz. Jantar se vyskytuje v téměř třech stovkách barevných odrůd. Nejvzácnější je modrý a zelený, naopak nejběžnější je červený, žlutý, hnědý, černý a zlatý. Ve středověku ovládaly jeho prodej a šíření řemeslné cechy. Jantarová komnata byla vybudo-

vána v osmnáctém století jako zářný příklad toho, co z vzácné substance dovede vytvořit dovedná lidská ruka."
"Vidím, že se v jantaru opravdu vyznáte."
"Je to moje práce."
Automobil zpomalil.
"Tady sjíždíme," vysvětlil Knoll. Přibrzdil a odbočil na nájezdovou rampu. "Dál musíme po okreskách. Ale do Kehlheimu to odsud není daleko." Na křižovatce zahnul doprava a rychle přidal plyn.
"Pro koho pracujete?" zajímala se Ráchel.
"To vám nemůžu říct. Můj zaměstnavatel je soukromá osoba."
"Zřejmě velmi bohatá."

"Proč myslíte?"
"Posílá vás hledat umění po celém světě. To není koníček pro chudého muže."
"Řekl jsem snad, že je můj zaměstnavatel muž?"
Zazubila se. "Ne, to jste neřekl."
"Hezký pokus, Vaše Ctihodnosti."
Kolem silnice se táhly svěží zelené louky, tu a tam přerušené shluky vysokých jedlí. Ráchel stáhla okénko a plnými doušky nasávala křišťálově čistý vzduch. "Míříme do hor, že? Zdá se mi, že pořád stoupáme."
"Právě tady začínají Alpy a pokračují dál na jih až do Itálie. Než dojedeme do Kehlheimu, citelně se ochladí."
Teprve teď pochopila, proč má na sobě košili s dlouhým rukávem a dlouhé kalhoty. Vrtalo jí to hlavou, když ji ráno vyzvedl před hotelem. Sama si oblékla zelené vycházkové šortky a propí-nací blůzku s rukávy nad lokty. Náhle si uvědomila, že poprvé od rozvodu jede někam autem s jiným mužem než s Paulem. Vždycky jezdila jenom s dětmi, otcem nebo kamarádkami.
"Včera jsem to myslel vážně. Opravdu je mi moc líto, že vás otec zemřel," prolomil nastalé ticho Knoll.
"Už byl hodně starý."
"To je na rodičích to nejhorší. Jednoho dne je ztratíme."
I ted se jí zdálo, že jeho hlas zní upřímně. Očekávaná slova soustrasti mu bezpochyby přinesla na jazyk zdvořilost, ale Ráchel si jich i tak cenila.
Projev citu ještě umocnil její zájem o nečekaného společníka.

28
11:45
R
áchel se dívala na starce, který jim otevřel. Drobný mužíček s úzkým obličejem a rozcuchanou stříbrnou čupřinou. Bradu a scvrklý krk mu pokrývalo prošedivělé strniště. Měl hubenou postavu, pokožku barvy mastku a obličej rozbrázděný jako vlašský ořech. Jistě už překročil osmdesátku a od první chvíle Ráchel připomínal jejího otce.
"Danilo Čapajev? Já jsem Ráchel Cutlerová, dcera Karola Boryi."
Stařec se na ni zkoumavě zahleděl. "Vidím jeho podobu ve vašem obličeji a v očích."
Usmála se. "Byl by na to pyšný. Můžeme dál?"
"Jistě." Čapajev ustoupil od dveří.
Následovaná Knollem vstoupila do malého hrázděného domku z věkovitých trámů a rozpadajícího se zdiva, posledního v řadě stavení, která se táhla od Kehlheimu po zalesněném břehu jezera.
"Jak jste mě našli?" zeptal se Čapajev dokonalou angličtinou.
"Zeptali jsme se ve vsi," odpověděla Ráchel.
V kamenném krbu vesele praskal oheň a místností se šířilo příjemné teplo. Na stolku vedle pohovky, kam se s Knollem posadila, poblikávala petrolejka. Danilo Čapajev si sedl do dřevěné houpací židle naproti nim. Vzduch voněl skořicí a kávou. Stařec jim nabídl něco k pití, ale oba s díky odmítli. Představila svého společníka a řekla Čapajevoví o otcově smrti. Starce ta zpráva překvapila. Dlouho mlčel a z očí mu tekly slzy.
"Byl to dobrý člověk," povzdechl si nakonec. "Jeden z nejlepších."
"Přišla jsem za vámi, pane Čapajeve..."
"Danilo. Říkejte mi prosím Danilo."
"Dobře, Danilo. Vyhledala jsem vás kvůli dopisům, které jste si s mým otcem vyměnili a v nichž jste psali o Jantarové komnatě.

Četla jsem je. Táta se zmínil o nějakém tajemství, které jste spolu sdíleli, ale kvůli svému věku jste si je už nemohli ověřit. Přijela jsem, abych zjistila, co všechno víte."
"Co vás k tomu vede, mé dítě?"
"Táta to pokládal za důležité."
"Mluvil s vámi někdy o Jantarové komnatě?"
" O válce a o tom, co dělal po ní, mi toho nikdy moc neřekl."
"Možná měl pro své mlčení důvod."
"Tomu ráda věřím. Jenže ted je táta mrtvý."
Čapajev seděl mlčky a díval se do ohně. Po vrásčité tváři přeskakovaly odlesky plamenů. Ráchel se ohlédla po Knollovi, který upřeně hleděl na hostitele. Musela se zmínit o dopisech, aby vysvětlila svou přítomnost, a její společník zareagoval dost podrážděně. Není divu, tuto informaci mu dosud záměrně tajila. Později ji určitě zasype otázkami.
"Možná už nastal čas," řekl Čapajev tiše. "Uvažoval jsem, kdy to přijde. Třeba je právě nyní ta pravá chvíle."
Knoll vedle ní se dlouze nadechl a Ráchel zamrazilo. Že by starý pán opravdu věděl, kde je Jantarová komnata ukryta?
"Erich Koch," zašeptal stařec. "Taková bestie."
"Koch?" nechápala Ráchel.
"Gauleiter, župní vedoucí," vysvětlil Čapajev. "Jeden z Hitlerem dosazených správců svěřeného území. Vládl ve Východním Prusku a na Ukrajině. Jeho úkolem bylo vyždímat z regionu každý pytel obilí, každý kilogram oceli, každého otroka."
Stařec si povzdechl. "Koch říkával, že kdyby narazil na Ukrajince, který by byl hoden zasednout u jeho stolu, zastřelil

by ho. Asi bychom mu za jeho brutalitu měli být vděční. Podařilo se mu udělat ze čtyřiceti milionů Ukrajinců, kteří nadšeně vítali německé okupanty jako osvoboditele od Stalinovy hrůzovlády, odvážné partyzány nenávidící Němce až za hrob. Pozoruhodný výkon."
Knoll jeho slova nekomentoval a Čapajev pokračoval.
"Po válce vodil Koch Rusy i Němce za nos a využíval Jantarovou komnatu jako prostředek, s jehož pomocí se udržel naživu. Karol a já jsme ty jeho manipulace prohlédli, ale museli jsme mlčet."
"To nechápu," ozvala se Ráchel.

"Poláci po válce odsoudili Kocha jako válečného zločince k trestu smrti," vysvětlil Knoll. "Sověti však jeho popravu opakovaně odkládali. Tvrdil, že ví, kde je Jantarová komnata ukryta. Právě on ji v jedenačtyřicátém nechal převézt z Leningradu do Kdnigsbergu a o čtyři roky později nařídil její evakuaci dál na západ. Díky svým údajným vědomostem si zachránil život. Správně předpokládal, že by ho Sověti okamžitě nechali popravit, jakmile by jim místo úkrytu Jantarové komnaty prozradil."
Ráchel si vzpomněla, že něco podobného se psalo ve výstřižcích, které si její otec schovával. "Ale pokud mě neklame paměť, nakonec získal ujištění, že se mu nic nestane."
"Ano, počátkem šedesátých let," potvrdil Čapajev. "Jenže ten blázen tvrdil, že už si na přesné místo nevzpomíná. V té době se již Kónigsberg jmenoval Kaliningrad a patřil Sovětskému svazu. Spojenci za války město opakovaně bombardovali a po válce je Sověti buldozery srovnali se zemí a znovu vystavěli. Ze staré zástavby nezůstalo vůbec nic. Koch svalil vinu na Rusy, kteří podle něj zničili všechna poznávací znamení. Jejich chyba, že nemůže Jantarovou komnatu najít."
"Ale ve skutečnosti Koch nic nevěděl, že?" zeptal se Knoll.
"Vůbec nic. Byl to oportunista, který se snažil zachránit holý život."
"Tak nám konečně řekněte, jestli jste Jantarovou komnatu našli," vyzval starce.
Čapajev přikývl.
"Viděl jste ji?" vypálil Knoll další otázku.
"Ne. Ale byla tam."
"Proč jste o svém nálezu mlčeli?"
"Stalin byl dábel. Ztělesnění zla. Plenil a kradl ruské kulturní dědictví pro svůj Palác sovětů."
"Pro co?" nechápala Ráchel.
"Chtěl v Moskvě vybudovat obrovský mrakodrap a na jeho vrchol umístit gigantickou sochu Lenina," vysvětlil Čapajev. "Umíte si představit takovou obludnost? Karol, já a ostatní pátrači jsme z Evropy sváželi exponáty pro Muzeum světového umění, součást paláce. Měl to být Stalinův dar světu. Podobně megalomanský plán jako Hitlerova galerie v Rakousku. Obrovské muzeum plné

odcizených artefaktů. Díky bohu, že se ani Stalinovi nepodařilo svůj pomník dokončit. Šílenství, nic než šílenství. A nikdo toho parchanta nemohl zastavit, až ho nakonec dostala smrt." Stařec potřásl hlavou. "Naprosté a totální šílenství. Spolu s Karolem jsme se rozhodli, že o tom, co jsme podle svého nejlepšího vědomí a svědomí v horách objevili, pomlčíme. Ať raději zůstane Jantarová komnata navěky pohřbena, než aby se stala oslavou Satana."
"Jak jste Jantarovou komnatu našli?" zeptala se.
"Čistě náhodou. Karol narazil na železničního dělníka, který nás nasměroval na ty jeskyně. Nacházely se v sovětské okupační zóně, v pozdějším Východním Německu. Rusové vlastně ukradli část státu, ale tuto krádež jsem schvaloval, protože kdykoliv se Německo sjednotilo, nikdy z toho nevzešlo nic dobrého. Souhlasíte se mnou, Herr Knoll?"
"Já se o politiku nezajímám, soudruhu Capajeve. Kromě toho nejsem Němec, ale Rakušan."
"Skutečně? Mně se zdálo, že ve vaší řeči slyším bavorský pří-zvuk."
"Na svůj věk máte výborný sluch. Uši vám zjevně slouží dobře."
Čapajev se obrátil k Ráchel. "Ucho, to byla přezdívka vašeho otce v Mauthausenu. Dostal ji, protože byl v baráku jediný, kdo uměl německy."
"To jsem nevěděla. Táta o pobytu v koncentráku moc nemluvil."
Čapajev přikývl. "Pochopitelně. Prožil jsem v lágru poslední měsíce války." Stařec probodl Knolla pohledem. "K vašemu pří-zvuku, Herr Knoll. Já takové věci poznám, protože jsem se na němčinu specializoval."
"Anglicky mluvíte také velmi dobře."
"Mám na jazyky nadání."
"Vaše předchozí profese bezpochyby vyžadovala i vynikající pozorovací schopnosti a komunikační dovednosti."
Ráchel udivila animozita mezi oběma muži. Poznali se teprve před pár minutami, a přesto se k sobě chovají, jako by se dlouhá léta znali. Přesněji řečeno nenáviděli. Ale vzájemné třenice je zby-

tečně zdržují. "Danilo, můžete nám říct, kde je Jantarová komnata ukryta?"
"V jeskyních na severu v pohoří Harz nedaleko Warthbergu."
"Mluvíte stejně jako Koch," ušklíbl se Knoll. "Ty jeskyně byly dávno prohledány a nic se v nich nenašlo."
"Ty, o kterých mluvím, ne. Leží ve východní části pohoří. Sověti tu oblast neprodyšně uzavřeli a nedovolili do ní přístup. Těch jeskyní je tam spousta. Tvoří obrovské bludiště a prohledat je by trvalo desítky let. Nacisté ve většině z nich nastražili výbušné nálože a v ostatních uložili munici. To je jeden z důvodů, proč jsme se tam s Karolem nikdy nešli podívat. Ať raději v klidu odpočívá, než aby vyletěla do vzduchu."
Knoll vytáhl ze zadní kapsy notes malého formátu a tužku. "Nakreslete nám plánek."

Čapajev několik minut pracoval, Ráchel a Knoll mlčeli. Ticho narušoval jen praskot hořícího dřeva v krbu a skřípot hrotu tužky po papíru. Pak stařec vrátil notes Knollovi.

"Tu pravou jeskyni najdete podle slunce," vysvětloval. "Její ústí směřuje na východ. Kamarád, který oblast nedávno navštívil, mi řekl, že vstup je zatarasen ocelovou mříží a na ní visí tabulka s označením BCR-65. Německé orgány ji ještě neprověřili ohledně nastražených výbušnin, takže pokud vím, dlouho do ní nikdo nevstoupil. Plánek tunelu jsem se snažil nakreslit přesně podle toho, jak si jej pamatuju. Na konci budete muset trochu kopat, ale asi po čtvrt metru narazíte na železné dveře, které vedou do podzemní komory."

"Desítky let jste střežil svěřené tajemství a ted ho klidně prozradíte dvěma úplně cizím lidem?" podivil se Knoll.

"Ráchel pro mě není cizí člověk." -

"Jak víte, že vás neobelhala a že je tím, za koho se vydává?"

"Zřetelně poznávám podobu jejího otce."

"Ale o mně nevíte vůbec nic. Ani jste se nezeptal na důvod, proč jsem s ní přišel."

"Přivedla vás Ráchel a to mi stačí. Jsem už starý, Herr Knoll.

Moc času mi nezbývá. Měl bych své vědomosti někomu předat. Možná jsme s Karolem objevili to správné místo, ale třeba taky ne a vy nic nenajdete. Nezbývá, než se přesvědčit na vlastní oči."

Otočil se k Ráchel. "Jestli je to všechno, co jste ode mě chtěli, mé dítě, jsem unavený a rád bych si odpočinul."

"Dobře, Danilo. Děkuju mockrát. Přesvědčíme se, jestli tam Jantarová komnata opravdu je."

Čapajev si povzdechl. "Udělejte to, mé dítě. Jen to udělejte."

"Výborně, soudruhu," řekla Zuzana Danzerová rusky, když Čapajev otevřel dveře do ložnice. Jeho hosté před chvílí odešli a na silnici doznával motor vzdalujícího se auta. "Neuvažoval jste někdy o herecké kariéře? Christian Knoll se nenechá jen tak ošálit a vám se to dokonale povedlo. Málem bych vám sama uvěřila."

"Jak víte, že Knoll do té jeskyně opravdu půjde?"

"Dychtí potěšit svého šéfa. Tak moc touží po Jantarové komnatě, že se tam zajde podívat, i kdyby si myslel, že nic nenajde."

"A co když ho napadne, že jsem ho poslal do nastražené pasti?"

"Díky vašemu vynikajícímu výkonu nemá k podezření sebemenší důvod."

Čapajev se zadíval na svého vnuka, který seděl s roubíkem v ústech přivázaný k dubové židli vedle postele.

"Drahý vnouček vaše herecké umění také obdivuje." Prohrábla chlapci vlasy. "Nemám pravdu, Julku?"

Hoch sebou škubl a zaúpěl pod lepicí páskou, která mu zakrývala ústa. Přiložila mu k hlavě pistoli s nasazeným tlumičem. Vytřeštěné mladé oči málem vypadly z důlků, když se chladný kov dotkl kůže na spánku.

"To je přece zbytečné," vyhrkl Čapajev. "Na slovo jsem vás poslechl. Nakreslil jsem plánek přesně podle vašich instrukcí. Nepokusil jsem se o žádný trik, ačkoliv se mi svírá srdce, co by se mohlo stát ubohé Ráchel. Tohle si nezaslouží."

"Ubohá Ráchel neměla strkat nos do věcí, do kterých jí nic není. Proč nezůstala sedět doma na zadku? Toto není její starost."

"Mohli bychom se přemístit do vedlejšího pokoje?" požádal.

"Jak si přejete. Nemyslím, že by se Julius někam vypravil, co říkáte?"

Vešli do obývacího pokoje a stařec zavřel dveře do ložnice. "Ten chlapec si nezaslouží zemřít," zašeptal.

"Jste předvídavý, soudruhu Čapajeve."

"Neříkejte mi tak."

"Nejste hrdý na svůj sovětský původ?"

"Nejsem žádný Sovět. Narodil jsem se v Bělorusku. K nim jsem se připojil pouze v boji proti Hitlerovi."

"A netrápily vás výčitky, když jste pro Stalina kradl umělecké poklady?"

"To je snad chyba omluvitelná mládím. Pro smilování boží, přes padesát let jsem uchovával výbušné tajemství. Nikomu jsem neřekl ani slovo. Nemůžete se s tím spokojit a ušetřit mého vnuka?"

Mlčela.

"Pracujete pro Loringa, že?" zeptal se. "Josef je určitě mrtvý, takže pro Ernsta, jeho syna."

"Znovu musím obdivovat vaši předvídavost, soudruhu."

"Tušil jsem, že jednoho dne přijdete. Byl jsem ochoten to riziko podstoupit. Ale ten hoch s tím nemá nic společného. Pusťte ho."

"Nemůžu si dovolit zanechat za sebou svědka. Vy jste uzavřený případ. Četla jsem vaši korespondenci s Karolem Boryou. Proč jste se do toho pletli? Proč jste nenechali Jantarovou komnatu na pokoji? S kým dalším jste si dopisoval? Můj zaměstnavatel nechce nic riskovat. Borya je mrtvý. Všichni ostatní pátrači také. Zůstal jste jenom vy."

"Zabila jste Karola, že?"

"A víte, že ne? Herr Knoll mě předešel."

"A Ráchel to neví?"

"Zjevně ne."

"Chudák dítě. Hrozí jí smrtelné nebezpečí."

"Jak říkám, soudruhu, to je její problém."

"Počítám s tím, že mě zabijete, a svým způsobem jsem tomu i rád. Ale snažně vás prosím, ušetřete toho chlapce. Nemůže vás identifikovat. Rusky nerozumí ani slovo, takže netuší, o čem jsme spolu mluvili. Ve skutečnosti určitě vypadáte jinak, máte převlek a paruku. Ten hoch by policii neřekl nic, čeho by se mohla chytit."

"Víte, že to nemohu udělat."

Vrhl se na ni, ale svaly, které v mládí šplhaly po útesech a zlé-žaly budovy atrofovaly věkem a nemocemi. Snadno se jeho marnému útoku vyhnula.
"To jste nemusel, soudruhu."
Padl na kolena. "Ve jménu svaté bohorodičky vás prosím, ušetřete toho chlapce. Zaslouží si žít." Čapajev padl na podlahu a přitiskl obličej k prknům. "Ubohý Julek," šeptal mezi vzlyky. "Ubohý, ubohý Julek."
Namířila mu pistoli do týla a zvažovala jeho žádost.
"Do svidanija, tovarišč."

29

N

ebyl jste k němu zbytečně tvrdý?" zeptala se Ráchel. Řítili se po dálnici na sever, Kehlheim a Danila Čapajeva nechali hodinu jízdy za sebou. Řídila Ráchel. Knoll slíbil, že ji za chvíli vystřídá, protože je čekají úzké horské serpentiny.
Vzhlédl od plánku, který jim stařec nakreslil. "Pochopte, Ráchel, tohle je moje práce, kterou dělám už řadu let. Lidé mnohem častěji lžou, než mluví pravdu. Čapajev tvrdí, že Jantarová komnata leží v jedné z jeskyň v Harzu. Tahle teorie byla ověřována snad tisíckrát a nikdy se neprokázala. Musel jsem se ujistit, že nás nevodí za nos/'
"Na mě působil poctivým dojmem."
"Mně se to moc nezdá. Že by po desítkách let pátrání takový poklad ležel jen tak v jakési díře na konci tunelu? Pochybuju."
"Sám jste přece říkal, že těch tunelů jsou stovky a zdaleka nebyly všechny prozkoumány, protože je to nebezpečné."
"To je pravda. Ale já tu oblast, o které Čapajev mluvil, dost dobře znám. A mnohé jeskyně jsem osobně prošel/'
Řekla mu o připravované expedici, kterou zorganizoval Way-land McKoy.
"Stod leží jen čtyřicet kilometrů od místa, kam jedeme," ušklíbl se Knoll. "I tam je spousta štol a jeskyní, údajně plných naloupe-ného umění - pokud tedy věříte lovcům pokladů."
"A vy jim snad nevěříte?"
"Zkušenosti mě naučily, že téměř vše, co za něco stojí, už někomu patří. Skutečnou kořistí jsou tedy majitelé, nikoliv samotné poklady. Divila byste se, kolik pohřešovaných uměleckých předmětů leží někomu na nočním stolku nebo visí na zdi všem na očích jako cetka ze supermarketu. Lidé si myslí, že čas je nejlepším ochráncem. V šedesátých letech objevil jakýsi turista ve stodole jedné farmy ztracený Monetův obraz. Majitel ho vyměnil na trhu za libru

másla. A podobných historek bych vám mohl vyprávět desítky, Ráchel."
"Takže vy se vlastně živíte hledáním podobných příležitostí, je to tak?"
"Ano. Pochopitelně vedle cíleného pátrání."
Rovina, do níž sjeli, se zase zvedala, jak se dálnice přetínající střední Německo stáčela na severozápad k horám. Zastavili na odpočívadle a Ráchel se přesunula na sedadlo spolujezdce. Knoll obešel kapotu, vklouzl za volant a po několika kilometrech sjel z dálnice. "Tohle je Harz. Nejsevernější pohoří středního Německa."
Vrcholky se nemohly rovnat zasněženým alpským velikánům. Místo strmých hřebenů se před nimi vlnily oblé hřbety pahorků porostlé jedlemi, buky a ořešáky. V údolích a širokých roklinách se tísnila města a vesnice. Jen v dálce na obzoru se rýsovaly vyšší kopce.
"Připomíná mi to Apalačské hory," poznamenala Ráchel.
"Tohle je země bratří Grimmů," poučil ji Knoll. "Kouzelné království. V šerém dávnověku jedno z posledních útočišť pohanských kultů. Domov skřítků, vil a čarodějnic. Říká se, že v okolních lesích byl zastřelen poslední německý rys a vlk."
"Nádherná krajina."
"Kdysi se zde kutalo stříbro, ale těžba skončila někdy v desátém století. Pak tu objevili zlato, olovo, zinek a baryt. Poslední důl byl uzavřen v třicátých letech krátce před vypuknutím války. Proto tolik štol a tunelů. Ty kopce jsou rozryté jako úly. Nacisté uměli opuštěné doly dobře využít. Poskytovaly dokonalé protile-tecké kryty a pozemní jednotky je dobývaly velmi obtížně za cenu velkých obětí."
Sledovala vozovku, která se vinula mezi stromy, a vzpomínala
na pohádky bratří Grimmů. Obrazotvornost jí za nejbližším stro
mem vykreslila husu snášející zlatá vejce, za příští zatáčkou černé
kameny, v něž se proměnili dva krutí bratři, o kus dál krysaře,
který písní své píšťaly odvádí děti. ,
Za další hodinu vjeli do Warthbergu. Městečko obklopoval temný obrys kamenného valu, jehož jednotvárnost narušovaly jen oblouky bran a kónické štíty bašt. Úplně jiná architektura než na

jihu. Červené střechy a hrázděné fasády Kehlheimu zde vystřídaly zdi obložené šedou břidlicí. Jen málokteré okno ponurých domů zdobily květiny. Nádech středověku umocňovalo ovzduší až sobecké uzavřenosti. Podobný rozdíl jako mezi Novou Anglií a jihem Spojených států, usoudila Ráchel.
Knoll zaparkoval před hostincem se slibným názvem Goldene Krone. "Zlatá koruna," přeložil jméno a zmizel ve dveřích. Čekala venku a sledovala dění na poměrně rušné ulici dlážděné kočičími hlavami. Výkladní skříně obchodů na obou stranách ji vrátily ze středověku do moderní doby. Knoll vyšel z hotelu po několika minutách.
"Sehnal jsem na dnešní noc dva pokoje. Je sice teprve pět a ještě bychom měli aspoň čtyři hodiny světla, ale do hor

vyrazíme až zítra ráno. Žádný spěch. Jantarová komnata tam spí už přes padesát let."
"To se tady stmívá tak pozdě?"
"Jsme hodně na severu a brzy nastane léto."
Knoll otevřel kufr pronajatého auta a vytáhl zavazadla. "Odnesu vám nahoru kufr a potom si musím vyřídit nějaké nákupy. Až se vrátím, zajdeme si na večeři. Cestou jsme míjeli slušnou restauraci."
"Už se těším."
Knoll nechal Ráchel v pokoji a vyšel z hotelu. Cestou si všiml nejen restaurace, ale i žluté telefonní budky u městských hradeb a rychle k ní zamířil. Nerad používal hotelové telefony, protože hovory se většinou zaznamenávaly. Automat je pro krátké meziměstské či mezinárodní spojení bezpečnější. Vešel do budky a vytočil hrad Herz.
Sluchátko zvedla Monika. "Už bylo načase. Co je nového?" zeptala se.
"Snažím se najít Jantarovou komnatu."
"Kde jsi?"
"Nedaleko."
"Nemám náladu na hádanky, Christiane."
"Warthberg v pohoří Harz." Informoval ji o Ráchel Cutlerové, Danilu Čapajevovi a jeskyni.

"Tohle už jsme slyšeli mockrát/' namítla Monika. "Ty kopce jsou provrtané jako mraveniště a ještě nikdy v nich nikdo nenašel nic, co by stálo za zmínku."
"Mám plánek. Nic nepokazím, když se tam podívám."
"Ty se s ní chceš vyspat, co?"
"Napadlo mě to."
"Už toho ví až příliš, nemyslíš?"
"Nic důležitého. Neměl jsem na vybranou. Musel jsem ji vzít s sebou. Domníval jsem se, že se Čapajev otevře spíš před dcerou Karola Boryi než přede mnou."
"A?"
"Spolupracoval. Na můj vkus až příliš ochotně."
"Opatrně s tou Cutlerovou," varovala Monika.
"Ví, že hledám Jantarovou komnatu, ale nic víc. Mezi mnou a jejím otcem neexistuje žádné spojem."
"Hele, že ty ses do ní zamiloval, Christiane."
"To těžko." Pověděl jí o Zuzaně Danzerové a o epizodě na letišti v Atlante.
"Loringovi dělají naše aktivity starosti. Včera s ním otec dlouho mluvil po telefonu. Očividně sháněl informace. Takhle nápadně si většinou nepočíná."
"Vítej do hry, děvče."
"Podívej, Christiane, já fakt nepotřebuju, abys na mě zkoušel ty svoje vtípky. Chci Jantarovou komnatu. A podle otce je tohle asi ta nejlepší stopa, jakou jsme kdy sledovali."
"Já si tím nejsem tak jistý."
"Věčný pesimista, co? Proč to říkáš?"
"Na tom Capajevovi mi něco nesedí. Nedokážu to přesně popsat. Prostě se mi nezdá."
"Jdi se podívat na tu štolu, Christiane, a upokoj svou zvědavost. Pak ošoustej tu svou soudkyni a vrať se do práce."
Ráchel zvedla telefon na nočním stolku a odříkala spojovatelce společnosti AT&T číslo kreditní karty. Po osmi zazvoněních se u ní v domě zapnul záznamník a slyšela vlastní hlas, který volajícího prosí, aby zanechal vzkaz.

"Paule, jsem ve Warthbergu ve středním Německu. Bydlím v hotelu Zlatá koruna." Uvedla telefonní číslo. "Zítra se zase ozvu. Pozdravuj ode mě děti. Ahoj."
Podívala se na hodinky. Pět, to znamená jedenáct dopoledne v Atlante. Asi vzal děti do kina nebo do zoo. Byla ráda, že je Paul hlídá. Skoda, že s ním nemohou trávit každý den. Děti potřebují otce a věděla, jak moc chybějí jemu. Vědomí, že rodina přestala existovat, pro ni bylo na rozvodu to nejhorší. Jako soudkyně rok rozváděla jiná manželství, než se rozpadlo její vlastní. Když poslouchala svědecké výpovědi a důkazy, jež v podstatě ani nepotřebovala slyšet, mnohokrát přemýšlela, jak je možné, že dva lidé, kteří se kdysi milovali, najednou nemají jeden pro druhého slušného slova. Je snad nutnou podmínkou rozvodu nenávist? Mezi ní a Paulem se o nenávisti nedalo v žádném případě mluvit. Sedli si spolu k jednomu stolu, v klidu si rozdělili majetek a poradili se, co bude nejlepší pro děti. Jenže mohl si Paul vybírat? Prohlásila, že manželství skončilo, a kategoricky odmítla na dané téma diskutovat. Usilovně se jí snažil osudové rozhodnutí rozmluvit, ale ona si postavila hlavu.
Kolikrát se ptala sama sebe, jestli se tehdy rozhodla správně? A kolikrát dospěla k témuž závěru?
Prostě neví.
Knoll ji vyzvedl v pokoji a společně zašli do malebné kamenné budovy. Vysvětlil jí, že restaurace původně sloužila jako zájezdní hostinec pro formany.
"Jak to víte?" vyzvídala.
"Zjistil jsem to, když jsem se tady před chvílí zastavil, abych se zeptal, do kdy mají otevřeno."
Odvedl ji k dubovému stolu v rohu gotické místnosti s klenutým stropem a barevnými skly v oknech. Dvě hodiny od příjezdu do Warthbergu využila k rychlé koupeli a převlékla se. I její průvodce měl na sobě jiný oděv - džínsy a sportovní obuv vystřídaly vlněné kalhoty, barevný svetr a hnědé kožené polobotky.
"Co jste dělal, když jste mě vysadil v pokoji?" zajímala se, jakmile se posadili.

"Nakupoval na zítřejší výpravu. Baterky, lopatu, cepín, dvě bundy. V jeskyních bude zima. Všiml jsem si, že jste si ráno obula kotníkové boty. Vezměte si je i zítra. Budete potřebovat pevnou oporu."
"Zdá se, že to nebude vaše první expedice do podzemí."
"Nemýlíte se. A zkušenost nabádá k opatrnosti. Musíme si dát pozor. Do těch opuštěných dolů je vstup přísně zakázán. Potřebujete zvláštní povolení. Úřady se snaží chránit hledače pokladů před nebezpečím, že odpálí výbušniny a vyletí do vzduchu."
"Počítám, že to povolení mít nebudeme."
"Počítáte správně. Proto mi to trvalo tak dlouho. Musel jsem nakupovat v několika obchodech, abych nevzbudil podezření."
Přiloudal se číšník a přijal objednávku. Knoll ji na jeho doporučení doplnil o láhev místního červeného vína.
"Jak se vám zatím líbí naše dobrodružství?" zeptal se.
"Je to lepší než v soudní síni."
Rozhlédla se po intimně osvětlené jídelně. U stolů sedělo asi dvacet hostů. Vesměs dvojice, pouze u jednoho večeřeli čtyři lidé. "Myslíte, že najdeme, co hledáme?"
"Výborně."
"Cože?" vyhrkla nechápavě.
"Nezmínila jste náš cíl."
"Předpokládám, že nechcete náš záměr vytrubovat do světa."
"Předpokládáte správně. Apochybuju o tom."
"Pořád nevěříte tomu, co jsme se dnes ráno dozvěděli?"
"Nejde o to, zda věřím či ne. Pro mě je ta písnička už dost obehraná. Slyšel jsem ji tolikrát, že to ani nedokážu spočítat."
"Ale ne od mého otce."
"Váš otec není ten, kdo vede naše kroky."
"Myslíte si, že nám Čapajev lhal?"
Číšník přinesl večeři a víno. Knoll si objednal vepřový steak, Ráchel pečené kuře a oba jako přílohu vařené brambory a salát. Rychlost obsluhy na ni zapůsobila.
"Co kdybychom si nechali konečný úsudek na zítra?" navrhl Knoll. "Poskytněme starému pánovi dobrodiní pochyb, jak říkají američtí právníci."

Usmála se. "Myslím, že to je dobrý nápad." Knoll ukázal na plné talíře. "A ted se můžeme najíst a hovořit o něčem příjemnějším, co říkáte?"
Po večeři ji Knoll doprovázel do Zlaté koruny. Ani krátce před desátou ještě obloha úplně neztmavla a večerní vzduch voněl jako podzim v severní Georgii.
"Ráda bych se vás na něco zeptala," začala Ráchel. "Jestli Jantarovou komnatu najdeme, jak chcete zabránit ruským úřadům, aby ji nezabavily?"
"Existují jisté zákonné postupy. Panely zůstaly opuštěné déle než padesát let a jejich momentální vlastnictví jistě něco zaváží. A možná o ni Rusové ani nepožádají. Sami si Jantarovou komnatu znovu postavili za použití nových surovin a nových technologií."
"To jsem nevěděla."
"Zrekonstruovali původní sál v Kateřinském paláci podle dochované dokumentace. Trvalo to dvacet let. Po rozpadu Sovětského svazu a ztrátě pobaltských republik museli jantar nakupovat na volném trhu. Bylo to drahé, ale sponzoři nakonec poskytli potřebné prostředky. Je ironií osudu, že nejvíc peněz poslal jeden německý koncern."
"O důvod víc, proč vyžadovat původní panely. Originály jsou jistě vzácnější než moderní kopie."
"Nemyslím. Původní jantar jistě změnil barvu i texturu. Položit vedle sebe staré a nové panely dost dobře nejde."
"Takže se domníváte, že pokud je vůbec najdeme, budou panely poškozené?"
"Bohužel. Původně byl jantar přilepen k dubovým deskám směsí včelího vosku a pryskyřice. Kateřinský palác pochopitelně postrádal klimatizaci, a jak se dřevo desítky a stovky let změnami teploty střídavě roztahovalo a smršťovalo, začaly destičky od podkladu odpadávat. Když se Němci Jantarové komnaty zmocnili, zachovalo se pouze asi sedmdesát procent původního obložení. Dalších patnáct procent se ztratilo během přepravy do Konigsber-gu. Dnes najdeme hromadu uvolněných destiček, nic jiného."
"K čemu nám tedy budou?"

Zazubil se. "Existují fotografie. Když máte původní materiál, není zase takový problém panely zrekonstruovat. Doufám, že je nacisti dobře zabalili, protože můj zaměstnavatel se zajímá pouze o originál. Kopie by mu k ničemu nebyla."
"Musí to být docela zajímavý chlapík."
Usmál se. "Hezký pokus... Už druhý. Neřekl jsem, že je to muž."
Došli do hotelu. V patře se Knoll zastavil před dveřmi jejího pokoje.
"Kdy ráno vyrazíme?" zeptala se.
"O půl osmé. Snídaně se vydává od sedmi. Oblast, která nás zajímá, neleží daleko. Asi deset kilometrů."
"Děkuji za všechno, co jste pro mě udělal. Hlavně za záchranu života."
Knoll se zdvořile uklonil. "Bylo mi potěšením."
Odměnila ho úsměvem.

"Mluvila jste o svém exmanželovi, ale o nikom dalším. Vstoupil do vašeho života jiný muž?"
Nečekaná otázka ji překvapila; přišla příliš brzy. "Ne." Okamžitě své upřímnosti litovala.
"Vaše srdce stále touží po bývalém manželovi, nemám pravdu?"
Ne že by mu do toho něco bylo, ale z jakéhosi důvodu cítila potřebu odpovědět. "Občas."
"Ví o tom?"
"Asi ano."
"Kolik času uplynulo?"
"Od čeho?"
"Co jste naposled spala s chlapem."
Jeho pohled na ní ulpěl déle, než jí bylo příjemné. Ten člověk měl vynikající intuici a to ji znepokojovalo. "Rozhodně to není tak dávno, abych hupla do postele s úplně cizím mužem."
Knoll se zasmál. "Ani kdyby ten cizí muž pomohl vašemu srdci zapomenout?"
"Nemyslím, že bych zrovna tohle potřebovala." Vložila klíč do zámku a otočila jím, pak se ohlédla. "Víte, že je to vůbec poprvé, co mi někdo takto otevřeně nabídl sex?"

"A jistě ne naposled." Stále s úsměvem na rtech se s ní rozloučil. "Dobrou noc, Ráchel." Otočil se a zamířil ke schodišti a ke svému pokoji.
Ráchel váhavě vstoupila; něco jí vrtalo hlavou.
Zajímavé. Ten člověk bere každou výtku jako výzvu.

30
Neděle 18. května, 7:30
K
noll vyšel před hotel a zahleděl se na ranní oblohu. Ztichlé městečko vklíněné v údolí halila mlha, ale pozdně jarní slunce se usilovně snažilo zasmušilý závoj rozehnat a rozehřát den. Ráchel se opírala o auto připravená vyrazit. Přistoupil k ní. "Mlha nám pomůže utajit pátrání. Taky je dobře, že máme neděli. Většina lidí půjde do kostela."
Nasedli do auta.
"Neříkal jste, že tohle je poslední bašta pohanských kultů?"
"Byla. V turistických brožurách a průvodcích to sice stále uvádějí, ale ve skutečnosti zde už po staletí žije většinou katolické obyvatelstvo. Místní lidé jsou velmi zbožní."
Motor volva hladce naskočil a Knoll vyjel téměř opuštěnými dlážděnými ulicemi z města vlhkého ranní rosou. Zamířil serpentinami přes horský předěl na východ a sjel do sousedního údolí rovněž zahaleného mlhou.
"Úplně stejná krajina jako ve Velkých kouřových horách v Severní Karolíně," poznamenala Ráchel. "Tam je taky pořád mlha."
Řídil se mapkou, kterou jim nakreslil Capajev, a uvažoval, jestli pátrání neskončí ve slepé uličce. Jak mohly desítky tun jantaru zůstat padesát let nezvěstné? Hledalo je přece tolik lidí! Někteří přišli při pátrání o život. Knoll dobře věděl o tak zvané klatbě Jantarové komnaty. Jak však může hrozit nebezpečí při krátkém nahlédnutí do nitra hory? A i kdyby nic nenašli, díky Ráchel Cut-lerové to bude příjemný výlet.
Další hřeben a opět sjezd silničkou mezi vzrostlými buky do údolí. Tady podle Čapajevovy mapy cesta končila a Knoll zastavil na mýtině uprostřed lesa. "Zbytek musíme dojít pěšky," oznámil.
Vystoupili a Knoll vytáhl z kufru auta ruksak s jeskyňářským vybavením.
"Co v něm je?" zajímala se Ráchel.

"Všechno, co potřebujeme." Provlékl ruce popruhy a nasadil si batoh na záda. "Ted jsme dvojice obyčejných turistů na celodenní túře." Podal jí nylonovou bundu. "Vezměte si ji. V podzemí se vám bude hodit." Sám si bundu oblékl již v hotelu, aby pod rukávem skryl patentní pouzdro s dýkou.
Vyrazil k lesu a následován Ráchel začal stoupat. Travnatý svah se zvedal do kopce severně od silnice. Kráčeli po vyšlapané stezce. Vinula se při úpatí masivu a tu a tam z ní odbočovaly pěšiny, které vedly mezi stromy k vrcholkům hor. Před nimi se v úbočí rýsovaly otvory tří štol. Jednu z nich kryla ocelová mříž zajištěná řetězem. Na drsné žulové stěně visela tabule s nápisem GEFAHR - ZUTRITT VERBOTEN - EXPLOSIVE.
"Co to znamená?" chtěla vědět Ráchel.
"Nebezpečí. Vstup zakázán. Trhaviny."
"Takže jste to myslel vážně."
"Tyhle hory sloužily jako bankovní trezory. V jedné z nich objevili Spojenci německý státní poklad. V podobných štolách se skrývalo čtyři sta tun uměleckých předmětů ze sbírek berlínského Muzea císaře Bedřicha. Nálože je ochránily lépe než vojáci se psy. Zdaleka nebyly nalezeny všechny."
"Domníváte se, že Wayland McKoy hledá právě je?"
"Podle toho, co jste mi řekla, nejspíš ano."
"A myslíte, že bude mít štěstí?"
"Těžko říct. Ale silně pochybuju, že by zde na objevení čekala plátna v hodnotě milionů dolarů."
Vlhký vzduch páchl shnilým listím.
"Co to mělo za smysl?" vyptávala se Ráchel za chůze. "Němci přece válku prohráli. Proč ty poklady skrývali?"
"Abyste pochopila, musela byste se vžít do uvažování Němců v roce devatenáct set čtyřicet pět. Hitler rozkázal armádě bojovat do posledního muže. Kdo neuposlechl, byl okamžitě popraven. Věřil, že pokud Německo vydrží ještě

chvíli, Spojenci se k němu nakonec připojí ve společném boji proti bolševikům. Hitler věděl, jak silně Churchill nenávidí Stalina. Sám měl ruského vůdce dokonale přečteného a přesně odhadl, co po válce s Evropou zamýšlí. Domníval se, že bojem proti Sovětům zachrání Německo. Najisto počítal s tím, že se mu Američané a Britové postaví po bok a uza-

vřou spojenectví proti světovému komunismu. Potom by se mu skryté poklady náramně hodily."
"Hlupák," ušklíbla se Ráchel.
"Vhodnější termín je šílenec."
Čelo se mu orosilo potem, boty zvlhly rosou. Zastavil se a zkoumal ústí jednotlivých štol, pak se zahleděl na oblohu. "Žádná z nich nemíří na východ. Přitom Čapajev tvrdil, že právě takovou máme hledat. Nikde taky nevidím označení BCR-65."
Pokračovali hlouběji do lesa a o deset minut později Ráchel vykřikla: "Tam něco je!" a ukázala na temný otvor, který zahlédla mezi stromy.
Pomalu k němu došli. Na rezavých ocelových prutech před vstupem do podzemí visela cedulka BCR-65. Podíval se na slunce. Ústí směřovalo k východu.
Že by?
Zastavili se u mříže. Knoll shodil z ramenou ruksak a rozhlédl se. Nikde nikdo, kromě štěbetání ptáků a šumění větví nic nerušilo velebné ticho lesa. Prozkoumal pruty brány zbarvené rzí dohně-da. Její křídla držela zavřená řetězem s visacím zámkem, na první pohled mladšího původu. Nic neobvyklého. Němečtí inspektoři uzavřené štoly čas od času kontrolovali. Vylovil z ruksaku masivní štípací kleště.
"Vidím, že jste se připravil opravdu dobře," poznamenala Ráchel.
Přeštípl řetěz a nechal ho sklouznout k zemi, pak schoval kleště do batohu a otevřel bránu.
Zatuhlé panty hrozivě zaskřípaly a Knoll se zarazil. Nesmí zbytečně přitahovat pozornost.
Pomalu odtahoval bránu a závěsy už neprotestovaly tak hlasitě. Vstup do podzemí byl asi pět metrů vysoký a čtyři široký. Kamenné stěny za ním obrůstaly lišejníkem, stojatý vzduch páchl plísní. Jako hrob, pomyslel si. "Ta díra je natolik velká, že by jí projel náklaďák."
"Náklaďák?"
"Jestli je uvnitř Jantarová komnata, pak jsou tam i nákladní auta. Jinak by sem ty bedny nedopravili. Dvaadvacet tun jantaru

je pořádná váha. Němci určitě zajížděli s náklaďáky až do nitra hory."
"A co třeba vysokozdvižné vozíky?"
"Pochybuju. Mluvíme o posledních dnech války. Nacisté zoufale spěchali, aby ty poklady ukryli. Neměli čas na pořádnou organizaci."
"Jak se sem ty nákladáky podle vás dostaly?" Ráchel ukázala na hustý porost všude kolem.
"Před padesáti lety zde tolik stromů určitě nerostlo a musela sem vést silnice. Celá oblast byla hospodářsky velmi důležitá."
Vylovil z batohu dvě baterky a cívku tenkého, ale pevného provazu a nasadil si ruksak zpátky na záda. Pak zavřel bránu, omotal ji řetězem a natočil zámek tak, že vstup vypadal neporušeně.
"Kdyby se k nám náhodou chtěl někdo připojit," vysvětlil. "Tohle by mělo případné zájemce poslat o dům dál. Mnoho jeskyní je volně přístupných." Podal jí baterku a vyrazil.
Úzké kužely světla pronikaly neprostupnou tmou do vzdálenosti pouhých několika metrů. Ze skály trčel kus rezavého svorníku. Knoll k němu přivázal konec provazu a podal cívku Ráchel.
"Postupně ji odmotávejte. Kdybychom zabloudili, provaz nám pomůže najít cestu ven."
Opatrně krok za krokem postupovali do nitra hory. Baterky vylupovaly ze tmy drsnou vlhkou skálu. Ráchel si oblékla bundu a kráčela těsně za Knollem.
"Dávejte pozor," varoval ji. "Chodba může být zaminovaná. Jinak by sem nedávali tu bránu a řetěz."
"To jste mě fakt uklidnil."
"Nic, co má nějakou cenu, se nezískává snadno."
Po čtyřiceti metrech se zastavil a ohlédl se ke vchodu. Vzduch zhoustl, zápach zesílil. Vytáhl z kapsy Čapajevův plánek a studoval ho ve světle baterky. "O kus dál by se chodba měla vidlicovitě dělit. Podíváme se, jestli nás ten staroch neobelhal."
Kvalita vzduchu se s každým krokem snižovala a z hnilobného pachu se jim zvedal žaludek.
"Netopýří trus," vysvětlil Knoll.
"Bojím se, že budu zvracet."
"Dýchejte mělce a nemyslete na to," poradil jí.

"To je jako nemyslet na kus kravince na horním rtu."
"Staré důlní štoly bývají plné netopýrů."
"Paráda," ušklíbla se.
"V Číně uctívají netopýry jako symbol štěstí a dlouhého života," podotkl s úsměvem Knoll.
"To jejich štěstí zatraceně smrdí."
Knoll se krátce zastavil před vidlicovitou křižovatkou. "Podle plánku bychom měli jít doprava." Ráchel ho bez odporu následovala a pečlivě odmotávala Ariadninu nit.
"Řekněte mi, až vám ten provaz dojde. Mám v batohu další."

Zápach zeslábl. Nový tunel byl užší než hlavní štola, ale stále dost široký, aby jím projel nákladák. V nepravidelných intervalech z něj odbočovaly úzké prorážky a mizely v temnotě. Z hlubin země k nim doléhalo pištění vyrušených netopýrů, kteří čekali, až se snese noc.

Hora byla provrtaná jako ementál a vzájemně propojené chodby vytvářely hotový labyrint. Totéž platilo pro okolní kopce. Horníci, kteří zde po staletí dobývali sůl a rudy, zanechali nesmazatelný podpis. Knoll musel jejich práci obdivovat, ale neskonale víc by ho potěšilo, kdyby jej tato chodba opravdu dovedla k Jantarové komnatě. Do kapsy by mu spadlo deset milionů eur. A Moničina vděčnost. A možná by šťastný nález Ráchel Cutlerovou natolik vzrušil, že by mu podržela. Včerejší večerní odmítnutí ho spíš nabudilo než urazilo. Nepřekvapilo by jej, kdyby její bývalý manžel byl jediný muž, s kterým se v životě vyspala. Ta představa na něj zapůsobila jako afrodisiakum. V podstatě panna. Po rozvodu určitě nikoho neměla. S ní ho čeká pořádná dávka rozkoše.

Chodba se začala zužovat a stoupat.

Knoll přestal snít a vrátil se do přítomnosti.

Pronikli nejméně sto metrů do útrob žulového masivu. Podle Capajevova nákresu by měli brzy narazit na další větvení.

"Konec provazu," ohlásila Ráchel.

Zastavil se a podal jí nové klubko.

"Svažte konce pevně k sobě."

Znovu se zahleděl na plánek. Cíl cesty by měli mít přímo před nosem. Ale něco tu nehrálo. Takto úzkou chodbou by žádné auto neprojelo. Jestli Němci schovali Jantarovou komnatu na tomto

místě, museli by sem ty bedny nanosit ručně. Celkem osmnáct, jestli si to pamatoval správně. Všechny patřičně označené a opatřené seznamem, jednotlivé panely zabalené v hedvábném papíru. Nebo před nimi skutečně leží prostorná komora s vedlejším přístupem? Nebylo by to koneckonců nic divného. Horníci je hloubili poměrně často a mnohé vytvořila samotná příroda. Podle Čapaje-va by o dvacet metrů dál měla hromada kamení a prachu zakrývat vstup právě do takové prostory.

S nejvyšší opatrností kladl nohu před nohu a pomalu se sunul kupředu. Čím hlouběji do nitra země postoupili, tím větší bylo riziko nastražených výbušnin. Světlo baterky svádělo souboj s temnotou a jeho zrak padl na jakýsi předmět. Zaostřil pohled.

A sakra!

Zuzana Danzerová s dalekohledem u očí pozorovala ústí opuštěné štoly. Tabulka s označením BCR-65, kterou před třemi lety pověsila na mříže, se houpala na svém místě. Promyšlený trik podle všeho vyšel. Knoll zapomněl na opatrnost a s Ráchel Cutlerovou v závěsu vběhl dovnitř jako liška do nory. Skoda, že to muselo dojít tak daleko, ale neměla na vybranou. Knoll byl bezesporu zajímavý chlapík. Navíc pohledný a přitažlivý a vzrušující. Ale také problém. Obrovský problém. Její neotřesitelnou loajalitu k Ernstu Loringovi nemohlo nic narušit. Jemu vděčila za všechno, co v jejím životě mělo nějakou cenu. Starý pán se k ní odmalička choval jako k dceři. Možná k ní měl blíž než k vlastním synům, protože je jako nerozborné pouto spojovala vášnivá láska k umění. Jakou měl radost, když mu přivezla šňupací krabičku a tu knihu! Příležitost potěšit svého dobrodince jí přinášela nejvyšší uspokojení. Volba mezi ním a Christianem Knollem byla tedy velmi jednoduchá.

Přesto bude Knolla škoda. Měl své přednosti.

Stála na zalesněném hřebeni s rozpuštěnými blond vlasy, na sobě vlněný rolák a džínsy. Odložila dalekohled, zvedla rádiový vysílač a vysunula anténu.

Knoll zjevně neměl o její přítomnosti tušení. Domníval se, že ji setřásl na atlantském letišti.

Osudový omyl, Christiane.

Stiskla spínač a aktivovala detonátor.

Podívala se na hodinky.

Knoll už jistě pronikl hluboko do nitra kopce. A už se odtamtud nedostane. Úřady opakovaně varovaly veřejnost před vstupem do podzemí. V mnoha jeskyních se nacházely trhaviny a nevybuchlá munice. V průběhu let zde zahynuly desítky lidí. Právě proto zavedla vláda vstup jen na zvláštní povolení. Před třemi roky došlo právě v této štole k výbuchu nálože, kterou sama nastražila na polského novináře, jenž pronikl příliš blízko k předpokládanému úkrytu Jantarové komnaty. Tragická nehoda byla připsána na účet nepatrných hledačů pokladů a tělo se nikdy nenašlo - zůstalo zavaleno pod hromadou suti, kterou v této chvíli zkoumá Christian Knoll.

Knoll zaraženě hleděl na suť navršenou od podlahy ke stropu. Nebyl to první slepý konec tunelu, který v životě viděl, a rychle poznal, že před sebou nemá přirozené zakončení důlní chodby, ale následek výbuchu. Lopatou by se tou hromadou prokopával do soudného dne.

A už věděl, že by za ní na žádné ocelové dveře nenarazil.

"Co je?" zeptala se Ráchel.

"Došlo tady k výbuchu."

"Asi jsme někde špatně odbočili."

"Vyloučeno. Řídil jsem se přesně podle plánku."

Rozhodně tu něco nehrálo. Knoll v duchu rychle probíral fakta. Čapajev jim bez odporu řekl všechno, na co se ho zeptali. Řetěz a zámek na první pohled novější než brána. Panty sice zarezavě-lé, ale volné. Konec chodby našli bez nejmenších problémů. Tohle bylo na jeho vkus až moc lehké.

A kde je vlastně Zuzana Danzerová? V Atlante? Co když ne?

Nejlíp udělá, když z té díry vypadne, užije si s Ráchel Cutlero-vou a odjede z Warthbergu. Stejně měl od začátku v plánu ji zabít. Proč nechávat naživu zdroj informací, z něhož by mohl čerpat jiný akvizitér? Danzerová ho sleduje a je jenom otázkou času, kdy vystopuje Ráchel, promluví si s ní a dozví se o Čapajevovi. A to by se Monice určitě nelíbilo. Co když Čapajev přece jenom ví, kde se Jantarová komnata nalézá, a schválně je navedl na nesprávnou

stopu? Knoll se rozhodl, že se zbaví Ráchel Cutlerové - tady a ted - a pak se vrátí do Kehlheimu, navštíví Capajeva a ty informace z něj vypáčí. Po dobrém, ale spíš po zlém.

"Vracíme se," zavelel. "Namotávejte ten provaz až k východu. Půjdu za vámi."

Vyrazili bludištěm na zpáteční cestu. Knoll zezadu svítil na Ráchel a kochal se pohledem na pevný zadeček a štíhlá stehna, která se rýsovala pod látkou džínsů. Těkal pohledem z pružných nohou na úzká ramena a pocítil v rozkroku první reakci.

První křižovatka, za chvíli druhá.

"Moment," zastavil ji. "Chci se podívat, co je na druhé straně."

"Ven se dostaneme tudy," ukázala do levé chodby, po jejíž podlaze se táhl provaz.

"Já vím. Ale když už jsme tady, můžeme se trochu porozhlédnout. To klubko nechtě ležet. Odsud už trefíme."

Položila smotaný provaz a zabočila do tunelu.

Knoll ji následoval a po několika krocích zakroutil pravou paží. Dýky vyklouzla z pouzdra a sjela mu do dlaně.

Ráchel se zastavila a začala se otáčet s rozsvícenou baterkou v ruce.

Knoll spatřil její vyděšený výraz, když postřehla lesklé ostří.

Zuzana Danzerová namířila anténu vysílače k ústí štoly a stiskla druhé tlačítko. Signál proletěl rychlostí světla chladným vzduchem a ve zlomku vteřiny dosáhl k rozbušce v náloži, kterou předchozího dne v jeskyni uložila. Použila omezené množství trhaviny, aby exploze nepoplašila obyvatele Warthbergu, od kterého ji dělilo šest kilometrů vzdušnou čarou, ale dost na to, aby se chodba zřítila a zavalila vetřelce.

Velký problém je jednou provždy vyřešen.

Země se otřásla a strop se začal rozpadat. Knoll měl co dělat, aby udržel rovnováhu.

Takže to přece jenom byla past!

Otočil se a sprintoval k východu. Na hlavu mu pršely úlomky kamene, oslepoval ho prach. Vzduch se ocitl na hranici dýchá tel-

nosti. S baterkou v jedné ruce a dýkou v druhé se daleko nedostane. Schoval zbraň do kapsy, vyhrnul si košili a použil její dolní okraj jako provizorní filtr přes ústa a nos.

Kamenný déšť zesílil.

Světlý obdélník východu halil prach a pyramida balvanů v ústí tunelu hrozivě narůstala. Tudy cesta ven nevede.

Znovu se otočil a běžel opačným směrem. Doufal, že z dolu vede jiný východ. Baterky naštěstí stále svítila. Ráchel Cutlerovou nikde neviděl, ale bylo mu to jedno. Závaly mu ušetřil práci.

Klusal hlavní štolou hlouběji do útrob podzemního bludiště a minul místo, kde Ráchel naposled spatřil. Epicentrum výbuchu se zřejmě nacházelo blíž k východu; skála kolem něj i strop vypadaly neporušeně, přestože v masivu doznívalo chvění způsobené explozí.

Daleko vzadu pořád slyšel padající balvany, které mu definitivně odřízly cestu, kudy do podzemí vešel. O kus dál se štola opět rozdvojovala, tentokrát kolmo na původní směr. Zastavil se a snažil se zorientovat. Ústí vstupního tunelu směřovalo k východu. Před sebou tedy má západ. To znamená, že levá odbočka vede na jih, pravá na sever. Ale co mu to pomůže? Teď musí hlavně zachovat rozvahu, aby se v tom bludišti neztratil. Jinými slovy co nejméně zatáček a odboček. Nerad by tady v podzemí bloudil tak dlouho, až by zemřel hladem a žízní.

Pustil košili a zhluboka se nadechl. Vzpomínal, co všechno věděl o středověkém i moderním hornictví. Každá šachta musí mít kvůli větrání nejméně dvojí spojení s povrchem. Tak rozsáhlý labyrint jich měl bezpochyby víc, ale nacisté za války většinu štol zazdili ve snaze co nejvíce zabezpečit své tajné úkryty. Knollo-vi nezbývalo než doufat, že se řídili starou havířskou zásadou a ponechali druhý východ. Naději do žil mu vlil vzduch; nebyl tak zatuchlý jako ve slepé chodbě, takže větrám by mělo fungovat.

Naslinil prst, zvedl ho - a ucítil na levé straně záchvěv chladu. Může to risknout? Pokud cestou narazí na další odbočky, snadno zabloudí a už se nikdy k této křižovatce nemusí vrátit. V totální tmě nemohl spoléhat na žádné orientační body a svou současnou pozici dokázal určit pouze díky tomu, že stál v hlavní štole. Stačí pár zatáček a ztratí se.

Co teď?

Vykročil do levé chodby.

Po padesáti metrech došel k nové křižovatce. Znovu zvedl na-sliněný prst, ale tentokrát se vzduch nehýbal.

Vzpomněl si, jak v jedné knize narazil na informaci, že horníci budovali únikové cesty podle jednotného schématu. Pokud se na prvním kříži mělo zahnout doleva, znamenalo to, že se vlevo musí pokaždé a nakonec člověk vyjde na povrch. Co může ztratit? Dal se doleva.

Ještě dvě křižovatky, dvě dilemata, dvojí odbočení vlevo.

V dálce spatřil slabounký, téměř neznatelný šedavý odlesk. Ale byl tam. Pospíšil k němu a zatočil za roh.

Sto metrů daleko zářilo denní světlo.

31

Kehlheim, Německo 11:30
P
aul mrkl do zpětného zrcátka. Zezadu se k němu rychle přibližovalo auto s blikajícími majáčky a kvílející sirénou. Instinktivně zpomalil a sjel ke krajnici, ale zeleno-bílý vůz s nápisem POLIZEI na boku ho plnou rychlostí předjel a vzápětí zmizel za zatáčkou.

Pokračoval v jízdě a po deseti kilometrech už projížděl mezi barevnými domky Kehlheimu k náměstí.

Paul nebyl žádný velký cestovatel a toto byla teprve jeho druhá cesta do zámoří. Před dvěma lety navštívil jako představitel muzea Paříž, protože neodolal možnosti prohlédnout si Louvre. Pozval tehdy Ráchel, ať jede s ním, ale odmítla. Prý se to pro bývalou manželku nehodí. Dodnes nechápal, jak to myslela, a byl upřímně přesvědčen, že by se jí výlet do Francie líbil.

V pátek už letenku do Mnichova nesehnal a první volný spoj do Evropy odlétal z Atlanty až včera po poledni. Dopoledne odvezl děti ke svému bratrovi, silně znepokojený tím, že se mu Ráchel stále neozývá, když v devět ráno naposled zkontroloval záznamník. Musel přestupovat v Amsterdamu a ve Frankfurtu a v Mnichově přistál teprve před dvěma hodinami. V letištní umývárně se sice dal jakž takž do pořádku, ale nutně potřeboval sprchu, holicí strojek a čisté prádlo.

Dojel na dlážděné náměstíčko a zaparkoval na konci řady aut před tržnicí. Bavoráci si zjevně na nedělní nákupy moc nepotrpí. Všechny stánky zely prázdnotou, okolní domy pozavírané a jediný ostrůvek života představovaly schody před kostelem, jehož věž tvořila dominantu vesnice. Stála na nich skupina čtyř starých mužů zabraných do vážného rozhovoru. Převládaly plnovousy, černé kabáty a klobouky. Paul zalitoval, že si nepřivezl sako, ale balil se ve spěchu a vzal si jen to nejnutnější.

Pomalu došel ke čtveřici. "Promiňte prosím, mluvíte někdo anglicky?"

"Já," ozval se nejstarší vesničan. "Trochu," dodal na upřesněnou.

"Hledám jistého Danila Čapajeva. Pokud vím, bydlí tady."

"Už ne. Ted mrtvý."

Toho se Paul obával. Čapajev byl starý a jistě nemocný člověk. "Kdy zemřel?"

"Včera večer. Zabitý."

Paul doufal, že se přeslechl. Včera večer? Zabitý? To znamená zavražděný? Srdce se mu zastavilo nejhoršími obavami a mozek ve zlomku vteřiny zformuloval otázku: "Zemřel ještě někdo jiný? Nebo byl zraněn?"

"Nein. Jenom Danilo."

Vzpomněl si na hlídkový vůz. "Kde se to stalo?"

Vyjel z Kehlheimu naznačeným směrem a za deset minut dojel k domku, kde ještě včera bydlel Danilo Čapajev. Nemohl ho minout - u krajnice parkovaly čtyři policejní automobily a ve dveřích stál uniformovaný strážník s kamenným výrazem v obličeji.

Paul k němu přistoupil a policista ho zastavil zvednutou dlaní a několika důraznými slovy.

"Anglicky prosím."

"Sem nesmíte. Místo činu."

"Musím mluvit s někým, kdo tomu tady velí."

"Tak to jsem já," zazněl zevnitř hlas s hrdelním německým pří-zvukem a vzápětí stanul na prahu muž středního věku s hustou hřívou rozcuchaných vlasů nad hranatým obličejem. Drobnou postavu halil tmavomodrý plášť po kolena, pod nímž vyčnívaly klopy olivově zeleného saka a uzel pletené kravaty.

"Franz Pannik, inspektor spolkové policie," představil se. "Kdo jste vy?"

"Paul Cutler. Právník. Američan."

Inspektor se protáhl kolem strážníka před dům. "Co dělá americký právník v neděli dopoledne na bavorském venkově?"

"Hledám svou bývalou manželku. Přišel jsem navštívit Danila Čapajeva."

Pannik po očku mrkl na uniformovaného policistu.

Paulovi neušel jeho podivný výraz. "O co jde?"

"Včera se v Kehlheimu jakási neznámá žena vyptávala na cestu k tomuto domu. Podezříváme ji z této vraždy."

"Máte její popis?"

Inspektor sáhl do náprsní kapsy pro notes v kožených deskách a otevřel ho na založeném místě. "Prostřední výška, velká prsa a zadek, džínsy, flanelová košile, vysoké boty, sluneční brýle."

"To není Ráchel, ale někoho mi připomíná."

Stručně Pannikovi řekl o Karolu Boryovi a Jantarové komnatě a vylíčil mu své setkání s Joan Myersovou, kterou popsal tak, jak si ji zapamatoval - prostřední vzrůst, štíhlá, drobná ňadra, kaštanové vlasy, hnědé oči, tmavé brýle s osmiúhelníkovými zlatými obroučkami. "Zdálo se mi, že ty vlasy nejsou její a že nosí paruku. Nazvěte to intuicí právníka."

"A četla dopisy, které si vyměnil Karol Borya s Danilem Čapa-jevem."

"Velmi pečlivě."

"Byla na obálkách uvedena adresa odesílatele? Tato adresa?"

"Jenom název města."

"Můžete mi k tomu říct ještě něco?"

Paul se zmínil o Christianu Knollovi, o obavách Joan Myersové a svých vlastních.

"Takže jste přijel varovat svou exmanželu, ano?" ujistil se inspektor.
"Spíš se přesvědčit, jestli je v pořádku. Vyčítám si, že jsem neletěl rovnou s ní."
"Ale v té době jste považoval její cestu za ztrátu času, pokud jsem vám dobře rozuměl."
"Správně. Navíc ji její otec výslovně žádal, aby dala od Jantarové komnaty ruce pryč." Za Pannikovými zády se vynořili dva policisté. "Co se tady vlastně stalo?"
"Jestli na to máte žaludek, pustím vás dovnitř a podívejte se sám."
"Jsem právník," řekl Paul, jako kdyby to za této situace něco znamenalo. Pochopitelně nedodal, že v životě neřešil u soudu kriminální případ, natož aby někdy navštívil místo činu. Hnala ho

zvědavost. Nejdřív zemřel Karol Borya, krátce nato byl zavražděn Danilo Čapajev. Ale Karol přece spadl ze schodů. Nebo snad ne?
Následoval Pannika do domku. Teplý vzduch v malé místnosti nasákl zvláštním, nepříjemně nasládlým zápachem. V detektivkách se často píše o pachu smrti. Že by to bylo ono?
Do malého stavení se vměstnaly čtyři místnosti - obývák, ložnice, kuchyňka a koupelna se záchodem. Navzdory starému odřenému nábytku působil velmi útulně a domácky. Dojem klidu a míru však okamžitě zmizel při pohledu na mrtvolu starce, která ležela na ošoupaném koberci. Kolem dvou děr v lebce se utvořila tmavohnědá kaluž zaschlé krve. "Zastřelen z bezprostřední blízkosti," řekl Pannik.
Paul hleděl na mrtvého a cítil, jak mu do krku stoupá žluč. Snažil se ten nával potlačit, ale marně.
Vyběhl před dům.
V hlubokém předklonu dávivě zvracel. Na mokré trávě ležely
polostrávené zbytky hubené snídaně z letadla. Několikrát se zhluboka nadechl a konečně se mu přestala točit hlava. "Skončil jste?" zeptal se inspektor od dveří. Přikývl. "Myslíte, že to udělala ta žena?" "To netvrdím. Vím jenom tolik, že se včera ráno osoba ženského pohlaví vyptávala, kde bydlí pan Čapajev, a jeho vnuk se nabídl, že ji k němu zavede. Z tržnice odešli společně. Chlapec se večer nevrátil domů a jeho matka, dcera oběti, dostala pochopitelně strach. Usoudila, že se možná zdržel u dědečka, a přijela sem. Našla svého otce mrtvého a syna svázaného v kuchyni. Ta žena asi neměla žaludek, aby zabila dítě, ale starce chladnokrevně zastřelila."
"Hoch je v pořádku?"
"Otřesený a v šoku, ale jinak se mu nic nestalo. Potvrdil popis podezřelé, ale nic víc jsme z něj nedostali. Pamatoval si, že slyšel hlasy více lidí, ale nerozuměl, co říkaly. Potom se jeho děda a ta žena vrátili na chvíli do ložnice a mluvili spolu nějakou cizí řečí. Zkusil jsem na něj pár slov z několika jazyků a podle všeho se zdá, že se ti dva bavili rusky. Pak zase odešli a asi za minutu se

ozvaly výstřely. Následovalo ticho, a to až do večera, kdy přijela matka."
"Říkáte, že ho střelila do hlavy?"
"Z bezprostřední blízkosti. Jako poprava. Nevím, o co tady jde, ale v sázce je určitě hodně."
Z domku vyšel policista. "Nichts im Haus hinsichtlich des Bern-steinzimmer."
"Nechal jsem prohledat dům, jestli se tam nenajde něco o Jantarové komnatě," vysvětlil inspektor Paulovi. "Moji lidé na nic nenarazili."
Uniformovanému strážníkovi na prahu zapraskala u pasu vysílačka. Zvedl ji k uchu, chvíli poslouchal a pak vykročil k Pan-nikovi. "Musím odjet," oznámil anglicky. "Volali ze záchranky. Tento týden mám službu."
"Co se stalo?" zeptal se inspektor.
"Výbuch v jednom z těch starých opuštěných dolů v okolí Warthbergu. Podařilo se jim vyprostit jednu Američanku, ale stále pátrají po muži, který měl být údajně s ní. Místní úřady nás požádaly o pomoc."
Pannik potřásl hlavou. "Pěkně rušná neděle."
"Kde je Warthberg?" vyhrkl Paul.
"V pohoří Harz. Čtyři sta kilometrů na sever. Občas volají k neštěstí i alpské záchranáře," dodal na vysvětlenou.
Paul přirozeně věděl, že do pohoří Harz se soustředil zájem Karola Boryi i Waylanda McKoye. "Říkal jste, že vyprostili Američanku. Nevíte náhodou, jak se jmenuje?"
Pannik pochopil, proč se na to Paul ptá. Otočil se k policistovi a vyměnil si s ním několik slov v němčině. Strážník promluvil do vysílačky.
O dvě minuty později v reproduktoru zapraskalo. "Die Ameri-kanerin ist Frau Ráchel Cutler."

32

15:10

P

olicejní helikoptéra prorážela vzduch a burácela květnovým odpolednem na sever. Za Würzburgem se rozpršelo. Paul seděl vedle Pannika, v kabině za nimi tým horských záchranářů.
"Parta turistů slyšela výbuch a upozornila úřady," křičel inspektor do rachotu turbíny. "Vaši exmanželu vytáhli ze závalu nedaleko ústí štoly. Odvezli ji do nemocnice, ale ještě předtím řekla záchranářům o tom chlapovi. Jmenuje se Christian Knoll, Herr Cutler."
Tyto informace mu na klidu nepřidaly a před očima viděl krvácející Ráchel na nemocničním lůžku. Co se to sakra děje? Do čeho se Ráchel namočila? Jak ji Knoll našel? Co se v té šachtě stalo? Hrozí nějaké nebezpečí i Marie a Brentovi? Musí co nejdřív zavolat bratrovi a varovat ho, ať dá na děti pozor.
"Zdá se, že ta vaše Joan Myersová měla pravdu," poznamenal Pannik.

"Nevíte, v jakém stavu Ráchel do toho špitálu odvezli?"
Inspektor zavrtěl hlavou.
Vrtulník zamířil nejprve k místu výbuchu. Vstup do dolu se nacházel hluboko v lese na úpatí jednoho z vyšších kopců. Nejbližší vhodná mýtina ležela asi půl kilometru na západ. Helikoptéra se na ni snesla a vysadila záchranáře, kteří ihned vyrazili ke štole. Pak se pilot vznesl a dopravil Paula s Pannikem do nemocnice ve Warthbergu, kde ležela Ráchel.
Po dotazu v recepci vyběhl do čtvrtého patra a zamířil do jejího pokoje. Měla na sobě modrou noční košili a na hlavě široký obvaz. Usmála se na něj, když vběhl do dveří. "Proč mě nepřekvapuje, že tě vidím?"
Přistoupil k ní. Tváře, nos a paže měla pokryté škrábanci a podlitinami. "Neměl jsem o víkendu co dělat, tak jsem se rozhodl, že si udělám výlet do Německa."

"Děti jsou v pořádku?"
"V pohodě."
"Jak ses sem dostal tak rychle?"
"Odletěl jsem už včera."
"Včera?"
Než jí mohl cokoliv vysvětlit, Pannik, který dosud stál mlčky u dveří, přistoupil k lůžku a představil se. "Paní Cutlerová, jsem inspektor Franz Pannik ze spolkové policie."
Paul řekl Ráchel o Joan Myersové, Christianu Knollovi a o smrti Danila Čapajeva.
"Čapajev je mrtvý?" vyhrkla šokovaná Ráchel.
"Musím zavolat svému bratrovi," oznámil Paul Pannikovi, "a požádat ho, aby nespouštěl děti z očí. Asi bych mu měl doporučit, aby se obrátil na atlantskou policii.'*
"Myslíš, že jsou v ohrožení?" strachovala se Ráchel.
"Já vlastně ani nevím, co si mám myslet, Ráchel. Namočila ses do pořádného průšvihu. Otec tě varoval, aby ses do ničeho nemíchala."
"Co tím chceš říct?"
"Hele, nedělej ze sebe neviňátko. Umím číst a vyhledal jsem si Ovidia. Karol tě důrazně žádal, abys do toho nestrkala nos. A ted je Čapajev mrtvý."
Ráchel zrudla. "To od tebe není fér, Paule. Já přece za jeho smrt nemůžu. Netušila jsem, do čeho se pouštím."
"Nejspíš jste přivedla vraha na jeho stopu," poznamenal nemilosrdně Pannik.
Ráchel na něj zděšeně hleděla; teprve teď na ni plnou silou dolehlo poznání, co způsobila. Paul už litoval předchozího kázání a jako vždy se snažil převzít část viny na svá bedra. "To není tak docela pravda. Ukázal jsem té ženě tchánovy dopisy. O Kehlhei-mu se dozvěděla ode mě."
"Ale udělal byste to, kdybyste si nemyslel, že paní Cutlerové hrozí nebezpečí?"
Ne, neudělal. Podíval se na Ráchel. Do očí jí vyhrkly slzy.
"Paul má pravdu, inspektore. Je to moje chyba. Neměla jsem se do ničeho plést. On i otec mě dostatečně varovali."

"Co víte o Christianu Knollovi?" zeptal se Pannik. "Povězte mi o něm něco."
Ráchel mu řekla vše, co jí bylo známo. Moc toho nebylo. Nakonec dodala: "Zachránil mi život. Málem mě přejelo auto a on mě strhl stranou. Choval se velmi srdečně a přátelsky. Opravdu jsem věřila, že mi chce pomoct."
"Co se stalo v podzemí?" vyptával se Pannik.
"Řídili jsme se podle plánku, který nám nakreslil Čapajev. Postupovali jsme širokou chodbou. A potom se najednou skála otřásla jako při zemětřesení a chodba se zavalila. Běžela jsem k východu, ale v půlce cesty mě srazily balvany padající ze stropu. Naštěstí mě úplně nezasypaly. Ležela jsem tam, než přišli nějací turisté, kteří mě vytáhli."
"A Knoll?" zněla další inspektorova otázka.
Zavrtěla hlavou. "Když přestaly padat kameny, volala jsem na něho, ale neozval se."
"Pravděpodobně je pořád uvnitř," poznamenal Pannik.
"Bylo to opravdu zemětřesení?" zajímal se Paul.
"Těžko. Zatím jsme tu žádné neměli. Nejspíš vybuchly trhaviny, které tam zůstaly od války. Ty štoly jsou jich plné."
"Totéž říkal Knoll," dodala Ráchel.
Na prahu pokoje stanul mohutný policista a pokynul inspektorovi. Pannik se omluvil a vyšel na chodbu.
"Měl jsi pravdu," zamumlala Ráchel. "Měla jsem tě poslechnout."
Její pozdní lítost ho pramálo zajímala. "Musíme odsud vypadnout a vrátit se domů."
Protože Ráchel mlčela, chtěl dále naléhat, ale vtom se inspektor vrátil.
"Záchranáři prohledali celou šachtu, ale nikoho nenašli. Objevili však druhý východ, nezatarasený a volně přístupný. Jak jste se tam s Knollem vlastně dostali?"
"Přijeli jsme pronajatým autem a potom jsme šli pěšky."
"Co to bylo za auto?"
"Hnědé volvo."
"Nikde v okolí se žádný automobil nenašel," řekl Pannik. "Náš pan Knoll zmizel."

Paulovi se zdálo, že jim inspektor něco tají. "Co ještě vám ten policista řekl?" zeptal se.
"Tu šachtu nacisté nikdy nepoužili, rozhodně ne pro uložení munice nebo trhavin. Přesto v ní došlo během tří let ke dvěma výbuchům."

"Co to znamená?"
"Znamená to, že se tam děje něco hodně divného."
Paul odešel z nemocnice a spolu s Pannikem se nechal odvézt do centra Warthbergu. Inspektorovi jeho postavení zajišťovalo jistá privilegia.
"Něco jako vaše FBI," vysvětlil Paulovi. "Spolková policie působí na území celého Německa a jednotlivé místní složky s námi spolupracují."
Ráchel jim řekla, že Knoll pronajal dva pokoje v hotelu Zlatá koruna. Pannikův služební průkaz jim zajistil vstup. Rachelin pokoj byl uklizený, postel ustlaná, její zavazadla a osobní věci pryč. Knollův našli rovněž prázdný. Po hnědém volvu ani památky.
"Herr Knoll odjel dnes před polednem," sdělil jim majitel hotelu. "Zaplatil za oba pokoje v hotovosti."
"V kolik hodin?"
"Kolem půl jedenácté."
"Neslyšel jste o tom výbuchu v horách?"
"Tam pořád něco bouchá, pane inspektore. Moc si toho nevšímám."
"Viděl jste dnes Knolla, když se vrátil?"
Hoteliér zavrtěl plešatou hlavou. Poděkovali mu a vyšli na ulici.
"Má pětihodinový náskok," řekl Paul inspektorovi, "Ale kdybyste vyhlásili pátrání po tom hnědém volvu, třeba by se našlo."
"Herr Knoll mě momentálně nezajímá," odvětil Pannik. "Prozatím se nedopustil ničeho jiného než porušení zákazu vstupu."
"Proboha, vždyť v té šachtě nechal Ráchel zemřít!"
"To také není zločin. Hledám tu ženu. Vražedkyni."
Pannik měl pochopitelně pravdu a Paul si uvědomoval jeho obtížnou situaci. Smyšlené jméno, popis kvůli převleku k ničemu, žádný hmatatelný důkaz, tajemná podezřelá bez minulosti.

"Máte nějaké vodítko? Náznak, kde ji hledat?" Pannik hleděl na pusté náměstí. "Nein, Herr Cutler. Vůbec nic."

33
Hrad Loukov, Česká republika 17:10
Z
uzana Danzerová si vzala cínový pohár, který jí Ernst Loring podal, a pohodlně se usadila do empírového křesla. Hlášení, které mu podala, jejího zaměstnavatele a dobrodince očividně potěšilo.
"Zdržela jsem se na místě asi půl hodiny a odešla jsem až ve chvíli, kdy se tam začali sbíhat lidé. Z té štoly nikdo nevyšel," doplnila na závěr.
"Zítra se pod nějakou záminkou spojím s Franzem Fellnerem. Možná se od něj dozvím, jestli se Christianovi něco stalo."
Navýsost spokojená s dnešní akcí se napila vína. Odjela ze středního Německa, bez nejmenšího problému překročila hranice České republiky a spěchala na jih na hrad Loukov, starobylé sídlo Loringovy rodiny. Porsche zvládlo tři stovky kilometrů za dvě a půl hodiny.
"To bylo velmi chytré, vmanévrovat Christiana do takové pasti," pochválil ji zaměstnavatel. "Ten se nedá jen tak ošálit."
"Zaslepila ho dychtivost. Musím však uznat, že Čapajev sehrál svůj výstup velmi přesvědčivě." Znovu se napila vynikajícího vína z Loringových sklepů. "Toho stařika je mi docela líto. Byl oddaný své věci a dlouhá desetiletí dokázal uchovat strašné tajemství. Bohužel jsem neměla na vybranou. Musela jsem ho umlčet."
"Udělalas dobře, že jsi neublížila tomu dítěti."
"Děti nezabíjím. Ten kluk nevěděl nic víc, než vypoví svědkové, kteří mě viděli v tržnici. Použila jsem ho jenom jako nátlakový prostředek, aby se Čapajev necukal a udělal, co jsem potřebovala."
Loringův unavený výraz ztěžkl smutkem. "Kdy už to konečně skončí? Každých pár let jsme donuceni k drastickým kroků a výsledek pořád žádný."

"Četla jsem ty dopisy. Ponechat Čapajeva naživu by znamenalo zbytečné riziko. Neuzavřenou záležitost, která by nám mohla způsobit značné problémy."
"S politováním musím přiznat, že máš pravdu, drahá."
"Získal jste další informace ze Sankt Peterburgu?"
"Jenom potvrzení, že Christian skutečně pátral v záznamech Komise. Náš člověk zahlédl na dokumentu, který Knoll četl, otcovo jméno. Když si to chtěl po jeho odchodu ověřit, zjistil, že dokument zmizel."
"Dobře že jsme se Knolla zbavili. Boryova a Čapajevova smrt je pro nás zárukou, že už nám nic nehrozí."
"Obávám se, že se mýlíš," zchladil její optimismus Loring. "Máme další problém."
Odložila pohár. "Jaký?"
"Nedaleko Stodu začaly vykopávky. Jakýsi americký podnikatel tam hledá poklad."
"Někteří lidé se nikdy nevzdávají, že?"
"Kořist je příliš lákavá. Nedokážu říct, jestli tato expedice pátrá ve správné jeskyni. S jistotou to budeme vědět, až ji prozkoumají. Ale obecně vzato si vybrali nadějnou oblast."
"Máme tam svůj zdroj?"

"Přímo u pramene. Pravidelně mě informuje, ale ani on neví nic určitého. Otec si bohužel podržel ty nejdůležitější informace pro sebe... Nesvěřil se ani vlastnímu synovi."
"Chcete, abych tam zajela?"
"Prosím. Buď tak hodná a dohlédni tam na situaci. Můj zdroj je spolehlivý, ale poněkud chamtivý. Žádá za své služby příliš mnoho a ty dobře víš, že nenasytnost je vlastnost, kterou z duše nesnáším. Očekává, že se s ním spojí žena. Jediný, s kým zatím jednal, a to pouze telefonicky, je můj osobní tajemník. O mně pochopitelně neví. Představíš se mu jako Margaret. Kdyby něco našli, postaráš se, abychom měli situaci pod kontrolou, ovšem tak, aby k nám nevedla žádná stopa. Pokud tam nic není, stáhneš se a v případě potřeby zlikviduješ zdroj. Ale snaž se prosím omezit zabíjení na minimum."
Věděla, co tím ve skutečnosti chce říct. "S Čapajevem jsem opravdu neměla na vybranou."

"Chápu, drahá, a nesmírně si tvé snahy vážím. Doufejme, že jeho smrt předznamenala konec tak zvaného prokletí Jantarové komnaty."
"Spolu s dalšími dvěma."
Starý pán se usmál. "Myslíš Christiana a Ráchel Cutlerovou?"
Přikývla.
"Věřím, že jsi se svou prací spokojena. Je to divné. Onehdy se mi zdálo, jako bys ohledně Christiana projevovala jisté váhání. Že by na tebe zapůsobilo jeho osobní kouzlo?"
Pozvedla pohár a připila svému zaměstnavateli. "Není to nic, bez čeho bych nedokázala žít."
Knoll ujížděl na jih k Fússenu. Do okolí Kehlheimu se sjelo příliš mnoho policejních vozidel, než aby tam riskoval nocleh. Odjel z Warthbergu do předhůří Alp, aby si znovu promluvil s Danilem Čapajevem, ale ke svému zklamání a překvapení zjistil, že starce někdo zavraždil. Policie hledala neznámou ženu, která se na něj včera vyptávala na tržnici a odjela spolu s Čapajevovým vnukem. On na rozdíl od policie její totožnost znal.
Zuzana Danzerová.
Kdo jiný? Nějak se jí podařilo vyčenichat stopu a u Čapajeva ho předběhla. Všechny informace, které jim stařec tak ochotně poskytl, pocházely bez nejmenších pochyb od ní. Nechal se vlákat do pasti a málem ztratil život.
Vzpomněl si na citát z Juvenalových Satir. Pomsta je potěchou zlého ducha a přízemní mysli. Důkazem je skutečně, že nikoho netěší pomsta tolik jako ženu.
Svatá pravda, ale dával přednost Byronovi: Muži milují ve spěchu, ale nenávidí pomalu.
Ta čubka mu draze zaplatí, až se jejich cesty znovu protnou. Pozná, co je nefalšované peklo. Příště bude mít výhodu na své straně. Bude připravený.
Ulice Fússenu se hemžily turisty, které lákal Ludvíkův hrad jižně od města. Ve večerním ruchu se snadno ztratí v davu lidí hledajících restauraci či kavárnu, kde by ukojili hlad, žízeň a touhu po zábavě. Zdržel se asi půl hodiny v hotelu a pak povečeřel v příjemném podniku za zvuků koncertu komorní hudby, které

sem doléhaly z nedalekého náměstí. Po jídle vyhledal telefonní automat a zavolal na hrad Herz. Sluchátko zvedl Franz Fellner.
"O tom dnešním výbuchu v horách jsem už slyšel. Záchranáři vyprostili ze závalu zraněnou ženu a hledají jejího společníka."
"Nenajdou mě," uklidnil Knoll svého zaměstnavatele. "Byla to past." Popsal Fellnerovi vývoj událostí od odletu z Atlanty až do chvíle, kdy se dozvěděl o Čapajevově vraždě. "Udivuje mě, že Ráchel Cutlerová přežila. Ale na tom nezáleží. Určitě se co nejrychleji vrátí do Států."
"Víš jistě, že to byla práce Zuzaně Danzerové?"
"Nějak se jí podařilo mě předběhnout."
Franz Fellner se uchechtl. "Zdá se, že stárneš, Christiane."
"Nebyl jsem dost opatrný, to je všechno."
"Spíš ti celou dobu stál," ozvala se znenadání Monika na paralelní lince.
"Říkal jsem si, kde asi vězíš."
"Určitě jsi nemyslel na nic jiného, než jak ošoustat tu americkou paničku."
"Ještě že tě mám! Kdo by mi jinak připomínal mé slabosti?"
Monika se zasmála. "Bez nich by byl pohled na tvou práci jen z poloviny tak zábavný, Christiane."
"Zdá se, že tato stopa vyšuměla do ztracena," přešel Knoll k vážnějším záležitostem. "Neměl bych se zaměřit na jinou akvizici?"
"Řekni mu to, dítě," požádal Fellner.
"Jistý Američan, jmenuje se Wayland McKoy, zahájil vykopáv-ky v okolí Stodu. Tvrdí, že má v úmyslu objevit ukryté umělecké poklady ze sbírek Berlínského muzea a možná i Jantarovou komnatu. V minulosti už dosáhl některých úspěchů. Pro jistotu si to tam prověř. Přinejmenším bys mohl narazit na užitečné informace a možná i na nějakou akvizici."
"Ví se o těch vykopávkách?"
"Psalo se o nich v místních novinách a na CNN odvysílali o McKoyových expedicích několik reportáží," informovala ho Monika.
"Věděli jsme o tom ještě před tvým odletem do Atlanty," doplnil její otec. "Pokládali jsme však za důležitější, abys kontaktoval Boryu."

"Zajímá se o ty vykopávky také Loring?" zněla další Knollova otázka.
"Ten se zajímá o všechno, co podnikáme," ujistila ho Monika.
"Doufáš, že tam pošle Zuzanu, vid?" zeptal se Fellner.
"Víc než doufám."
"Dobrý lov, Christiane."
"Děkuji, pane. A kdyby volal Loring a ptal se, jestli jsem po smrti, ne abyste ho zklamal."
"Copak, náhle toužíš po anonymitě?"
"Občas jí trocha neuškodí."

34
Warthberg, Německo 20:45
R
áchel vešla do restaurace a následovala Paula ke stolu. Příjemné teplo okořeněné vůní hřebíčku a skořice ji pohladilo na těle i na duši. Už se cítila mnohem lépe a měla hlad jako vlk. Původní nemocniční obvaz na hlavě nahradila gáza přelepená leukoplastí. Oblékla si plátěné kalhoty a košili s dlouhým rukávem, které jí Paul koupil v místním obchodě, protože oděv, v němž absolvovala výpravu do podzemí, musela vyhodit.
Nemocnici opustila před dvěma hodinami. Až na pár stehů na hlavě a četné povrchové oděrky neutrpěla vážnější zranění a slíbila lékařům, že se v nejbližších dnech vyvaruje námahy. Paul doplnil, že se stejně vracejí do Atlanty.
K jejich stolu přistoupil číšník a Paul se Ráchel zeptal, na jaké víno má chuť.
"Dala bych si dobré červené. Místní značku," dodala při vzpomínce na včerejší večeři s Knollem.
Číšník odešel.
"Volal jsem na aerolinky," oznámil Paul. "Zítra letí vhodný spoj z Frankfurtu. Pannik slíbil, že nám zajistí odvoz na letiště."
"Kde vůbec je?"
"Vrátil se do Kehlheimu a dohlíží na vyšetřování Capajevovy vraždy. Nechal mi telefonní číslo."
"Pořád nemůžu uvěřit, že se všechny moje věci ztratily."
"Knoll zřejmě nechtěl zanechat žádné stopy, podle kterých by tě mohl někdo najít."
"Přitom působil tak upřímně. Byl přímo okouzlující."
Paul v jejím tónu vycítil náznak náklonnosti. "Líbil se ti?"
"Byl prostě zajímavý. Tvrdil, že je znalec umění a že hledá Jantarovou komnatu."

"A to na tebe platí, že?"
"Ale jdi, Paule. Nezdá se ti, že vedeme dost fádní život? Práce a domov, nic jiného neznáme. Jen si to představ, cestovat po celém světě a hledat ztracené poklady. To by přece vzrušilo každého."
"Ten chlap tě tam nechal zemřít."
Výraz jejího obličeje ztuhl jako vždy, když mluvil tímto tónem. "Ale taky mi v Mnichově zachránil život."
"Neměl jsem tě pustit samotnou."
"Nevzpomínám si, že bych tě pozvala." Podráždění v ní rostlo. Proč jí jde tak na nervy pokaždé, když se jí snaží pomoct?
"Nepozvala, to je pravda. Přesto jsem měl jet s tebou."
Jeho reakce na Knolla ji překvapila. Nevěděla, zdali ji vyvolala žárlivost, nebo starost o její bezpečnost.
"Musíme se vrátit domů," naléhal Paul. "Tady už nemáme co dělat. A bojím se o děti. Pořád před sebou vidím Čapajevovu mrtvolu."
"Myslíš, že ho zabila ta žena, která tě navštívila?"
"Těžko říct. Ale mou vinou věděla, kde ho hledat."
Připadalo jí, že právě nastal vhodný okamžik. "Zůstaňme, Paule."
"Cože?"
"Zůstaňme tady."
"Prokristapána, Ráchel, copak ti to nestačilo? Umírají tu lidé! Vypadněme odsud, dokud můžeme. Dneska jsi měla obrovské štěstí, tak už ho dál nepokoušej. Toto není dobrodružný román, nýbrž skutečný život. Nacisti. Rusové. Na to my dva nemáme."
"Paule, táta musel něco vědět. Čapajev taky. Dlužíme jim aspoň pokus."
"Pokus o co?"
"Zbyla jedna stopa, kterou bychom mohli sledovat. Wayland McKoy. Vzpomínáš? Vím od Knolla, že Stod leží nedaleko odsud. Třeba na něco přišel. Táta se o jeho výpravu velmi zajímal."
"Nech toho, Ráchel."
"Čemu tím uškodíme?"
"Přesně to jsi říkala, než jsi odjela hledat Čapajeva."

Odstrčila židli a vstala. "To od tebe není fér a ty to dobře víš." Zesílila hlas. "Jestli se chceš vrátit domů, prosím. Nikdo tě nedrží Ale já si promluvím s Waylandem McKoyem."
Hosté u okolních stolů se po nich začínali otáčet a Ráchel jen doufala, že žádný z nich nerozumí anglicky. Paul nasadil svůj obvyklý rezignovaný výraz. Nikdy pořádně nevěděl, jak s ní jednat. Další z problémů v jejich vztahu. Impulzivnost byla jeho povaze zcela cizí. Pečlivý, puntičkářský plánovač, pro kterého nebyl žádný detail příliš malý. Nebyl ovšem

fanatik, jenom zásadový muž, který si potrpí na pořádek a řád. Udělal vůbec kdy v životě něco spontánně? Ale ano, odpověděla si vzápětí. Přiletěl sem za ní z okamžitého popudu a bez velkého uvažování. Přistihla se, že doufá v hlubší význam tohoto rozhodnutí.

"Sedni si, Ráchel," požádal tiše. "Mohli bychom pro jednou spolu debatovat rozumně?"

Posadila se. Toužila, aby zůstal s ní, ale nikdy by mu to nepřiznala.

"Čeká tě volební kampaň. Co kdybys upřela svou energii na ni?"

"Já zde musím zůstat, Paule. Něco mi říká, že musím pokračovat a tu záležitost dokončit."

"Poslyš, Ráchel, během osmačtyřiceti hodin se vynořili dva úplně cizí lidé. Oba hledají totéž, jeden z nich je s největší pravděpodobností vrah a druhý natolik bezohledný, že tě nechal ležet pod hromadou kamení, ačkoliv věděl, že ti bezprostředně hrozí smrt. Karol je mrtvý. Capajev také. Tvůj otec byl možná také zavražděn. Vzpomeň si na podezření, s kterým ses mi před odjezdem svěřila."

"Toho podezření jsem se nezbavila, což je jeden z důvodů, proč se nechci vzdát. Nemluvě o tvých rodičích. Možná je má na svědomí stejný člověk nebo skupina lidí."

Paul téměř slyšel, jak její analytický mozek pracuje na plné obrátky. Zvažoval alternativy a snažil se vymyslet další protiargumenty, jimiž by její rozhodnutí zvrátil a přiměl ji k návratu domů.

"Tak dobře," zněl výsledek jeho úvah. "Zajedeme za McKoyem."

"Myslíš to vážně?"

"Asi jsem se zbláznil. Ale nehodlám tě tady nechat samotnou."

Natáhla se přes stůl a stiskla mu ruku. "Ty budeš hlídat mě a já tebe. Souhlas?"

Poněkud nuceně se zasmál. "Jo, jasně."

"Táty by byl na tebe pyšný."

"Tvůj otec se nejspíš obrací v hrobě. Ignorujeme všechna jeho doporučení."

Dorazil číšník s lahví a nalil jim víno.

Ráchel pozvedla sklenku. "Na úspěch."

Přiťukl si s ní. "Na úspěch."

Napila se, potěšená, že Paul zůstává. Ale radost jí kalila vidina, která jí čas od času probleskla hlavou. Co to vlastně viděla ve světle baterky, když se zlomek vteřiny před výbuchem otočila ke Knollovi? Ostří nože, který svíral v dlani.

Paulovi ani inspektoru Pannikovi o tom neřekla ani slovo. Snadno si dokázala představit jejich reakci. Zejména Paulovu.

Dívala se na bývalého manžela, vzpomínala na otce a na Čapa-jeva, myslela na děti.

Rozhodla se správně?

## ČÁST TŘETÍ

### 35

Stod, německo Pondělí 19. května, 10:15

Wayland McKoy vešel z jasného denního světla a tepla do chladu a šera jeskyně a obdivně se zahleděl na stěny středověké štoly. Ein Silberbergwerk. Stříbrné doly. Kdysi "pokladnice císařů Svaté říše římské", dnes vyčerpaná a opuštěná země, smutná připomínka levného mexického stříbra, které poslalo harzské doly do propadliště dějin.

Okolní krajina v něm svou majestátní krásou vzbuzovala nadšení. Úbočí porostlá borovicemi, zakrslé keře, alpské louky, rozeklané skály, divoce úchvatné a jakoby prodchnuté tajemstvím. Snad právě zde hledal Goethe inspiraci, když ve Faustovi napsal: Místo, kde čarodějnice pořádaly sabaty.

Tato jihozápadní výspa někdejší Německé demokratické republiky donedávna patřila k nejpřísněji střeženým a zcela nepřístupným oblastem, jak dosvědčovaly řady sloupů, které ještě před několika lety tvořily součást železné opony. Ostnaté dráty nabité elektřinou, miny a psi pohraničníků zmizeli, sjednocení Německa ukončilo umělou izolaci a nabídlo netušené příležitosti. Jednu z nich právě využíval.

Kráčel širokou štolou. Každých třicet metrů visela pod stropem stowattová žárovka napájená dráty připojenými k dieselovému agregátu před jeskyní. Z drsných stěn zmizely rozdrobené kameny, pod nohama už neskřípal štěrk a úlomky horniny - výsledek práce první skupiny, kterou minulý víkend poslal vyčistit přístupovou trasu.

To byla ovšem nejsnadnější etapa. Stačily sbíječky a tlakové pistole. S výbušninami nastraženými nacisty si nemusel lámat hlavu, protože chodbu prozkoumali vycvičení psi a po nich nastoupili zkušení pyrotechnici. A právě nepřítomnost trhavin a naprostý nedostatek jakéhokoliv zajištění ho znepokojovaly. Je-li právě toto

důl, který hledá, šachta, v níž Němci ukryli poklady z berlínského Muzea císaře Bedřicha, byla by štola určitě zaminovaná. Nenašlo se však vůbec nic. Jenom skála, nánosy bahna, písek a tisíce netopýrů. Ti zparchantělí okřídlení savci, kteří vidí ušima, se na zimu uchylovali do důlních chodeb a jako na potvoru museli ze všech druhů netopýrů, co jich na světě žije, zrovna oni patřit k tomu ohroženému, což vysvětlovalo, proč německá vláda tak dlouho váhala, než vydala povolení k průzkumným a výkopovým pracím. Naštěstí každoročně v květnu opouštěli podzemí a vraceli se až v polovině července. Otevíralo se tak vzácné pětačtyřicetidenní časové okno, které mohl a musel využít. Úřady mu povolení neprodlouží ani o jediný den, navíc musí být šachta ve chvíli, kdy se ty bestie vrátí, vyklizená.

Štola se do nitra hory rozšiřovala - další znepokojující faktor. Za normálních okolností se profily starých důlních chodeb postupně zmenšují až k neprůchodnosti. Horníci těžili rudu, dokud to šlo, a pak se pustili po jiné žíle. Všechny

okolní šachty podávaly výmluvné svědectví o lidské nezdolnosti a pracovitosti. Po staletí se každá generace snažila překonat tu předchozí, objevit ložiska, která jejich předkům unikla. Na druhé straně však nebyla štola přes své rostoucí rozměry dostatečně široká, aby umožnila dopravu pokladů, v jejichž nález McKoy doufal.

Došel k trojčlenné pracovní četě v čelbě. Dva muži stáli na žebřících a jeden na zemi a všichni tři vrtali do skalní stěny otvory skloněné třicet stupňů od svislice. Vrtačky poháněl stlačený vzduch z kompresoru před ústím štoly. Sada reflektorů ozařovala pracoviště a muži se v horku sálajícím od žárovek silně potili.

Trojice přerušila práci a muži si stáhli z uší protihlukové chrániče.

"Jak to jde?" zeptal se.

Předák si sundal zamlžené brýle a setřel si z čela pot. "Dnes jsme postoupili asi o půl metru. V nejmenším netuším, jak jsme daleko od komory, a bojím se použít sbíječky."

Jeden z dělníků zvedl kanystr a začal do vývrtů nalévat rozpouštědlo. McKoy sledoval, jak pórovitá hornina nasává tmavohnědou žíravinu, která se rozpínala a trhala skálu na drobounké pukliny. Pak druhý muž v brýlích uchopil těžké kladivo a začal

do narušené stěny bušit. Z čelby odpadávaly úlomky kamene a hromadily se na počvě. Postoupili o dalších deset patnáct centimetrů.

"Je to strašně pomalé," postěžoval si McKoy.

"Ale jinak to nejde," ozval se hlas za jeho zády.

McKoy se otočil. V jeskyni stál Herr Doktor Alfred Grumer, vysoký muž, vyzáblý jako vězeň koncentračního tábora, s pavoučími končetinami a úzkými rty, šklebícími se v prošedivělé vandykov-ské bradce, absolvent univerzity v Heidelbergu, historik umění a hlavní vědecký poradce expedice. McKoy se s ním spojil před třemi lety při své poslední výpravě do harzských rudných dolů, protože v něm odhalil odborné schopnosti i lačnost po majetku, tedy vlastnosti, které u svých společníků nejen obdivoval, ale přímo vyžadoval.

"Tlačí nás čas," vyštěkl Američan.

Němec k němu přistoupil. "Povolení vyprší až za čtyři týdny. Do té doby se dostaneme skrz."

"Za předpokladu, že se vůbec máme k čemu dostat."

"Ta komora tam je. Dokazuje to geofyzikální průzkum."

"Ale kolik té podělané skály ještě musíme prokopat?"

"Tak to nevím. Nicméně něco za ní je."

"A jak se to tam sakra dostalo? Říkáte, že sonar zobrazil mnoho velkých kovových předmětů." Bodl palcem do chodby. "Tou štolou sotva projdou tři chlapi vedle sebe."

Grumer zvlnil tenké rty do úsměvu. "Vy si asi myslíte, že tohle je jediný vstup do podzemí."

"A vy si zase myslíte, že jsem bezedná jáma plná peněz!"

Dělníci se zatím chopili vrtaček a pustili se do nových vývr-tů. McKoy následovaný Grumerem ustoupil k východu z dosahu hluku z čelby. "Jestli do zítřka na něco nenarazíme, vykašlu se na kyselinu a použiju dynamit."

"To vám úřední povolení nedovoluje."

McKoy si prohrábl mokré černé vlasy. "Na povolení seru. Potřebujeme postupovat, a to tak, že rychle. Ve městě čeká televizní štáb, který mě denně stojí dva tisíce dolarů. A ti byrokratičtí tlustoprdi v Berlíně určitě nemají v rukávě haldu investorů, kteří

by se sem zítra přihrnuli s plnými hrstmi prachů, jen aby se mohli podívat na ztracený poklad."

"Nesmíme nic uspěchat," varoval Grumer. "Nelze s jistotou určit, co se za tou skálou skrývá."

"Měla by tam být obrovská komora."

"Taky že tam je. A není prázdná."

McKoy se uklidňoval; pomalý postup koneckonců není Gru-merova chyba. "Ten váš sonar z toho dostal mnohonásobný orgasmus, co?"

Německý vědec se usmál. "Ano, poeticky by se to tak dalo vyjádřit."

Američan už zase běsnil. "Ve vlastním zájmu se modlete, aby tam fakt něco bylo, protože jinak jsme oba v prdeli!"

"Německy se jeskyně řekne Hóhle," poučil ho Grumer. "A peklo Holle. Ta podobnost mi připadá docela výmluvná."

"To je sice kurevsky zajímavé, Grumere, ale momentálně nám to hovno pomůže, jestli chápete, jak to myslím."

Na Grumera ten výbuch v nejmenším nezapůsobil. Ostatně jako vždycky. Jeho netečnost McKoye neobyčejně štvala.

"Přišel jsem vám říct, že máte návštěvu," prohodil lhostejně Němec.

"Doufám, že to není další reportér."

"Americký právník a soudce."

"A sakra. Žaloby už začaly? Nějak brzo."

Grumer ho obdařil jedním ze svých blahosklonných úsměvů a McKoy v duchu vypěnil. Nejraději by toho blbce na místě vyhodil, ale bez jeho rozsáhlých kontaktů na ministerstvu kultury by se prostě neobešel.

"Žádné žaloby, Herr McKoy. Ti dva mluví o Jantarové komnatě."

Američanovi blesklo v očích a jeho obličej se rozzářil.

"Myslel jsem si, že by vás to mohlo zajímat. Tvrdí, že mají užitečné informace."

"Nějací blázni?"

"Neřekl bych."

"Co chtějí?"

"Promluvit si s vámi."

Ohlédl se k čelbě a k rachotícím vrtačkám. "Proč ne? Tady se stejně hovno děje."
Paul se otočil ke dveřím boudy, které se prudce rozletěly a vešel jimi hřmotný chlap s postavou medvěda, býčí šíjí, sudovitým břichem a hustou hřívou černých vlasů. Mohutný hrudník a svalnaté paže napínaly bavlněnou košili s vyšitým nápisem MCKOY EXCAVATIONS a černé oči jediným pohledem přelétly bíle natřenou místnost. Za ním vklouzl Alfred Grumer, s nímž se před několika minutami seznámili.
"Herr Cutler, Frau Cutler, tohle je Wayland McKoy," představil Němec vedoucího expedice.
"Nechci být nezdvořilý," začal McKoy, "ale jsme v kritické fázi našich prací a já nemám čas na plané tlachání. Prosím tedy stručně. Co pro vás mohu udělat?"
Paul se rozhodl, že půjde rovnou k věci. "V posledních dnech jsme prožili řadu zajímavých..."
"Kdo z vás je soudce?" přerušil ho McKoy.
"Já," přihlásila se Ráchel.
"Co dělají soudkyně a právník ze Států uprostřed Německa a proč mě otravují?"
"Hledáme Jantarovou komnatu," vypálila Ráchel.
McKoy se uchechtl. "A kdo ji sakra nehledá?"
"Jistě si myslíte, že je někde tady, možná dokonce přímo na místě, kde kopete," pokračovala Ráchel.
"Vy dva jako právnické hvězdy musíte přece vědět, že s vámi nehodlám probírat detaily svého pátrání. Zastupuju investory, kteří bezpodmínečně trvají na přísné diskrétnosti."
"Nechceme, abyste nám odkrýval cokoliv ze svých záměrů," vmísil se Paul. "Ale možná by vás zajímalo, co se nám v posledních dnech přihodilo." Vylíčil McKoyovi a Grumerovi události, k nimž došlo od smrti Karola Boryi až po záchranu Ráchel ze zavaleného tunelu.
Grumer se posadil na stoličku. "O tom výbuchu jsme slyšeli. Toho chlapa nenašli?"
"Neměli co najít. Knoll zdrhl a vypařil se." Paul shrnul výsledky Pannikova vyšetřování ve Warthbergu.

"Pořád jste mi neřekli, co ode mě chcete," připomněl McKoy.
"Můžete začít s informacemi. Kdo je Josef Loring?"
"Byl to český průmyslník," odpověděl McKoy. "Zemřel někdy před třiceti lety. Povídalo se o něm, že krátce po válce objevil Jantarovou komnatu, ale ty pověsti se nepotvrdily. Prostě další novinářská kachna, nic víc."
"Loring proslul svou rozhazovačností," doplnil Grumer. "Vlastnil rozsáhlou uměleckou sbírku. Zaměřoval se na předměty z jantaru a patřil mezi největší soukromé sběratele na světě. Pokud vím, všechno zdědil jeho syn. Jak se o něm váš otec dozvěděl?"
Ráchel popsala otcovu činnost v Mimořádné komisi a zmínila se také o Yancym a Marlene Cutlerových a o otcových domněnkách ohledně jejich tragické smrti.
"Jak se Loringův syn jmenuje?" zeptala se.
"Ernst," odpověděl Grumer. "Musí mu být skoro osmdesát. Žije v rodinném sídle v jižních Cechách nedaleko odsud."
Paulovi se na Alfredu Grumereovi něco nelíbilo, ale nedokázal přesně určit, co to je. Svraštělé obočí? Oči, které jako by viděly něco jiného, než na co se dívaly? Výraz okázalého nezájmu? Němec mu připomínal malíře pokojů, jenž se před dvěma týdny pokusil vyinkasovat od pozůstalých, které zastupoval, přes dvanáct tisíc dolarů a pak se klidně spokojil s dvanácti sty padesáti. Lhář, který bez výčitek zapře nos mezi očima. Muž, kterému lze věřit sotva čtvrtinu toho, co povídá, a ještě s výhradami. Musí si na něj dát pozor.
"Máte s sebou korespondenci svého otce?" otázal se Grumer Ráchel.
Paul by mu ji nejraději neukázal, ale usoudil, že by měli projevit dobrou vůli. Sáhl do zadní kapsy pro svazek dopisů a rozložil je. McKoy s Grumerem si je pozorně pročítali. Zaraženě mlčeli a zdálo se, že zejména McKoye nové informace neobyčejně upoutaly. "Ten Capajev je mrtvý?" zeptal se Grumer, když dočetl.
Paul přikývl.
"Váš otec, paní Cutlerová...," začal McKoy a zarazil se. "Mimochodem, vy dva jste manželé?"
"Rozvedení," odvětila Ráchel.
"A společně cestujete po Německu?"

"Souvisí to nějak s naší věcí?" odsekla popuzeně.
McKoy se na ni zvědavě zadíval. "Asi ne, Vaše Ctihodnosti. Ale jste to vy dva, kdo mě celé dopoledne ruší od práce a zasypává otázkami. Zatím jsem se dozvěděl jen tolik, že váš otec pracoval pro Sověty a hledal Jantarovou komnatu. Co vás ke mně převedlo?"
"Otec se zajímal o vaši práci tady."
"A řekl vám něco konkrétního?"
"Ne," přiznal Paul. "Viděl reportáž, kterou o vás vysílali na CNN, a požádal mě, ať mu seženu magazín USA Today, kde se psalo o vaší expedici. Kromě toho víme jen tolik, že krátce před smrtí studoval automapu Německa a pročítal staré novinové výstřižky o Jantarové komnatě."
McKoy se přesunul ke stolu a ztěžka dosedl na otáčecí dubovou židli, která pod jeho tíhou skřípavě zanaříkala.
"Domníváte se, že kopu ve správném tunelu?"
"Karol Borya o Jantarové komnatě něco věděl," řekl Paul. "Stejně tak Čapajev. A možná i moji rodiče. Ted jsou všichni mrtví. Co když si někdo přál je umlčet?"
"Ale důkaz, že tu bombu v letadle někdo nastražil právě na ně, asi nemáte, že?" podotkl McKoy.

"Ne," přiznal Paul. "Ovšem Čapajevova vražda mě přiměla k zamyšlení. Karol si osud mých rodičů hodně vyčítal. Začínám věřit, že to s nimi bylo jinak, než jsem si dosud myslel."
"Nějak moc náhod, co?"
"I tak by se to dalo říct."
"A co ta štola, kam vás Čapajev poslal?" zajímal se Grumer.
"Nic v ní nebylo," odpověděla Ráchel. "Došli jsme až na zavalený konec a Knoll řekl, že to tam vypadá jako po výbuchu."
McKoy se zazubil. "Hon za falešnou stopou?"
"Nejspíš," souhlasil Paul.
"Nějaké vysvětlení, proč vás Čapajev poslal do slepé uličky?"
Ráchel musela přiznat, že žádné nemá. "Ale co ten Loring? Proč se o něho můj otec tak zajímal, že požádal Cutlerovy, aby po něm pátrali?"
"O Jantarové komnatě koluje ve světě spousta pověstí. Je jich tolik, že se v nich už nikdo nevyzná. Váš otec asi sledoval jednu z nich. Nic víc bych v tom nehledal," prohlásil Grumer.

"Víte něco o Christianu Knollovi?" zeptal se ho Paul.
"Nein. To jméno jsem v životě neslyšel."
"Hele, že vy dva se taky chcete zapojit do akce," nadhodil znenadání McKoy.
Paul se usmál. Podobnou předhůzku zpola očekával. "Kdepak. My nejsme žádní lovci pokladů. Jenom obyčejní lidé, kteří se náhodou namočili do záležitosti, do níž jim s největší pravděpodobností nic není. Ale když už jsme se náhodou ocitli v sousedství, řekli jsme si, že za zeptání nic nedáme."
"Já v těchto kopcích kopu už pěkných pár let a..."
Dveře kůlny se rozletěly a dovnitř vpadl rozesmátý dělník ve špinavých montérkách. "Prorazili jsme!"
McKoy vyskočil ze židle. "No konečně! Zavolejte televizáky, ať sem ihned naklušou! A nikdo nepůjde dovnitř, dokud to nedovolím!"
Dělník odběhl.
"Jdeme, Grumere!"
Ráchel se postavila do dveří a zastoupila McKoyovi cestu. "Vemte nás s sebou?"
"Proč bych to, do prdele, dělal?"
"Kvůli mému otci."
McKoy chvíli váhal a pak svolil. "Tak jo. Ale držte se sakra stranou."

36

Ráchel přeběhl mráz po zádech. Štola, kterou postupovali, byla mnohem užší než ta včerejší a světlý obdélník vstupu za nimi rychle vybledl. Před čtyřiadvaceti hodinami ji zával málem pohřbil zaživa a ted je zpátky v podzemí a kráčí pod holými žárovkami do útrob další německé hory. Chodba končila v komoře, jejíž jednotvárné šedobílý obvod narušovala černá štěrbina šklebící se v protější stěně. Dělník ohánějící se kladivem ji právě rozšiřoval, aby se jí protáhl člověk.
McKoy natočil k otvoru reflektor. "Už tam někdo nahlédl?"
"Ne," odpověděl dělník.
"Výborně." Šéf expedice vysunul teleskopický nástavec ze stojanu, přistoupil k mezeře ve skále, vsunul do ní tyč s reflektorem a posvítil do tmy.
"Páni," vydechl po chvíli. "Ta komora je obrovská. Vidím tři nákladáky... A do prdele!" Vysunul světlo. "Mrtvoly. Viděl jsem dvě, ale asi jich tam bude víc."
Od ústí tunelu se blížily spěšné kroky. Ráchel se ohlédla a spatřila tři muže obtížené kamerami, bateriemi a dalšími reflektory.
"Připravte si nádobíčko!" křikl na ně McKoy. "Chci potomstvu odkázat první pohled." Otočil se k Paulovi a Ráchel. "Prodal jsem práva na obrazový záznam. Tohle bude absolutní televizní trhák. Ale musel jsem přistoupit na zdokumentování každého kroku."
Přistoupil k nim Grumer. "Říkáte náklaďáky?"
"Jo. Pětitunky. Vypadají jako německé Büssigy NAG."
"To není dobré."
"Co tím sakra chcete naznačit?"
"Umělecké sbírky z berlínského muzea do podzemí nedopravily nákladní automobily. Nosili je ručně."
"Do prdele, co je to za blbost?"
"Jak říkám, když evakuovali Berlín, naložili umělecké poklady na železnici a pak je auty převezli před ústí štoly, ale dál je nosili

ručně. Němci by se těch nákladáků nezbavili. Na to byly příliš cenné a potřebovali je pro další úkoly."
"Víte hovno, co se tehdy dělo, Grumere. Náckové se klidně mohli rozhodnout, že zde ty auťáky zakopou."
"A jak je podle vás dostali dovnitř?"
"Sám jste před chvílí kvákal, že tu bude jiný vchod," vmetl McKoy Grumerovi ze vzdálenosti deseti centimetrů do obličeje.
Němec vylekaně ustoupil. "Jak říkáte, Herr McKoy."

Američan mu zabodl tlustý ukazovák do vyzáblého hrudníku. "Ne. Jak říkáte vy\" a otočil se k televiznímu štábu, kde zatím vzplály halogenové reflektory, roztočily se dvě kamery a technik přistrčil mikrofon na dlouhé tyči. "Jdu dovnitř. Filmujte to z mého pohledu."
Muži přikývli a McKoy vstoupil do tmy.
Paul vešel jako poslední za dvěma dělníky, kteří do komory přitáhli dva stojany se světly. Temnotu prošlehly dva modrobílé proudy.
"Ta jeskyně je přírodní." Grumerův hlas zněl v rozlehlém prostoru dutou ozvěnou.
Paul zaklonil hlavu. Skalní stěny se obloukovitě zvedaly dobrých dvacet metrů vysoko a tvořily špičatou klenbu, která připomínala gotickou katedrálu - až na to, že ze stropu a zdí trčely krápníky a špičaté kamenné hroty, lesknoucí se v zářivém svitu. Na podlaze ležel stejně jako v přístupové štole naplavený písek. Opatrně nasál vzduch, ale slabě zatuchlý pach nijak nebránil dýchání. Reflektory ted mířily na vzdálenější stěnu, v níž se rýsoval další vchod, přesněji řečeno jeho pozůstatky. Byl mnohem rozměrnější než chodba, kterou přišli, a snadno umožňoval průjezd nákladním automobilům. Klenutý profil zcela vyplňovala suť a balvany.
"Tak tohle je ten váš druhý východ?" vyštěkl McKoy.
"Ano," hlesl Grumer. "Ale je to dost divné. Smyslem ukrytí pokladů přece odjakživa bylo, aby se k nim člověk mohl zase dostat. Nechápu, proč tu jeskyni tak důkladně znepřístupnili."
Paul přesunul pozornost ke třem naklaďákům. Stály neuspořádaně, všech osmnáct pneumatik prázdných, ráfky zohýbané

tíhou nákladu. Černé plachty zakrývající dlouhé ložné plochy se ještě nerozpadly, ale vlhkost a plíseň je již notně narušily. Ocelové rámy kabin rozežrala rez.
McKoy s kameramanem v patách postoupil hlouběji do jeskyně. "O audio se nestarejte. Komentář namluvíme později, ted jsou důležité obrázky."
Ráchel pomalu obcházela dutinu a Paul se k ní připojil. "Divné, že? Jako kdyby se člověk procházel v hrobě." Přikývla. "Taky mě to napadlo."
"Posviťte sem," požádal McKoy.
Reflektory se stočily na dvě těla, která ležela na písku obklopena úlomky kamenů. Zůstaly jen kostry, ztrouchnivělé šaty a poměrně zachovalé kožené boty.
"Zdá se, že mají v lebkách průstřely."
Jeden z dělníků přisunul světlo blíž.
"Ničeho se nedotýkejte, dokud nepořídíme kompletní fotodokumentaci," upozornil Grumer důrazně. "Ministerstvo to vyžaduje."
"Tady jsou další dvě mrtvoly," upozornil druhý dělník.
McKoy a kameraman se vydali za hlasem. Grumer a ostatní včetně Ráchel je následovali, jen Paul se zdržel a sklonil se k tělům. Šatstvo se rozpadlo, ale i v těch skrovných zbytcích poznal uniformy. Kosti zešedly nebo zčernaly, měkké tkáně se dávno rozpadly v prach. V obou lebkách zel kulatý otvor malého průměru. Mrtvoly ležely na zádech, žebra úhledně srovnaná na páteři. Na plesnivém prošívaném opasku jedné z nich zůstal viset bajonet, kožené pouzdro na pistoli však bylo prázdné.
Paulovy oči sklouzly stranou.
Ve stínu si všiml jakéhosi hranatého černého předmětu, zpola zahrabaného v písku. Bez ohledu na Grumerovo varování natáhl ruku.
Náprsní taška.
Opatrně otevřel kožené desky. V největší přihrádce našel rozpadající se kousky papíru, nejspíš zbytky bankovek. Vsunul prst pod boční chlopeň. Prázdná. Z druhé strany vypadla identifikační karta. Křehká, okraje otřepané a ulámané a inkoust téměř vybled-

lý, ale část textu se zachovala a Paul napínal zrak, aby nápis rozluštil.
AUSGEGEBEN 15-3-51. VERFÄLLT 15-3-55. GUSTAV MÜLLER.
Z dalších slov zbyla jen roztroušená písmena, která nedávala smysl. Potěžkal tašku v dlani a vydal se za hlavní skupinou. Obešel zadní čelo nákladáku a náhle strnul, protože spatřil Grumera. Už už mu chtěl říct o svém nálezu, když si všiml, že se Němec sklání nad další kostrou. Ráchel, McKoy a ostatní se shromáždili asi deset metrů daleko a stáli k nim zády. Kamery neustále vrčely a vedoucí expedice mluvil do objektivu. Dělníci vztyčili teleskopický stojan s halogenovým reflektorem, v jehož záři mohl Paul pozorovat, jak Grumer přehrabuje písek vedle mrtvoly.
Stáhl se do úkrytu za automobil, ale nespouštěl z Němce oči. Grumer vytáhl malou baterku a přejel kuželem světla po žebrech zabořených do písku. Paul uvažoval, proč ti muži museli zemřít. Grumer dokončil prohlídku na konci natažené paže a upíral zrak do země. Paul mhouřil oči, aby lépe viděl. V písku se rýsovala písmena. Některá podlehla zubu času, ale tři zbyla, oddělena nestejnými mezerami.
O I C.
Grumer vytáhl z kapsy miniaturní fotoaparát s bleskem a pořídil tři snímky.
A potom všechna tři písmena smazal podrážkou boty.
McKoy oplýval nadšením. Unikátní záběry tří rezavých německých nákladáku z druhé světové války, objevených v zachovalém stavu v hlubinách opuštěného stříbrného dolu, a pěti mrtvol s prostřelenými hlavami jistě přilákají k obrazovkám miliony diváků a vynesou mu tučný podíl na zisku.
"Máte už dost exteriérových obrázků?" zeptal se kameramana.

"Bohatě."
"Tak se mrkneme, co je uvnitř." Rozsvítil baterku a zamířil k nejbližšímu autu. "Grumere! Kde sakra trčíte!"
Oslovený se vynořil ze stínu.
"Připraven?"

Grumer přikývl.
McKoy očekával, že uvidí nepořádně naskládané a ve spěchu nacpané dřevěné bedny plné uměleckých pokladů zabalených do vzácných, několik století starých tapiserií, kostýmů a koberců. Slyšel řadu příběhů o tom, jak kurátoři Ermitáže trhali na kusy královská roucha Mikuláše II. a carevny Alexandry a v největším chvatu do nich balili jeden obraz za druhým, než je odeslali na východ, aby je evakuovali před rychle postupujícími německými jednotkami. Oděvy nevyčíslitelné historické ceny nastrkané halabala jako vycpávky laciných dřevěných beden. Kurátoři použili, co jim padlo pod ruku, jen aby zachránili vzácná plátna a křehkou keramiku. Doufal, že se Němci chovali stejně lehkomyslně. Jestli je tohle opravdu ta pravá jeskyně, místo úkrytu inventáře berlínského muzea, pak může čekat ty nejvzácnější poklady. Vermeerova Ulice v Delfách, da Vinciho Hlava Ježíše Krista, Monetův Park. Jediný z těch tří obrazů by na volném trhu vynesl miliony. A i kdyby německá vláda trvala na tom, že objevené předměty jsou jejím vlastnictvím - což se dalo předpokládat -, nálezné by se vyšplhalo k desítkám milionů dolarů.
Opatrně nadzvedl plesnivou plachtu a posvítil dovnitř.
Ložná plocha byla prázdná. Nic než rez a písek.
Vrhl se k druhému autu.
Prázdné.
Třetí rovněž.
"Do prdele práce!" zařval, až se jeskyně otřásla. "Vypněte ty zasrané kamery!"
Grumer si pro jistotu rovněž posvítil pod plachty. "Toho jsem se obával."
Tak na tohle McKoy opravdu neměl náladu.
"Všechny známky nasvědčovaly tomu, že toto není ta pravá komora," pokračoval německý historik umění, jako kdyby mu neúspěch působil skrytou radost.
"Tak proč jste mi to, vy debile, neřekl už v lednu?" zaječel na něj McKoy.
"Tehdy jsem to ještě nevěděl. Ultrazvuk ukázal, že se uvnitř nacházejí velké kovové předměty. Teprve v posledních dnech, jak

jsme se blížili, se mě zmocnilo podezření, že narazíme na vyschlou studnu."
"V čem je problém?" zeptal se Paul, který se teprve ted připojil k oběma mužům.
"Problém je v tom, pane právníku, že ty zasrané nákladáky jsou prázdné. Není v nich ani hovno. Právě jsem vyhodil milion dolarů, abych našel tři zkurvený rezavý vraky. A ted mi kurva poradte, jak to vysvětlím lidem, co sem zítra přiletí v očekávám, kolik jim jejich investice vynese." McKoy bezmocně mávl rukou.
"Snad věděli, do jak riskantního podniku investují, ne?" snažil se ho uklidnit Paul.
"Jo. Jenže ani jeden z těch parchantů to nepřizná."
"A vylíčil jste jim poctivě, do jakého rizika jdou?" zajímala se Ráchel.
"Asi tak upřímně jako každý, kdo žebrá o prachy." Znechuceně potřásl hlavou. "Je to průser jak vrata."

37
Stod 12:45
K
noll hodil cestovní tašku na postel a rozhlédl se po stísněném, ale útulném pokoji. Interiér hotelu Christinen-hof, historicky cenné čtyřpodlažní hrázděné budovy, dýchal pohostinností. Záměrně si vybral pokoj v druhém patře s okny do ulice a odmítl luxusnější a dražší výhled do udržované zahrady. Nezajímalo ho okolí, pouze umístění, protože Chris-tinenhof ležel přímo naproti hotelu Garni, jehož celé třetí patro zabral Wayland McKoy se svými lidmi.
Informace o McKoyových vykopávkách získal od ochotného a dychtivého zaměstnance městského turistického centra, od kterého se rovněž dozvěděl, že se zítra očekává příjezd skupiny investorů. Hotel Garni byl obsazen do posledního lůžka a vypomáhat musely další dva podniky. "Místní občané z toho budou mít velký prospěch," uzavřel mladík spokojeně. A já také, dodal Knoll v duchu. Nikde se člověk lépe neztratí než v davu.
Otevřel koženou tašku a vytáhl elektrický holicí strojek.
Včerejšek byl velmi náročný. Zuzana Danzerová dosáhla jednoznačného vítězství a v této chvíli se nejspíš chvástá před Ernstem Loringem, jak ho vlákala do zaminované štoly. Ale proč ho chtěla zabít? Ještě nikdy v minulosti nezašlo jejich soupeření tak daleko. Která okolnost zvedla sázky? Co je tak důležité, že kvůli tomu měli zemřít Danilo Capajev, Ráchel Cutlerová a on sám? Jantarová komnata? Možná. Odpověd si vyžádá další podrobné pátrání, do kterého se pustí, jen co vyřídí tuhle vedlejší záležitost.
Při přesunu z Fússenu na sever do Stodu nijak nespěchal. Neměl k tomu důvod. Mnichovské noviny referovaly o včerejším výbuchu v opuštěné štole a psaly o Ráchel Cutlerové a o tom, že neštěstí přežila. O něm přímo ani zmínka, pouze zpráva, že záchranáři stále pátrají po neznámém muži, ale moc naděje do vý-

sledku nevkládají. Ráchel o něm bezpochyby informovala úřady a policie určitě zjistila, že odvezl ze Zlaté koruny svoje i její věci. Ale o tom se v novinách také nepsalo. Zajímavé. Policejní lest? Pravděpodobně. Ale bylo mu to jedno. Nespáchal žádný zločin. Policie nemá důvod ho stíhat. Byl vyděšený a snažil se co nejrychleji vypadnout z města. O

vlásek unikl smrti a to by přece rozrušilo každého. Ráchel Cutlerová žije a teď už jistě sedí v letadle do Ameriky, její německé dobrodružství není nic než temná vzpomínka. Zpátky do života soudkyně ve velkém městě. Zájem jejího otce o Jantarovou komnatu zemřel spolu s ním.

Ráno se osprchoval, ale neoholil; krk a brada škrábaly jako smirkový papír a svědily ho. Ještě se chvíli zdržel a vylovil z tašky pistoli. Jemně promasíroval hladký antireflexní polymer, pak sevřel zbraň v dlani a položil ukazovák na spoušť. Dar Ernsta Loringa, nejnovější pistole z jeho továrny s typovým označením CZ-75B, vážil necelých tisíc gramů.

"Nechal jsem zvětšit zásobník na patnáct nábojů," řekl mu Lo-ring, když mu zbraň předával. "Ten starý desetiranný byl dobrý tak pro byrokraty. Je tedy stejná jako náš původní model. Vzpomínám, že se ti následná výrobní modifikace na deset nábojů nezamlouvala. Nechal jsem také namontovat nový bezpečnostní rám a seřídit pojistku tak, aby se pistole dala nosit zajištěná s nábojem v komoře, jak jsi požadoval. Tuto úpravu nyní používáme u všech modelů."

Loringovy České strojírny se díky své legendární tradici řemeslné dovednosti staly největším výrobcem krátkých palných zbraní ve východní Evropě. V posledních letech se jejím výrobkům plně otevřely západní trhy, protože vysoké celní tarify a exportní omezení padly spolu s železnou oponou. Jeho zaměstnavatel mu naštěstí dovolil si dar od konkurenta ponechat a on si jeho gesta velmi vážil.

"Kromě toho jsem nechal na konec hlavně vyřezat závit pro upevnění tlumiče," pokračoval tehdy Loring v přednášce. "Zuzana má identickou zbraň. Myslím, že se vy dva dokážete této ironii zasmát. Podmínky jsou vyrovnané, jak se říká."

Našrouboval na krátkou hlaveň tlumič a vsunul do pažby plný zásobník.

Ano, ironie vskutku k popukání, pomyslel si.

Položil pistoli na postel a vzal holicí strojek. Cestou do koupelny se krátce zastavil u jediného okna v pokoji. Naproti přes ulici lemovaly vysoké kamenné pilastry těžké mosazné dveře hlavního vchodu do hotelu Garni, výstavné šestipatrové budovy. Věděl, že Garni je nejdražší ubytovací zařízení ve městě. Wayland McKoy si očividně potrpí na nejlepší služby. Zjistil si také, že hotel disponuje velkou restaurací a přednáškovým sálem, tedy vybavením, které americká expedice podle všeho nutně vyžadovala. Personál Christinenhofu byl zřejmě rád, že nemusí pečovat o různorodé potřeby tak početné skupiny hostů. Usmál se. Jak se kapitalismus liší od evropského socialismu! V Americe by se hotely o takovou příležitost přetahovaly.

Hleděl tepanou mříží, která chránila okno. Odpolední obloha se zatáhla a zešedla, od severu se valily temné mraky. Podle toho, co zjistil, se členové výpravy vracívali kolem šesté. V té chvíli zahájí průzkum terénu. Povečeří v Garni a z útržků hovorů se možná dozví něco užitečného.

Sjel pohledem na ulici a podíval se na jednu stranu, pak na druhou. Náhle mu do oka padla ženská postava, která proplouvala zástupem chodců. Blond vlasy. Hezký obličej. Neformální oblečení. Přes pravé rameno přehozená kožená taška.

Zuzana Danzerová.

Úžasné.

Odhodil holicí strojek na postel, zastrčil zbraň pod podpažního pouzdra a zamířil ke dveřím.

Náhlý nepříjemný pocit přiměl Zuzanu Danzerovou, aby se zastavila a ohlédla. Přeplněnou pěší zónou se tlačily zástupy lidí spěchajících na oběd. Padesátitisícový Stod je rušné město. Ulice starého města se táhly od hotelu na všechny strany, lemovány vícepodlažními hrázděnými domy z cihel a kamene. Jen některé však byly původní, většinou šlo o novou výstavbu z padesátých a šedesátých let, která nahradila trosky po spojeneckém bombardování koncem války. Architekti odvedli dobrou práci - na základě fotografické dokumentace věrně napodobili historické budovy s ozdobnými římsami, basreliéfy a sochami v životní velikosti.

Vysoko nad městem dominovalo nebi opatství Svaté panny sedmibolestné, monumentální stavba z patnáctého století vybudovaná na počest Panny Marie za její pomoc při jedné z mnoha místních bitev. Barokní klenot se tyčil na skalnatém útesu, odkud ovládal město a údolí kalné řeky Eder jako ztělesnění středověkého vzdoru a panské moci. Zaklonila hlavu a dívala se.

Dvojité žluté věže majestátního opatského chrámu spojené ochozem jako by natahovaly prsty k nebi. V duchu si představila mnichy a preláty, kteří shora pyšně obhlíželi své panství. Středověký kronikář prohlásil stodský klášter za "Boží pevnost". Střídavě jantarově a bíle zbarvené obvodové kamenné zdi korunovaly šedé břidlicové střechy. Jak případné. Jantar. Že by znamení osudu? Kdyby věřila někomu a něčemu jinému než sama sobě, možná by tomu přikládala nějaký význam. V dané chvíli se však nezajímala o nic jiného než o tušení, že ji někdo sleduje.

Wayland McKoy svými vykopávkami pochopitelně vyvolal značný zájem. Odsud možná ten nepříjemný pocit pramení. Lovci pokladů přitahují nejen pozornost, ale i různé nekalé živly. Jistě se tu pohybuje řada osob, které čmuchají, hledají, sledují. Ale kde? Do úzké ulice se dívají stovky oken naskládaných na sobě. Po kamenné dlažbě kráčejí zástupy tváří, které nemá šanci rozpoznat. A co když si dotyčný nasadil masku? Nebo ji někdo pozoruje dalekohledem ze vzdáleného ochozu opatství? Na pozadí podmra-čené oblohy rozeznávala jen siluety postav, nejspíš turisté, kteří se kochají nádherným výhledem.

Nevadí.

Otočila se a vešla do hotelu Garni.

Přistoupila k pultu a německy oslovila recepčního: "Potřebovala bych nechat vzkaz pro Alfreda Grumera."

"Zajisté." Podal jí blok a tužku.

Budu v deset večer v kostele svatého Gerharda. Přijdte tam. Margaret. Dopsala a složila lístek.

"Postarám se, aby to pan doktor dostal," slíbil recepční.

Usmála se na něj a vsunula mu do dlaně pětieurovou bankovku.

Knoll stál v hale hotelu Christinenhof a opatrně rozhrnul závěsy, aby vyhlédl na ulici. Díval se, jak se sotva třicet metrů od něj Zuzana Danzerová zastavuje a rozhlíží.
Vycítila ho?
Je dobrá, má úžasně vyvinuté instinkty. Knoll uznával Jungo-vo srovnání s tím, jak lidé ve starověku nahlíželi na ženy jako na Evu, Helenu, Sofii a Marii, což odpovídalo impulzivnímu, emocionálnímu, intelektuálnímu a morálnímu založení. Danzerovou mohl zařadit do prvních tří skupin, avšak o morálce u ní nemohla být řeč. Zato byla nebezpečná. Nyní ovšem povolila v ostražitosti, přesvědčena, že její největší nepřítel zůstal pohřben pod hromadou kamení v opuštěné šachtě čtyřicet kilometrů odsud. Doufal, že Franz Fellner informoval Loringa v tom smyslu, že jeho pravá ruka Knoll je nezvěstný. Tato lež mu pomůže získat čas, který potřebuje, aby zjistil, co se tady děje. Ještě důležitější ovšem bude čas k rozhodnutí, jak srovnat účet s atraktivní soupeřkou.
Co tu vlastně dělá? Zcela otevřeně a bez převleku se pohybuje ulicemi a míří do hotelu Garni. Jistě to není náhoda, když právě tento podnik si zvolil za svůj hlavní stan Wayland McKoy, šéf průzkumné expedice. Že by měla Zuzana mezi jeho lidmi svůj zdroj? Nebylo by to nic divného. On sám si pěstoval vlastní agenty při jiných výpravách, aby se Franz Fellner dostal jako první k případným nálezům. Dobrodruzi typu hledačů pokladů vždy rádi prodají přinejmenším část své kořisti na černém trhu a vůbec je netíží výčitky svědomí, protože tyto poklady byly vesměs pokládány za navždy ztracené. Navíc se tak vyhnou zbytečnému obtěžování ze strany úřadů a zejména krajně neoblíbeným konfiskacím. A německá vláda proslula svou neústupností, s níž se zmocňovala těch nejlepších kousků, které země vydala. Trvala na přísném dodržování ohlašovací povinnosti a provinilce tvrdě trestala vysokými pokutami i odnětím svobody.
Nakonec však vždy převládne lidská chamtivost - Knoll získal pro Fellnerovu soukromou sbírku řadu skvělých přírůstků právě od bezohledných lovců pokladů.
Venku se lehce rozpršelo a v ulicích vyrostl les deštníků. V dálce burácel hrom. Zuzana Danzerová vyšla z hotelu a Knoll ustou-

pil od okna. Doufal, že nepřejde ulici do Christinenhofu. Ve stísněné hale by se neměl kam skrýt.
Ulevilo se mu, když si zvedla límec a zamířila dolů ulicí. Přemístil se ke vchodu a nenápadně vyhlédl. Danzerová právě vcházela do sousedního hotelu, který se podle vývěsního štítu jmenoval Gebler. Trámová kostra jeho fasády se prohýbala pod tíhou věků, jak si Knoll všiml, když ho cestou do Christinenhofu míjel. Logická volba ubytování - stranou, ale nablízku. Ustoupil a vyhlížel oknem, snaže se nevzbudit podezření hrstky hostů v hale. Uplynulo patnáct minut a stále se neobjevila.
Usmál se.
Potvrzeno.
Zuzana Danzerová bydlí v Gebleru.

38
13:15
P
aul si prohlížel Alfreda Grumera okem právníka - zkoumal každý rys tváře, odhadoval reakce, propočítával pravděpodobné alternativy dalšího postupu. Stál spolu s Ráchel, McKoyem a Grumerem v boudě před ústím štoly. Do plechové střechy bubnoval déšť. Od okamžiku nálezu uplynuly tři hodiny a McKoyova nálada se stejně jako počasí zhoršila.
"Co to má kurva znamenat, Grumere?" vyjel na svého poradce.
Němec se na židli neklidně ošil. "Existují dvě možná vysvětlení. První - nákladáky vjely do jeskyně prázdné. Druhé - někdo nás předešel."
"Jak nás mohl někdo předejít? Trvalo čtyři dny, než jsme se do té komory prokopali, a druhý vchod byl zavalen hromadou suti."
"K narušení mohlo dojít už před lety."
McKoy se zhluboka nadechl. "Pane Grumere, zítra mi sem přiletí osmadvacet lidí, kteří do téhle prdelní díry investovali hromady peněz. Co jim mám podle vás říct? Že nás někdo předešel?"
"Fakta jsou fakta."
McKoy vztekle vyskočil ze židle a jeho oči metaly blesky. Chystal se spustit další salvu běsnění, ale Ráchel ho uťala.
"Co vám teď pomůžou nadávky?"
"Člověk se cítí o moc lip."
"Posadte se," poručila mu.
Paul poznal její soudcovský hlas. Tvrdý, pevný tón, který nepřipouštěl odmluvu. Často ho používala i doma.
Urostlý chlap okamžitě poslechl. "Kristepane, taková hromada sraček," ulevil si. "Zdá se, že budu potřebovat právníka. Tady soudkyně je na mě moc tvrdá. Co vy, Cutlere? Jste volný?"

Zavrtěl hlavou. "Zaměřuju se na pozůstalostní řízení. Ale moje firma disponuje řadou zkušených poradců a specialistů na smluvní právo."
"Jenže ti jsou za velkou louží a vás mám před nosem. Můžete hádat, na koho padne volba."
"Předpokládám, že všichni vaši investoři podepsali dokument o zřeknutí se nároku na povinný zisk a prohlášení, že

jsou si vědomi možných rizik," ozvala se Ráchel.
"To mi houby pomůže. Ti lidi mají spoustu prachů a vlastní právníky. Nejpozději příští týden budu trčet po krk v hromadě obvinění. Nikoho nepřesvědčím, že jsem nevěděl, že je ta díra prázdná."
"V tom s vámi nesouhlasím," namítla Ráchel. "Proč by si měl někdo myslet, že jste vědomě kopal v místě, kde jste nemohl nic najít? To by přece byla finanční sebevražda."
"Třeba kvůli těm směšným sto tisícům honoráře, který mám zajištěný, ať už se něco najde nebo ne."
Ráchel se otočila k Paulovi. "Asi bys měl zavolat do firmy. Ten člověk opravdu potřebuje právníka."
"Hele, něco vám povím," ozval se McKoy. "Mám doma svůj podnik. Tyhle vykopávky mě neživí, naopak mě stojí spoustu prachů. Při poslední expedici jsem si účtoval stejný plat a ještě jsem získal slušný podíl na zisku. A investorům se vložené prostředky bohatě vrátily. Nikdo si nestěžoval."
"No, tentokrát to bude jiné," poznamenal Paul. "Ledaže by se vám podařilo zázračně zpeněžit ty nákladáky, o čemž silně pochy-buju. A to byste je napřed musel z té díry vytáhnout."
"A to je vyloučeno," vmísil se Grumer. "Druhý východ je zavalený a jeho zprůchodnění by si vyžádalo miliony."
"Vy držte hubu, Grumere!"
Paul hleděl na svého krajana. Výraz jeho obličeje, kombinaci starostí a rezignace, dobře znal. Často jej vídal u klientů v různých fázích dědického řízení. A ke svému nemalému údivu si náhle uvědomil, že chce zůstat. V duchu před sebou viděl Grumera, jak v jeskyni maže písmena vyrytá do písku. "Dobře, pane McKoyi. Jestli chcete, abych vás zastupoval, udělám, co bude v mých silách."

Ráchel po něm střelila zvědavým pohledem. Vida! Ještě včera trval na návratu domů a chtěl tu záležitost přenechat úřadům. A ted se nabízí McKoyovi jako právní zástupce. Řídí oblohou svůj vlastní sluneční vůz, který je hnán silami, jimž nerozumí a rozhodně je nemůže ovládnout.
"Fajn," souhlasil McKoy. "Každá pomoc se hodí. A vy, Gru-mere, udělejte pro změnu něco užitečného a sežeňte těm lidičkám pokoje v Garni. Připište je na můj účet."
Němce očividně netěšilo, že ho tak komanduje, ale neprotestoval a zamířil k telefonu.
"Co je Garni?" zeptal se Paul.
"Hotel ve městě, kde bydlíme."
Paul ukázal na Grumera. "On taky?"
"Kde jinde?"
Stod na Paula hluboce zapůsobil. Pozoruhodné město protkané sítí středověkých ulic. Řady černobílých hrázděných domů lemovaly kamennou dlažbu, natlačené k sobě jako knihy na poličce. A nad tím vším stálo na temeni strmého útesu porostlého svěžími modříny a buky majestátní opatství.
S Ráchel odjeli spolu s McKoyem a Grumerem do centra starého města a nechali se vysadit před hotelem Garni. Malé parkoviště vyhrazené pro hosty leželo o kus dál u řeky na konci pěší zóny.
V hotelu zjistili, že McKoyova výprava zabrala celé čtvrté patro a třetí bylo rezervováno pro zítřejší příjezd investorů. Po chvilce dohadování a předání menšího počtu bankovek jim recepční uvolnil místo v druhém patře. Když se McKoy ptal, zdali chtějí jeden pokoj, nebo dva, Ráchel automaticky odpověděla, že stačí jeden.
Vyšli nahoru a sotva odložili zavazadla, Ráchel vypálila otázku: "Tak o co ti jde, Paule Cutlere?"
"A o co jde iobP. Jeden pokoj! Jsme rozvedení, jak mi neustále s oblibou připomínáš."
"Poslyš, Paule, já vím, že máš něco za lubem, a nespustím tě z očí. Včera ses mě do roztrhání těla snažil přesvědčit, abych se s tebou vrátila domů, a dnes se tomu chlapíkovi nabídneš jako právní zástupce. Co když je to obyčejný podvodník?"
"Další důvod, proč potřebuje právníka."

"Paule..."
Ukázal na dvojitou postel. "Ve dne i v noci?"
"Cože?"
"Chceš mě mít pod dohledem ve dne i v noci?"
"Hele, žádný z nás neuvidí nic, co by už předtím neviděl. Byli jsme sedm let manželé."
Usmál se. "Mně se ta zápletka nakonec začne líbit."
"Tak řekneš mi to konečně?"
Posadil se na okraj lůžka a popsal jí, co se stalo v podzemní komoře. Pak jí ukázal náprsní tašku, kterou celé odpoledne nosil v zadní kapse kalhot. "Grumer ta písmena smazal zcela záměrně. Ten chlap sleduje nějaký tajný záměr."
"Proč jsi to neřekl McKoyovi?"
Pokrčil rameny. "Ani nevím. Chtěl jsem, ale jak říkáš, třeba je podvodník."
"Jsi si jistý, že ta písmena byla O-I-C?'"
"Neviděl jsem je sice zcela zřetelně, ale řekl bych, že se nemýlím."
"Myslíš, že to má něco společného s tátou a Jantarovou komnatou?"
"Zatím žádnou spojitost nevidím, snad kromě toho, že se tvůj otec o McKoyovu expedici vážně zajímal. To ovšem nemusí nic znamenat."
Ráchel si sedla vedle něho. Zblízka vypadaly strupy v obličeji a na rukou hrozivěji. "Ten McKoy nás přijal až podezřele ochotně, nezdá se ti?"
"Možná jsme jediní spojenci, které momentálně má. Grumera podle mě nesnáší. My jsme dva cizí lidé, kteří se vynořili odkudsi z lesa a vypadají celkem neškodně. Navíc po něm dohromady nic nechceme a nemůžeme mu nijak uškodit."

Ráchel otevřela náprsní tašku a prohlédla si polorozpadlý zbytek osobního dokladu. "Ausgegeben 15-3-51. Verfallt 15-3-55. Gustav Mtiller," přečetla nahlas. "Požádáme někoho, aby nám to přeložil."
"To není dobrý nápad. V dané chvíli tady nikomu nevěřím - samozřejmě s výjimkou své současné společnice. Navrhuju, aby-

chom si někde sehnali německo-anglický slovník a přeložili si to sami."
O dvě ulice dál narazili v obchůdku se suvenýry na kapesní slovník určený pro turisty, který obsahoval základní slovní a fra-zeologickou zásobu.
"Ausgegeben znamená kromě jiného vydat, vydávat," oznámil a nalistoval konec abecedy. "Verfallt zde nevidím, ale je tady ver-fallen. Chátrat, pustnout... Aha. Přestat platit, pozbýt platnost." Podíval se na Ráchel. "Takže je to jasné. Ta čísla jsou data v evropském zápisu, čili s prohozeným dnem a měsícem. Osobní průkaz na jméno Gustav Můller vydaný 15. března 1951, jehož platnost skončí 15. března 1955."
"Tedy po válce. Grumer měl pravdu. Někdo McKoye předešel a někdy po patnáctém březnu padesát jedna v té jeskyni něco našel."
"Ale co?"
"Dobrá otázka."
"Muselo jít o něco dost závažného. Pět mrtvol s dírami po kulkách v hlavě."
"A důležitého. Všechny tři nákladáky byly jako vymetené. Nenašli jsme v nich vůbec nic."
Vrátil slovník na pult. "Grumer něco ví. Proč by jinak ta písmena vyfotil a potom je smazal? Co se snažil zdokumentovat a následně zahladit? A pro koho?"
"Asi bychom to měli McKoyovi říct."
Paul se nad tím návrhem zamyslel. "Raději ne. Aspoň prozatím."

39
22:00
Z
uzana Danzerová se protáhla mezerou v těžkém sametovém závěsu, který odděloval vstupní síň od chrámové lodi. Kostel svatého Gerharda zel prázdnotou. Na nástěnce před budovou stálo, že se svatostánek zavírá až v jedenáct, což byl hlavní důvod, proč si jej zvolila jako místo schůzky, lim vedlejším bylo umístění na okraji starého města poměrně daleko od hotelu a mimo nápor turistů.
Kamennou stavbu v románském slohu korunovaly dvě štíhlé věže nad strohým průčelím a charakterizovalo ji jednoduché prostorové uspořádání oživené malebně rozmístěnými slepými arkádami. Krásně nazdobené kněžiště na protější straně osvětlovalo několik svící před vysokým oltářem, za nímž vedly dveře do sakristie. Plamínky svíček rozehrávaly odlesky na pozlacených sochách, stěny pokrývaly starobylé fresky. Celek doplňovaly prázdné dřevěné lavice a stupínek pro pěvecký sbor.
Vydala se k oltáři a zastavila se pod pozlacenou kazatelnou mezi vyřezávanými sochami čtyř evangelistů. Očima sledovala schůdky lemované alegoriemi sedmi křesťanských ctností. Víra, naděje, dobročinnost, moudrost, statečnost, trpělivost a spravedlnost. Okamžitě poznala ruku mistra řezbáře. Reimenschneider, šestnácté století. Představila si v prázdné kazatelně biskupa, který mluví ke shromážděným věřícím, velebí moc Boha a vychvaluje sílu víry.
S očima na stopkách a nastraženýma ušima postoupila do čelní části chrámové lodi. Ticho ji znervózňovalo. Pravou ruku držela v kapse saka a v dlani svírala pažbu automatické pistole Sig--Sauer ráže osm milimetrů, kterou jí před třemi lety daroval její zaměstnavatel ze své soukromé sbírky. Uvažovala, že si vezme jiný Loringův dar, novou CZ-75B, ale pak si to rozmyslela. Právě na její návrh dostal identickou zbraň i Christian Knoll a Zuzana

se pousmála při myšlence, že její protivník ani neměl šanci si ji vyzkoušet.
Koutkem oka zachytila náhlý pohyb. S rukou na pistoli se otočila. Mezerou v závěsu prošel vysoký vyzáblý muž a zamířil k ní.
"Margaret?" zeptal se tiše.
"Herr Grumer?"
Muž přikývl a přiblížil se. Z jeho dechu vanulo pivo a klobás-ky. "Tohle je dost nebezpečné."
"O našem spojení nikdo nic neví, Herr Doktor. Prostě jste si zašel do kostela promluvit si se svým bohem."
"A tak to také musí zůstat."
Jeho paranoia ji neznepokojila. "Co jste zjistil?"
Grumer sáhl pod kabát a podal jí pět fotografií. Prohlédla si je v matném světle svíček. Tři nákladní automobily. Pět mrtvol. Písmena v písku.
"Ty nákladáky byly prázdné. Do jeskyně vede další vstup, ale je zavalený. Těla jednoznačně pocházejí z poválečné doby. Svědčí o tom oblečení a výstroj."
Mávla snímkem písmen vyrytých do písku. "Co jste s nimi udělal?"
"Shrábl jsem je nohou."
"Proč jste je vyfotil?"
"Abyste mi věřila."
"A abyste vyšrouboval cenu."
Usmál se a Zuzana Danzerová by ho do toho bledého obličeje zkřiveného chtivostí nejraději kopla.
"Ještě něco?"

"McKoye kontaktovali v jeskyni dva Američané."
Napjatě poslouchala, když jí Grumer popisoval Ráchel a Paula Cutlerovy.
"Ta žena o vlásek vyvázla při výbuchu štoly nedaleko Warth-bergu. Přivedli McKoye k úvahám o Jantarové komnatě."
Zajímavé. Takže Ráchel Cutlerová nakonec přežila. "Nezmínila se o tom muži, který s ní byl v podzemí v okamžiku exploze?"
"Nějaký Christian Knoll. Po výbuchu odjel z Warthbergu a odvezl z hotelu její věci."

Dřívější klid zmizel, vystřídán dravci ostražitostí. Knoll žije. Ještě před chvílí se domnívala, že má situaci plně pod kontrolou, nyní se ocitla v přímém ohrožení života. Přesto své poslání dokončí. "McKoy vám pořád důvěřuje?"
"Těžko říct. Ty prázdné nákladáky ho dost vytočily. Bojí se žalob ze strany investorů. Požádal Cutlera, aby ho jako právník zastupoval."
"Vždyť jsou to pro něj úplně cizí lidé."
"Přesto se zdá, že jim věří víc než mně. Mají dopisy, který si otec paní Cutlerové vyměnil s nějakým Danilem Capajevem. Píše se v nich o Jantarové komnatě."
Nic nového. Sama je četla v kanceláři Paula Cutlera. Musí však předstírat zájem. "Viděl jste ty dopisy?"
"Viděl."
"Kdo je má ted?"
"Pan a paní Cutlerovi."
Tenhle otevřený konec je třeba ošetřit. "Získání těch dopisů by podstatně zvýšilo vaši odměnu, Herr Doktor."
"S tím jsem počítal."
"A jaká je vaše cena?"
"Pět milionů eur."
"Jak jste k tak vysoké sumě přišel?"
Grumer ukázal na fotografie. "Věřím, že ty snímky jsou dostatečnou ukázkou mé dobré vůle. Jednoznačně dokazují poválečnou loupež. Copak vašemu zaměstnavateli nejde právě o to?"
Na tu otázku nehodlala odpovídat. "Předám váš cenový požadavek."
"Ernstu Loringovi?"
"Neřekla jsem, pro koho pracuju. Ne že by na tom záleželo. Ale jestli tomu dobře rozumím, nikdo ten nález nespojil s mým dobrodincem."
"To je sice pravda, ale oba Cutlerovi se o panu Loringovi zmínili. Věděli o něm od jejího otce."
Z toho chlapa se rychle stávala další neuzavřená záležitost, o kterou bude třeba se postarat. A z obou Cutlerových také. Kolik jich ještě bude? "Nemusím snad zdůrazňovat, jak jsou ty dopisy

důležité, a totéž platí pro aktivity pana McKoye. Potřebuju ten problém vyřešit a jsem ochotna zaplatit za rychlost."
Grumer dychtivě naklonil hlavu. "Pokládala byste zítřek pro ty dopisy za dostatečnou rychlost? Cutlerovi se ubytovali v hotelu Garni."
"Chtěla bych být u toho."
"Řekněte mi, kde bydlíte, a já vám zavolám, až bude vzduch čistý."
"V Gebleru."
"Výborně. Vím, kde to je. Zavolám vám zítra ráno kolem osmé."
Závěs u vstupu se opět rozhrnul a do uličky mezi lavicemi tiše vešel mnich v sutaně. Podívala se na hodinky. Skoro jedenáct. "Půjdeme ven. Kostel se zavírá."
Knoll ustoupil do stínu. Tepanými bronzovými vraty vyšla z kostela Zuzana Danzerová v doprovodu neznámého muže a oba se zastavili před portálem sotva dvacet metrů daleko. Dlážděná ulička se nořila do tmy a takhle pozdě tudy nikdo nechodil.
"Zítra pro vás budu mít odpověď," řekla Danzerová. "Sejdeme se zase tady."
"Obávám se, že to nebude možné." Hubený muž ukázal na oznámení, které viselo na kamenné zdi vedle vrat. "Každé úterý se zde v devět večer slouží mše."
Otočila se k tabulce. "Máte pravdu, Herr Grumer."
Muž máchl rukou k opatství, které zářilo vysoko na skále zalito svitem mohutných reflektorů. "Opatský kostel je otevřen až do půlnoci a večer už tam bývá jen málo turistů. V půl jedenácté?"
"Dobře."
"A ocenil bych zálohu jako projev dobré vůle vašeho dobrodince. Co byste řekla na milion eur?"
Knoll sice toho muže viděl poprvé v životě, ale okamžitě poznal, že je hlupák. Jenom blbec by se snažil Zuzanu Danzerovou takhle ždímat. Copak si neuvědomuje, s kým jedná? Usoudil, že to bude nějaký amatér, kterého protivník využívá jako špicla, aby se dozvěděl, co podniká Wayland McKoy.
Nebo je v tom něco víc?

Milion eur? A pouze jako záloha?
Muž jménem Grumer sestoupil po kamenných schodech na ulici a odbočil na východ. Zuzana Danzerová ho následovala, ale vydala se opačným směrem. Knoll věděl, kde se ubytovala. Počkal si na ni a sledoval ji od hotelu až sem. Její přítomnost situaci samozřejmě komplikovala, ale pro něj byl nyní důležitější Grumer.
Počkal, až zmizela za nejbližším rohem, a vyrazil za kořistí. Ani nemusel být moc opatrný; sledovat toho chlapíka do

hotelu Garni byla hračka.
Ted věděl, na čem je.
A věděl také, kde bude Zuzana Danzerová zítra v půl jedenácté v noci.
Ráchel zhasla v koupelně a zamířila k posteli. Paul ležel opřený o pelest a četl si International Herald Tribune. Noviny koupil ve stejném obchůdku se suvenýry, kde zdarma použili německo-an-glický slovník.
V posledních hodinách na svého bývalého manžela hodně myslela. Z praxe soudkyně znala stovky rozvodových řízení, kdy se oba partneři vyloženě vyžívali v ničení toho druhého. Dokázali využít každý drobný detail společného života, každou bezvýznamnou, bůhvíkolik let starou vzpomínku jako důkaz mentální krutosti, fyzického zneužívání či prostě totálního rozpadu manželství, jak vyžaduje zákon. Skutečně je to tak těšilo? Nedokázala si to představit. Oni dva se rozešli v klidu. Své rozpory vyřešili jednoho pošmourného čtvrtečního odpoledne u jídelního stolu. U stejného stolu, u kterého jí minulé úterý Paul řekl o jejím otci a o Jantarové komnatě. Zachovala se k němu tehdy hrubě. Proč ho nazvala politováníhodným ubožákem? Proč je taková? V soukromí se chovala úplně jinak než v soudní síni, kde vážila každé slovo, každé gesto.
"Pořád tě to bolí?" zeptal se Paul.
Posadila se na postel. Tvrdá matrace, měkká teplá prošívaná přikrývka. "Trochu."
Myslí jí znovu probleskl obraz lesklého ostří nože. Chtěl ji snad Knoll zabít? Neměla by o tom Paulovi říct? "Musíme zavolat Pan-

nikovi a informovat ho, kde jsme a co se děje. Určitě by ho to zajímalo."
Paul vzhlédl od novin. "Souhlasím. Uděláme to zítra, protože zatím v podstatě není co hlásit."
Vrátila se v myšlenkách ke Christianu Knollovi. Jeho sebejistota ji dráždila a probudila v ní dávno potlačené emoce. Bylo jí čtyřicet a dosud milovala jen svého otce, pak krátce spolužáka na vysoké, kterého považovala za toho pravého, a potom Paula. O svatební noci sice nebyla panna, ale zkušená žena rozhodně také ne. Paul se jako stydlivý a do sebe uzavřený muž spokojil i s málem. Co do fyzické přitažlivosti se pochopitelně nemohl srovnávat s Christianem Knollem, ale na druhou stranu byl loajální, věrný a upřímný. Jak je možné, že ji kdysi tyto jeho vlastnosti tak nudily? Že by projev její nedospělosti? Nejspíš ano. Maria a Brent otce zbožňovali a on by pro ně udělal všechno na světě. Těžko klást muži za vinu, že miluje své děti a je věrný manželce. Co se tedy vlastně stalo? Vzájemně se odcizili? Nejsnadnější vysvětlení. Ale je také pravdivé? Jistě, i stres si vybral svou daň. Oba žili pod značným tlakem svých profesí. Leč stále více v ní sílilo přesvědčení, že na vině je lenost. Nechuť pracovat sama na sobě, bojovat o správnou věc. Kdysi narazila na termín opovržení důvěrně známým, který podle jejího názoru velmi dobře popisoval smutné konce mnoha manželství. Vskutku přiléhavý postřeh.
"Paule, já si moc vážím toho, co děláš. Mnohem víc, než si umíš představit."
"Lhal bych, kdybych tvrdil, že mě tato záležitost svým způsobem nefascinuje. Kromě toho jsem možná získal nového klienta pro naši firmu. Jak už jsem řekl, zdá se, že Wayland McKoy bude potřebovat dobrého právníka."
"Mám takový pocit, že se tady zítra, až přijedou ti investoři, rozpoutá hotové peklo."
Paul odhodil noviny na koberec. "Myslím, že máš pravdu. Mohlo by to být zajímavé." Zhasl lampičku na nočním stolku. Vedle ní ležela náprsní taška z jeskyně a dopisy jejího otce.
I ona zhasla na své straně.
"Nevím, co si o tom mám myslet," ozval se Paul. "Spíme spolu poprvé po třech letech."

Schoulila se pod přikrývkou. Na sobě měla jeho plátěnou košili s dlouhým rukávem, jež vyzařovala příjemnou vůni, kterou znala z desetiletého manželství. Paul se otočil na bok zády k ní a přisunul se k okraji, aby měla dost místa. Rozhodla se, že udělá první krok, a přitiskla se k němu. "Víš, že jsi správný chlap, Paule Cutlere?"
Objala ho a cítila, jak mu tuhnou svaly. Nervozitou, nebo šokem?
"Ty taky nejsi špatná," opáčil.

40
Úterý 20. května, 9:10
P
aul kráčel za Ráchel vlhkou štolou k jeskyni se třemi prázdnými naklaďáky. V boudě se dozvěděli, že McKoy je v podzemí už od sedmi. Grumer se ještě nedostavil, což podle předáka nebylo nic divného, protože chodíval až mezi desátou a jedenáctou.
Vstoupili do jasně osvětlené komory.
Paul si pozorně prohlédl všechna tři vozidla; včera na to při všem tom vzrušení neměl čas. Ani jedno světlo, čelní sklo či zpětné zrcátko nebylo rozbité. Plachty kryjící ložný prostor rovněž relativně zachovalé. Až na vrstvu rzi, prázdné pneumatiky a všudypřítomnou plíseň vozidla vypadala, jako kdyby mohla z této podzemní garáže kdykoliv vyjet.
Paul nahlédl do jedné ze dvou otevřených kabin. Kožený potah sedaček stářím a vlhkem zkřehl a rozpadal se. Ciferníky přístrojů na palubní desce jako by spaly. Uvnitř neležel ani kousek papíru, nic, co by se mohlo označit za stopu. Uvažoval, odkud ta auta asi přijela. Sloužila kdysi k přepravě německých vojáků? Nebo vozila Židy do táborů smrti? Stala se svědkem závěrečného útoku Rudé armády na Berlín nebo horečného postupu Spojenců od západu? Pohled na opuštěné dopravní prostředky v nitru hory uprostřed Německa mu připadal jako surrealistický obraz.
Po skalní stěně se mihl stín - u nejvzdálenějšího auta na protější straně se něco pohybovalo.
"Pane McKoyi?" zavolal.
"Tady jsem."

Obešli s Ráchel nákladák a stanuli tváří v tvář mohutnému muži.
"Ty auťáky jsou bezpochyby Bussigy NAG. Pětitunky. Dieselový motor. Délka šest metrů, výška tři, šířka dva dvacet." McKoy přistoupil k postranici a praštil do ní pěstí. Do písku se snesly

vločky rzi, ale kov odolal. "Poctivá německá ocel. V případě nutnosti uvezly až sedm tun. Ale byly zatraceně pomalé. Pětatřicet, maximálně čtyřicet kilometrů v hodině."
"Dobře, ale nechápu, jaký má toto zjištění pro nás význam," namítla Ráchel.
"Ten význam, Vaše Ctihodnosti, spočívá v tom, že tyhle zatracené krámy nikdy nepřevážely žádné vázy ani obrazy. Na to by Němci tak vzácné těžkotonážní auťáky neobětovali. A rozhodně by je nenechali trčet v téhle díře jen tak pro srandu králíkům."
"To je sice pěkné, ale mně pořád není jasné, co z toho plyne."
"Mně celá tahle záležitost připadá zatraceně divná a podezřelá." McKoy vytáhl z kapsy složený list papíru a podal ho Paulovi. "Potřebuju, abyste se mi na to mrkl."
Paul rozložil dokument a postavil se pod nejbližší reflektor. Ráchel stála vedle něho a společně mlčky četli memorandum.
GERMAN EXCAVATION CORPORATION
6798 Moffat Boulevard Raleigh, Severní Karolína 27615
Určeno: Potenciálním partnerům
Odesílatel: Wayland McKoy
Věc: Staňte se majitelem kousku historie
a získejte zdarma prázdniny v Německu
Společnost German Excavation s potěšením oznamuje, že se vedle jiných přispěvatelů - jmenovitě jde o Chrysler Motors, Cole-man, Eveready, Hewlett-Packard, Saturn Marině, Boston Electric Tools a Olympus America - stala hlavním sponzorem dále popsaného projektu.
V posledních dnech druhé světové války vyjel z Berlína vlak naložený nejméně dvanácti stovkami exponátů - uměleckých pokladů obrovské ceny. Na předměstí Magdeburku byl odkloněn na jih do pohoří Harz - a pak už ho nikdo nikdy neviděl. My jsme nyní připravili expedici, jejímž cílem je vykopání tohoto vlaku.
Podle německých zákonů mají právoplatní majitelé uměleckých děl devadesátidenní lhůtu, aby se přihlásili o svůj majetek.

Zbývající předměty jsou prodány v aukci, přičemž výtěžek se dělí tak, že padesát procent připadne vládě Spolkové republiky a padesát procent organizátorům a sponzorům expedice. Na požádání můžeme předložit inventář pokladů, které vlak převážel. Minimální odhad jeho prodejní ceny začíná na částce 360 milionů amerických dolarů. Odečteme-li podíl vlády, pak si partneři rozdělí zbylých 180 milionů podle zakoupených investičních podílů, od nichž bude odečtena polovina ceny děl vyžádaných majiteli, dále aukční poplatky, daně a případné další srážky dle zákona.
Návratnost vložených investic je zajištěna předběžným prodejem mediálních práv. Všichni partneři a jejich manželé/manželky budou hosty organizátorů expedice v Německu. Rozhodující faktor je toto: Našli jsme správné místo. Máme potřebné kontakty. Máme smlouvu. Prodali jsme autorská práva médiím. Máme zkušenosti a zařízení potřebné k realizaci výkopových prací. German Excavation Corporation získala povolení k vykopávkám v délce 45 dní. Do této chvíle bylo prodáno 45 podílů po 25 000 dolarů pro finální etapu expedice (Fáze III). Zbývá 10 podílů za zvýhodněnou cenu 15 000 amerických dolarů. V případě zájmu o tuto vynikající investici kontaktujte prosím vedení společnosti.
S pozdravem
WAYLAND MCKOY
Prezident
German Excavation Corporation
"Tento dopis jsem poslal potenciálním investorům," řekl McKoy.
"Co myslíte tím příslibem, cituji, návratnost vložených investic je zajištěna předběžným prodejem mediálních práv?" zeptal se ho Paul.
"Přesně to, co jsem napsal. Rada mediálních společností koupila práva k vysílání reportáží a filmu o našich nálezech."
"Jenže to předpokládá, že něco opravdu najdete. Zaplatili vám dopředu?"
McKoy zavrtěl hlavou. "Do prdele, to ne."

"Problém je v tom," vysvětlila Ráchel, "že tato skutečnost není v dopise uvedena. Partneři se mohou právem domnívat, že ty peníze už máte."
Paul ukázal na druhý odstavec. "Tady píšete, že jste připravili expedici, jejímž cílem je vykopání tohoto vlaku. To zní, jako kdybyste ho opravdu našli."
"Domníval jsem se, že ho máme," povzdechl si McKoy. "Geofyzikální průzkum potvrdil, že zde leží něco velkého." Máchl rukou k nákladním autům. "A taky to tady sakra je."
"A to o těch pětačtyřiceti podílech po pětadvaceti tisících amerických dolarů je pravda?" pokračoval ve výslechu Paul. "To dělá jeden celý a ještě osminu milionu."
"Jo, tolik jsem vybral. Pak jsem prodal i těch zbylých deset podílů po patnácti, takže dalších sto padesát tisíc. Celkem šedesát investorů."
Paul zamával dopisem. "Partnerů, jak je nazýváte. Partner je něco jiného než investor."
McKoy se zazubil. "Zní to lip."

"Ty společnosti, které jste vyjmenoval v úvodu, jsou také investoři?"
"Poskytly nám vybavení, a to bud jako sponzorský dar, nebo za sníženou cenu. Svým způsobem tedy jsou. Ale žádný výnos neočekávají."
"Oháníte se tady třemi sty šedesáti miliony, z nichž polovina připadne partnerům. Podle mě to nemůže být pravda."
"To si sakra pište, že je! Na tuto minimální sumu odhadli vědci hodnotu sbírek berlínského muzea."
"Ovšem za předpokladu, že tu sbírku vůbec lze vypátrat," upřesnilaRáchel. "Váš problém, pane McKoyi, spočívá v tom, že jste svým dopisem uvedl případné zájemce v omyl. Dokonce si myslím, že byste mohl být obviněn z podvodu."
"Poslyšte, vážení, zdá se, že je nám souzeno spolupracovat, takže mi říkejte Waylande. A vám, paničko, chci říct, že jsem dělal to, co bylo nutné k získání peněz. Nikoho jsem neobelhal a rozhodně jsem ty lidi nechtěl podvést. Chtěl jsem kopat a to jsem také udělal. Nenechal jsem si ani cent - kromě předem přislíbeného honoráře."

Paul očekával reakci na oslovení "paničko", ale Ráchel klidně pokračovala: "V tom případě máte další problém. V dopise není ani slovo o nějakém honoráři. Kolik jste to říkal? Sto tisíc?"
"Dohodli jsme se ústně a všichni s tím byli srozuměni. A mimochodem, jste opravdový paprsek slunečního svitu v téhle bouři."
Ráchel neustoupila. "Potřebujete, aby vám někdo řekl pravdu."
"Hele, polovinu z těch sto tisíc dostal Grumer za svůj čas, znalosti a kontakty. Byl to on, kdo sehnal povolení. Bez něho bych nemohl kopat. Zbytek jsem si nechal na úhradu části svých osobních nákladů. Tahle sranda mě stojí hromadu prachů a svůj nárok jsem si vybral až nakonec. Ty poslední podíly zaplatily můj a Grumerův honorář a naše výdaje. Kdybych je neprodal, byl jsem připraven vzít si úvěr, protože jsem skálopevně věřil v úspěch tohoto podniku."
"Kdy se sem vaši partneři dostaví?" zajímal se Paul.
"Očekávám je někdy po obědě. Bude jich osmadvacet plus manželky. Víc jich nabídku výletu zdarma nepřijalo."
Paul okem právníka studoval dopis. Analyzoval každé slovo, syntaktický obrat, celkovou dikci. Jedná se o podvod? Možná. Je znění dvojznačné? Rozhodně. Měl by McKoyovi říct, co ví o Grumerovi, a ukázat mu náprsní tašku? Jeho krajan byl pro něj stále velkou neznámou, cizím člověkem. Ale to je přece většina klientů. Jednu chvíli naprostý cizinec, hned nato důvěrný přítel. Ale ne. Rozhodl se, že zatím bude mlčet, počká a uvidí.
Zuzana Danzerová vešla do hotelu Garni a vyběhla po mramorovém schodišti do druhého patra. Před deseti minutami volal Grumer a informoval ji, že McKoy a Cutlerovi odjeli na vykopáv-ky. Čekal na ni na konci chodby.
"Tady je to. Pokoj dvacet jedna."
Zastavila se u tmavých dubových dveří odřených spolu se zárubněmi léty vnášení objemných zavazadel. Zámek zabudovaný do poškrábaného mosazného kování se odemykal obyčejným klíčem a naštěstí postrádal závoru. Práce se šperhákem nepatřila mezi její speciality. Vsunula do mezery mezi zárubní a křídlem

špičku nože na dopisy, který sebrala v recepci, a za chvíli odsunula západku z výřezu v rámu.
Otevřela dveře a následovaná Grumerem vešla do pokoje. "Opatrně s tím hledáním," varovala. "Nesmíme po sobě zanechat žádnou stopu."
Němec začal s nábytkem a ona se soustředila na zavazadla. Našla pouze jednu cestovní kabelu. Prohrabala oblečení - vesměs pánské -, ale dopis nikde. Zkontrolovala koupelnu. Toaletní potřeby, opět pouze pánské. Pak se zaměřila na obvyklé úkryty. Pod matrací, nahoře na šatní skříni, za zásuvkami nočních stolků.
"Ty dopisy zde nejsou," konstatoval Grumer.
"Prohledáme to ještě jednou."
Tentokrát se nesnažili o zachování původního stavu, a když skončili, vypadal pokoj jako po zemětřesení. Přesto dopisy nenašli. Zuzaně rychle docházela trpělivost. "Seberte se a běžte na vy-kopávky, Herr Doktor, a najděte ty dopisy, jinak nedostanete ani euro. Je to jasné?"
Grumer vycítil, že nemá náladu na smlouvání, a beze slova přikývl.

41
Hrad Herz 10:45
K
noll vsunul ztopořený úd hlouběji do vagíny. Monika klečela na všech čtyřech zády k němu, pevný zadeček vysoko zdvižený v ladném oblouku, hlava zabořená do polštáře z prachového peří.
"Tak dělej, Christiane! Ukaž mi, o co ta čubka z Georgie přišla."
Bušil do ní stále tvrději, na čele se mu perlil pot. Monika protáhla ruku mezi nohama a dráždila mu šourek. Přesně věděla, jak ho zpracovat, a to jej trochu znepokojovalo. Měla ho až příliš dobře přečteného.
Uchopil ji ve štíhlém pase a přitahoval si ji k sobě. Ocenila změnu polohy a slastně zapředla jako kočka, která ulovila myš. O chvíli později ucítil, že dosáhla vyvrcholení, hluboké hrdelní steny ilustrovaly hloubku rozkoše. Pokračoval ještě několik vteřin a ejakuloval. Masírovala mu varlata a vyždímala je do poslední kapky jeho potěšení.
Nebylo to špatné. Vůbec to nebylo špatné.
Pustila ho. Odtáhl se a uvolněně si lehl na postel. Natáhla se vedle něj na břicho. Zadržel dech a nechal doznít poslední záchvěvy orgasmu. Ležel však bez pohnutí, nechtěl té potvoře dát najevo, jak si užil.
"To bylo mnohem lepší než s nějakou právnickou myškou, co?"
Pokrčil rameny. "Ještě jsem neměl možnost otestovat vzorek."
"A jaká byla ta italská děvka, co jsi ji podřezal? Dobrá?"
Políbil jí ukazovák a palec. "Mullissemo. Určitě stála za to, co si účtovala."

"A Zuzana Danzerová?"
Jasná výčitka. "Žárlivost ti nesluší."

"Moc si nelichoť."
Monika se zvedla na lokti. Čekala na něj v tomto pokoji, když před půlhodinou přijel. Hrad Herz ležel sotva hodinu cesty autem od Stodu. Vrátil se na domovskou základnu pro další instrukce; usoudil, že přímý rozhovor se zaměstnavatelem bude vhodnější než telefonát.
"Já tě nechápu, Christiane. Co na té Danzerové vidíš? Ty přece dáváš přednost vybraným životním lahůdkám, tak proč se zahazuješ s nějakým charitativním případem, kterého Loring z útrpnosti vychoval?"
"Ten charitativní případ, jak říkáš, promoval s vyznamenáním na pařížské univerzitě. Pokud vím, mluví šesti jazyky. Dokonale se vyzná v umění a z pistole střílí jako vojenský instruktor. Kromě toho je atraktivní a fantastická v posteli. Řekl bych, že Zuzana má pár vynikajících předností."
"Jako že ti občas dá na frak?"
Zasmál se. "K čertu, párkrát se jí to podařilo. Ale peklo jí bude odplatou."
"Nedělej z toho osobní spor, Christiane. Násilí přitahuje zbytečnou pozornost. Svět není tvoje soukromé hřiště."
"Jsem si dobře vědom svých povinností a svých omezení."
Monika se na něj kysele ušklíbla. Zdálo se, že mu chce situaci co nejvíce ztížit. Když podnik vedl starý Fellner, bylo to mnohem jednodušší. Ted obchod kolidoval se sexem. Asi to není optimální řešení.
"Tátovi už asi skončila porada. Chtěl, ať za ním zajdeme do pracovny."
Zvedl se z postele. "Tak ho nenecháme čekat."
Spolu s Monikou vešel do pracovny starého pána. Franz Fellner seděl za velkým ořechovým stolem z osmnáctého století, který před dvaceti lety objevil v jednom starožitnictví v Berlíně. Pokuřoval ze slonovinové dýmky s jantarovým náustkem - tento vzácný sběratelský kousek kdysi patřil ruskému carovi Alexandrovi II. a Fellner ho získal od rumunského zloděje.
Šéf vypadal unaveně a Knoll jenom doufal, že společný čas, který je jim ještě souzeno prožít, nebude příliš krátký. Byla by to

škoda. Chyběly by mu jejich diskuze o klasické literatuře a umění, stejně jako debaty o politice. Za léta pobytu na hradě se hodně naučil. Bylo to praktické vzdělání, které získal, když po celém světě hledal ztracené poklady. Vážil si příležitosti, které se mu dostalo, byl vděčný za krásný život a odhodlaný dělat, co si bude starý pán přát, až do jeho smrti.
"Vítej zpátky, Christiane. Posad se a řekni mi, co se všechno stalo." Hlas zněl optimisticky, obličej se rozzářil vřelým úsměvem.
Oba si sedli a Knoll hlásil, co zjistil o Zuzaně Danzerové a o její včerejší noční schůzce s Grumerem.
"Toho znám," opáčil Fellner. "Doktor Alfred Grumer. Akademická děvka. Pohybuje se od jedné univerzity k druhé a nikde dlouho nevydrží. Ale má rozsáhlé konexe ve vládních kruzích a umí svůj vliv prodat. Nepřekvapuje mě, že se s ním člověk jako McKoy spojil."
"Grumer očividně působí na vykopávkách jako špeh Danzerové," konstatovala Monika.
"Souhlasím. A nedělal by to, kdyby mu nekynul pořádný zisk." Starý pán se zamyslel. "Může to být zajímavější, než se na první pohled zdá. O ty vykopávky se pochopitelně zajímá Ernst. Dnes ráno znovu volal a vyptával se. Hlavně na tvoje zdraví, Christiane. Řekl jsem mu, že o tobě už několik dní nemám žádné zprávy."
"Ano, zapadá to do celkového obrazu," potvrdil Knoll.
"Do jakého obrazu?" zajímala se Monika.
Fellner se na dceru usmál. "Možná je načase, aby ses dozvěděla všechno, Liebling. Co říkáš, Christiane?"
Tohle Moniku vyvedlo z dosavadního klidu a Knoll měl z jejího zmateného výrazu radost. Ta čubka už potřebovala pořádnou lekci. Ted si uvědomí, že nemusí být do všeho zasvěcená.
Fellner otevřel zásuvku psacího stolu a vytáhl z ní objemnou složku. "Pracovali jsme na tom s Christianem řadu let." Rozložil na desce sbírku novinových výstřižků a článků z odborných i populárních časopisů.
"K prvnímu úmrtí, o kterém víme, došlo roku devatenáct set padesát sedm. Německý reportér, který pracoval pro můj hamburský deník. Přišel za mnou a požádal o rozhovor. Přijal jsem ho. Ukázalo se, že je mimořádně dobře informovaný. O týden později

ho v Berlíně přejel autobus. Svědkové odpřísáhli, že do něj někdo strčil. Druhou obětí se stal opět novinář, tentokrát italský, kterého vytlačil z horské silnice nezjištěný automobil. K dalším dvěma úmrtím došlo v šedesátém roce. Předávkování drogami a loupežné přepadení s tragickými následky. V následujícím desetiletí zemřelo po celé Evropě nejméně patnáct lidí. Žurnalisté, likvidátoři pojišťoven, policejní vyšetřovatelé. Příčina smrti? Všechno od sebevraždy přes nehody po tři jednoznačné vraždy."
Starý pán se napil a pokračoval. "Má drahá, všichni tito lidé hledali Jantarovou komnatu. Christianovi předchůdci, moji první dva akvizitéři, pečlivě sledovali tisk a prošetřili každou událost, která s ní mohla byť jen vzdáleně souviset. V sedmdesátých a osmdesátých letech incidentů citelně ubylo, za dvě desetiletí jsme jich zaznamenali pouze šest. Jako zatím poslední zemřel před třemi lety polský reportér při výbuchu v opuštěné šachtě." Podíval se na Moniku. "Nevím, kde přesně se to stalo, ale rozhodně blízko místa, kde Christiana postihla ta nehoda."
"Vsadil bych se, že to bylo ve stejné štole," poznamenal Knoll.
"Dost divné, nemyslíš? Sotva Christian narazí v Sankt Peter-burgu na jméno Karol Borya, ten člověk zemře a hned po

něm jeho někdejší kolega a důvěrný přítel. Christian a já už dlouho podezříváme Loringa, že o Jantarové komnatě ví mnohem víc, než je ochoten přiznat."

"Jeho otec vášnivě miloval jantar," připomněla Monika, "a Ernst po něm tu zálibu zdědil."

"Josef ovšem na rozdíl od syna dokázal uchovat své aktivity v naprosté tajnosti. U něj člověk nemohl tušit, ani na co myslí, natož co dělá. O Jantarové komnatě jsme spolu mnohokrát mluvili. Jednou jsem mu dokonce navrhl společný podnik - rozsáhlé pátrání po těch panelech -, ale on odmítl. Označil to za ztrátu času a plýtvání penězi. Avšak mně se na tom odmítnutí pořád něco nezdálo. Proto jsem začal shromažďovat tyto materiály a prověřovat všechna fakta. Brzy jsem zjistil, že došlo k příliš mnoha úmrtím, příliš mnoha náhodným shodám okolností, než aby se daly vysvětlit statistickou pravděpodobností. A teď se Zuzana pokusila Christiana zlikvidovat a platí milion eur za pouhé informace o hledání zakopaného pokladu." Fellner potřásl hlavou. "Řekl

bych, že stopa, kterou jsme pokládali za úplně vychladlou, je najednou velmi horká."

Monika ukázala na výstřižky rozložené na stole. "Domníváš se, že všichni tito lidé byli zavražděni?"
"Existuje snad jiné logické vysvětlení?" zeptal se jí otec.

Monika přistoupila ke stolu a prohrábla papíry. "S tím Boryou jsme se trefili do černého, že?"

"Také bych řekl," souhlasil Knoll. "Nevím pouze, co jsme trefili. Ale stačilo to, aby Zuzana zabila Čapajeva a pokusila se odstranit i mě."

"Ty vykopávky mohou být důležité," prohlásil Fellner. "Myslím, že čas vzájemného pošťuchování skončil. Máš mé svolení, Christiane, abys situaci řešil podle vlastního uvážení."

Monika probodla otce pohledem. "Myslela jsem si, že podnik už vedu já."

Fellner se usmál. "Dovol svému starému otci poslední lov. Na tomto případu pracujeme s Christianem už dlouhé roky. Cítím, že jsme něčemu na stopě. Žádám tě o svolení, Liebling, abych mohl dočasně narušit tvé vedoucí postavení."

Rozladěná Monika se zmohla na chabý úsměv. Co taky mohla namítat? pomyslel si Knoll. Otevřeně se otci nikdy nepostavila, i když v soukromí mockrát ventilovala svou nelibost nad jeho vytrvalou trpělivostí. Fellner vyrostl za staré školy, v níž muži vládly a ženy rodily děti. Řídil finanční impérium, které dominovalo evropskému mediálnímu trhu. Do jeho přízně se lísali politici i průmyslníci. Jenže jeho manželka a syn byli mrtví a jediným dědicem rodového jména se stala Monika. Starý pán byl tedy donucen přetvárnit ženu ke svému obrazu, své představě muže. Naštěstí nepostrádala potřebnou tvrdost a inteligenci.
"Jistě, otče. Konej, jak uznáš za vhodné."

Fellner jí vzal ruku do obou dlaní. "Vím, že zatím nechápeš všechny souvislosti, a o to víc si vážím tvé poslušnosti."
"To je mi novinka," neodolal Knoll.

Monika ho sežehla očima a Fellner se usmál. "Máš pravdu, Christiane. Znáš mou dceru velmi dobře. Vy dva utvoříte vskutku vynikající tým."
Monika se vrátila do křesla.

"Vrať se do Stodu, Christiane, a zjisti, co se tam děje," přikázal starý pán. "Se Zuzanou Danzerovou nalož, jak si budeš přát. Než zemřu, chci poznat pravdu o Jantarové komnatě, ať je jakákoliv. Budeš-li mít pochybnosti, vzpomeň si na zavalenou šachtu a na svých deset milionů eur."
Vstal. "Ujišťuji vás, že ani na jedno nezapomenu."

42
Stod 13:45
V
elký sál hotelu Garni se zaplnil do posledního místečka. Paul stál na boku spolu s Ráchel a sledoval odvíjející se drama. Kdyby záleželo na prostředí, Waylandu McKoyovi by se jistě vedlo mnohem lépe. Stěny s dubovým obložením zdobily staré barevné mapy Německa v masivních rámech. Atmosféru doplňoval obrovský křišťálový lustr, leštěné starožitné židle a bohatě vyšívané orientální koberce.

V sále sedělo šestapadesát lidí, jejichž obličeje vyzařovaly směsici zvědavosti a únavy. Letadlo, kterým přiletěli ze Států, přistálo před čtyřmi hodinami ve Frankfurtu a dva autobusy je dovezly z letiště rovnou na místo. Jejich věk se pohyboval od třiceti do pětašedesáti let a lišili se i rasově - většinou běloši, dva černošské páry, oba starší, a japonská dvojice. Všichni se nemohli dočkat radostných zpráv.

Místa na pódiu v čele sálu zaujali McKoy s Grumerem a pěti pracovníky expedice. Dění snímala televizní kamera na vysoké platformě. Vzadu seděli dva vážně se tvářící žurnalisté s otevřenými bloky na kolenou. McKoy je chtěl nechat vyvést, ale oba zamávali průkazkami ZDF, německé veřejnoprávní televize, která vlastnila opci na zpravodajství z expedice, a trvali na tom, že zůstanou. "Dávejte si pozor na to, co řeknete," nabádal Paul svého nového klienta.

"Vítejte, vážení partneři," oslovil McKoy shromáždění s úsměvem televizního kazatele a šum hovoru rychle umlkl.

"Ve vedlejším salonku je k dispozici káva, džus a nějaké chlebíčky. Vím, že jste po dlouhé cestě unavení. Změna časového pásma s člověkem pořádně zatočí, co? Ale jistě jste také zvědaví, jak jsme tady pokročili."

Jít rovnou k věci byl Paulův nápad. McKoy by raději zdržoval a manévroval, ale právník ho přesvědčil, že by tím nedosáhl ničeho jiného, než že by vyvolal podezření. "Mluvte s nimi klidně a uctivě," varoval. "Žádné posílání do prdele a kurva za každým druhým slovem, jak jste předváděl včera, jasné?" McKoy ho opakovaně ujišťoval, že je vzorně vychovaný a umí jednat s lidmi.

"Vím, která otázka vám nyní nejvíc leží na srdci. Našli jsme něco? Ne, zatím ne. Ale včera jsme zaznamenali značný

pokrok." Otočil se ke Grumerovi. "Dovolte, abych vám představil doktora Alfreda Grumera, profesora dějin umění na Univerzitě v Mainzu. Herr Doktor je naším stálým vědeckým poradcem a dohlíží na vykopávky. Vysvětlí vám, jak se věci mají."

Němec se ujal slova. Pro svou roli postaršího univerzitního profesora se dokonale oblékl - tvídové sako, manšestrové kalhoty a pletená kravata. Stál s pravou rukou v kapse a levou gestikuloval.

"Domnívám se, že by bylo vhodné, kdybych vás seznámil s prvopočátky našeho projektu," začal s odzbrojujícím úsměvem. "Krádeže uměleckých pokladů se staly tradicí posvěcenou časem. Již staří Rekové a Římané obírali porobené národy o jejich cennosti. Křižáci od desátého do patnáctého století loupili na Blízkém východě a ve střední Evropě a jimi získaná kořist dodnes zdobí mnohé kláštery a katedrály západního světa. V sedmnáctém století přišel do módy rafinovanější způsob krádeží. Po vojenských porážkách nebyly bohaté sbírky panovnických rodů - v té době pochopitelně neexistovala muzea - odcizovány, nýbrž půjčovány. Uvedu příklad. Když ruská carská armáda roku sedmnáct set padesát sedm obsadila Berlín, zůstaly sbírky Bedřicha II. nedotčeny. Jejich vyplenění by považovali za barbarský čin i Rusové, kteří v té době byli sami odsuzováni Evropany jako barbaři. Snad největším lupičem umění v dějinách byl Napoleon. Aby naplnil Louvre, vyprázdnil německá, španělská a italská muzea. Po bitvě u Waterloo a po Vídeňském kongresu roku osmnáct set patnáct vyvinuly vítězné mocnosti na Francii silný tlak, aby naloupené poklady vrátila. Poslechla jen částečně a mnohé umělecké předměty získané Napoleonem si ponechala. Dodnes se jim můžete v Paříži obdivovat."

Na Paula jeho vystoupení hluboce zapůsobilo. Jako učitel ve třídě. Skupinu investorů jeho výklad doslova fascinoval.

"Váš prezident Lincoln vydal za občanské války nařízení, které volalo po ochraně jižanského klasického umění, knihoven, vědeckých sbírek a vzácných nástrojů či přístrojů. Podobný návrh doporučila roku osmnáct set sedmdesát čtyři Bruselská konference. Ruský car Mikuláš II. se zasazoval o ještě přísnější ochranu, která byla roku devatenáct set sedm schválena v Haagu. Ustanovení této konvence se však během obou světových válek, které následovaly, dodržovala jen sporadicky. Hitler ji zcela ignoroval a kráčel tak ve stopách Napoleonových. Nacisté vytvořily celé úřady, které se nezabývaly ničím jiným než loupežemi. Hitler chtěl vybudovat Fuhrermuseum, gigantický výstavní komplex, v němž chtěl shromáždit největší uměleckou sbírku na světě. Projekt nazval Son-derauftrag Linz - Zvláštní objednávka Linec -, protože hodlal své muzeum postavit v rakouském Linci, tedy nedaleko místa, kde se narodil. Mělo se stát srdcem třetí říše, Hitlerova největšího díla."

Grumer se na chvíli odmlčel, aby posluchači mohli vstřebat informace.

"Rabováním uměleckých pokladů však nacisté sledovali i jiný cíl, a tím byla demoralizace nepřítele. Obzvlášť to platilo v Rusku, kde byly carské paláce v okolí tehdejšího Leningradu plundrovány prakticky před očima místních obyvatel. Od dob Vizigótů a Vandalů nezažila Evropa tak brutální útok na lidskou kulturu. Muzea po celém Německu, zejména berlínská, se naplnila kradenými uměleckými předměty. A pak, v posledních dnech války, kdy se k hlavnímu městu říše blížili Rusové a Spojenci, vyjel z Berlína nákladní vlak, který odvezl evakuované sbírky na jih do pohoří Harz, do regionu, kde se právě nacházíme."

Velká obrazovka ožila záběry horského hřbetu. Grumer zastavil pásku a namířil laserové ukazovátko na zalesněné údolí.

"Nacisté s oblibou ukrývali své poklady do podzemí. A právě pohoří Harz, tedy vrchovina kolem nás, bylo k tomuto účelu nejvíce využíváno, protože díky usilovné hornické činnosti v minulosti nabízelo rozsáhlé otevřené prostory pod zemským povrchem a bylo z Berlína poměrně snadno dosažitelné. Důkazem mých slov

jsou nálezy, které zde byly od války učiněny. Tady se skrýval německý státní poklad, zde byly uloženy miliony knih, statisíce obrazů a tuny soch. A nedaleko odtud také došlo k nejpodivnějšímu nálezu. Průzkumná četa americké armády ohlásila nález čerstvě postavené cihlové zdi pět set metrů v nitru hory. Když přivolaní specialisté zdivo odstranili, narazili na uzamčené ocelové dveře."

Paul sledoval tváře přítomných. Stejně jako on téměř nedýchali napětím.

"Za nimi Američané objevili čtyři obrovské rakve. Jedna byla ozdobena věncem a nacistickými symboly a na boku nesla tabulku se jménem Adolf Hitler. Další tři rakve halily bojové zástavy německých pluků. Na oltáři leželo žezlo vykládané drahokamy, zlaté říšské jablko, dvě královské koruny a několik mečů. Celá místnost vypadala jako svatyně. Jistě si dokážete představit, co si vojáci mysleli: Našli jsme Hitlerovu hrobku! Rakve však obsahovaly ostatky Hitlerova předchůdce v úřadu prezidenta, polního maršála Hindenburga, a jeho manželky a dvou německých císařů, Bedřicha Velikého a Bedřicha Viléma I."

Grumer stiskl tlačítko dálkového ovladače a obrázky se znovu rozeběhly. Barevné záběry nyní nabízely pohled do nitra podzemní komory. McKoy s televizním štábem natočil dopoledne nový film a nechal ho sestříhat, aby jej promítl partnerům a získal trochu času. Grumer nyní s pomocí tohoto dokumentu vysvětloval průběh výkopových prací, objevení tří nákladních automobilů a pěti mrtvol. Šestapadesát párů očí se doslova vpíjelo do plátna.

"Nález těchto vozidel je velmi vzrušující a nadějný. Dokazuje, že do těchto prostor bylo dopraveno něco objemného a těžkého. Nákladní automobily představovaly koncem války nesmírně cennou komoditu. Jejich ponechání v nitru hory dokládá, že v sázce bylo skutečně hodně. Pět mrtvých tuto domněnku ještě posiluje."

"Co jste v těch autech našli?" zněla první otázka z auditoria.

McKoy se postavil před stůl. "Byly prázdné."

"Prázdné?" zaznělo z několika hrdel současně.

"Ano, bohužel. Všechny tři." McKoy pokynul Grumerovi, který vsunul do videa novou kazetu.

"Nejde o nic neobvyklého," uklidňoval Němec přítomné.

Na obrazovce se objevily záběry části jeskyně, které nebyly záměrně zařazeny do prvního filmu.
"Zde vidíte druhý vchod do komory," vysvětlil Grumer. "Je zcela zavalený. Domníváme se, že hlouběji v podzemí se nachází další komora, a právě tam ted chceme kopat."
"Ale řekli jste, že ty nákladáky byly prázdné!" vypálil postarší muž z obecenstva.
Paul si uvědomil, že nastává to nejtěžší - otázky. Realita. Mc-Koy se jich však zhostil nad očekávání dobře, jistě i díky nácviku, když ho spolu s Ráchel podrobili křížovému výslechu jako svědka v soudní síni. Paul se strategií hypotézy o existenci druhé komory souhlasil. Koneckonců, klidně tam mohla být a investoři budou mít pár dní o čem přemýšlet a v co doufat. Konečné rozhodnutí se odkládá do chvíle, kdy se McKoy a jeho tým prokope závalem a přesvědčí se na vlastní oči.
Hřmotný šéf projektu úspěšně odrážel dotěrné dotazy, odpovídal vyčerpávajícím způsobem a s úsměvem. Nepřeceňoval se, když tvrdil, že umí jednat s lidmi. Paul těkal pohledem po rozlehlém sále a snažil se odhadovat individuální reakce.
Zatím to šlo dobře.
Většinu přítomných vysvětlení uspokojilo.
Pak si všiml, že dvojitými dveřmi vzadu vklouzla do sálu nevysoká žena s polodlouhými blond vlasy. Držela se ve stínu a nemohl rozeznat rysy jejího obličeje, přesto mu na ní bylo něco povědomé.
"Tady Paul Cutler je můj právní zástupce," představil ho McKoy.
Uslyšel své jméno a otočil se k pódiu.
"Pan Cutler je připraven pomoci doktoru Grumerovi a mně v případě jakýchkoliv právních nejasností na místě vykopávek. Žádné neočekáváme, ale pan Cutler, zkušený právní poradce z Atlanty, nám nezištně nabídl svůj čas."
Paul se na obecenstvo usmál; rád by velmi volnou prezentaci své osoby upřesnil, ale nedokázal ze sebe vypravit ani slovo. Uklonil se a obrátil pohled do zadní části sálu.
Žena zmizela.

43

Z
uzana Danzerová vyběhla z hotelu. Viděla a slyšela dost. McKoy, Grumer a oba Cutlerovi jsou v sále a jistě se tam ještě nějakou dobu zdrží. Pokud dobře počítala, sedělo na pódiu ještě pět dělníků. Podle Grumera měl tým na výplatní listině sedm pracovníků. Zbývají dva, kteří s největší pravděpodobností hlídají štolu.
Neuniklo jí, že si ji Paul Cutler prohlížel, ale nevadilo jí to. Vypadala úplně jinak než minulý týden v jeho kanceláři v Atlante. Pro jistotu však zůstala ve stínu a zdržela se jen tak dlouho, aby zjistila, co se děje, jak je setkání daleko a kdo se ho účastní. Návštěvou přednáškového sálu sice trochu riskovala, ale nedůvěřovala Grumerovi a chtěla ho mít pod dohledem. Ten chlap je příliš německý, příliš chtivý. Milion eur zálohy? On se snad zbláznil! Copak si myslí, že její dobrodinec je tak naivní a lehkověrný?
Před hotelem nasedla do porsche, rychle odjela k místu vyko-pávek a zaparkovala v lese asi půl kilometru od vstupu do podzemí. Spěšná chůze ji během několika minut přivedla k boudě u ústí štoly. Generátor spokojeně vrčel, nikde žádné auto ani lidé.
Vnikla do podzemí a pod holými žárovkami došla k proraženému otvoru na potemnělém konci štoly. Poslední tři žárovky byly zhasnuté, pronikalo sem pouze nepřímé osvětlení z jeskyně za skalní stěnou. Natáhla se a zkusila vzduch nad žárovkou. Teplý. Podívala se pozorněji a zjistila, že na zemi leží šňůra vytažená ze zásuvky.
V šeru těsně u stěny zahlédla nejasný obrys. Přiblížila se. Na písku ležel muž v pracovní kombinéze. Zkusila mu pulz. Nitko vitý, ale srdce stále tlouklo.
Otvorem proraženým ve skále nahlédla do komory. Po vzdálenější stěně tancoval stín. Přikrčila se a vklouzla do jeskyně. Proti temnému pozadí ji nemohl nikdo spatřit a jemný písek tlumil její kroky. Rozhodla se, že zbraň vytasí až ve chvíli, kdy zjistí, koho proti sobě má.

Dostala se k prvnímu nákladáku, sklonila se a nahlédla pod šasi. Vedle nejvzdálenějšího auta stály nohy ve vysokých botách, pak vykročily doprava. Pomalu, jako na procházce. Podařilo se jí utajit svou přítomnost. Tiše se napřímila, rozhodnuta zůstat v anonymitě.
Nohy se zastavily u zadního čela posledního nákladáku.
Zapraskala plachta. Neznámý nahlížel na ložnou plochu. Využila příležitost; zepředu oběhla kapotu a schovala se za prostředním vozidlem. Opatrně se přesouvala podél boku a vyhlédla za postranici na postavu, která stála šest metrů od ní.
Christian Knoll.
Zuzanu Danzerovou zamrazilo.
Knoll zkontroloval korbu posledního nákladáku. I ta byla prázdná. Někdo odvedl dobrou práci a všechna tři vozidla dokonale vyčistil. Ale kdo? McKoy? Vyloučeno. Ve městě nezaslechl ani slovo o pozoruhodném nálezu. Kromě toho by na místě jistě zůstaly nějaké zbytky. Obaly, vycpávky a podobně. Tady nebylo vůbec nic. McKoy by kromě toho nenechal místo vzácného objevu střežit jediným neozbrojeným mužem, zejména kdyby narazil na ztracený umělecký poklad. Ne. Logické vysvětlení zní tak, že nákladní automobily byly prázdné už ve chvíli, kdy se sem Američan prokopal.
Jak je to možné?

A co ty mrtvoly? Zloději, kteří do podzemí pronikli před desítkami let? Možná. V této oblasti by to nebylo nic divného. Většinu jeskyní v Harzu vyplenily sovětské a americké jednotky hned po válce, další pak padly za oběť obyčejným lupičům a profesionálním lovcům pokladů, než zde vláda nastolila pořádek. Sklonil se nad mrtvé tělo a hleděl na zčernalé kosti. Prapodivná situace. Proč se Danzerová o tohle místo tak zajímá, když zde absolutně nic není? Proč si vydržuje zdroj, který požaduje milion eur jako pouhou zálohu za získané informace?
Informace jakého druhu? O čem?
Varoval ho instinkt, kterému se naučil důvěřovat. Šestý smysl, díky němuž v Atlante poznal, že ho Danzerová sleduje. Vycítil, že v jeskyni není sám.

Ovládl prvotní popud a nedal najevo sebemenší zneklidnění. Náhlý pohyb by nepřítele varoval. Pomalu se vydal podél ná-kladáku ve snaze odvést neznámou osobu hlouběji do jeskyně a dostat se mezi ni a východ. Vetřelec byl opatrný. Vyhýbal se zdrojům světla, aby ho neprozradil vržený stín. Knoll se sklonil, nahlédl pod podvozek a hledal nohy.
Žádné neviděl.
Zuzana stála nehybně před kolem s prázdnou pneumatikou. Sledovala Knolla hlouběji do nitra jeskyně a uslyšela, že se zastavil. Nikterak se nesnažil potlačit hluk, který způsoboval, a to ji znepokojilo. Ví o ní? Vycítil ji jako v Atlante? Možná nahlíží pod auta jako před chvílí ona. Pokud ano, nic neuvidí. Ale dlouho váhat nebude.
Na tento typ protivníka nebyla zvyklá. Drtivá většina jejích dosavadních soupeřů postrádala Knollovu vychytralost. A jakmile Christian zjistí, že ji má na dosah, krutě se jí pomstí za léčku v šachtě u Warthbergu. Ted už jistě ví o Čapajevově smrti, uvědomil si, že ten výbuch byl vyvolán záměrně, a zúžil seznam podezřelých na jediné jméno. Trasa jeho pohybu jeskyní přinesla další důvod k obavám.
Vedl ji hlouběji. Ten parchant o ní ví!
Vytasila pistoli; ukazovák automaticky vklouzl do lučíku spouště.
Knoll otočil pravou rukou a uvolnil dýku z pouzdra, sevřel ja-deitovou rukojeť a připravil se. Znovu nahlédl pod podvozek, ale ani teď nic neviděl. Protivník určitě skrývá nohy za kolem. Nemá cenu váhat. Odrazil se, dopadl na prorezavělý nárazník a seskočil na druhé straně.
Zuzana Danzerová stála pět metrů od něj přitisknutá k zadnímu kolu nákladáku, obličej zrůzněný šokem. Ruka s pistolí švihla vzhůru. Uskočil před kapotu sousedního auta. Hlaveň vyplivla dvě kulky, které pleskly o skálu.
Knoll se rozmáchl; vzduchem zasvištěla dýka.

Zuzana se vrhla k zemi. Útok vrženým nožem očekávala, byla to Knollova obchodní značka a navíc krátce zahlédla záblesk, když při jeho nenadálém útoku dopadl na ostří paprsek světla. Chápala, že střelbou ho pouze zdrží, ale nezastaví, protože nemá volné palebné pole, a byla tedy připravena, když protivník švihl paží a vypustil klikatý blesk.
Dýka proletěla nad ní, zařízla se do plátna a zajela až po rukojeť do zpuchřelé plachty nad korbou. Má sotva vteřinu než se na ni vrhne. Vypálila další kulku jeho směrem, ale opět trefila pouze skálu.
"Tentokrát ti to nevyjde, Zuzano," řekl pomalu. "Dostanu tě."
"Nemáš zbraň."
"Víš to jistě?"
Mrkla na pistoli. Kolik nábojů v zásobníku zůstalo? Čtyři? Těkala očima po jeskyni a mysl jí horečně pracovala. Knoll teď stál mezi ní a jediným východem z jeskyně, takže jí blokoval únikovou cestu. Musí toho parchanta něčím zaměstnat na tak dlouho, aby se z téhle krysí díry dostala. Hleděla na skalní stěnu, na auta, na reflektory.
Reflektory.
Jejím spojencem se stane tma.
Bleskurychle vysunula zásobník z pažby a zacvakla do ní náhradní, který vytáhla z kapsy. Ted měla sedm ran. Namířila na bližší ze dvou žárovek a stiskla spoušť. Řinkot rozbitého skla, sprška jisker, dým. Rozběhla se k východu z jeskyně a v běhu vypálila na druhý reflektor. Další oslepující výboj a jeskyně se ponořila do absolutní tmy. V posledním zákmitu světla si určila směr a doufala, že běží rovně.
Jestli ne, zarazí nosem do skály.
Ve chvíli, kdy vybuchl první reflektor, se Knoll vrhl po dýce. Uvědomil si, že zbývají poslední vteřiny světla. Danzerová měla pravdu, bez nože zůstal neozbrojený. Jak by se mu ted hodila pistole, kterou jako hlupák nechal v hotelovém pokoji v bláhovém domnění, že ji na této krátké výpravě nebude potřebovat. Vždy dával přednost tichu dýky před rámusem střelné zbraně, ale v nastalé situaci by patnáct nábojů v zásobníku CZ-75B určitě uvítal.

Vytáhl dýku z plachty a otočil se. Danzerová sprintovala k východu z jeskyně. Připravil se k dalšímu hodu. Reflektor se roztříštil v oslepujícím záblesku. Pohltila ho tma.
Zuzaně se podařilo udržet přímý směr a proběhla otvorem ve skále. Hlavní štola před ní už byla osvětlená. Běžela úzkou chodbou s rukou nataženou nad hlavou a pažbou pistole rozbíjela holé žárovky, které míjela, aby protivníkovi ještě více ztížila pronásledování.
Knolla poslední výboj na chvíli oslepil. Pevně sevřel víčka a přinutil se stát klidně, bez jediného pohybu. Jak že to Danzerovou před několika hodinami Monika nazvala?
Tichá neškodná myška.
Tak to těžko. Spíš smrtelně nebezpečná lvice.
Do nosu mu vnikl ozónový pach elektrického výboje. V nastalé tmě se v jeskyni ochladilo. Otevřel oči. Temnota se po chvíli rozptýlila a objevily se v ní ještě tmavší stíny. Ve štole za východem z jeskyně se tříštilo sklo a zhasínala jedna

žárovka za druhou.
Rozběhl se k otvoru ve skále.
Zuzana běžela k obdélníku vyplněnému denním světlem. Za sebou slyšela dusot. Knoll se rychle přibližoval. Zrychlila. Vyřítila se do zataženého odpoledne a ze všech sil sprintovala hustým lesem k autu. Půl kilometru zvládne za minutu. Doufala, že má před Christianem dostatečný náskok. Třeba ani neví, kterým směrem utíká.
Kličkovala mezi vzrostlými borovicemi, prodírala se hustým křovím, sípavě oddechovala a nutila nohy k rychlejšímu pohybu.
Knoll vyběhl z tunelu a spěšně se rozhlédl. Vpravo, asi padesát metrů daleko, zahlédl mezi stromy pohyb. Rozeznal obrys běžící postavy.
Zena.
Danzerová.
S dýkou v ruce vyrazil za ní.

Zuzana doběhla k autu, skočila za volant, nastartovala, vytočila motor, zařadila jedničku, povolila spojku a sešlápla plyn k podlaze. Pneumatiky porsche se divoce protočily, než v hlubší vrstvě narazily na hrubý podklad a vůz poskočil kupředu. Ve zpětném zrcátku viděla Knolla, který s dýkou v ruce vyběhl z lesa.
Dojela k silnici a zastavila. Pak stáhla okénko, vysunula hlavu a posměšně mu zasalutovala, než se zase rozjela.
Gesto, kterým mu oplatila výsměšnou úklonu na letišti v Atlante, přinutilo Knolla k úsměvu. Danzerová je ted na sebe nezřízeně pyšná, raduje se z úspěšného úniku a z dalšího vítězství.
Podíval se na hodinky. Půl páté.
Vlastně se nic nestalo.
Věděl, kde ji za šest hodin najde.

44
16:45
P
aul se díval, jak poslední hosté opouštějí sál. Wayland McKoy každému z nich s úsměvem podal ruku a ujistil ho, že výsledek předčí veškerá očekávání. Vypadal spokojeně. Setkání nakonec dopadlo dobře. Téměř dvě hodiny odráželi všetečné otázky, kořenili odpovědi zmínkami o loupeživých nacistech a zapomenutých pokladech a využívali historii jako narkotikum k otupění zvědavosti investorů.
Konečně se dveře zabouchly. "Ten posera Grumer byl docela dobrý, co?" Paul, Ráchel a McKoy v sále osaměli, partneři se odebrali nahoru do svých pokojů, Herr Doktor odešel už před chvílí.
"Zvládl svou úlohu na výbornou," souhlasil Paul. "Ale mě ta oddalovací taktika nenaplňuje nadšením."
"Kdo tady co oddaluje? Hodlám se prokopat tím druhým východem, který může vést do další komory."
Ráchel svraštila obočí. "A odhalili jste tu druhou jeskyni při geofyzikálním průzkumu?"
"Ať se poseru, jestli to vím, Vaše Ctihodnosti."
Přešla vulgaritu s úsměvem. Zdálo se, že ji McKoy přitahuje; svými výbuchy a náhlými změnami nálad se jí ostatně dost podobal.
"Zítra je naložíme do autobusů a odvezeme do jeskyně, ať si to tam omrknou," pokračoval McKoy. "To by je mělo na pár dní zaměstnat. Třeba budeme mít s tím druhým otvorem štěstí."
"Jo. A prasata budou lítat," ušklíbl se Paul. "Svůj problém jste ještě nevyřešil, pane McKoyi. Měli bychom si ujasnit vaši právní pozici. Co kdybych se spojil se svou firmou a odfaxoval jí ten váš náborový dopis, ať se na něj podívají specialisté na obchodní právo?"
"Kolik mě to bude stát?" povzdechl si McKoy.

"Deset tisíc zálohy. Od ní se odečítá dvě stě padesát za hodinu. Až se záloha vyčerpá, účtujeme od hodiny. Splatno měsíčně, výdaje jdou na vás."
McKoy se zhluboka nadechl. "Takže mých padesát táců vyletí komínem. Ještě že jsem na ně nesáhl."
Paul uvažoval, jestli není načase informovat McKoye o Gru-merovi. Měl by mu ukázat náprsní tašku? Říct mu o písmenech v písku? Možná celou dobu věděl, že je jeskyně prázdná, a prostě tu skutečnost tajil. Grumer se přece ráno zmínil o svém podezření, že nemusí nic najít. Třeba by mohli hodit všechno na něj, občana cizího státu, a tvrdit, že na něho spoléhali jako na důvěryhodného odborného poradce. Nebýt Grutnera, McKoy by se nikdy do vykopá-vek nepustil. Investoři by museli Grumera obžalovat u německých soudů. Náklady by narostly do astronomických částek a nejspíš by se ukázalo, že soudní spory by byly ekonomicky nevýhodné. Možná natolik, že by raději tu věc odpískali.
Nadechl se k další žádosti. "Potřeboval bych ještě..."
"Herr McKoy," vyhrkl Grumer, který vběhl do sálu. "V jeskyni došlo k neštěstí."
Ráchel prohlédla zraněnému dělníkovi lebku. Pod hustými tmavými vlasy narostla boule jako slepičí vejce. Spolu s Paulem a McKoyem stáli v podzemní komoře.
"Stál jsem tam," ukázal muž k průchodu do štoly. "Najednou se mi zatmělo před očima a pak už si nic nepamatuju."
"A to jste předtím nic neviděl nebo neslyšel?" zeptal se McKoy.
"Vůbec nic."
Dělníci spravovali osvětlení a jeden reflektor už svítil. Rozhlédla se kolem sebe. Rozbitá světla, všechny žárovky ve štole zničené, plachta na jednom z nákladáků stržená.
"Nějak se ke mně nepozorovaně dostal a napadl mě zezadu." Zraněný si mnul pohmožděné temeno.

"Jak víte, že to byl muž?" zajímal se McKoy.
"Já jsem ho viděl," řekl jiný dělník. "Byl jsem v boudě a prohlížel si mapy podzemních chodeb v okolí. Najednou ze štoly vy-

běhla ženská s bouchačkou v ruce a hned za ní chlap. Ten měl nůž. Oba zmizeli v lese."
"Běžel jste za nimi?" vyhrkl McKoy.
"Sakra, to ne."
"Do prdele, proč ne?"
"Platíte mi za kopání, ne za hraní si na hrdinu. Chtěl jsem se mrknout do jeskyně. Uvnitř byla tma jak v pytli, tak jsem se vrátil pro baterku. Potom jsem našel Dannyho. Ležel na konci štoly."
"Jak vypadala ta žena?" zajímal se Paul.
"Blondýna, aspoň myslím. Ne moc vysoká. A rychlá jako lasička."
Paul pokýval hlavou. "Viděl jsem ji v hotelu."
"Kdy?" vyhrkl McKoy.
"Když jste s Grumerem hovořili s investory. Vešla do sálu, chvíli se zdržela a vypadla."
McKoy pochopil. "Ta čubka si ověřila, že jsme všichni na jedné hromadě a vzduch je čistý."
"Vypadá to tak," souhlasil Paul. "Myslím, že je to tatáž žena, která mě navštívila v mé kanceláři. Vypadala sice jinak, ale zdála se mi povědomá."
"Intuice právníka?" ušklíbl se McKoy.
"Tak nějak."
"Prohlédl jste si toho muže?" zeptala se Ráchel dělníka.
"Vysoký chlap. Světlé vlasy. Měl nůž."
"Knoll," řekla tiše.
Před duševním zrakem se jí mihl záblesk ostří v opuštěném dole těsně před výbuchem. "Jsou tady, Paule. Oba."
Ráchel se cítila nesvá, když stoupali po schodech do svého pokoje ve druhém patře hotelu Garni. Podívala se na hodinky. Deset minut po osmé večer. Paul před několika hodinami volal Fritzi Pannikovi, ale odpověděl mu jen záznamník. Zanechal inspektorovi zprávu o Knollovi a neznámé ženě, informoval ho o svém podezření a požádal policistu, aby mu zavolal. V recepci však žádný vzkaz od inspektora neměli.
McKoy naléhal, aby povečeřeli s investory. Souhlasila - čím více lidí kolem, tím bezpečněji. Spolu s Paulem, McKoyem a Gru-

merem si je rozdělili mezi sebe a bavili se s nimi o vykopávkách a o tom, co by mohli objevit. V myšlenkách se však neustále vracela ke Knollovi a k té ženě.
"Bylo to náročné," poznamenala. "Musela jsem hlídat každé slovo, aby mě později nemohli obvinit, že jsem je uvedla v omyl. Asi to nebyl až tak dobrý nápad."
Paul zahnul do chodby k jejich pokoji. "Vida, tak kdo z nás nemá rád dobrodružství?"
"Ty jsi uznávaný právník. Já soudkyně. McKoy se na nás přilepil jako suchý zip. Jestli ty lidi opravdu podvedl, mohli by se z nás stát spoluviníci. Tvůj táta vždycky říkal, že když nemůžeš běhat s velkými psy, zalez zpátky pod verandu. Mám sto chutí pod ni vlézt."
Vytáhl z kapsy klíč. "Nemyslím, že by McKoy někoho okradl. Čím častěji ten dopis čtu, tím víc ho vnímám jako sice ambiciózní, ale rozhodně ne podvodný návrh. Věřím také, že ho prázdná jeskyně pořádně šokovala. Zato s Grumerem si zdaleka nejsem tak jistý."
Odemkl dveře a rozsvítil.
Pokoj vypadal jako po výbuchu. Vysypané zásuvky, pozotví-rané skříně, stažená prostěradla, posunuté matrace. Veškeré jejich šatstvo rozházené po podlaze.
"Úklidová služba v tomhle podniku nestojí za nic," prohlásil suše.
Moc tím Ráchel nepobavil. "Tobě to nevadí? Někdo nám prohledal pokoj. Sakra. Tátovy dopisy. A ta náprsní taška, cos našel."
Paul zavřel dveře. Pak si svlékl plášť a vyhrnul košili. Kolem těla měl utažený opasek s plochou ledvinkou. "To by se museli mnohem víc namáhat, aby je našli."
"Pro smilování boží! Slibuju, že už ti v životě nevyčtu opatrnost. To bylo zatraceně chytré, Paule Cutlere."
Spustil košili. "Pro všechny případy jsem dopisy tvého otce ofotil a kopie uložil do sejfu ve své kanceláři."
"Tys něco podobného očekával?"
Pokrčil rameny. "Nevěděl jsem, co můžeme čekat. Chtěl jsem prostě být připravený. Když se ted kolem potuluje Knoll a ta ženská, může se stát cokoliv."

"Neměli bychom odsud vypadnout? Ta volební kampaň, která mě čeká, mi najednou nepřipadá tak špatná. Ve srovnání s tímhle je Marcus Nettles hotový andílek."
"Myslím, že právě ted bychom měli udělat něco jiného," odvětil klidně Paul.
Okamžitě pochopila. "Souhlasím. Jdeme za McKoyem."
Paul se díval, jak McKoy buší na dveře. Ráchel stála za ním. Na mohutném šéfovi vykopávek se plně projevoval účinek tří džbánů piva. Kopl do dveří a zařval: "Grumere, ty zatracený darebáku, otevři!"
Dveře se rozletěly.
Němec měl na sobě stejnou košili s dlouhým rukávem a kalhoty jako u večeře. "Co se děje, Herr McKoy? Snad ne

další neštěstí?"
Američan ho odstrčil a hrnul se do pokoje, Paul s Ráchel za ním. Grumer si zřejmě četl - na polštáři ležel otevřený výtisk anglického vydání Polkový knihy Holandský vliv na německé renesanční malířství a obě lampičky na nočních stolcích svítily. McKoy ho popadl za košili a mrštil s ním o zeď tak prudce, až se roztřásly zarámované obrázky.
"Jsem rafán ze Severní Karolíny. A právě ted dost opilý rafán ze Severní Karolíny. Ty možná nevíš, co to znamená, ale můžu ti říct, že nic dobrého. Jsem nasraný, Grumere. Kurevsky nasraný. Tady Cutler mi řekl, že jsi smazal písmena v písku. Kde jsou ty fotky?"
"O tom, co vám řekl, nic nevím."
McKoy pustil límec a praštil ho pěstí do žaludku. Němec se zlomil v pase a lapal po dechu.
Američan ho škubnutím narovnal. "Zkusíme to ještě jednou. Kde jsou ty fotky?"
Grumer se zajíkal a plival žluč, ale podařilo se mu ukázat na postel. Ráchel zvedla knihu a vytřepala z ní hrst fotografií zobrazujících kostru a písmena.
McKoy pustil svého vědeckého poradce na koberec a prohlédl si snímky. "Zajímá mě důvod, Grumere. Proč jsi to udělal?"

Paul uvažoval, jestli nemá svého klienta varovat před použitím násilí, ale usoudil, že Grumer si o výprask koledoval. A McKoy by ho stejně neposlechl.
Po dlouhém vzdychání Němec konečně odpověděl. "Peníze, Herr McKoy."
"Padesát tisíc dolarů, co jsem ti platil, ti nestačilo?"
Grumer mlčel.
"Jestli nechceš blít krev, tak mi všechno řekni!"
Němec pochopil. "Asi před měsícem se na mě obrátil jistý muž..."
"Jméno!"
Grumer si odkašlal. "Nepředstavil se."
McKoy se rozmáchl pěstí.
"Prosím vás... Já nelžu. Nepředstavil se mi a mluvili jsme spolu jen po telefonu. Dočetl se, že se budu podílet na této expedici, a nabídl mi dvacet tisíc eur za informace. Nedomníval jsem se, že bych tím někoho poškodil. Řekl mi, že se se mnou spojí žena jménem Margaret."
"A dál?"
"Včera večer jsem se s ní sešel."
"Prohledal jste vy nebo ona náš pokoj?" zeptala se Ráchel.
"Oba společně. Zajímala se o dopisy vašeho otce."
"Řekla proč?" zajímal se McKoy.
"Nein. Domnívám se však, že to vím." Grumer už dýchal celkem normálně, ale pořád si tiskl pravou ruku k břichu a ztěžka se opíral o zed. "Slyšeli jste někdy termín Retter der verlorenen Anti-quitatenl"
"Ne," vyštěkl McKoy. "Pouč nás."
"Tak se označuje skupina devíti osob. Jejich totožnost nikdo nezná, ale do jednoho to jsou bohatí milovníci umění. Zaměstnávají pátrače, tedy vlastní osobní sběratele, kterým říkají akvizitéři. Zabývají se tím, co popisuje jejich název - Zachránci ztracených starožitností. Zdůrazňuji slovo ztracených. Kradou to, co již bylo ukradeno. Akvizitéři jednotlivých členů spolu bojují o určenou kořist. Je to velmi sofistikovaná a nákladná hra, ale pořád jenom hra."
"K věci," zavrčel McKoy.

"Domnívám se, že ta Margaret je akvizitérka. Přímo to neřek-la, dokonce ani nenaznačila, ale moc bych se divil, kdybych se mýlil."
"A co Christian Knoll?" zeptala se Ráchel.
"To samé. Ti dva spolu o něco soupeří."
"Kurva, já mám sto chutí tě zas praštit!" zařval McKoy. "Pro koho ta Margaret pracuje?"
"Tady jenom hádám, ale tipoval bych Ernsta Loringa."
Jméno upoutalo Paulovu pozornost a všiml si, že i Ráchel napjatě poslouchá.
"Podle toho, co vím, jsou členové toho klubu velmi soutěživí. Existují stovky a tisíce ztracených starožitností, obrazů, soch a jiných uměleckých předmětů. Většina z nich se ztratila za války, ale mnohé další byly ukradeny z muzeí nebo ze soukromých sbírek celého světa. Víte, ono je to docela chytré, krást ukradené. Nikdo si nemůže dost dobře stěžovat."
McKoy k němu hrozivě vykročil. "Zkoušíš mou trpělivost? Mluv k věci!"
"Jantarová komnata," zašeptal Grumer mezi dvěma nádechy.
Ráchel položila McKoyovi ruku na rameno. "Ať to vysvětlí."
"Znovu jde pouze o můj osobní odhad. Jantarová komnata opustila Kónigsberg někdy mezi lednem a dubnem devatenáct set čtyřicet pět. S jistotou to nikdo neví, záznamy jsou neúplné a nejednoznačné. Panely evakuoval na Hitlerův přímý rozkaz pruský gauleiter Erich Koch, který však byl současně chráněncem Hermanna Góringa. Ve skutečnosti byl oddanější říšskému maršálovi než vůdci. Rivalita mezi Hitlerem a Góringem v oblasti sběratelství umění je známý a zdokumentovaný fakt. Goring svou zálibu zdůvodňoval snahou vybudovat muzeum umění v Karinhallu, svém domově. Přednost výběru při dělení kořisti měl samozřejmě Hitler, ovšem Goring ho v mnoha případech předešel a získal řadu nejcennějších kousků. Vůdce se stále více osobně věnoval řízení armád a na jiné věci včetně umění mu nezbýval čas. Goring si zachoval mobilitu a jeho sběratelská vášeň přerostla v posedlost."
"Co má tohle kurva společného s námi?" vybuchl McKoy.

"Goring strašně toužil zařadit Jantarovou komnatu mezi exponáty v Karinhallu. Někteří tvrdí, že to byl on, ne Hitler, kdo její

evakuaci z Konigsbergu nařídil. Chtěl, aby Koch panely zachránil před Rusy, před Američany i před Hitlerem. Podle převládajícího názoru se však Hitler o tomto plánu dozvěděl a překazil ho. Zabavil poklad dříve, než se ho Göring zmocnil."
"Takže táta měl pravdu," zašeptala Ráchel.
"Jak to myslíš?" nechápal Paul.
"Kdysi mi vyprávěl o Jantarové komnatě a o tom, jak po válce vyslýchal Göringa v Norimberku. Ten mu prý řekl jen to, že ho Hitler předešel." Pak jim pověděla o Mauthausenu a čtyřech německých vojácích, kteří zemřeli mrazem přivázaní nazí ke kůlům.
"Kde jste ty svoje informace získal?" zeptal se Paul Grumera. "Můj tchán shromažďoval všechny výstřižky o Jantarové komnatě, ale to, co jste říkal, v nich nebylo." Záměrně vynechal slůvko bývalý tchán, ale tentokrát ho Ráchel výjimečně neopravila.
"Proč by mělo?" opáčil Němec. "Západní média se o Jantarové komnatě moc nezmiňují. Málokdo ví, co to vůbec je. Ovšem němečtí a ruští vědci se jí zabývali velmi podrobně. Tu konkrétní informaci o Göringovi jsem často slyšel z různých zdrojů, ale nikdy ne v podstatě z první ruky jako teď od paní Cutlerové."
"A jak to souvisí s naší expedicí?" naléhal McKoy.
"Jedno ze svědectví uvádí, že panely byly nakonec naloženy do tří nákladních aut západně od Konigsbergu potom, co se jich zmocnil Hitler. Ty náklaďáky odjely na západ a už je nikdy nikdo neviděl. Určitě to byly těžké automobily..."
"Jako třeba Bussing NAG?" vpadl mu do řeči McKoy.
Grumer přikývl.
McKoy dosedl na postel. "Ty tři náklaďáky, co jsme našli?" Jeho ostrý tón se poněkud zmírnil.
"Příliš mnoho náhod, nezdá se vám?"
"Jenže ty náklaďáky jsou prázdné," připomněl Paul.
"No právě. Možná by nám další informace poskytli Zachránci ztracených starožitností," uvažoval nahlas Grumer.
"Třeba to vysvětluje intenzivní zájem dvou akvizitérů."
"Jenže s jistotou nevíte ani to, jestli Knoll a ta žena mají s tou skupinou něco společného," opáčila Ráchel.

"Ne, Frau Cutler, to opravdu nevím," připustil Němec. "Ale Margaret na mě nepůsobí jako nezávislý sběratel. Pana Knolla ostatně znáte. Myslím, že o něm byste mohla říct totéž."
"Odmítl mi prozradit, pro koho pracuje."
"O to je podezřelejší," prohlásil McKoy.
Paul vytáhl z kapsy saka náprsní tašku, kterou našel v jeskyni, a podal ji Grumerovi. "Co byste řekl na tohle?" Vysvětlil, kde k ní přišel.
"Objevil jste to, co jsem marně hledal," odpověděl Grumer. "Informace, kterou Margaret požadovala, se týká možného datování po roce čtyřicet pět. Prohledal jsem všech pět koster, ale nic jsem nenašel. Vy jste dokázal, že do jeskyně někdo pronikl až po válce."
"Podívejte se na ten potrhaný papír. Co to podle vás je?"
Grumer otáčel doklad v prstech. "Vypadá to jako nějaké povolení nebo oprávnění vydané patnáctého března padesát jedna s platností na čtyři roky."
"A o tohle se ta Margaret zajímala?" zeptal se McKoy.
Grumer přikývl. "Byla ochotna mi za tu informaci královsky zaplatit."
McKoy si prohrábl vlasy. Mohutný Američan vypadal dost zničeně. Grumer využil zmírnění napětí a pokusil se o vysvětlení. "Herr McKoy, přísahám, že jsem v nejmenším netušil, že tu jeskyni najdeme prázdnou. Když jsme se do ní prokopali, byl jsem stejně vzrušený jako vy. Jenže signály byly bohužel stále jasnější. Žádné miny, dokonce ani zbytky výbušnin. Úzká vstupní cesta. Nepřítomnost dveří nebo zabednění štoly a komory. A náklaďáky, ležké dopravní prostředky tam neměly být."
"Pokud v nich ovšem kdysi neležela ta zatracená Jantarová komnata."
"Ano, to připouštím."
"Povězte nám, co si myslíte, že se tam stalo," vyzval Němce Paul.
"Moc vám toho neřeknu. Dochovaná svědectví potvrzují, že jantarové panely byly zabaleny do beden a naloženy na nákladní automobily, které zamířily do Berchtesgadenu. Ale v té době již Německo zaplavili spojenečtí a sovětští vojáci a transport neměl

šanci dosáhnout bezpečného úkrytu v Alpách. Lze předpokládat, že náklad byl ukryt, ovšem zcela chybějí záznamy, kam byl nakonec schován. Možná právě v opuštěném dole někde v pohoří Harz."
"A vy se na základě toho, že se ta vaše Margaret tolik zajímá o dopisy Karola Boryi, domníváte, že existuje nějaká spojitost s Jantarovou komnatou?" zeptal se McKoy, který se zatím uklidnil a Grumerovi opět vykal.
"Podle mě je to logický závěr."
"Proč si myslíte, že ji zaměstnává Loring?" otázal se Paul.
"Kvalifikovaný odhad na základě toho, co jsem za ty roky četl a slyšel. Loringova rodina se o Jantarovou komnatu dlouhodobě zajímala. A zajímá."
Další otázku měla Ráchel. "Proč jste smazal ta písmena? Margaret vám za to zaplatila?"

"Ne tak docela. Jenom mi jasně naznačila, že by v jeskyni nemělo zůstat nic, co pochází z doby po roce čtyřicet pět."
"Proč jí na tom tak záleželo?" pokračovala ve výslechu Ráchel.
"To opravdu nevím."
"Jak vypadá?" převzal štafetu otázek Paul.
"Tak, jak jste ji dnes odpoledne popsal."
"Uvědomujete si, že s největší pravděpodobností zavraždila Capajeva a Rachelina otce?"
"A neřekl jste ani slovo!" znovu vypěnil McKoy. "Měl bych vám nakopat prdel! Je vám snad jasné, do jakých sraček jsem spadl, když jsme nic nenašli, a teď ještě tohle." Mohutný muž si protřel oči a usilovně se snažil zachovat klid.
"Kdy s ní máte další kontakt, Grumere?"
"Řekla, že mi zavolá."
"Chci to vědět v momentě, kdy ta čubka položí sluchátko. Už toho mám akorát dost. Vyjádřil jsem se jasně?"
"Naprosto," vydechl Němec.
McKoy vstal a rázoval ke dveřím. "Zapište si to za uši, Grumere. Jakmile ta ženská zavolá, dáte mi vědět."
"Samozřejmě. Jak si přejete."

Sotva Paul otevřel dveře pokoje, zazvonil telefon. Než Ráchel vešla za ním, už držel sluchátko. Volal Franz Pannik. Rychle inspektorovi shrnul události toho dne a informoval ho, že se Knoll a neznámá žena zdržují v okolí, přesněji řečeno zde byli před několika hodinami.
"Hned ráno za vámi pošlu někoho z místního oddělení, aby zaznamenal vaše výpovědi."
"Myslíte, že ti dva jsou stále tady?"
"Pokud Grumer nelhal, pak ano. Spěte s jedním okem otevřeným, Herr Cutler. Zítra se uvidíme."
Paul zavěsil a sedl si na postel.
"Tak co si o tom myslíš?" zeptala se Ráchel a posadila se vedle něho.
"Ty jsi soudkyně. Připadal ti Grumer důvěryhodný?"
"Mně ne. Zato McKoy bral všechno, co ten Němec řekl."
"V tom s tebou nesouhlasím. Mně se zdá, že nám McKoy něco tají. Ruku do ohně bych za to nedal, ale jsem přesvědčen, že nám neřekl všechno. Když Grumer mluvil o Jantarové komnatě, poslouchal neobyčejně napjatě. Ale s tím si teď nebudeme lámat hlavu. Starosti mi dělá Knoll a ta žena. Potulují se kolem a to se mi vůbec nelíbí."
Otočil hlavu k Ráchel, která seděla vedle něho, a zadíval se na obliny ňader pod obtaženým rolákem. Celou minulou noc nervózně vnímal blízkost jejího těla, cítil její vůni. V duchu se vrátil do doby před třemi lety, když ještě byli manželé a kdy se s ní dokázal fyzicky milovat. Dnes mu to připadalo téměř neskutečné. Ztracený poklad. Kolem ze potulují zabijáci. Exmanželka s ním leží v posteli.
"Mám dojem, že jsi měl od samého začátku pravdu," řekla Ráchel. "Přerostlo nám to přes hlavu a měli bychom odsud vypadnout. Musíme myslet především na Mariu a Brenta." Podívala se na něj. "A sami na sebe." Natáhla ruku a položila mu ji na koleno.
"Jak sami na sebe?"

Něžně ho políbila na rty. Paul bez pohnutí seděl. Objala ho, polibek nabyl na intenzitě.
"Myslíš to vážně, Ráchel?" vydechl, když se odtáhla.
"Nechápu, proč se občas chovám tak hrozně. Tak nepřátelsky. Ty jsi dobrý chlap, Paule. Rány, které jsem ti uštědřovala, sis nezasloužil."
"Nebyla to jen tvoje chyba."
"To jsi celý ty. Vždycky se snažíš převzít část viny. Nemůžeš mě pro jednou nechat, abych za všechno mohla sama?"
"Jistě. Jen si poslož."
"Posloužím. A kromě toho chci ještě něco."
Podíval se jí do očí, pochopil a jako na jehlách vstal z postele. "Ty jsi fakt nemožná. Nebyli jsme spolu tři roky. Zvykl jsem si na to. Domníval jsem se, že tohle jsme už... překonali."
"Proboha, Paule, nemohl bys pro jedenkrát poslechnout instinkt? Všechno přece nemusí být dopředu naplánované. Co je špatného na starém dobrém chtíči?"
Upřeně jí hleděl do očí. "Chtěl bych něco víc, Ráchel."
"Já taky."
Ustoupil do bezpečné vzdálenosti k oknu a odtáhl závěsy; snažil se získat čas. Šlo to příliš rychle. Hleděl na ulici a vzpomínal, kolikrát toužil slyšet právě tato slova. Rozvodového řízení u soudu se nezúčastnil. O několik hodin později mu rozsudek přišel faxem - sekretářka mu ho beze slova položila na stůl. Odmítl se na něj byť jen podívat; zmačkal nepřečtený papír a hodil ho do koše. Jak může podpis soudce umlčet pravdu v jeho srdci?
Otočil se k ní.
Ráchel vypadala nádherně, dokonce i se včerejšími škrábanci a podlitinami. Od počátku tvořili vskutku nesourodou dvojici, ale miloval ji a ona jeho. Zplodili spolu dvě děti, které oba zbožňovali. Skutečně jim osud nabídl druhou šanci?
Odvrátil se zpátky k oknu a snažil se přečíst odpověď v noční tmě. Už už se rozhodl vrátit se k posteli a vzdát se, když vtom zahlédl na ulici pohyb.
Alfred Grumer.
Doktor zřejmě právě vyšel z hotelu a o dvě patra níž kráčel odhodlaně za svým cílem.

"Grumer odchází," ohlásil.

Ráchel vyskočila z postele a přiběhla k oknu. "Neříkal, že někam půjde."
Paul na sebe hodil sako a spěchal ke dveřím. "Asi mu volala Margaret. Věděl jsem, že lže."
"Kam jdeš?"
"Že se ptáš."

45

Paul s Ráchel v patách vyběhl z hotelu a zabočil za Grume-rem. Němec o sto metrů dál rázoval po kamenném dláždění mezi potemnělými obchody a rušnými restauracemi, které stále lákaly hosty na pivo, jídlo a hudbu. Pouliční lampy vrhaly mezi stíny kužely žlutého světla.
"O co se to pokoušíme?" zeptala se zadýchaně Ráchel.
"Potřebujeme zjistit, co má za lubem."
"Myslíš, že je to dobrý nápad?"
"Možná ne. Ale stejně to uděláme."
Nedodal, že ho nečekaná noční akce zbavila nutnosti učinit obtížné rozhodnutí. Uvažoval, jestli po něm Ráchel zatoužila z pouhé osamělosti, nebo z pocitu ohrožení. Stále mu vrtalo v hlavě, jak se ve Warthbergu zastávala Knolla, přestože ji tam ten parchant nechal zemřít. Dělat náhradníka se mu v nejmenším nezamlouvalo.
"Poslyš, Paule, měl bys něco vědět."
Grumer spěchal a udržoval si náskok. "Co?"
"Těsně před výbuchem v tom opuštěném dole jsem se otočila a viděla jsem, že Knoll drží v ruce nůž."
Zastavil se a nevěřícně na ni zíral.
"Držel v ruce nůž a potom se na mě zřítil strop."
"A to mi říkáš teprve teď?"
"Vím, že jsem se ti měla svěřit dřív, ale bála jsem se, že by ses chtěl hned vrátit do Států. Nebo bys to řekl Pannikovi a ten by zasáhl."
"Proboha, Ráchel, ty ses snad zbláznila! Uvědomuješ si, jak je situace vážná? Ano, máš pravdu, nezůstal bych tady a tebe bych vzal s sebou. A nechci slyšet žádné pitomosti, jako že si můžeš dělat, co chceš." Ohlédl se za Grumerem. Němec právě zmizel za rohem. "Sakra. Musíme sebou hodit."
Rozběhl se a cípy saka mu pleskaly do boků. Ráchel s ním držela krok. Ulice se svažovala. Dosáhl nároží, kde Grumera na-

posled zahlédl, a zpomalil. Opatrně vyhlédl pod markýzou zavřené cukrárny. Němec kráčel nezměněným tempem a zjevně se nestaral, jestli ho někdo sleduje. Přešel náměstíčko, v jehož středu stála kašna obrostlá gerániemi. Ulice, obchody i rostliny odrážely úzkostlivou čistotu, na kterou jsou občané Německa tak pyšní.
"Musíme zachovat bezpečný odstup," nabádal. "Ale je tady dost tma a to nám pomůže."
"Kam vlastně míří?"
"Zdá se, že k opatství." Podíval se na hodinky. Za pět minut půl jedenácté.
Grumer náhle zmizel mezi dvěma temnými řadami živých plotů. Vyrazili a doběhli k širokému betonovému chodníku. Velká tabule hlásala OPATSTVÍ SVATÉ PANNY SEDMIBOLESTNÉ, šipka ukazovala vzhůru.
"Máš pravdu. Skutečně jde k opatství."
Vyrazili po kamenech zalitých v betonu. Chodník, na němž by si pohodlně vyhnuli čtyři lidé, strmě stoupal tmou po skalnatém srázu. V polovině svahu minuli dvojici milenců. V ostré zatáčce se zastavili. Grumer před nimi rychle šplhal do kopce.
"Pojď ke mně." Paul objal Ráchel kolem ramen a přitiskl ji k sobě. "Kdyby se ohlédl, viděl by dva zamilované na noční procházce. Na tuhle vzdálenost nás nemůže poznat."
Pomalu následovali Němce k opatství.
"Tak lehko se z toho nevyvlečeš," poznamenala Ráchel.
"Jak to myslíš?"
"V pokoji. Tys věděl, kam směřujeme."
"Nechci se z ničeho vyvlékat."
"Tys prostě potřeboval čas na rozmyšlenou a tahle výprava ti ho poskytla."
Nic nenamítal. Měla pravdu. Skutečně potřeboval čas na rozmyšlenou, ale ne ted. V dané chvíli mu ležel na srdci Grumer. Výstup ho unavoval, lýtka a stehna bolela námahou. Domníval se, že je v kondici, ale těch pět kilometrů denně běhal v Atlante po rovném terénu, kdepak takový vražedný výstup.
Chodník dosáhl hřebene a Grumer zmizel za vrcholem stoupání.

Před nimi se tyčilo opatství, obrovská budova s průčelím dlouhým jako fotbalové hřiště, která jako by vyrůstala z mohutných klenutých základů zabudovaných do útesu. Barevné kameny zdiva matně zářily ve svitu sodíkových výbojek ukrytých v porostu na úpatí stavby. Ve fasádě se do výše tří pater leskla úzká vysoká okna oddělená kamennými sloupky.
Uprostřed se otevírala ostře nasvětlená mohutná brána, portál střežily po stranách dvě bašty. Za ním se rýsovalo nádvoří ponořené v šeru. Grumer, vzdálený asi padesát metrů, právě prošel bránou. Paul při pohledu na moře světla zneklidněl. Ve tmě vrkali holubi, jinak nikde nikoho neviděl.
Vedl Ráchel kupředu a díval se na sochy apoštolů Petra a Pavla, které na ně shlížely ze zčernalých kamenných

podstavců. Po obou stranách svatí a andělé soupeřili s rybami a mořskými pannami. Uprostřed oblouku nad portálem se skvěl erb se dvěma zlatými klíči na azurově modrém pozadí. Štítové zdi vévodil obrovský kříž s nápisem ABSIT GLORIARI NISI IN CRUCE, v ostrém nasvícení zřetelně viditelným.
"Sláva jedině v kříži," zašeptal.
"Cože?"
Ukázal nad hlavu. "Ten nápis. Sláva jedině v kříži. Epištola ke Galatským, kapitola šestá, verš čtrnáctý."
Prošli bránou. Tabule na sloupku je informovala, že prostor za ní se jmenuje STRÁŽNÍ DVŮR. Nádvoří naštěstí tonulo v šeru. Grumer stoupal po širokém kamenném schodišti na protější straně ke stavbě, která vypadala jako kostel.
"Dovnitř za ním nemůžeme," konstatovala Ráchel. "Takhle pozdě už tam moc lidí nebude."
"Souhlasím. Zkusme najít jiný vstup."
Rozhlédl se po nádvoří a třípatrových budovách, které je obklopovaly. Barokní fasády zdobily římské oblouky a složitě prolamované římsy, požadovaný vzhled svatostánku dodávaly kamenné sochy. Za většinou oken se nesvítilo, v těch ostatních se za zataženými závěsy míhaly stíny.
Kostel, do něhož Grumer vstoupil, vyčníval z protější strany potemnělého nádvoří. Dvě symetrické věže, za nimi jasně osvětlená osmistěnná kopule. Chrám vypadal jako přístavek nejvzdále-

nější budovy, která pravděpodobně tvořila čelo opatství nad nejvyšším bodem útesu. Boční stěna se dívala na Stod a na řeku.
Paul ukázal na dvojité dubové dveře vzadu vedle kostela. "Možná vedou k druhému vchodu."
Přeběhli přes kamennou dlažbu nádvoří kolem stromů a keřů zasázených do kruhových ostrůvků hlíny. Vanul chladný vítr. Paul vzal za kliku, opatrně odsunul těžké křídlo a pomalu otevřel, aby se vyvaroval skřípění pantů. Otevřel se před nimi úzký průchod, na jehož konci se matně rýsovaly čtyři osvětlené sochy. Odhodlaně vyrazili uličkou. Uprostřed pasáže vedlo vzhůru schodiště s dřevěným zábradlím. Na boční stěně visely olejomalby, vesměs portréty králů a císařů. Na konci temné vlhké chodby za schody čekaly zavřené dveře.
"Kostel se nachází na této úrovni," zašeptal. "Těmi dveřmi by se do něj mělo vcházet."
Klika povolila na první pokus. Pomalu přitáhl dveře k sobě. Do studeného průchodu pronikl závan teplého vzduchu. Na obě strany vedl úzký ochoz lemovaný těžkými sametovými závěsy. Mezerami mezi nimi a nad podlahou pronikalo světlo. Položil si prsty na rty a následován Ráchel vešel do kostela.
Roztáhl závěsy a nahlédl do chrámu. Rozlehlou loď osvětlovaly vysoké svíce. Okázalá architektura spolu s nádhernými stropními freskami a barevně bohatou štukovou výzdobou vytvářely vizuální symfonii, majestátní svou hloubkou a formou. Převládala hnědočervená, šedá a zlatá. Ke klenutému stropu stoupaly vroub-kované mramorové sloupy, každý z nich zkrášlený pozlacenou římsou, na níž stály sochy.
Uhnul pohledem doprava.
Nádherný hlavní oltář, v jehož středu se leskla zlatá koruna. Velký medailon opatřený nápisem NON CORONABITUR, NISI LEGITIME CERTAVERIT. Nebudeí korunován, leč by řádně bojoval, přeložil v duchu. Opět bible. Druhá epištola Timoteovi, kapitola druhá, verš pátý.
Vlevo před hlavním oltářem stál Grumer a blondýna, kterou dopoledne zahlédl v sále. Paul se otočil k Ráchel a pohyby úst naznačil: "Je tady. Grumer s ní mluví."
"Slyšíš něco?" zašeptala mu do ucha.

Zavrtěl hlavou a ukázal doleva. Úzký ochoz je dovede blíž k dvojici, sametové závěsy sahající ke kamenné podlaze je skryjí před ostražitými pohledy. Vzadu vedlo dřevěné schodišťátko ke kůru. Dospěl k závěru, že průchod oddělený závěsem používají ministranti pomáhající při mši. Po špičkách přešli k další mezeře v závěsu a Paul jí bez hnutí nahlédl. Grumer a neznámá žena stáli u předního, "lidového" oltáře. Paul o tomto moderním doplňku mnoha evropských kostelů několikrát četl. Ve středověku sedávali prostí lidé daleko od okázalých barokních hlavních oltářů a boží přítomnost zažívali pouze pasivně, zprostředkovaně, zatímco současní věřící se díky reformě liturgie těší aktivnější spoluúčasti. Starší chrámy šly s dobou a kněz sloužil mši u prostého oltáře umístěného na nízkém pódiu u průchodu mezi řadami lavic.
Od Grumera a blondýny je dělilo asi dvacet metrů, příliš daleko, aby v šerém tichu zaslechli, co si ti dva špitají.
Zuzana zírala na Alfreda Grumera, který s ní jednal překvapivě stroze.
"Co se dnes stalo v jeskyni?" zeptal se anglicky.
"Objevil se tam jeden z mých kolegů a projevil jistou netrpělivost."
"Přitahujete k nám příliš velkou pozornost."
Němcův tón se jí pranic nelíbil. "Neměla jsem na vybranou. Musela jsem řešit vzniklou situaci."
"Máte pro mě peníze?"
"Máte pro mě informace?"
"Herr Cutler našel na místě náprsní tašku s průkazkou z roku padesát jedna. Do jeskyně někdo pronikl po válce. To jste chtěla vědět, ne?"
"Kde je ta náprsní taška?"
"Nemohl jsem se jí zmocnit. Možná zítra."
"A Boryovy dopisy?"
"Beznadějné. K těm se nedostanu. Po událostech dnešního odpoledne se mají všichni na pozoru."
"Dvojí selhání, a vy po mně chcete pět milionů eur?"
"Chtěla jste informace o situaci na místě a časové potvrzení. Obojí jsem dodal. Rovněž jsem odstranil důkaz - ta

písmena vyrytá do písku."

"To byla vaše vlastní aktivita, způsob, jak se domoci zvýšení odměny. Realita je taková, že jste svá tvrzení nepodložil žádným důkazem."
"Mluvme o tom, co vás opravdu zajímá, Margaret. Vaším skutečným cílem je Jantarová komnata, říkám to správně?" Neodpověděla.
"Tři německé těžké nákladáky, prázdné. Uzavřená podzemní komora. Pět mrtvol, všechny s prostřelenou hlavou. Průkaz se čtyřletou platností vydaný roku padesát jedna. Právě v této jeskyni Hitler ukryl Jantarovou komnatu a někdo ji ukradl. Domnívám se, že oním zlodějem byl váš zaměstnavatel. Jinak byste se tak nestarali."
"To jsou pouhé spekulace, Herr Doktor."
"Ani jste nemrkla, když jsem žádal pět milionů."
Grumerův arogantní tón se jí zamlouval čím dál méně. "Máte ještě něco?" zeptala se.
"Pokud mě neklame paměť, ještě v šedesátých letech převládalo přesvědčení, že Josef Loring spolupracoval s nacisty. Po válce však navázal úzké styky s vysoce postavenými československými komunisty a tím si zachránil krk. Výborný trik, všechna čest. Jeho slévárny a továrny se staly pevným pojítkem trvalého přátelství. Mluvilo se o tom, že Loring objevil skrýš, do níž Hitler schoval Jantarovou komnatu. Zdejší starousedlíci přísahali, že Loring okolní opuštěné doly několikrát navštívil se skupinami dělníků a postupně vykopal ukryté poklady ještě předtím, než vláda zakázala vstup do podzemí. Jsem přesvědčen, že v jedné šachtě našel i jantarové panely a florentské mozaiky. Byla to naše komnata, Margaret?"
"Já nic z toho, co říkáte, nepopírám, ale ani nepotvrzuji, Herr Doktor, ačkoliv přiznávám, že mě vaše historická přednáška velmi zaujala. Co Wayland McKoy? Rozhodl se svou nejnovější expedici ukončit?"
"Hodlá prokopat druhý vstup do jeskyně, ale stejně nic nenajde. To ostatně sama dobře víte, nemám pravdu? Podle mě vyko-pávky skončily. A ted k mé odměně. Přinesla jste částku, na které jsme se domluvili?"

Grumer ji unavoval. Loring se nemýlil. Je to nenasytný parchant. Další ztracená stopa a problém, který je třeba okamžitě řešit.
"Mám ty peníze, Herr Grumer."
Sáhla do kapsy a sevřela v dlani vroubkovanou pažbu pistole s tlumičem nasazeným na krátké hlavni. Náhle jí něco přeletělo nad levým ramenem a zasáhlo Grumera do prsou. Němec zavrávoral, zalapal po dechu a složil se na podlahu. V bledé záři oltářních svíček spatřila levandulově zbarvenou jadeitovou rukojeť s ametystem vsazeným do ozdobného knoflíku na jejím konci.
Z kůru seskočil na kamennou podlahu chrámové lodi Christian Knoll s pistolí v ruce. Zuzana tasila vlastní zbraň a uskočila za podstavec pod oltářem v naději, že je postaven z pevných fošen, ne z dřevotřísky potažené dýhou. Odvážila se krátce vyhlédnout.
Knoll stiskl spoušť a kostelem pleskl tlumený výstřel. Kulka se zaryla do desky pár centimetrů od jejího obličeje. Vylekaně couvla a přitiskla se k podstavci.
"V tom opuštěném dole jsi prokázala velkou vynalézavost, Zuzano," prohodil Knoll.
Srdce jí bušilo jako splašené. "Dělám jen svou práci, Christiane."
"Proč bylo nutné zabít Čapajeva?"
"Je mi líto, příteli, tohle s tebou rozebírat nebudu."
"Skoda. Doufal jsem, že se dozvím tvé motivy, než tě oddělám."
"Ještě nejsem mrtvá."
Slyšela, jak se Knoll zachechtal; odpudivý zvuk se hrozivě nesl tichem chrámu.
"Tentokrát jsem ozbrojený," pokračoval nelítostný protivník. "Darem od pana Loringa, jestli tě to zajímá. Velice přesná zbraň."
CZ-75B, zásobník na patnáct nábojů, blesklo jí hlavou. A zatím vypálil pouze jeden. Zbývá mu jich čtrnáct - zatraceně moc na zhasnutí jednoho lidského života.
"Tady nemáš žádné reflektory, do kterých bys mohla střílet, Zuzano. Ve skutečnosti nemáš kam utéct."
Má pravdu, uvědomila si a zachvěla se děsem.

Paul slyšel jen útržky rozhovoru. Jeho počáteční pochybnosti o Grumerově charakteru se beze zbytku potvrdily. Herr Doktor očividně hrál na obě strany a právě zjistil, jaká cena se občas za zradu platí.
S očima vytřeštěnýma hrůzou sledoval Grumerovu smrt a následné střetnutí mezi nesmiřitelnými soupeři, doprovázené tlumenými výstřely, které připomínaly pleskání do polštáře. Ráchel mu nahlížela přes rameno. Stáli strnule bez jediného hnutí v obavě, aby neprozradili svou přítomnost. Potřebovali se dostat ven z kostela, ovšem v absolutní tichosti. Na rozdíl od dvojice v chrámové lodi neměli žádnou zbraň.
"To je Knoll," zašeptala mu Ráchel do ucha.
Myslel si to. A ta žena je určitě Joan Myersová - nebo Zuzana, jak ji Knoll oslovoval. Její hlas okamžitě poznal. Nyní už v nejmenším nepochyboval, že zabila Capajeva, protože obvinění nepopřela, když se jí Knoll zeptal, zda bylo nutné starce zabíjet. Ráchel se k němu křečovitě tiskla a Paul cítil, jak se celá chvěje. Sáhl dozadu a zmáčkl jí stehno. Pak ji k sobě přivinul a snažil se ji uklidnit, ačkoliv se sám klepal strachem.
Knoll se krčil v druhé řadě kostelních lavic. Situace se mu zamlouvala. Stejně jako jeho soupeřka sice neznal půdorys chrámu, ale bylo jasné, že Zuzana Danzerová opravdu nemá kam utéct, aniž by se na několik vteřin odkryla a poskytla mu cíl.

"Řekni mi, Zuzano, proč ten výbuch v opuštěném dole? V minulosti jsme tu hranici nikdy nepřekročili."
"Co ti na tom tak vadí? Zhatila jsem ti záměry s paní Cutlero-vou? Nejspíš sis to s ní chtěl rozdat, než ji zabiješ, vid?"
"V obou případech se nemýlíš. Zrovna jsem se chystal k tomu prvnímu, když jsi mě tak bezohledně přerušila."
"Omlouvám se, Christiane. Takže madam Cutlerová by mi měla poděkovat. Viděla jsem, že explozi přežila, ale v životě by mě nenapadlo, že unikne tvému noži. Myslela jsem si, že skončí jako tady Grumer."
"Jak říkáš ty, Zuzano. Dělám jen svou práci."

"Poslyš, Christiane, máme my dva zapotřebí hnát situaci do extrému? Nemohli bychom uzavřít příměří, zajít k tobě do hotelu a vypotit tam frustraci? Co ty na to?"
Lákavé pokušení. Ale tady jde o byznys a Danzerová pouze hraje o čas.
"No tak, Christiane. Slibuju, že se mnou zažiješ víc, než na co se zmůže ta tvoje zkažená Monika. V minulosti sis přece na mě nemohl nikdy stěžovat."
"Než o něčem podobném vůbec začnu uvažovat, chci pár odpovědí."
"Pokusím se."
"Co je na té jeskyni tak důležité?"
"O tom nesmím mluvit. Pravidla, však to znáš."
"Ty nákladáky jsou prázdné. Nic tam není. Proč takový zájem?"
"Stejná odpověd."
"Máte na výplatní listině toho úředníka v Sankt Peterbur-gu, že?"
"Ovšem."
"Věděla jsi od začátku o mém výletu do Georgie?"
"Snažila jsem se ti držet z cesty. Zdá se, že se mi to nepodařilo."
"Byla jsi v Boryově domě?"
"Pochopitelně."
"Kdybych tomu starochovi nezakroutil krkem já, udělala bys to ty?"
"Snad mě natolik znáš, aby ses nemusel ptát."
Paul se přitiskl k závěsu, když se Knoll přiznal k vraždě Karola Boryi. Ráchel zalapala po dechu a zavrávorala, čímž ho postrčila dopředu a závěs se rozvlnil. Uvědomil si, že její hlasitý vzdech a pohyb sametu víc než postačí, aby přilákaly pozornost obou soupeřů. Přiskočil k Ráchel a strhl ji k zemi. V letu se otočil, aby dopadla na něj jako na žíněnku, a ztlumil náraz pravým ramenem.
Knoll zaslechl zalapání po dechu a zahlédl pohyb závěsu. V rychlém sledu vypálil tři rány; kulky protrhly samet ve výšce prsou.

Ani Zuzaně Danzerové neuniklo zavinění látky, ale veškeré její myšlenky se soustředily na útěk z kostela. Využila chvíle, kdy Knoll střílel na závěs, a vypálila na něj. Kulka rozštípla hranu kostelní lavice. Knoll se vrhl k zemi, aby se kryl; Zuzana skočila do stínu za hlavním oltářem a vběhla do temného klenutého průchodu.
"Musíme odsud," sykl Paul. Pomohl Ráchel vstát a oba se rozběhli ke dveřím. Střely proletěly látkou a pleskly do kamene. Doufal, že Knoll a jeho soupeřka budou dostatečně zaneprázdněni sami sebou a nezačnou je pronásledovat. Ale co když se spojí proti společnému nepříteli? Nehodlal se však zdržovat a zjišťovat, pro jaký postup se dvojice rozhodne.
Doběhli ke dveřím.
Naražené rameno mu pulzovalo ostrou bolestí, ale adrenalin, který mu koloval v žilách, působil jako anestetikum. Proletěli chodbou za kostelem a zastavili se. "Na nádvoří nemůžeme," zasípal zadýchaně. "Měli by nás jako na střelnici." Obrátil se ke schodům.
"Jdeme," zavelel a zamířil vzhůru.
Knoll viděl, jak Danzerová vběhla do temného průchodu, ale hlavní oltář a sloupy mu zablokovaly palebné pole. Mezi dlouhé stíny by se mu i tak obtížně mířilo. V dané chvíli ho tedy nejvíc zajímalo, kdo je za závěsem sledoval. Sám vstoupil do kostela bočními dveřmi přes ochoz poté, co vyšel po schodech z průchodu ke kůru.
Opatrně přistoupil k závěsu a s pistolí připravenou k palbě za něj nahlédl.
Nikde nikdo.
Uslyšel otevření a přibouchnutí dveří. Přiskočil k mrtvému Grumerovi a vytáhl mu z prsou dýku. Očistil ostří a vsunul zbraň do pouzdra v rukávu.
Pak rozhrnul závěs a vydal se za uprchlíky.

Paul spěšně stoupal po schodech a panovníkům, jejichž portréty lemovaly schodiště, věnoval jen letmý pohled. Ráchel udýchaně spěchala za ním.
"Ten parchant mi zabil tátu," zasípala.
"Já vím, Ráchel. Ale momentálně jsme v docela velkém průšvihu."
Zabočil na podestě a poslední řadu schodů doslova vyletěl. Na vrcholu se černalo ústí další chodby. Dole zaslechl bouchnout dveře. Ztuhl, zastavil Ráchel a přitiskl jí dlaň na ústa. Zezdola zněly kroky. Pomalé, leč odhodlané. A mířily k nim. Naznačil Ráchel, že nesmí dělat hluk, a po špičkách se přesunuli jediným možným směrem - doleva k zavřeným dveřím na vzdáleném konci chodby.
S bušícím srdcem vzal za kliku.
Dveře povolily

Potichounku je otevřel a oba vklouzli dovnitř.
Zuzana Danzerová stála v malé místnosti za hlavním oltářem. Z kovových stojanů vetknutých do stěny stoupala pronikavě nasládlá vůně kadidla. Na kovových ramínkách visely dvě řady barevných kněžských ornátů. Potřebovala dokončit, co Knoll začal. Ten čubčí syn jí dal co proto. Jak ji proboha našel? Hotel opustila s největší opatrností a celou cestu nahoru k opatství opakovaně kontrolovala, jestli ji někdo nesleduje. Pozitivně věděla, že za zády žádný stín neměla. Knoll na ni tedy čekal v kostele. Ale jak se dozvěděl, kde ji hledat? Od Grumera? Možná. Znepokojovalo ji, že tak důvěrně zná její záměry, a lámala si hlavu, proč ji nepronásledoval hned po výbuchu v opuštěné šachtě. Jeho zklamaný výraz, když mu po honičce v jeskyni ujela, nebyl zdaleka tak uspokojující, jak čekala.
Vrátila se do klenutého průchodu.
Zůstal v kostele a ona si s ním musí vyrovnat účet. Loring by si to přál. Nesmí zůstat žádné nedořešené záležitosti. Vůbec žádné. Vyhlédla do chrámové lodi a ještě zahlédla Knolla mizet za závěsem.

Otevřely se dveře, pak se zavřely.
Kroky stoupající po schodech.
S pistolí v ruce opatrně zamířila za zvukem.
Knoll nad sebou slyšel tiché kročeje. Uprchlíci, ať už to byl kdokoliv, se vydali nahoru po schodech.
Se zbraní připravenou k palbě se vydal za nimi.
Paul s Ráchel stáli v rozlehlé síni. Tabulka s německým nápisem je informovala, že se nacházejí v MARMOREN HALLE, pod nímž mnohem menší písmena doplňovala anglickou verzi: Mramorový sál. Podél všech čtyř stěn se v pravidelných rozestupech zvedaly ke stropu dvanáct metrů vysoké drážkované mramorové sloupy světle šedé a broskvové barvy zdobené zlatými listy. Na stropě se skvěly nádherné fresky zpodobňující lvy, vozataje a hrdinného Herakla. Malba na stěnách vytvářela trojrozměrnou iluzi a dodávala místnosti hloubku. Celý sál zalévalo nepřímé světlo. Nádherný pohled - nebýt skutečnosti, že mají v patách ozbrojeného zabijáka.
Běželi po šachovnicové dlažbě tu a tam přerušené zapuštěnou mřížkou, jíž pronikal do místnosti teplý vzduch. Na protější straně jim ze zdi kynuly dveře zdobené ornamenty - pokud Paul viděl, jediný možný východ ze sálu.
Náhle se prudce otevřely dveře, jimiž do síně vstoupili. Paul bez váhání škubl klikou a následován Ráchel vyběhl na okrouhlou terasu. Hluboko pod masivní kamennou balustrádou poblikávala světélka Stodu. Sametová mísa nad jejich hlavami přetékala hvězdami. Za nimi do tmy probleskovala nasvětlená jantarová a bílá fasáda opatství, které střežili kamenní lvi a draci. Závan větru je zahalil chladem. Podkovovitá terasa se stáčela k jiným dveřím na protějším konci.
Popadl Ráchel za ruku a spěchal k nim.
Zamčeno.
Naproti se začínaly otevírat dveře, které je na terasu dovedly. Horečně se rozhlédl, ale žádnou únikovou cestu neviděl. Za zábradlím otevírala smrtící náruč bezedná hlubina několikasetmet-rové propasti, která končila až na hladině řeky.

Ráchel zřejmě pochopila bezvýchodnost situace a vzhlédla k němu se strachem v očích. Určitě si v duchu kladla stejnou otázku jako on.
Zemřeme?

46

K
noll otevřel dveře a viděl, že vedou na otevřenou terasu. Zůstal nehybně stát. Danzerová bud číhá kdesi vzadu, anebo už z opatství utekla. Nevadí. Jakmile zjistí, kdo je sledoval, odejde za ní do hotelu. A když tam nebude, najde si ji někde jinde. Tentokrát mu neunikne.
Vyhlédl kolem rámu těžkých dubových dveří a prozkoumal terasu. Nikoho neviděl. Vyšel ze dveří, zavřel je za sebou a obešel širokou podkovu. V polovině okruhu se zastavil a nahlédl přes zábradlí. Vlevo zářila světla Stodu, hluboko dole se leskla hladina řeky. Došel k druhým dveřím a zjistil, že jsou zamčené.
Náhle se rozletěly dveře z Mramorového sálu na druhém konci podkovy a do noci vyskočila Zuzana Danzerová.
Knoll skočil za kamenné vřetenovité sloupky balustrády.
Dva tlumené výstřely.
Obě kulky minuly.
Knoll opětoval palbu.
Danzerová k němu vyslala další střelu. Do očí mu vletěly stře-piny kamene vyražené kulkou a na okamžik ho oslepily.
Doplazil se k zavřeným dveřím. Zámek pokrývala silná vrstva rzi. Vypálil do něj dva výstřely a západka se uvolnila.
Otevřel a rychle přeplazil práh.
Zuzana usoudila, že to stačí. Postřehla, jak se dveře na protějším konci podkovy otevřely, ale neviděla nikoho vejít, takže Knoll se musel plazit. V omezeném prostoru ho nechtěla pronásledovat, na to byl Knoll příliš nebezpečný. Vzhledem k tomu, že se nepřítel nachází ve vyšších patrech opatství, bude nejrozumnější, když vyklidí pole a ustoupí do města, než se mu podaří najít cestu ven. Musí vypadnout z Německa a uchýlit se na hrad Loukov pod ochranná křídla Ernsta Loringa. Svůj úkol zde splnila. Alfred Grumer je mrtvý a stejně jako v případě Karola Boryi jí Knoll ušet-

řil práci. Místo vykopá vek je zabezpečeno a další pobyt zde by zaváněl bláznovstvím.
Otočila se a spěšně se vracela Mramorovým sálem.
Ráchel křečovitě svírala kamenné vřeteno, Paul se houpal vedle ní zavěšený za vlastní sloupek. Přelézt zábradlí a

zavěsit se nad hlubinu byl její nápad a realizovali ho v posledním zlomku vteřiny předtím, než nepřítel vyšel na terasu. Pod nohama se jim otevírala černá propast, do jejich těl se opíral silný vítr. Cítila, jak jí každým okamžikem ochabují svaly.

S hrůzou naslouchali odrazům kulek od balustrády do noční tmy a modlili se, aby pronásledovatel nenahlédl přes zábradlí. Paul zahlédl, jak povolil rozstřílený zámek bližších dveří a někdo se vplazil dovnitř. "Knoll," vydechl a napínal uši. Uběhla minuta a neslyšel sebemenší zvuk. Ticho rušilo jen kvílení větru.

Ráchel bolely namáhané paže. "Už se dlouho neudržím," zasípala.

Paul riskl další pohled. "Nikdo tu není. Šplhej." Přehodil pravou nohu přes zábradlí, přitáhl se a skulil se na druhou stranu. Pak natáhl ruku a pomohl Ráchel nahoru. Znovu s pevnou půdou pod nohama se opírali o studený kámen a hleděli na řeku hluboko dole.

"Pořád nemůžu uvěřit, že jsme to dokázali," vydechla.

"Musel jsem se zbláznit, když jsem se nechal zatáhnout do něčeho takového."

"Pokud si dobře vzpomínám, byls to ty, kdo mě sem vytáhl."

"Ani mi to nepřipomínej."

Paul odsunul pootevřené dveře a vklouzl dovnitř jako první. Ocitli se v elegantní knihovně vybavené polkovými skříňkami z leštěného ořechu, které sahaly od podlahy ke stropu, pozlacené v barokním stylu. Prošli brankou z tepaného železa a rychle pokračovali přes hladkou parketovou podlahu mezi dvěma obrovskými dřevěnými globusy vsazenými do výklenků mezi policemi. Teplý vzduch byl cítit plesnivou kůží. Žlutým obdélníkem vzdálenějších dveří spatřili záhlaví jiného schodiště.

Paul k nim ukázal hlavou. "Tudy."

"Před námi sem vešel Knoll," připomněla mu.

"Já vím. Ale po té přestřelce se určitě stáhl."

Následovala Paula z knihovny a dolů schodištěm. Tmavá chodba na jeho konci se stáčela doprava. Doufala, že z ní vyjdou na nádvoří. Sestoupila z posledního schodu a podívala se na Paula, který mezitím došel k zatáčce. Náhle se z temnoty vyřítil stín a Paul se skácel k zemi.

V příští vteřině jí ruka v rukavici sevřela hrdlo.

Vznesla se do vzduchu a strašná síla s ní mrštila o zed. Zatmělo se jí před očima, a když se jí podařilo zaostřit pohled, hleděla do divokých očí Christiana Knolla. Pod bradu se jí zabodla špička nože.

"To byl váš bývalý manžel?" zašeptal hrdelně a Ráchel ucítila na tváři jeho horký dech. "Přišel vás zachránit?"

Střelila očima k Paulovi, který ležel nehybně na kamenné dlažbě, a hned se zase podívala na Knolla.

"Možná tomu nebudete věřit, Frau Cutler, ale já proti vám vůbec nic nemám. Zlikvidovat vás by asi byl ten nejefektivnější postup, ale možná ne ten nejchytřejší. Nejdřív zemře váš otec, krátce po něm vy. Ne. Ačkoliv bych se rád zbavil nepříjemné zátěže, zabít vás nemůžu. Takže vás prosím, abyste se vrátila domů."

"Zabil jste... mého otce."

"Váš otec chápal rizika, která v životě podstoupil. Dokonce bych řekl, že si v nich liboval. Měla jste se řídit jeho radou. Ano, já dobře znám příběh o Faethónovi. Fascinující ilustrace toho, kam vede impulzivní povaha. Bezmocná snaha starší generace poučit tu mladší. Co řekl sluneční bůh Faethónovi? Podívej se mi do očí, a jestli můžeš, nahlédni mi do srdce. Co uvidíš? Otcovu neklidnou krev a vášeň. Dbejte mého varování, Frau Cutler. Mohl bych lehce změnit názor. Chcete snad, aby vaše převzácné děti ronily trpké jantarové slzy, kdyby vás blesk srazil do hrobu?"

Před duševním zrakem se jí zjevil otec ležící v rakvi. Pochovala jej v tvídovém saku, které měl na sobě u soudu, když si nechal změnit jméno. Vlastně nikdy neuvěřila, že jenom tak spadl ze schodů. A ted je tady jeho vrah a tiskne se k ní. Přešlápla a pokusila se Knolla nakopnout kolenem do rozkroku, avšak sevření na krku zesílilo a špička dýky probodla kůži.

Otevřela ústa a sípavě nasála vzduch.

"Ale no tak, Frau Cutler, to bychom nebyli kamarádi."

Pustil jí hrdlo, ale nůž zůstal zabořený pod bradou. Přejel jí dlaní po těle k rozkroku a pevně jí sevřel podbřišek.

"Přiznávám, že mě přitahujete." Ruka vyjela nahoru a začala jí přes svetr hníst ňadro. "Skoda, že nemám víc času."

Nečekaně jí vší silou stiskl pravý prs a zakroutil jím.

Bolest ji doslova ochromila.

"Dejte na mou radu, Frau Cutler, a vraťte se domů ke svému šťastnému životu a výchově dětí." Hodil bradou k Paulovi. "Potěšte bývalého manžela a na všechno ostatní zapomeňte. Tyhle věci se vás netýkají."

"Zabil jste... mého... otce," vypravila ze sebe zajíkavě, potlačujíc bolest.

Knollova pravá ruka pustila ňadro a sevřela jí hrdlo. "Jestli vás ještě jednou potkám, podříznu vám krk. Rozumíte?"

Mlčela a špička nože pronikla hlouběji do masa. Nejraději by se rozkřičela, ale nevydala ze sebe ani zapípnutí.

"Rozumíte?" zopakoval pomalu otázku.

Pokývala hlavou. "Ano."

Vytáhl ostří z rány, z níž okamžitě vytryskla krev a stékala jí po hrdle. Stála strnule přitlačená ke zdi. Největší starosti jí ted dělal Paul, který se pořád nehýbal.

"Poslechněte mě, Frau Cutler."

Otočil se k odchodu.

Vrhla se na něho.

Knoll se ohnal rukou dozadu a zasáhl ji koncem jílce dýky pod pravý spánek. Před očima jí vyskočili bílé skvrny,

chodba se s ní zatočila. Do krku jí vyhrkla žluč. Pak viděla Mariu a Brenta. Běželi k ní s rozpřaženými pažemi a jejich ústa se pohybovala, ale slova již neslyšela, protože ji pohltila tma.

## ČÁST ČTVRTÁ

47
23:50
Z

uzana Danzerová sbíhala po svahu k městu. Cestou minula tři chodce na pozdní procházce, kterým nevěnovala druhý pohled. V dané chvíli ji zajímalo jen to, aby se co nejrychleji dostala do hotelu Gebler, popadla své věci a zmizela. Potřebovala dosáhnout bezpečí za českými hranicemi na hradě Loukov, kde počká, až Loring s Fellnerem tuhle záležitost vyřeší jako dva členové jednoho klubu.

Když se Knoll tak náhle objevil v opatství, zastihl ji nepřipravenou. Chtíc nechtíc musela tomu parchantovi přiznat značnou dávku rozhodnosti a odhodlání. Slíbila sama sobě, že potřetí už ho nepodcení. Jestli je Knoll ve Stodu, musí ona opustit Německo.

Našla správnou ulici a klusala k hotelu.

Díky bohu, že si dopředu sbalila. Byla připravena k okamžitému odjezdu, který ostatně plánovala, jen co se vypořádá s Alfredem Grumerem. V ulici svítilo méně lamp, ale vchod do hotelu se koupal v jasné záři. Vešla do haly. Noční recepční za pultem ťukal do klávesnice a ani se po ní neohlédl. V pokoji si přehodila cestovní tašku přes rameno, položila na postel několik bankovek, víc než dost k vyrovnání účtu. Na formální odhlášení neměla čas.

Chvíli počkala, aby nabrala dech. Knoll třeba neví, kde bydlí. Stod je velké město se spoustou hotelů a penzionů. Ale ne, usoudila nakonec. Ví to a s největší pravděpodobností sem právě teď míří. V duchu se vrátila na terasu nad opatstvím. Knoll pronásledoval vetřelce, kteří pronikli do kostela. Přítomnost svědka nebo svědků nemohla jen tak lehce hodit za hlavu, ale byl to Knollův nůž, který se zabodl Grumerovi do hrudi. Je to jeho problém.

Hrábla do tašky pro plný zásobník a vsunula jej do pažby pistole, kterou schovala do kapsy. Seběhla dolů a spěšně prošla halou k východu. Podívala se doprava, pak doleva. Knoll se rychle přibližoval, od hotelu ho dělilo sotva sto metrů. Jakmile ji spatřil,

rozběhl se. Vběhla do opuštěné postranní uličky a uskočila za nejbližší roh. Sprintovala dál a ještě dvakrát odbočila. Doufala, že v bludišti úctyhodných budov, které se podobaly jedna druhé, Knolla setřese.

Zastavila se, těžce oddechujíc.

Zezadu zazněly kroky.

Přibližovaly se.

Mířily k ní.

Knollovi se v suchém vzduchu srážela před ústy pára. Načasoval si svůj příchod téměř dokonale; chybělo pár vteřin a byl by tu čubku dostal.

Zašel za roh a strnul.

Naprosté ticho.

Zajímavé.

Sevřel v dlani pistoli a opatrně postupoval kupředu. Včera si v turistické informační kanceláři koupil plán starého města a vštípil si do paměti rozložení ulic. Jednotlivé domovní bloky oddělovaly úzké dlážděné uličky a ještě užší průchody. Obklopovaly ho strmé střechy, arkýřová okna a arkády zdobené reliéfy mytologic-kých postav. V mraveništi navlas stejných budov člověk snadno zabloudí. Jenže Knoll přesně věděl, kde Zuzana Danzerová zaparkovala svůj kovově šedý sportovní vůz. Objevil ho včera při průzkumné misi - bylo mu jasné, že soupeřka potřebuje v dosažitelné vzdálenosti rychlý dopravní prostředek.

Vydal se tedy stejným směrem, kterým před chvílí zamířily běžící nohy.

Náhle se zastavil.

Stále mrtvé ticho.

Žádné podrážky pleskající v dálce o kámen.

Pomalu se doplížil k nároží. Temná ulice za ním se táhla rovně až k nejasnému svitu na jejím konci. V polovině bloku se rýsovala křižovatka. Ulice - spíše průchod - končila po třiceti metrech vysokou zdí s plechovými dveřmi, které pravděpodobně vedly do skladu nějakého obchodu. Vlevo stálo zaparkované BMW, vpravo černá plastová popelnice. Knoll došel na konec uličky a zkusil dveře automobilu. Zamčené. Nadzvedl víko popelnice. Prázdná

až na několik cárů novin a dva pytle s odpadky, z nichž páchly shnilé ryby. Vzal za kliku domovních dveří. Ani se nehnuly.

Se zbraní připravenou k palbě se vrátil do širší ulice a pokračoval původním směrem.

Zuzana Danzerová čekala plných pět minut, než se vyplazila zpod BMW. Vklouzla pod něj v poslední chvíli a děkovala bohu za svou štíhlou postavu. Pro jistotu svírala celou dobu v dlani pistoli, avšak Knoll pod vůz nenahlédl a spokojil se zjištěním, že dveře jsou zamčené a ulička očividně prázdná.

Sehnula se k popelnici a vylovila z ní cestovní tašku, kterou strčila pod roztrhané noviny. I za tu krátkou chvíli kůže nasákla smradem z ryb. Zastrčila zbraň do kapsy a rozhodla se pro alternativní přístupovou trasu ke svému autu. Uvažovala dokonce, že tady porsche nechá a ráno si pronajme jiný vůz. Až se tahle pro-žluklá situace vyřeší, vždycky se může pro sporťák vrátit. Úkolem akvizitéra je plnit přání svého zaměstnavatele. Loring jí sice řekl, ať postupuje podle

vlastního uvážení, ale ohrožení ze strany Knol-la a riziko přivolání nežádoucí pozornosti nebezpečně eskalovaly. A likvidace soupeře se ukázala mnohem obtížnější, než si zprvu představovala.

Zastavila se v uličce těsně před křižovatkou a pár vteřin napjatě poslouchala.
Kroky však neslyšela.

Vykročila do ulice, avšak místo aby zabočila doprava jako Knoll, vydala se opačným směrem.

Ze ztemnělého domovního vchodu vystřelila zaťatá pěst a praštila ji do čela. Hlava jí poskočila dozadu a zase se vrátila. Bolest ji na okamžik ochromila - ruka nepřítele toho využila a sevřela jí hrdlo. Tělo se vzneslo do vzduchu a prudce narazilo na vlhkou kamennou zeď. Nordický obličej Christiana Knolla se roztáhl v odporném úšklebku.
"Máš mě snad za úplného blbce?" zasyčel jí zblízka do tváře.

"Nech toho, Christiane. Nemůžeme se nějak domluvit? Myslela jsem vážně, co jsem ti řekla v opatství. Vraťme se do tvého pokoje. Vzpomínáš na Francii? To byla nádhera."

"Co je tak důležité, že mě kvůli tomu chceš zabít?" Sevření na krku zesílilo.
"Pustíš mě, když ti to řeknu?"

"Jsem nasraný, Zuzano. Podle instrukcí mám postupovat, jak se mi zlíbí, a ty dobře víš, co se mi líbí."

Musíš získat čas, blesklo jí hlavou. "Kdo byl v tom kostele kromě nás?"

"Cutlerovi. Zdá se, že jejich zájem neopadá. Mohla bys mi objasnit důvod?"
"Jak to mám vědět?"

"Věřím, že toho víš mnohem víc, než jsi ochotná přiznat." Stiskl ji ještě silněji.
"No dobře, dobře, Christiane. Jde o Jantarovou komnatu."
"Co je s ní?"

"Hitler ji ukryl do té jeskyně. Musela jsem se o něčem ujistit. Proto jsem tady."
"O čem ses chtěla ujistit?"

"Přece víš, o co se Loring zajímá. Hledá Jantarovou komnatu stejně usilovně jako Fellner. Rozdíl je v tom, že my máme informace, které vám chybějí."
"Například?"
"Tohle od tebe není fér. Dobře víš, že toto ti říct nemůžu."

"A vyhodit mě do vzduchu podle tebe je férové? Co se tady děje, Zuzano? Toto v žádném případě není běžné pátrání, normální soutěž mezi dvěma Členy klubu."

"Dohodněme se. Ted se vrátíme do tvého pokoje a potom si promluvíme. Slibuju."
"Momentálně nemám na tvé milostné návrhy náladu."

Její slova však dosáhla požadovaného účinku. Sevření kolem krku natolik povolilo, že se dokázala odstrčit od zdi a tvrdě ho nabrat kolenem do rozkroku.
Knoll se zkroutil bolestí.

Ještě jednou ho kopla mezi nohy a zabořila mu špičku boty do sevřených dlaní. Protivník ještě nedopadl na kamennou dlažbu a Zuzana již prchala do bezpečí.

Knollovi pulzovala ve slabinách ostrá bolest a do očí mu vyhrkly slzy. Ta čubka ho zase dostala. Rychlá jako puma. Pustil ji jen na zlomek vteřiny, aby upravil sevření, a jí to stačilo k drtivému protiútoku.
Zatraceně!

Zvedl hlavu a ještě zahlédl, jak Danzerová mizí na konci ulice. Nakopnutá varlata bolela jako čert a dýchal jen s obtížemi, ale přesto se mohl pokusit o výstřel. Sáhl do kapsy pro pistoli, ale vzápětí se zarazil.
Není třeba.
Zítra to s ní skoncuje.

48
Středa 21. května, 1:30
R
áchel otevřela oči. V hlavě jí dunělo, žaludek se zvedal jako při mořské nemoci. Ze svetru cítila zvratky a bolela ji brada. Dotkla se zaschlého strupu a vzpomněla si na špičku nože, která jí probodla kůži.

Otevřela oči a spatřila nad sebou mnicha v hnědé sutaně, který se k ní skláněl. Měl starou vrásčitou tvář a pozoroval ji ustaranýma uslzenýma očima. Zpola seděla opřená o zed v chodbě, kde ji Knoll napadl.
"Co se stalo?" zeptala se chraplavě.
"To nám řekněte vy," vybídl ji Wayland McKoy.

Zadívala se za mnicha, ale nedokázala zaostřit pohled. "Nevidím vás, McKoyi."
Mohutný muž přistoupil blíž.
"Kde je Paul?" V hlase jí zněla starost.

"Tady leží. Ještě je mimo. Dostal hnusnou ránu do hlavy. A vy? Jste v pořádku?"
"Jo. Akorát mě šíleně bolí hlava."

"To věřím. Mniši zaslechli z kostela střelbu. Našli Grumera a potom vás dva. Klíč od vašeho pokoje je dovedl do hotelu Garni. Všeho jsem nechal a přispěchal jsem."
"Potřebujeme doktora."

"Ten mnich je lékař. Tvrdí, že hlavu máte zdravou. Lebka neporušená."
"A co Grumer?" zněla další otázka.

"Počítám, že ted pro změnu nasírá dábla."
"Byl to Knoll a ta žena. Grumer sem přišel na další schůzku s ní a Knoll ho zabil."
"Ten zasranej parchant dostal, co si zasloužil. Měli jste vy dva nějaký důvod, proč jste mě nepozvali?"

Promasírovala si hlavu. "Děkujte bohu, že jsme to neudělali."
Pár metrů od ní zasténal Paul. Dovlekla se k němu po kamenné dlažbě. Žaludek už se jí uklidnil. "Paule, jsi v pořádku?"
Třel si levý spánek. "Co se stalo?"
"Knoll na nás čekal." Přitáhla se ještě blíž a prohlédla mu hlavu.
"Kde jste přišla k té ráně pod bradou?" zajímal se McKoy.
"Na tom nezáleží."
"Poslyšte, Vaše Ctihodnosti, mám nahoře mrtvého Němce a na krku policii se spoustou otázek. Vás dva našli v bezvědomí v jakési chodbě a vy mi tvrdíte, že na tom nezáleží. Co se tady sakra děje?"
"Musíme zavolat inspektoru Pannikovi," řekl PaulRáchel.
"Souhlasím."
"Haló! Promiňte, nezapomněli jste na mě?"
Mnich podal Ráchel vlhký hadřík. Otřela jím Paulovi spánek. Látka se zbarvila krví.
"Myslím, že tě pořezal."
Paul jí sáhl na bradu. "Co se tady stalo?"
Rozhodla se, že nebude nic tajit. "Varování. Knoll na mě naléhal, abychom se vrátili domů a přestali do toho strkat nos."
McKoy se k ní naklonil. "Do čeho nemáte strkat nos?"
"To netušíme. S jistotou víme jen to, že ta žena zabila Čapajeva a Knoll mého otce."
"Ajaktovíte?"
Vylíčila mu události v opatství.
"Neslyšel jsem zdaleka všechno, co si v kostele povídali," vysvětlil Paul. "Jen útržky hovoru. Ale jeden z nich, podle mě Gru-mer, zmínil Jantarovou komnatu."
McKoy potřásl hlavou. "Ve snu by mě nenapadlo, že to zajde tak daleko. Co jsem to ksakru udělal?"
"Jak to myslíte, udělal?"
McKoy mlčel.
"Odpovězte," vyzvala ho Ráchel.
Ani ted McKoy nic neřekl.

Mohutný Američan stál v podzemní jeskyni a hlavou mu vířil roj ustaraných myšlenek plných obav. Chvíli hleděl na tři zrezavělé nákladní automobily a pak pomalu přesunul pohled na skalní stěnu, jako by hledal nějaký vzkaz. Napadlo ho úsloví kdyby stěny mohly mluvit. Může mu ta skála říct víc, než již ví? Nebo víc, než co se zatím domnívá? Dokázala by vysvětlit, proč Němci dopravili tři cenné dopravní prostředky do nitra hory a potom odstřelili dynamitem jedinou přístupovou cestu? A byli to vůbec Němci, kdo vstup do podzemí zavalil? Uměla by skála popsat, jak o pár let později pronikl do komory český průmyslník, odvezl si ukrytý poklad a potom jeskyni znepřístupnil? Ale možná taky neví vůbec nic a zůstane stejně mlčenlivá jako hlasy, které se dlouhá léta snažily vystavět cestu, až nakonec vyšlapaly pouze pěšinku, jež vedla ke smrti.
Ve štole za jeho zády zazněly kroky. Druhý východ z jeskyně zůstával ucpaný hromadou balvanů a suti, dělníci dosud nezahájili práce na jeho prokopání. Mají to v plánu nejdříve zítra. Podíval se na hodinky. Blížila se jedenáctá. Ohlédl se. Ze stínu vystoupili Paul a Ráchel Cutlerovi. "Vás dva jsem zde tak brzo nečekal. Jak vypadají vaše hlavy?"
"Chceme odpovědi, pane McKoyi," prohlásil Paul důrazně. "Už žádné vytáčky. Jedeme v tom s vámi, ať se vám to líbí nebo ne. Několikrát jste se ptal sám sebe, co jste udělal. Jak jste to myslel?"
"Hodláte poslechnout Knollovu radu a vrátit se domů?"
"Měli bychom?" zeptala se Ráchel.
"To mi řekněte vy, Vaše Ctihodnosti."
"Přestaňte se vytáčet," okřikl ho Paul. "Co se tady děje?"
"Pojdte za mnou." Odvedl je kolem nákladáků k jedné z koster zpola zahrabaných v písku. "Z šatstva těch chudáků toho moc nezbylo, ale cáry těch uniforem vypadají na model z druhé světové války. Maskovací vzor ukazuje jednoznačně na námořní pěchotu Spojených států." Sklonil se a natáhl prst k opasku. "Tohle pouzdro je určeno pro bajonet M4, který za války používali američtí vojáci. Nejsem si tím zcela jistý, ale to pouzdro na pistoli je s největší pravděpodobností francouzské. Po osvobození však řada evropských armád i polovojenských útvarů používala výstroj americké

výroby. Francouzská cizinecká legie, řecká národní armáda, holandská pěchota." Máchl rukou k protější straně jeskyně. "Jedna z mrtvol má na sobě krátké kalhoty bez kapes a vysoké boty. Tak se po válee oblékali příslušníci madarských prosovětských revolučních gard. Oděvy, prázdné korby i náprsní taška, kterou jste našel, to vše něco naznačuje."
"A co?"
"Jeskyni někdo vyloupil."
"Jak to, že tak přesně víte, co měli ti lidé na sobě?" otázala se Ráchel.

"Na rozdíl od toho, co si možná myslíte, nejsem žádný uřvaný tupec ze Severní Karolíny. Vojenská historie je mým dlouholetým koníčkem a kromě toho se na každou expedici pořádně připravím. Vím, že se nemýlím. Cítil jsem to už v pondělí. Do této jeskyně někdo pronikl až po válce. V nejmenším o tom nepochybuju. Tihle nešťastníci byli bývalí vojáci nebo v té době ještě sloužili, případně dělníci oblečení do armádních přebytků. A po dokončení prací je někdo postřílel."

"Takže jste s Grumerem sehráli divadelní představení," konstatovala Ráchel obviňujícím tónem.

"Sakra, to ne. Opravdu jsem doufal, že tady objevím poklad, ale už v pondělí po prvním nahlédnutí jsem poznal, že máme co do činění s vyrabovanou pokladnicí. Ale až do této chvíle mi nedošlo, jak byla vyrabovaná."

Paul ukázal do písku. "Tohle je ten mrtvý, který krátce před smrtí vyryl ta písmena." Sklonil se a prstem napsal 0,IaC, oddělené mezerami, jak si je pamatoval. "Takhle nějak to vypadalo."

McKoy vytáhl z kapsy Grumerovu fotografii.

Paul dopsal do písku L, R a N, jimž vyplnil mezery, a změnil C na G, takže vzniklo jméno LORING.

"Do prdele," vydechl McKoy a srovnal snímek s nápisem na zemi. "Myslím, že máte pravdu, Cutlere."

"Jak tě to napadlo?" zajímala se Ráchel.

"Ze svého místa jsem ta písmena zřetelně neviděl. To C mohlo klidně být i G. Každopádně na to jméno neustále narážíme. Tvůj otec ho dokonce zmínil v jednom ze svých dopisů." Paul sáhl

do kapsy pro složený list papíru. "Před chvílí jsem si ho znovu přečetl."

McKoy se zadíval na rukopisný text. V polovině stránky spatřil Loringovo jméno:

Yancy mi večer před neštěstím volal. Našel toho starce, o kterém jsi mi psal, muže, jehož bratr pracoval v Loringově sídle. Měl jsi pravdu. Proč jsem jenom Yancyho požádal, aby mi za svého pobytu v Itálii znovu něco ověřili

McKoy pohlédl Paulovi do očí. "Myslíte si, že bomba v letadle byla nastražena na vaše rodiče?"

"Já už nevím, co si mám myslet." Paul ukázal na písmena v písku. "Grumer včera v noci mluvil o Loringovi. Mluvil o něm i Karol Borya. Možná o něm mluvil i můj otec. A třeba i tenhle mrtvý chudák. Vím jen to, že Knoll zabil otce mé ženy a jeho společnice či soupeřka zabila Čapajeva."

"Něco vám ukážu." McKoy zamířil k mapě rozložené pod reflektorem. "Ráno jsem si zaměřil situaci v podzemí i na povrchu kompasem. Ta zavalená chodba směřuje na severovýchod." Naznačil směr v plánku. "Mapa pochází z třiačtyřicátého roku. Podle ní tehdy vedla podél úpatí kopce asfaltka a rovněž mířila na severovýchod."

Paul s Ráchel přidřepli nad plánkem.

"Vsadil bych se, že ty nákladáky sem přijely po asfaltce a vjely do podzemí tou zavalenou chodbou. Potřebovaly totiž zpevněný povrch. Na bahno a písek by byly moc těžké."

"Věříte tedy tomu, co včera řekl Grumer?" zajímala se Ráchel.

"Že se v této jeskyni skrývala Jantarová komnata? O tom ani v nejmenším nepochybuju."

"Jak si můžete být tak jistý?" nechápal Paul.

"Podle mého soudu ten vchod nezavalili nacisté, ale ten, kdo odsud po válce Jantarovou komnatu odvezl. Němci se přece dříve či později chtěli pro ty panely vrátit. Z jejich strany by byla naprostá pitomost jeskyni tak drasticky znepřístupňovat. To ovšem pro toho parchanta, který to zde v padesátých letech vybílil, neplatí. Ten si naopak přál, aby se nikdo nedozvěděl, co tu našel, a tak

zavraždil své pomocníky a odstřelil štolu. Tu jeskyni jsme objevili čirou náhodou díky geofyzikálnímu průzkumu. A že jsem se do ní prokopali, byla další náhoda."

Ráchel pochopila. "Mít štěstí se vyplácí."

"Nacisté a ten lupič zřejmě netušili, že tak blízko komory vede další tunel. Jak říkáte, prostě nám přálo štěstí. Hledali jsme nákladní vagóny plné uměleckých pokladů."

"Copak k těmto horám vedla železnice?" podivil se Paul.

"To víte, že jo. Jak jinak by sem dopravovali munici k uskladnění?"

Ráchel se napřímila a ohlédla se na náklaďáky. "Takže tohle by mohlo být místo, které si táta vždycky přál navštívit."

"To mohlo," souhlasil McKoy.

"Vrátím se ted ke své původní otázce, pane McKoyi. Co jste udělal?"

Hřmotný muž vstal. "O vás dvou dohromady nic nevím, ale bůhvíproč vám věřím. Vraťme se do boudy a tam vám všechno řeknu."

Mezerami mezi zašlými prkny vrhalo slunce do boudy úzké pruhy světla, v nichž poletoval prach.

"Kolik toho víte o Hermannu Góringovi?" začal McKoy otázkou.

"Jen to, co vysílali na historickém kanálu," odpověděl Paul.

McKoy se usmál. "Číslo dvě v nacistické hierarchii. Ale v dubnu devatenáct set čtyřicet pět ho Hitler na popud Martina Borma-na nechal zatknout. Borman přesvědčil vůdce, že Göring plánuje mocenský převrat. Ti dva jeden druhého nesnášeli a neustále soupeřili o fúhrerovu přízeň. Hitler tedy prohlásil Góringa za zrádce, degradoval ho, zbavil všech funkcí a titulů a strčil jej za mříže. Američané ho na konci války našli ve vězeňské kobce v jižním Německu. Když v Norimberku čekal na zahájení procesu, při kterém se měl zodpovídat z válečných zločinů, absolvoval Göring řadu tvrdých výslechů. Jeho výpovědi byly zachyceny v dokumentu nazvaném Souhrnná zpráva o vyšetřování, který dlouhá léta podléhal utajení."

"Proč?" nechápala Ráchel. "Byl to přece historický dokument, žádné vojenské tajemství. Válka dávno skončila."

McKoy vysvětlil, že Spojenci měli k utajení Zprávy dva pádné důvody. Prvním byla lavina požadavků na navrácení

ukradeného umění, která po válce následovala. Mnohé žádosti o restituce byly spekulativní či přímo falešné a podvodné. Žádná vláda nedisponovala časem ani prostředky potřebnými pro řádné prošetření každého případu, jejichž počet šel do tisícovek. Zpráva by záplavu žádostí ještě posílila. Druhý důvod byl pragmatičtější. Všeobecně se předpokládalo, že s výjimkou hrstky zkorumpovaných většina obyvatelstva v obsazených zemích ušlechtile vzdorovala nacistickému teroru. Jenže Souhrnná zpráva o vyšetřování odhalila, jak holandští, francouzští a belgičtí obchodníci s uměleckými předměty prostřednictvím okupantů zbohatli tím, že dodávali exponáty pro Hitlerovo plánované Muzeum světového umění, tak zvaný Sonderauftrag Linz. Utajení zprávy ušetřilo mnoha lidem spoustu trapného vysvětlování.

"Goring se v každé okupované zemi snažil předejít Hitlerovy zloděje a shrábnout pro sebe co největší díl umělecké kořisti. Vůdce chtěl vymýtit veškeré umění, které pokládal za dekadentní. Mezi odsouzenými tvůrci byli Picasso, van Gogh, Matisse, Nolde, Gauguin a Grosz. Goring na rozdíl od něj tyto umělce uznával."

"Co má tohle všechno společného s Jantarovou komnatou?" nechápal Paul.

"První Goringova manželka byla švédská hraběnka Karin von Kantzow. Před válkou navštívila Kateřinský palác v Leningradě a zamilovala si Jantarovou komnatu. Když v jedenatřicátém roce zemřela, Goring ji pochoval ve Švédsku, ale komunisté její hrob znesvětili, a tak nechal severně od Berlína postavit honosné sídlo, které nazval Karinhall, a manželčiny ostatky tam uložil do okázalého mauzolea. Palác se vyznačoval křiklavou, přímo vulgární výzdobou. Ležel na rozsáhlém pozemku o rozloze pětadvaceti tisíc hektarů, který na severu dosahoval k pobřeží Baltského moře a na východě k polským hranicím. Goring se na památku své první ženy pokusil Jantarovou komnatu napodobit a nechal postavit místnost o přesných rozměrech deset krát deset metrů, připravenou pro panely."

"Jak to víte?" zajímala se Ráchel.

"Zpráva obsahuje svědectví Alfreda Rosenberga, jenž stál v čele oddělení, které bylo vytvořeno přímo Hitlerem a mělo na starosti dohled nad pleněním Evropy. Opakovaně se zmínil o Gorin-gově vášni pro Jantarovou komnatu."

McKoy popsal nelítostné soupeření mezi Hitlerem a Góringem o získání těch nejcennějších pokladů. Vůdcův vkus odrážel nacistickou ideologii. Čím východnější původ, tím menší hodnota. "O Ruské umění se Hitler vůbec nezajímal. Považoval celý národ za podřadný a méněcenný. Jantarovou komnatu ovšem nepokládal za ruský výtvor. Vždyť ji Petr Veliký dostal darem od pruského krále Bedřicha I. Z nacionálně kulturního hlediska pokládal za životně důležité, aby se německá památka vrátila na německou půdu. Krátce před koncem války osobně nařídil evakuaci panelů z Konigsbergu. Avšak Erich Koch, pruský župní vedoucí, byl loajální Hermannu Goringovi. A tady je zakopaný pes. Koch se znal s Josefem Loringem. Jako Hitlerův místodržící ve Východním Prusku zoufale potřeboval suroviny a fungující továrny, aby mohl splnit náročné kvóty, které Berlín předepisoval všem místním vládcům. Loring kolaboroval s nacisty a dal rodinné doly, slévárny a fabriky do služeb německého válečného úsilí. Aby se však pojistil i z druhé strany, spolupracoval se sovětskou výzvědnou službou. Tím by se vysvětlilo, proč tak neobyčejně prosperoval nejen v poválečném Československu, ale i později po převzetí moci komunisty."

"Kde jste ty informace získal?" zeptal se Paul.

McKoy otevřel kožený kufřík, který ležel na pracovním stole, vytáhl z něj svazek listin svázaných svorkou a podal mu ho. "Najděte si čtvrtou stránku a přečtěte si označené odstavce."

Paul nalistoval udané místo:

Několik současníků dosvědčilo, že se Koch a Loring často setkávali. Loring patřil k největším přispěvatelům do fondů pruského župního vedoucího a pomáhal mu udržovat hýřivý životní styl. Mohl jejich vztah vyústit v předání informací o Jantarové komnatě, potažmo samotné Jantarové komnaty? Odpověď na tuto

otázku leží ve hvězdách. Pokud Loring o panelech věděl, nebo se jich dokonce zmocnil, Rusové o tom neměli tušení.

Vláda Sovětského svazu zahájila bezprostředně po válce pátrání po jantarových panelech. Primárním informačním zdrojem se stal Alfred Rohde, Hitlerem dosazený správce konigsbergských uměleckých sbírek. Rohde, který vášnivě miloval jantar, sdělil sovětským vyšetřovatelům, že když 5. dubna 1945 opustil budovu muzea, bedny s panely tam ještě byly. Dokonce agentům ukázal vypálenou místnost, v níž podle něho byly bedny uskladněny. V sutinách na podlaze byly nalezeny kousky pozlaceného dřeva a měděné závěsy (věřilo se, že jde o součásti dvířek původní Jantarové komnaty). Nevyhnutelně se nabízel závěr o totálním zničení památky a záležitost byla prohlášena za uzavřenou. A pak v březnu 1946 navštívil Kónigsberg Anatolij Kučumov, kurátor paláců v Puškinu, někdejším Carském Selu, který ve stejných troskách nalezl rozpadlé zbytky florentské mozaiky z Jantarové komnaty. Přesvědčen, že i kdyby ostatní součásti shořely, jantar by přežil, nařídil nové pátrání.

V té době byl již Rohde mrtvý. Zemřel spolu s manželkou ve stejný den, kdy měli oba opět vystoupit před sovětskou vyšetřovací komisí. Zajímavé je, že v tentýž den zmizel i lékař, který podepsal Rohdeho úmrtní list. Za této situace převzalo vyšetřování sovětské ministerstvo pro státní bezpečnost - spolu s Mimořádnou komisí, která pokračovala v pátrání až do počátku šedesátých let.

Jen nemnozí se smířili se závěrem, že jantarové panely byly v Kónigsbergu nenávratně ztraceny. Mnozí vědci zpochybňují zničení mozaiky. Němci dokázali být v případě nutnosti velmi vynalézaví, a když uvážíme hodnotu památky a zainteresované osoby, je možné téměř všechno. Přidejme Loringovu usilovnou poválečnou aktivitu v pohoří Harz, jeho vášeň pro jantar a neomezené finanční, technické a lidské zdroje, které měl k dispozici, a můžeme se domnívat, že Jantarovou komnatu skutečně nalezl. Rozhovory s potomky místních pamětníků potvrzují, že Loring oblast Harzu často navštěvoval a prohledával opuštěné šachty s vědomím a souhlasem sovětských orgánů. Jeden svědek dokonce uvedl, že Loring vycházel z předpokladu, že panely byly z Kónigsbergu odvezeny vlakem na západ do Německa a tam pře-

loženy na nákladní automobily s konečným cílem v rakouských solných dolech nebo v Alpách, avšak trasa transportu musela být vzhledem k rychlému postupu spojeneckých a sovětských vojsk odkloněna. Nejpravděpodobnější odhady mluví o třech vozidlech. Nic z výše uvedeného však nelze nezvratně dokázat.

Josef Loring zemřel v roce 1967. Rodinný majetek zdědil jeho syn Ernst. Ani otec, ani syn o Jantarové komnatě nikdy veřejně nepromluvili.

"Vy jste to věděl?" vybuchl Paul. "V pondělí a včera jste hrál divadlo, že? Celou dobu jdete po Jantarové komnatě."

"Proč myslíte, že jsem si vás u sebe podržel? Dva cizinci, kteří mi jen tak spadnou do klína. Domníváte se snad, že bych vám věnoval dvě vteřiny svého času, kdyby to první, co jsem od vás uslyšel, nebylo Hledáme Jantarovou komnatu a Kdo je Josef Loring?"

"Jděte kurva do prdele, McKoyi." Paula vlastní slovník velmi překvapil. Nemohl si vzpomenout, že by kdy v minulosti mluvil tak často sprostě a používal tak vulgární výrazy jako posledních pár dní. Ze by ho ten buran ze Severní Karolíny nakazil?

"Kdo to napsal?" ukázala Ráchel na svazek papírů.

"Rafal Dolinski, polský novinář, který se dlouhodobě zabýval Jantarovou komnatou. Mám-li říct svůj názor, byl jí přímo posedlý. Navštívil mě, když jsem zde vedl svou předchozí expedici. Právě on mě na Jantarovou komnatu nažhavil. Provedl rozsáhlý předběžný průzkum a právě psal článek pro jistý evropský magazín. Doufal, že si bude moci promluvit se starým Loringem, a věřil, že si tím získá zvýšený zájem vydavatele. Zaslal tedy předběžný koncept článku Loringovi spolu s žádostí o rozhovor. Čech mu neodpověděl, ale o měsíc později byl Dolinski mrtvý." McKoy se odmlčel a pohlédl Ráchel do očí. "Zavalil ho výbuch v opuštěném dole nedaleko Warthbergu."

"Zatraceně, McKoyi!" vybuchl Paul. "Vy jste tohle všechno věděl a nám jste neřekl ani slovo! A teď je mrtvý i Grumer."

"Na Grumera seru. Byl to prolhaný nenasytný hajzl. Schytal to, protože se zaprodal na všechny strany. To není můj problém. Jemu jsem schválně nic neřekl. Ale něco mi napovídá, že jsme našli tu správnou jeskyni. Už od prvního výsledku geofyzikálního

průzkumu. Domníval jsem se, že to bude železniční vagón, a když ne on, tak tři nákladáky s Jantarovou komnatou. Když jsem je pak v pondělí ve tmě zahlédl, myslel jsem si, že jsem narazil na zlatou žílu."

"Takže jste oklamal investory, abyste získal příležitost ověřit si, zdali vás vaše tušení neklamalo," poznamenal vyčítavě Paul.

"Domníval jsem se, že na každý pád získají. Obrazy nebo jantar. Těm mohlo být jedno, na čem zbohatnou."

"Jste zatraceně dobrý herec," ušklíbla se Ráchel. "Oklamal jste i mě."

"Moje reakce na ty prázdné nákladáky byla nefalšovaná," bránil se hřmotný Američan. "Doufal jsem, že mi sázka vyšla a že investorům nebude záměna kořisti vadit. Počítal jsem s tím, že se Dolinski mýlil a že Loring ani nikdo jiný Jantarovou komnatu nenašel. Ale když jsem pak viděl ty prázdné korby a zavalený druhý vstup, došlo mi, že vězím po krk v průseru."

"A pořád v něm vězíte," podotkl Paul.

McKoy zavrtěl hlavou. "Uvažujte, Cutlere. Něco se tady děje. Tohle není vyschlá studna. Tu jeskyni neměl nikdo najít. My jsme na ni narazili víceméně náhodou, hlavně díky moderní technologii. A najednou se někdo strašně zajímá, co tady podnikáme, a taky o to, co věděli Karol Borya a Danilo Čapajev. Zajímá se o to tak silně, že neváhá vraždit. A nejen ty dva, možná také vaše rodiče."

Paul ho probodával očima.

"Dolinski mi vyprávěl o spoustě lidí, kteří při pátrání po jantaru zahynuli. Seznam obětí se otevřel hned po válce. Docela mě to děsí. Co když na něm zakrátko přibudeme i my?"

Proti tomu Paul nic nenamítal. McKoy měl pravdu. Rozhodně se zde něco dělo a souviselo to s Jantarovou komnatou. Jiné vysvětlení neexistovalo. Na to tu prostě bylo příliš mnoho náhod.

"Co tedy podnikneme - za předpokladu, že se nemýlíte?" zeptala se nakonec Ráchel rezignovaně.

"Odjedu do České republiky a promluvím si s Loringem," odpověděl pohotově McKoy. "Myslím, že je nejvyšší čas, aby to konečně někdo udělal."

"Jedeme s vámi," vyhrkl Paul.

"Víš to jistě?"

"To si piš, že jo. Kvůli této zatracené záležitosti zemřeli moji rodiče a tvůj otec. Když už jsem došel tak daleko, dotáhnu to do konce."

Ráchel na něj zvědavě hleděla. V poslední době jí přinášel jedno překvapení za druhým a objevovala v něm vlastnosti, kterých si dříve nevšimla. Například rozhodnost, ukrytou hluboko pod ochrannou vrstvou ukázněného klidu. A i on sám se o sobě dozvídal něco nového. Noční zážitek jím otřásl. Vzrušení, když s Ráchel prchali před Knollem. Hrůzu, když viseli pod balkonem nad hlubokou temnou propastí. S obrovskou dávkou štěstí vyvázli s několika boulemi na hlavě. Ale přesto byl pevně rozhodnut vytrvat a zjistit, co se stalo Karolu Boryovi, jeho rodičům a Čapajevovi.

"Paule," ozvala se Ráchel. "Nechci, aby se opakovalo, čím jsme prošli minulou noc. Přestaňme blbnout. Máme dvě děti. Vzpomeň si, cos mi říkal minulý týden a i potom ve Warthbergu. Teď s tebou souhlasím. Vraťme se domů."

Sežehl ji pohledem. "Klidně se vrať. Bránit ti nebudu."

Rychlost odpovědi a ostrý tón, jímž ji vyslovil, ho uvedly do rozpaků. Vzpomněl si, že prakticky stejnými slovy

zareagoval, když mu oznámila, že podá žádost o rozvod. Tehdy z něj mluvila uražená ješitnost. Chtěl jí dokázat, že si v životě poradí i bez ní. Dnes však ta slova nesla jiný význam. Chtěl odjet do Česka - a ona se mohla vrátit domů, nebo se připojit k němu. Bylo mu jedno, jak se rozhodne.

"Napadlo vás někdy, Vaše Ctihodnosti..." McKoy skončil stejně náhle, jako začal.

"Co jestli mě napadlo?" povzbudila ho Ráchel.

"No, váš otec si schovával Čapajevovy dopisy a pořizoval si kopie svých odpovědí. Proč to dělal? A proč je uložil tak, abyste je po jeho smrti určitě našla? Jestliže opravdu chtěl, abyste se do té záležitosti nepletla, proč je prostě nespálil a neodnesl si to svoje prokleté tajemství do hrobu? Já jsem ho pochopitelně neznal, ale dokážu uvažovat jako on. Jako bývalý lovec pokladů by si určitě přál, aby se ten jantar našel, bude-li to jen trochu možné. A vy jste jediná, komu ty informace svěřil. Ano, hodně se snažil, aby svůj

odkaz patřičně zaobalil, ale sdělení je podle mě zcela jasné a srozumitelné: Jdi a najdi to, Ráchel."

Má pravdu, pomyslel si Paul. Přesně to Karol Borya udělal. Tento výklad ho dosud nenapadl, ale přímo se nabízel.

Ráchel se usmála. "Řekla bych, že byste se tátovi líbil, pane McKoyi. Kdy odjíždíme?"

"Zítra. Dnes se musím věnovat investorům a koupit pro nás více času."

49

Nebra, Německo 14:10

K

noll seděl v tichu stísněného hotelového pokoje a uvažoval o Zachráncích ztracených starožitností. Retter der verlorenen Antiquitaten. Bylo jich devět a patřili k nejbohatším lidem Evropy. Vesměs průmyslníci, ale mezi současnými členy klubu byli i dva finančníci, velkostatkář a lékař. Muži, kteří neměli co dělat a mohli se věnovat celosvětovému pátrání po odcizených pokladech. Většina z nich byli známí soukromí sběratelé. Jejich zájmy se lišily: staří mistři, současné umění, impresionisté, africký folklór, viktoriánští umělci, surrealisté, dokonce pravěké umění. Právě různorodost dodávala klubu na zajímavosti a současně definovala oblasti, do nichž jednotliví akvizitéři směřovali své aktivity. Ve většině případů teritoriální hranice nepřekračovali, ale čas od času se členové snažili jeden druhého přetrumfnout, kdo najde daný předmět rychleji. Boj o akvizici, výzva spočívající v nalezení něčeho, co bylo pokládáno za navěky ztracené. Stručně řečeno, klub představoval vynikající možnost vybití soutěživého ducha pro bohaté muže, kteří si nemusí klást žádná omezení.

Knollovi práce akvizitéra dokonale vyhovovala. Ani on si nekladl žádná omezení a moc se mu to líbilo.

V myšlenkách se vrátil k shromáždění pořádanému minulý měsíc.

Schůzky klubu se konaly střídavě v sídlech jednotlivých členů od Kodaně až dolů na jih do Neapole. Stalo se zvykem, že na každém shromáždění byl odhalen překvapivý nález, pokud možno nový přírůstek do sbírky hostitele získaný jeho akvizitérem. Někdy to nebylo možné a pak se odhalení dobrovolně ujal někdo jiný, ale Knoll dobře věděl, jak každý člen touží pochlubit se něčím novým, když na něj přijde řada hostit ostatní. Zejména Fellner si

plnými doušky vychutnával pozornost kolegů. A stejně tak i Lo-ring. Další aspekt jejich intenzivního soupeření.

Minulý měsíc připadla role hostitele Fellnerovi. Na hradě Herz se sešlo všech devět členů, ale pouze šest akvizitérů, ostatní plnili úkoly po celém světě. Nic neobvyklého, povinnost měla vždy přednost před zdvořilostní účastí na odhalení výsledku práce jiného akvizitéra. Někdy však stála za absencí i žárlivost. Právě proto se nedostavila Zuzana Danzerová, pomyslel si. Příští měsíc je řada na Loringovi a Knoll hodlal nezdvořilost oplatit bojkotem hradu Loukov. Škoda, protože s Loringem dobře vycházel. Starý pán ho několikrát štědře odměnil za akvizici, která nakonec skončila v jeho soukromé sbírce. Členové klubu běžně obdarovávali akvi-zitéry svých kolegů, takže mnohdy po nějakém obzvlášť lákavém pokladu ve světě pátralo devět párů očí místo jednoho. Členové také mezi sebou hodně měnili nebo prodávali. Běžně se pořádaly aukce. Na pravidelných měsíčních setkáních se přihazovalo na exponáty společného zájmu, což členům přinášelo dodatečné fondy za akvizice, o které neměli zájem, a navíc se poklady držely uvnitř skupiny. Dokonale civilizované upořádání.

Tak proč se Zuzana Danzerová tak usilovně snaží změnit pravidla?

Proč se ho opakovaně pokusila zabít?

Jeho myšlenky přerušilo zaklepání na dveře. Odjel ze Stodu na západ do Nebry, malé vesničky na půl cestě k hradu Herz, a už téměř dvě hodiny čekal. Vstal a otevřel. Do pokoje vklouzla Monika. Její příchod doprovázela jemná citrónová vůně. Zavřel za ní a zamkl.

Prohlédla si ho od hlavy k patě. "Rušná noc, Christiane?"

"Hele, nemám náladu na vyptávání."

Pleskla sebou na postel, vykopla nohu a rozevřela rozkrok džínsů.

"Na to taky ne." Slabiny ho ještě bolely po tvrdých kopancích od Danzerové, ale s tím se jí rozhodně nehodlal svěřovat.

"Proč jsi mě donutil, abych sem za tebou přijela?" vyptávala se. "A proč o tom nesmí vědět otec?"

Vylíčil Monice události v opatství, řekl jí o Grumerovi a o honičce v ulicích Stodu. Vynechal poslední konfrontaci a dodal: "Danzerová mi utekla, ale předtím se zmínila o Jantarové komnatě. Tvrdila, že Hitler v pětačtyřicátém ukryl panely právě do té jeskyně, kterou McKoy objevil."

"Věříš jí?"

Stejnou otázku kladl sám sobě celý den. "Ano."

"Proč jsi ji nepronásledoval?"
"Nebylo třeba. Vrátila se na Loukov."
"Jak to víš?"
"Léta zkušeností ze vzájemných střetnutí."
"Loring znovu volal. Včera ráno. Otec se zachoval podle tvé rady a řekl mu, že ses ještě neohlásil."
"To vysvětluje, proč se Danzerová s klidem potulovala po Stodu."
Pozorně se na něho zadívala. "Co hodláš dělat?"
"Žádám o povolení proniknout na hrad Loukov. Do Loringova hájemství."
"Jistě víš, co by ti na to otec řekl."
Samozřejmě to věděl. Pravidla klubu výslovně zapovídala členům narušit soukromí jiných. Po odhalení už nesmělo ostatní zajímat, kde akvizice skončí. Pouto, kterým drželo jejich společné tajemství, tkvělo ve skutečnosti, že všech devět vědělo o akvizicích svých kolegů. Pravidla rovněž vyžadovala pomlčet o zdrojích, pokud si je nabyvší člen nepřál zveřejnit. Mlčenlivost chránila nejen samotné členy, ale i jejich akvizitéry a zaručovala, že získané informace bude možno využívat opakovaně a bez rušivých zásahů. Klíčem k jejich svazku byla úzkostlivá ochrana soukromí, způsob, jak se mohli lidé podobných vlastností a podobného zaměření těšit z podobných radostí. Posvátná nedotknutelnost jejich sídel představovala pevný základ, závazné pravidlo, po jehož porušení následovalo okamžité vyloučení.
"O co jde?" zeptal se. "Najednou ti chybí kuráž? Už zase nejsi hlavou podniku?"
"Musím znát důvod, Christiane."
"Tohle dalece přesahuje běžnou akvizici. Loring už pravidla klubu porušil, když Danzerové přikázal - nebo přinejmenším do-

volil - mě zabít. A víc než jednou, to zdůrazňuju. Chci vědět proč a věřím, že odpověd je třeba hledat ve Volarech."
Doufal, že ji odhadl správně. Monika je nezřízeně pyšná a arogantní. Otcovo včerejší částečné převzetí moci ji očividně naštvalo. Hněv by jí měl zatemnit úsudek.
Nezklamala ho.
"Máš sakra pravdu. Taky chci vědět, co ta čubka a ten starý prdola vyvádějí. Otec si myslí, že si jenom něco namlouváme, a došlo mezi námi k jistému nedorozumění. Chtěl zavolat Lorin-govi a říct mu pravdu, ale podařilo se mi ho přemluvit, aby to nedělal. Souhlasím. Pusť se do toho."
Neunikl mu hladový výraz jejích očí. Soupeření na ni působilo jako afrodisiakum.
"Odjedu tam ještě dnes. Doporučuju přerušení veškerých kontaktů až do chvíle, kdy odtamtud bezpečně vypadnu. Jsem dokonce ochoten vzít v případě dopadení vinu na sebe. Jednal jsem na vlastní pěst a ty nic nevíš."
Monika se zakřenila. "Jak šlechetné, můj rytíři. A ted pojd ke mně a ukaž mi, jak moc jsem ti chyběla."
Paul se díval, jak inspektor Pannik vchází do jídelny hotelu Garni a míří přímo ke stolu, u kterého seděl spolu s Ráchel. Policista se posadil a seznámil je s dosavadním postupem pátrání.
"Zkontrolovali jsme hotely a zjistili jsme, že muž odpovídající popisu Christiana Knolla se přihlásil přes ulici v Christinenhofu. A žena, na kterou sedí popis Zuzany, bydlela o několik dveří dál v Gebleru."
"Víte o Knollovi něco bližšího?" zajímal se Paul.
Pannik zavrtěl hlavou. "Bohužel ne. Zůstává pro nás záhadou. Interpol ho v záznamech nemá a obávám se, že bez identifikace pomocí otisků prstů se nepohneme z místa. Nevíme nic o jeho minulosti, neznáme místo trvalého pobytu. Když se paní Cutlerové zmínil o bytu ve Vídni, určitě lhal. Pro jistotu jsem si informaci prověřil, ale tomu, že by Knoll žil v Rakousku, nic nenasvědčuje."
"Musí přece mít cestovní pas," namítla Ráchel.

"Pravděpodobně několik a všechny na falešné jméno. Takový člověk by se se svou skutečnou totožností nesvěřil žádnému úřadu."
"A ta žena?" zeptala se Ráchel.
"O té toho víme ještě míň. Na místě Čapajevovy vraždy jsme žádné stopy nenašli. Smrt způsobily dvě kulky ráže devět milimetrů vypálené z bezprostřední blízkosti. To by svědčilo o značné krutosti vraha."
Paul řekl Pannikovi o Zachráncích ztracených starožitností a o Grumerově teorii ohledně Knolla a neznámé ženy.
"O takové organizaci jsem v životě neslyšel, ale samozřejmě si ji prověřím. Jméno Loring mi pochopitelně něco říká. Jeho továrna vyrábí nejlepší krátké palné zbraně v Evropě. Kromě toho patří k předním producentům oceli. Jeden z nejbohatších a nejvlivnějších kapitánů průmyslu ve východní Evropě."
"Máme v úmyslu Ernsta Loringa navštívit," oznámila Ráchel.
Pannik se k ní otočil. "Můžete mi prozradit důvod návštěvy?"
Informovala ho o tom, co jim McKoy řekl o Rafalu Dolanském a Jantarové komnatě. "Domnívá se, že o těch panelech něco ví. A taky o mém otci, o Čapajevovi a..."
"O rodičích pana Cutlera?" přerušil ji inspektor otázkou.
"Možná," připustil Paul.
"Promiňte, že se ptám, ale nemyslíte si, že by tuto záležitost měly raději řešit kompetentní orgány? Riziko se neúměrně zvyšuje."
"Život je samé riziko," poznamenal filozoficky Paul.
"Některá je vhodné podstoupit, ale jiná jsou jen pro šílence."
"Domníváme se, že v tomto případě stojí za to riskovat," prohlásila Ráchel.

"Česká policie je proslulá svou mizivou ochotou ke spolupráci," vysvětloval Pannik. "Předpokládám, že Loring má na ministerstvu vnitra a spravedlnosti dost kontaktů, aby každé oficiální vyšetřování přinejmenším ztížil, když už ne úplně znemožnil. V České republice sice již nevládnou komunisté, ale staré myšlení tam zapustilo hluboké kořeny. Všechno je tajné. Moje oddělení opakovaně zjišťuje, že vyřízení každé žádosti o právní pomoc se protahuje nad únosnou míru."

"Chcete, abychom posloužili jako vaše oči a uši?" zeptala se Ráchel vážně.
"Přiznávám, že mě to napadlo. Jste soukromí občané a vyřizujete si striktně osobní záležitost. Kdybyste se náhodou dozvěděli tolik, že by mě to oprávnilo k zahájení oficiálních kroků, tím lépe."
Paul neodolal. "Neříkal tady někdo, že příliš riskujeme?"
"Taky že riskujete, Herr Cutler," odvětil Pannik ledově.
Zuzana stála na balkoně své ložnice. Pozdě odpoledne zářilo na obloze krvavě oranžové slunce a jemně jí hřálo kůži. Na hradě Loukov se cítila v bezpečí, jako by ožila. Někdejší letní sídlo českých princů obklopovaly tisíce hektarů polí, luk a lesů, které poskytovaly chráněné útočiště divoké zvěři - kdysi se zde chovali divočáci a vysoká pro ukojení lovecké vášně vládnoucí třídy a tato tradice se pomalu vracela. V okolních osadách žili ve středověku lamači kamene, zedníci, tesaři a kováři, kteří pracovali na hradě. Trvalo dvě stovky let, než byla stavba dokončena, a spojeneckým bombardérům stačilo pět minut, aby ji srovnali se zemí. Loringovi sídlo znovu vybudovali do stejného majestátu, jakým se pyšnil originál.
Ze své vyvýšené pozorovatelny shlížela přes vrcholky stromů na jihovýchodě a nechala se osvěžovat mírným vánkem. Osady řemeslníků dávno zmizely, nahrazeny izolovanými domky a chalupami, v nichž žily generace služebníků Loringovy rodiny. Komorníkům, zahradníkům, pokojským, kuchařům a šoférům bylo vždy poskytováno ubytování. Celkem v okolí žilo trvale asi padesát rodin a děti prostě dědily profese svých rodičů. Loringovi byli ke svému služebnictvu štědří a loajální - život mimo okruh panství dovedl být krutý -, a tak není divu, že pro ně jejich zaměstnanci pracovali až do smrti.
Patřil k nim i její otec, vzdělaný a oddaný historik umění, muž nezkrotné povahy. Stal se druhým akvizitérem Ernsta Loringa rok před jejím narozením. Matka jí náhle zemřela, když byly Zuzaně tři. Loring i její otec o matce často mluvili, vždy s úctou a obdivem. Musela to být vynikající žena. Zatímco otec sháněl po světě přírůstky do sbírky svého pána, matka vychovávala a učila oba

Loringovy syny. Byli mnohem starší než Zuzana a nikdy se s nimi nesblížila. Když dospívala, oba již studovali na univerzitě. Ani jeden rodinné sídlo moc nenavštěvoval, ani jeden nevěděl o klubu a o zálibě svého otce. Toto tajemství sdílela se svým dobrodincem pouze ona.
S Loringem ji sblížila láska k umění. Den po pohřbu jejího otce jí navrhl, aby ho nahradila. Nabídka ji překvapila. Šokovala. Nebyla si sama sebou jistá. Loring ovšem v nejmenším nepochyboval ani o její inteligenci, ani o její rozhodnosti a jeho důvěra ji soustavně inspirovala k dosahování dalších a dalších úspěchů. Když však nyní stála sama na slunci, uvědomila si, že v posledních dnech až příliš riskovala. Muže jako Christian Knoll nelze brát na lehkou váhu. Jistě věděl, že mu opakovaně ukládala o život. Dvakrát z něj udělala blbce - poprvé v opuštěném dole, podruhé kopancem do rozkroku. Jejich soupeření nikdy v minulosti nepřekročilo určitou hranici. Eskalace nepřátelství ji znepokojovala, ale chápala její nutnost. Situace vyžaduje řešení na nejvyšší úrovni. Loring si musí promluvit s Franzem Fellnerem a dosáhnout nějaké dohody.
Z ložnice se ozvalo lehké zaklepání na dveře.
Přeběhla místnost a otevřela. "Pan Loring s vámi chce mluvit. Čeká ve studovně," oznámil jí sloužící.
Fajn. Také s ním potřebuje mluvit.
Studovna se nacházela o dvě patra níže v severozápadním křídle hradního přízemí. Zuzana ji vždy pokládala za lovecký salonek, protože na stěnách visely lebky s parožím a rohy a strop zdobily fresky s heraldickými zvířaty českých králů. Jedné zdi dominovala obrovská olejomalba ze sedmnáctého století, neobyčejně realisticky zobrazující muškety, lovecké brašny, oštěpy na divočá-ky a rohy se střelným prachem.
Loring čekal pohodlně usazený na pohovce. "Pojd dál, mé dítě," uvítal ji.
Sedla si vedle něho.
"Dlouho a usilovně jsem přemýšlel o tvých předchozích hlášeních a dospěl jsem k závěru, že máš pravdu. Něco se musí udělat. Jeskyně u Stodu je s největší pravděpodobností místo, které nás

zajímá. Věřil jsem, že nebude nikdy objevena, ale očividně jsem se mýlil."
"Jak si můžete být tak jistý?"
"Nejsem. Ale z toho mála, s čím se mi otec před smrtí svěřil, lze oprávněně usuzovat na pravost lokality. Nákladní automobily, mrtví, zavalený vchod, to jsou neklamné indicie."
"Stopa už zase vychladla," podotkla významně.
"Skutečně, drahá?"
Její analytický mozek horečně uvažoval. "Grumer, Borya a Ča-pajev nežijí. Cutlerovi jsou amatéři. Ráchel Cutlerová sice přežila výbuch ve štole, to však na věci nic nemění. Neví nic jiného, než co se dočetla v dopisech svého otce, což není moc. Nejasné odkazy, které lze snadno zpochybnit."
"Hlásila jsi, že její manžel přijel do Stodu a ubytoval se ve stejném hotelu jako McKoy a jeho skupina."
"Ano, ale to nemění nic na faktu, že sem k vám žádná stopa nevede. Amatéři toho moc nevypátrají, dnes stejně jako tolikrát v minulosti."
"Fellner, Monika a Christian nejsou amatéři. Obávám se, že jsme jejich zvědavost vydráždili až příliš."

Věděla o Loringových rozhovorech s Fellnerem, k nimž došlo v posledních dnech, o rozhovorech, při nichž Fellner zjevně lhal, když tvrdil, že o Knollovi nic neví. "Souhlasím. Ti tři určitě něco chystají. Ale vy tu záležitost můžete s panem Fellnerem vyřešit čistě mezi sebou."

Loring se zvedl z pohovky. "Je to pro mě velmi obtížná situace, drahá. Můj čas se krátí..."

"Tohle nebudu poslouchat," přerušila ho důrazně. "Těšíte se vynikajícímu zdraví a čekají vás ještě dlouhá léta produktivního života."

"Je mi sedmasedmdesát. Bud realistická."

Myšlenka na jeho smrt ji znepokojovala. Když jí zemřela matka, byla příliš malá, aby si tu ztrátu uvědomovala. Otcův skon ji stále bolel, protože si na něj živě pamatovala. Kdyby měla ztratit i druhého otce, vyrovnávala by se s tím velmi obtížně.

"Moji dva synové jsou slušní, dobří hoši. Vzorně se starají o rodinný podnik a až odejdu, všechno připadne jim. Zdědí ma-

jetek právem rodu." Otočil se k ní. "Peníze jsou průhledné. Vydělávat je přináší jisté vzrušení, ale pokud je správně investuješ a rozumně spravuješ, rozmnožují se samy. Nepotřebuješ bůhvíjaké schopnosti, abys uchránila miliardy v tvrdé měně. Moje rodina je toho důkazem. Základ našeho bohatství vznikl před dvěma sto-

letími a od té doby ho potomci jednoduše dědí." "Myslím, že těžce podceňujete moudrost svého otce i svou vlastní, díky níž jste provedli rodinné jmění nedotčené dvěma světovými válkami."

"Ano, politika občas dokáže tvrdě zasáhnout, ale vždy existují

chráněná útočiště, v nichž můžeš tvrdou měnu bezpečně investovat. Pro nás to byla Amerika." Loring se k ní vrátil a posadil se na okraj pohovky. Stejně jako celá místnost byl trpce cítit tabákem. "Zato umění, drahá, je velmi nejistá komodita. Mění se spolu s námi, adaptuje se jako my. Nad obrazem považovaným před pěti staletími za mistrovské dílo dnes jenom mávneme rukou. Některé umělecké formy však přetrvají tisíciletí a to mě přivádí k úžasu a nesmírně vzrušuje. I ty to dokážeš ocenit, a proto jsi do mého života vnesla obrovskou radost. Ačkoliv v tvých žilách nekoluje moje krev, převzala jsi mého ducha. Jsi vlastně mou duchovní dcerou."

Sama se tak cítila. Loringova manželka zemřela před dvaceti lety po dlouhém a vyčerpávajícím boji s rakovinou, v němž nakonec podlehla. Synové opustili rodinné sídlo před desetiletími. Kromě umění, zahradničení a práce se dřevem mu v životě nezbylo žádné potěšení. Jenže artritické klouby a atrofované svaly mu stále více bránily si těchto radostí užívat. Starému pánovi, který byl miliardář, žil v hradní pevnosti a jeho jméno znala celá Evropa, zůstala, vzato kolem a kolem, jen ona.

"Vždycky jsem se pokládala za vaši dceru."

"Chci, abys po mé smrti převzala hrad Loukov."

Mlčela.

"Odkázal jsem ti sto padesát milionů eur, které ti umožní udržovat panství, a kromě toho celou svou uměleckou sbírku, veřejnou i soukromou. Rozsah té soukromé známe pochopitelně jen my dva. Zanechal jsem rovněž instrukce v tom smyslu, abys zdědila

mé členství v klubu. Mohu s ním zacházet dle vlastního uvážení a přeji si, abys nastoupila na moje místo."

Jeho slova ji ohromila a jen s největšími obtížemi dokázala promluvit. "Nemůžete přece pominout své syny. Oni jsou právoplatní dědicové."

"A obdrží převážnou část mého majetku. Toto panství, moje sbírka a ty peníze jsou pouhým zlomkem mého vlastnictví. Celou záležitost jsem s oběma probral a ani jeden nevznesl žádné námitky."

"Nevím, co na to mám říct."

"Řekni, že splníš mé přání a přijmeš, co ti nabízím."

"Chcete-li, poslechnu."

Usmál se a lehce jí stiskl ruku. "Vždycky jsi dělala, co jsi mi na očích viděla. Bylas mi dobrou dcerou." Odmlčel se. "Ted však musíme udělat ještě poslední opatření, abychom zajistili to, pro co jsme oba tak usilovně pracovali."

Pochopila. Od rána intuitivně tušila, že existuje pouze jediný způsob, jak jejich problém vyřešit.

Loring vstal, přistoupil k psacímu stolu, zvedl sluchátko, vytočil číslo a klidně čekal, až se ozve hrad Herz. "Nazdar, Franzi, jak se pořád máš?"

Chvíle ticha, kdy mluvil Fellner na druhém konci linky. Loring zkřivil obličej. Věděla, jak těžké okamžiky prožívá. Franz Fellner nebyl pouze jeho konkurent, ale také dlouholetý přítel.

Přesto to musel udělat.

"Potřebuju s tebou nutně mluvit, Franzi. Jde o životně důležitou... Ne, pošlu pro tebe letadlo. Musíme se sejít ještě dnes večer. Bohužel momentálně nemohu odjet ze země. Tryskáč u tebe může přistát během hodiny a do půlnoci jsi zpátky doma... Ano, Moniku vezmi s sebou. Prosím tě o to. Týká se to i jí. A taky Christiana... Ach, pořád o něm nic nevíš? Škoda. Dobře. Posílám ti letadlo na půl šestou. Brzy se uvidíme."

Zavěsil a povzdechl si. "Taková škoda. Franz hraje tu svou šarádu do samého konce."

50

Praha, Česká republika 18:50

V

S

tihlý zlatošedý firemní tryskáč dosedl na přistávací dráhu a po několika stovkách metrů zabrzdil. Jekot motorů utichl.

Zuzana Danzerová stála s Loringem ve večerním soumraku a dívala se, jak letištní personál přistavuje pojízdné schůdky k otevřeným dveřím letounu. Jako první vystoupil Franz Fellner v tmavém obleku a kravatě. Následovala Monika v bílém roláku, modrém sportovním blejzru a upjatých džín-sech. Jak typické, pomyslela si Zuzana. Vulgární směsice dobrého původu a sexuality. Ačkoliv Monika Fellnerová vystoupila ze soukromého tryskáče v ceně mnoha milionů na jednom z nejdůležitějších metropolitních letišť Evropy, z jejího obličeje čišelo pohrdání, jako kdyby se ocitla ve slumu.

Monika, o tři roky starší než Zuzana, začala navštěvovat klubová setkání před několika lety a nijak nezastírala skutečnost, že jednoho dne převezme místo svého otce. Ke všemu přišla neuvěřitelně snadno. Zuzanin život se od jejího radikálně lišil. Ačkoliv vyrostla na Loringově panství, od počátku se od ní očekávala tvrdá práce, pilné studium a usilovná snaha. Mockrát uvažovala, zda Knoll mezi nimi nepůsobí jako rozvratný faktor. Monika dala nejednou najevo, že považuje Christiana za svůj majetek. Zuzanu teprve před několika hodinami - když jí Loring oznámil, že hrad Loukov bude jednoho dne patřit jí - napadlo, že by někdy v budoucnu mohla vést stejný život jako Monika Fellnerová. Tato budoucnost se najednou jevila na dosah ruky a Zuzana se nemohla ubránit lákavé představě, jak by se asi drahoušek Monika tvářila, kdyby věděla, že si jíž brzy budou rovny.

Loring přistoupil k Fellnerovi a rázně mu potřásl rukou, pak objal Moniku a zlehka ji políbil na tvář. Zuzanu Fellner pozdra-

vil úsměvem a pokývnutím - člen klubu se setkal s akvizitérkou kolegy.

Jízda na hrad Loukov v Loringově luxusním mercedesu proběhla příjemně a v relativním klidu - mluvilo se o politice a obchodu. Po příjezdu na ně v jídelně čekala večeře. Když stolník servíroval hlavní chod, Fellner se německy zeptal: "Co je tak naléhavé, Ernste, že si o tom musíme promluvit ještě dnes večer?"

Zuzaně neuniklo, že Loring dosud udržoval přátelskou atmosféru a nenucenou konverzací navozoval u hostů dojem pohody. Její zaměstnavatel si povzdechl. "Jde o Christiana a Zuzanu."

Monika po ní střelila pohledem, který Zuzana dobře znala a z duše nesnášela.

"Vím," pokračoval Loring, "že Christian vyvázl z té exploze v dole nezraněn. A vám je jistě známo, že ten výbuch způsobila Zuzana."

Franz Fellner odložil vidličku a nůž na stůl a podíval se zpříma na hostitele. "V obojím případě jsi nám neřekl nic nového."

"Ale ty mi přesto poslední dva dny tvrdíš, že o Christianovi nic nevíš."

"Abych byl upřímný, nedomníval jsem se, že ti do toho něco je. Současně mi celou dobu vrtalo hlavou, proč ten náhlý zájem." Fellner nasadil tvrdší tón, potřeba přetvářky pominula.

"Dozvěděl jsem se, že Christian před dvěma týdny navštívil Sankt Peterburg. A v té chvíli začaly naše současné potíže."

"Předpokládali jsme, že máte toho úředníka na výplatní listině." Monika promluvila stroze, příkřeji než její otec.

"Znovu se ptám, Ernste, co je cílem tohoto setkání," naléhal Fellner.

"Jantarová komnata," odpověděl pomalu Loring.

"Co je s ní?"

"Dojez si večeři. Pak si promluvíme."

"Popravdě řečeno nemám hlad. Poslal jsi pro mě na poslední chvíli letadlo a já musel absolvovat třistakilometrový let, abychom si promluvili. Tak mluvme."

Loring složil ubrousek. "Dobře, Franzi. Pojdte s Monikou za mnou."

Zuzana následovala svého zaměstnavatele, který vedl hosty do bludiště hradního přízemí. Široké chodby se vinuly kolem sálů vyzdobených uměleckými předměty a starožitnostmi nevyčíslitel-né ceny - Loringova veřejná sbírka, výsledek šedesáti let osobního úsilí a předtím celého století sběratelské činnosti jeho otce, děda a praděda. V těchto síních našly útočiště některé z nejcennějších děl světového umění - plný rozsah Loringovy veřejné sbírky znal jen její majitel a ona, tajemství střežené silnými kamennými zdmi a anonymitou, kterou poskytovala venkovská usedlost v zemi, jež byla součástí někdejšího komunistického bloku.

A brzy bude patřit jí.

"Chystám se porušit jedno z našich posvátných pravidel," prohlásil Loring. "Na důkaz dobré vůle vám chci ukázat svou soukromou sbírku."

"Je to nutné?" podivil se Fellner.

"Věřím, že je."

Minuli Loringovu studovnu a pokračovali dlouhou chodbou k izolované místnosti na jejím konci, úzkému obdélníku završenému stropem s žebrovou klenbou a s nástěnnými malbami zpodob-ňujícími znamení zvěrokruhu mezi postavami apoštolů. V jednom rohu stála masivní delfská kachlová kamna. Stěny lemovaly starobylé výstavní skříňky z ořechového dřeva vykládaného slonovinou. Prosklené vitríny přetékaly porcelánem a křišťálem ze šestnáctého a sedmnáctého století. Fellner a Monika se u některých kousků zastavili a bez dechu je obdivovali.

"Renesanční sál," vysvětlil Loring. "Nevím, jestli jste ho vy dva kdy v minulosti navštívili."

"Já ne," řekl Fellner.

"Já taky ne," přidala se Monika.

"Tady uchovávám své nejcennější sklo." Loring ukázal na kachlová kamna. "Jsou zde jen jako dekorace. Vzduch sem proudí tudy," máchl rukou k mřížce v podlaze. "Speciálně upravený a klimatizovaný. Jistě používáte podobný systém." Fellner přikývl.

"Zuzano," zavolal Loring.

Stoupla si před čtvrtou z šesti řad skříněk a řekla tiše: "Před zákonem stojí dveřník." Skříňka a sekce kamenné podlahy se otočily kolem centrální svislé osy a zastavily se v polovině otáčky. Po obou stranách se otevřely vstupy do podzemí.

"Zřízení se aktivuje hlasem, současně mým a Zuzaniným. Personál o této síni ví, koneckonců zde někdo musí čas od času uklidit. Ale stejně jako tvoji lidé, Franzi, i mé služebnictvo je neochvějně loajální a nikdy o těchto věcech nemluví s nikým mimo panství. Pro jistotu ovšem každý týden heslo měníme."

"Pro tento týden jste si zvolili zajímavé heslo," poznamenal Fellner. "Kafka, pokud se nepletu. Úvodní věta povídky Před zákonem. Jak příhodné."

Loring se usmál. "Snažíme se zachovávat věrnost českým spisovatelům."

Zuzana ustoupila a umožnila hostům vstoupit jako první. Monika kolem ní proklouzla a obdařila ji pohledem chladného znechucení. Sama vešla až za Loringem. Prostorný sklepní sál byl plný dalších vitrín, obrazů a gobelínů.

"Jistě máš podobné místo," řekl Loring Fellnerovi. "Zde vidíš ovoce více než dvou set let sběratelské práce. Posledních čtyřicet v rámci klubu."

Monika a její otec procházeli kolem jednotlivých vitrín.

"Nádherné kousky," ocenil Fellner. "Mimořádně působivé. Na mnohé si vzpomínám z odhalení. Ale tady vidím, Ernste, že ses nám se vším nepochlubil." Ukázal na zčernalou lebku ve skleněné skříňce. "Pekingský člověk?"

"Naše rodina ho vlastní od války."

"Pokud si vzpomínám, ztratil se na čínském území během transportu do Spojených států."

Loring přikývl. "Otec ho získal od zloděje, který lebku odcizil prakticky před očima stráží námořní pěchoty."

"Úžasné. Tento nález posouvá historii lidstva o půl milionu let hlouběji do minulosti. Američané i Číňané by dokázali zabíjet, jen aby se ho zmocnili. Ale leží tady, uprostřed Čech. Žijeme v podivné době, nezdá se ti?"

"Máš naprostou pravdu, milý příteli." Loring pokynul k dvojitým dveřím na protějším konci dlouhého sálu. "Tudy, Franzi."

Fellner zamířil k vysokým bíle glazovaným dveřím, zdobeným pozlaceným táflováním. Monika otce následovala.

"Otevři," vybídl ho Loring.

Zuzana s potěšením zaznamenala, že Monika pro jednou drží zobák. Fellner sáhl na masivní mosaznou kliku, stiskl ji a odstrčil křídlo dovnitř.

"Svatá bohorodičko," vydechl překvapeně, když vešel do jasně osvětlené síně.

Sál měl dokonale čtvercový půdorys, vysoký obloukový strop a barevné ostění. Iři ze čtyř stěn pokrývala jantarová mozaika s převládajícími zlatohnědými tóny zasazená do panelů, jejichž svislé řady oddělovaly zrcadlové pilastry. Jantarové římsy vytvářely táflový efekt mezi vysokými štíhlými horními panely a kratšími spodními. Ze stěn jako by vyskakovaly tulipány, růže, vymodelované hlavy, postavy, škeble, kytice, monogramy, rokokové ornamenty, spirály a květinové girlandy, vše vyvedené z jantaru. Mnohé spodní panely zdobil znak Romanovců, basreliéf dvouhla-vého orla ruských carů, opět z jantaru. Nad panely a trojicí bíle glazovaných dveří se jako úponky vinné révy proplétaly pozlacené vlysy. Mezery mezi panely a prostor nad nimi vyplňovaly vyřezávané postavy cherubínů a ženské busty, stejné motivy rámovaly okna a dveře. Ze zrcadlových pilastrů čněly pozlacené mnohoramenné svícny osazené jasně zářícími elektrickými žárovkami ve tvaru svíček. Podlahu kryly leštěné parkety intarzované stejně dokonale jako jantarové stěny. Lesklé dřevo odráželo žárovky jako vzdálená slunce.

Loring vešel za svými hosty. "Přesně jako v Kateřinském paláci. Deset krát deset metrů, strop sedm a půl metru vysoko."

Monika se dokázala ovládat lépe než její otec. "Tak proto ty hry s Christianem?"

"Dostali jste se nebezpečně blízko. Toto tajemství zůstalo přes padesát let neodhaleno. Nemohl jsem připustit další eskalaci napětí mezi námi a riskovat, že se o té věci dozví Němci nebo Rusové. Vám jistě nemusím říkat, jak by asi zareagovali."

Fellner přešel komnatu k protějšímu rohu a obdivoval nádherný jantarový stolek pevně vklíněný do spoje mezi nižšími panely. Pak se přesunul k jedné z florentských mozaik z leštěných barev-

ných polodrahokamů zasazených do pozlaceného bronzového rámu. "Já jsem těm výmyslům nikdy neuvěřil. Jedni přísahali, že se Sovětům podařilo ty mozaiky zachránit dříve, než do Kateřinského paláce vtrhli nacisté. Jiní tvrdili, že se jejich zbytky našly v troskách Kónigsbergu, kde je spojenecké bomby rozdrtily na prach."

"To první svědectví bylo od prvopočátku falešné. Sověti nestihli ty čtyři mozaiky odvézt. Pokusili se rozebrat jeden z horních jantarových panelů, ale rozpadl se jim pod rukama. Do zbylých raději nezasahovali. Zato druhá historka se zakládá na pravdě. Přesněji řečeno na klamném manévru zinscenovaném Hitlerem."

"Co tím chceš říct?"

"Hitler věděl, jak silně po těch panelech prahne Hermann Goring. Věděl také, že pruský gauleiter Koch je oddanější říšskému maršálovi než jemu. Proto osobně nařídil jejich převoz z Kónigsbergu a pro případ, že by Goring dělal potíže, tím úkolem pověřil speciální oddíl SS. Vztah mezi Hitlerem a Góringem byl vůbec podivný. Jeden druhému totálně nedůvěřoval, ale také jeden na druhém zcela závisel. Pouze na samém konci se Bormano-vi podařilo Góringovo postavení torpédovat a vůdce na maršála zanevřel."

Monika se přesunula k oknům, která se skládala ze tří dva-cetitabulkových křídel sahajících od podlahy do poloviny výšky komnaty, každé zakončené půlměsícem, a dalších tří obloukových křídel, tentokrát osmitabulkových, nad nimi.

Spodní křídla tvořila ve skutečnosti dveře ve tvaru oken. Za tabulemi skla osvětlovaly lampy zahradní scénu. Loring si všiml jejího zájmu.

"Tato místnost je obehnána kamennou zdí a zvenčí je neviditelná. Nástěnná malba a vhodné osvětlení vytvářejí dokonalou iluzi venkovního prostředí. Z původní Jantarové komnaty se vycházelo na hlavní nádvoří Kateřinského paláce a já jsem zvolil situaci z devatenáctého století, z doby, kdy bylo nádvoří rozšířeno a ohrazeno plotem." Loring přistoupil k Monice. "Tepaná brána v pozadí je přesnou kopií originálu. Tráva, keře a květiny byly namalovány podle soudobých perokreseb, které posloužily jako modely. Pozoruhodné, nemyslíte? Člověk si připadá, jako by stál v přízemí

paláce. Dokážete si představit vojenské přehlídky, které se na nádvoří pravidelně konaly, nebo dvořany při večerní promenádě za zvuků hudby?"

"Důmyslné," ocenila Monika stroze a odvrátila se od okna. "Jak se vám podařilo panely tak dokonale zrekonstruovat? Vloni v létě jsem navštívila Sankt Peterburg a absolvovala jsem prohlídku Kateřinského paláce. Kopie Jantarové komnaty byla téměř hotová. Vlysy, zlacení, okna, dveře a většina panelů. Docela slušná práce, ale s tímhle se nedá srovnat."

Loring postoupil do středu místnosti. "Je to docela jednoduché, má drahá. Velká většina toho, co vidíte, jsou originály, nikoliv reprodukce. Znáte historii Jantarové komnaty?"

"Něco o ní vím," odpověděla Monika.

"Pak je vám jistě známo, že když ji Němci v jedenačtyřicátém roce převezli do Konigsbergu, byly panely v žalostném stavu. Pruští řemeslníci původně usadili jednotlivé dílky jantaru na pevné dubové desky a přilepili je směsí včelího vosku a pryskyřice. Uchovat za takové situace jantar nedotčený se rovná snaze zachovat sklenici vody po dvě století. Ať se snažíte sebevíc, nakonec se voda rozlije nebo vypaří." Ukázal širokým gestem kolem sebe. "Totéž platí zde. Déle než dvě stě let se dubové dřevo smršťovalo a roztahovalo a na několika místech ztrouchnivělo. Suchý vzduch při topení v kamnech, mizerné větrání a vlhké klima v oblasti Carského Sela situaci ještě zhoršily. Dřevo doslova pulzovalo střídáním ročních období, lepidlo popraskalo a jednotlivé kousky jantaru se odlouply. Před příchodem nacistů odpadlo přes třicet procent obložení. Dalších deset nepřežilo vlastní krádež a následný transport. Otec ty panely našel v politováníhodném stavu."

"Vždycky jsem věřil, že Josef věděl víc, než přiznával," poznamenal Fellner.

"Neumíš si představit otcovo zklamání, když je konečně objevil. Pátral po nich sedm let, představoval si jejich krásu, vzpomínal na jejich velkolepost, jak si ji pamatoval ze své návštěvy Sankt Peterburgu ještě před bolševickou revolucí."

"Našel je v té jeskyni nedaleko Stodu, že?" zeptala se Monika.

"Správně, má drahá. Bedny byly uloženy na třech německých nákladních automobilech. Otec je objevil v létě roku devatenáct set padesát dva."

"Ale jak?" vyhrkl Fellner. "Rusové po Jantarové komnatě pátrali všemi silami, stejně tak soukromí sběratelé. Všichni po ní toužili a nikdo nevěřil, že byla zničena. Josef žil pod jhem komunistického režimu. Jak se mu tak úžasný čin podařil? A co je ještě důležitější, jak si dokázal Jantarovou komnatu udržet?"

"Otec se spřátelil s Erichem Kochem. Pruský gauleiter se mu svěřil, že Hitler chce panely evakuovat z okupovaného sovětského území před postupující Rudou armádou. Koch sice věrně sloužil říšskému maršálovi, ale nebyl blázen. Když Hitler nařídil evakuaci, poslechl a nejdřív o tom Goringovi ani neřekl. Transport s Jantarovou komnatou však ze známých důvodů dojel pouze do oblasti Harzu a panely byly ukryty v horách. Koch o nich Goringovi nakonec pověděl, ale ani on konkrétní místo úkrytu neznal. Goring vypátral čtyři vojáky z eskorty, která Jantarovou komnatu při evakuaci doprovázela, a podle nepodložených pověstí je chtěl mučením donutit, aby prozradili, kde se panely nacházejí." Loring potřásl hlavou. "Koncem války už Goring trpěl silnou závislostí na morfiu a nebyl tak docela při smyslech. Koch se ho k smrti bál, což byl jeden z důvodů, proč ve vybombardovaném Konigsber-gu rozházel některé drobné součásti Jantarové komnaty - dveřní závěsy, mosazné kování, kameny z mozaik. Chtěl tím sdělit nejen Sovětům, ale i Goringovi, že Jantarová komnata byla zničena. Jenže ty mozaiky byly pouhé reprodukce, na kterých Němci čtyři roky pracovali."

"Zprávám, podle kterých Jantarová komnata shořela při bombardování Kónigsbergu, jsem nikdy nevěřil," prohlásil Fellner. "Celé město by muselo vonět kadidlem."

Loring se tiše zasmál. "To je pravda. Divil jsem se, že to nikoho nenapadlo. Žádné hlášení o bombardování se o vůni nezmiňovalo. Představte si dvacet tun pomalu hořícího jantaru. Vůně by se táhla na kilometry daleko a vydržela by řadu dní."

Monika pohladila leštěnou stěnu. "Ušlechtilý materiál. Na dotek téměř teplý. Studená pompéznost kamene zcela chybí. A mnohem tmavší, než jsem si představovala. Určitě tmavší než restaurované panely v Kateřinském paláci."

"Jantar s časem tmavne," poučil ji otec. "I když je nařezán, vyleštěn a spojen lepidlem, neustále stárne. Jantarová komnata byla v osmnáctém století určitě projasněnější než tato místnost."

Loring přikývl. "Dílky v panelech jsou staré miliony let, a přesto křehké jako sklo a stejně citlivé. O to je tento poklad úžasnější."

"Třpytí se," rozplýval se Fellner. "Jako kdybych stál na studeném slunci. Září, ale nesálá."

"Stejně jako u originálních panelů jsou kousky jantaru podloženy stříbrnou fólií, která odráží světlo."

"Jako u originálních panelů?" podivil se Fellner. "Copak to jsou napodobeniny?"

"Už jsem zmínil, jak byl otec zklamaný, když pronikl do jeskyně a našel v ní dlouho hledaný poklad. Dubové dřevo

ztrouchnivělo, téměř všechny kousky jantaru odpadly. Opatrně všechno posbíral a odvezl a pak si sehnal kopie předválečných fotografií Jantarové komnaty. S jejich pomocí ji pak zrekonstruoval, podobně jako dnešní restaurátoři v Carském Selu. Jediný rozdíl spočívá v tom, že on vlastnil původní jantar."

"Kde sehnal řemeslníky?" zajímala se Monika. "Pokud si vzpomínám, umění opracovávat jantar za války v podstatě vymřelo. Většina starých mistrů zahynula."

Loring pokýval hlavou. "Někteří díky Kochovi přežili. Göring se rozhodl vytvořit komnatu shodnou s originálem a přikázal pruskému gauleiterovi, aby řemeslníky z bezpečnostních důvodů uvěznil. Otec mnohé z nich před koncem války vyhledal a po osvobození jim a jejich rodinám, pokud přežily, nabídl slušný život. Většina přijala a pak žili zde na panství v izolaci od okolního světa a pomalu, kousek po kousku restaurovali mistrovské dílo. Hrstka potomků zde stále přebývá a udržuje tuto místnost."

"Není to riskantní?" zeptal se Fellner.

"Vůbec ne. Ti muži a jejich rodiny jsou loajální. Život v komunistickém Československu byl dost těžký a tvrdý. Do jednoho byli vděční za velkorysou štědrost, kterou jim Loringové projevili. Žádali jsme od nich jediné - dokonale odvedenou práci a mlčenlivost. Trvalo deset let, než dokončili, co zde vidíte. Sověti naštěstí učili své umělce realismu, takže jsme získali kompetentní restaurátory."

Fellner máchl rukou k jantarovým panelům. "Kompletace komnaty musela stát obrovské peníze."

Loring přikývl. "Otec koupil jantar potřebný k nahrazení chybějících dílků na volném trhu, což bylo i v padesátých letech velmi nákladné. Při rekonstrukci použil některé moderní postupy. Nové panely nejsou nalepeny na dubových deskách, ale na podkladu ze slisovaných borových a dubových pilin a popela. Spáry kompenzují teplotní roztažnost a mezi jantar a podkladový materiál byla vložena izolační vrstva zabraňující pronikání vlhkosti. Jantarová komnata byla zrestaurována tak, aby přetrvala věky."

Zuzana stála tiše u dveří a pozorně sledovala Fellnera. Starý Němec byl očividně fascinován. Uvažovala, jak silný musí být dojem, aby vyvolal úžas u člověka, jakým je Franz Fellner, multimilionář a majitel umělecké sbírky, která se mohla směle měřit s kterýmkoliv světovým muzeem či galerií. Dokázala však jeho šok pochopit; sama se cítila stejně, když jí Loring tento poklad poprvé ukázal.

"Kam vedou ty další dveře?" zajímal se Fellner.

"Tato místnost je ve skutečnosti centrum mé soukromé galerie. Obezdili jsme stěny a umístili do nich dveře v souladu s originálem. Místo do pokojů v Kateřinském paláci vedou do sálů mých privátních sbírek."

"Jak dlouho zde Jantarová komnata je?" zněla další Fellnerova otázka.

"Padesát let."

"Žasnu, že jste ji dokázal celou dobu utajit," prohlásila Monika. "Sověty není snadné ošálit."

"Otec za války udržoval dobré styky s Němci i s komunisty. Československo se nacistům nabízelo jako ideální trasa pro dopravu tvrdé měny a zlata z dobytých území do Švýcarska. Naše rodina při mnoha takových transferech pomáhala. Po válce využívali jejích služeb zase Sověti. Cenou za projevenou laskavost byla svoboda dělat si, co se nám zlíbí."

Fellner se zazubil. "To si umím představit. Sověti vám těžko mohli dovolit informovat Američany nebo Brity o tom, co postupně vycházelo najevo."

"Staré ruské přísloví říká, že bez zla by nebylo dobra. Beze zbytku platí pro podivnou tendenci, s níž se ruské umění pravidelně vynořuje z bouří a zmatků. Ale stejně tak vysvětluje

i skutečnost, že se nám podařilo Jantarovou komnatu získat a udržet."

Zuzana se dívala, jak Fellner a Monika přistupují k polovyso-kým vitrínám, které se táhly podél dvou jantarových stěn a obsahovaly nejrůznější umělecké předměty. Šachovnice s figurkami ze sedmnáctého století, o sto let mladší samovar a placatka, dámská toaletní kazeta, přesýpací hodiny, lžičky, medailonky a ozdobné krabičky. Vše, jak Loring vysvětlil, vyrobeno z jantaru královecký-mi a gdaňskými umělci.

"Nádherné kousky," ocenila Monika.

"Jako Kunstkammer v době Petra Velikého. I já přechovávám své jantarové předměty v kabinetu kuriozit. Většinu získala Zuzana nebo její otec. Nejsou určeny pro veřejnost. Válečná kořist."

Starý pán se otočil k Zuzaně a usmál se, pak se znovu podíval na své hosty.

"Ted se odebereme do mé studovny a ještě si pohovoříme, ano?"

51

Z

uzana Danzerová se posadila kousek stranou od Fellne-ra, Moniky a Loringa; dávala přednost pozorování z povzdálí a umožnila tak svému dobrodinci vychutnat si okamžik triumfu. Stolník přinesl kávu, koňak a zákusky a tiše se ztratil.

"Často jsem přemýšlel, jak dovedně si Josef za války počínal," začal Fellner. "Přežil ji pozoruhodně dobře."

"Otec nenáviděl nacisty," řekl Loring. "Dal jim k dispozici své slévárny a výrobní závody, ale snadno zařídil, aby odlitky praskaly, náboje rezavěly a zbraně se v chladu zasekávaly. Velmi nebezpečná hra, protože nacisté si potrpěli na kvalitu. Pomohlo mu přátelství s Kochem - jen zřídkakdy ho někdo žádal o vysvětlení. Od začátku tušil, že Německo nakonec válku prohraje, a předpověděl, že po vítězství si komunisté podrobí střední a východní Evropu. Proto celou válku spolupracoval se sovětskou zpravodajskou službou."

"To mě nikdy nenapadlo," přiznal Fellner.

Loring pokýval hlavou. "Otec byl velký vlastenec. Operoval prostě po svém, jak uznal za vhodné. Po válce mu byli

Sověti vděční za prokázané služby a současně ho potřebovali, takže ho nechali na pokoji. Já jsem na jeho vztahy navázal. Naše rodina spolupracovala se všemi režimy, které se v Československu po válce vystřídaly. Otec se v předpovědi komunistického převzetí moci nemýlil. Sluší se dodat, že Hitler také ne."
"Jak to myslíte?" nechápala Monika.
Loring spojil bříška prstů a položil ruce do klína. "Hitler věřil, že Američané a Britové se s ním nakonec spojí ve válce proti Stalinovi. Skutečným nepřítelem Německa byl Sovětský svaz a Hitler byl přesvědčen, že Roosevelt a Churchill v tomto směru uvažují stejně jako on. Také proto naloupil a ukryl tolik zlata a uměleckých předmětů. Chtěl nashromážděné poklady použít ve chvíli, kdy s ním Spojenci uzavřou alianci s cílem zničit Sovětský svaz.

Šílenec, jistě, ale historie prokázala, že mnohé Hitlerovy vize se naplnily. Když Sověti v osmačtyřicátém zahájili blokádu Západního Berlína, Amerika, Británie a Německo spojily síly a postavily se na odpor."
"Stalina se všichni báli," souhlasil Fellner. "Ještě víc než Hitlera. Nechal zavraždit šedesát milionů lidí, šestkrát víc než führer. Když ve třiapadesátém konečně zemřel, celý svět vydechl úlevou a cítil se bezpečněji."
Nastalé ticho přerušil Loring. "Předpokládám, že vám Christian ohlásil nález koster v jeskyni u Stodu."
Fellner přikývl.
"Nájemné pracovní síly. Cizinci zverbovaní v Egyptě. Jantarová komnata byla ukryta v poměrně rozsáhlém opuštěném rudném dole. Zavalen byl pouze vstup do podzemí. Otec ho našel, uvolnil přístup do štoly a vyklidil poničené panely. Pak komoru uzavřel a mrtvé ponechal uvnitř."
"Josef je zabil?"
"Vlastní rukou. Ve spánku."
"A od té doby vaše rodina zabíjí další lidi," ušklíbla se Monika.
Loring jí pohlédl zpříma do očí. "Naši akvizitéři se postarali o uchování tajemství. Musím říct, že dravé odhodlání, s nímž někteří po Jantarové komnatě pátrali, nás překvapilo. Jako by je ty panely posedly. Čas od času jsme vypustili falešnou informaci, nepodložené pověsti, které měly pátrače odlákat jiným směrem. Možná si vzpomenete na článek v listu Rabočaja Tribuna před několika lety. Stálo v něm, že sovětští specialisté objevili panely v opuštěném dole nedaleko staré tankové základny ve východním Německu asi dvě stě padesát kilometrů jihovýchodně od Berlína."
"Ten článek jsem četl," potvrdil Fellner.
"Falešná zpráva. Zuzana zařídila, aby se donesla k uším těch správných osob. Doufali jsme, že lidé použijí zdravý rozum a marného pátrání zanechají."
Fellner zavrtěl hlavou. "Na to byla Jantarová komnata příliš cenná a příliš tajemná. Takové lákadlo je jako droga."

"To já naprosto chápu. Často chodím do té místnosti, posadím se tam a jenom se dívám. Zdá se mi dokonce, že jantar vykazuje léčivé účinky."
"A má nevyčíslitelnou cenu," dodala Monika.
"Máte pravdu, má drahá. Jednou jsem četl zajímavé pojednání o válečné kořisti, o uměleckých předmětech z drahých kovů a drahokamů. Autor zastával názor, že nemohly přežít válku neporušené, protože součet cen jednotlivých částí je mnohem vyšší než hodnota celku. Komentátor - tuším, že pracoval pro London Times - poznamenal, že osud Jantarové komnaty lze odhadnout na základě podobné úvahy. Dospěl k závěru, že válku mohly přežít pouze knihy a obrazy, tedy díla, jejichž celková konfigurace převyšuje svou cenou hodnotu surovin použitých při jejich vytváření."
"Pomohli jste při formulaci tohoto postulátu?" otázal se Fell-ner.
Loring zvedl šálek z kávového stolku a usmál se. "Jde o původní autorovu myšlenku. My jsme se však postarali, aby se jí dostalo široké publicity."
"Co se tedy stalo?" zeptala se Monika. "Proč bylo nutné zabít tolik lidí?"
"Zprvu jsme neměli na vybranou. Například Alfred Rohde dohlížel na nakládání beden v Konigsbergu a věděl, kde nakonec skončily. Byl takový blázen, že se svěřil manželce. Otec je musel oba zlikvidovat, než by to prozradili Sovětům. V té době Stalin zřídil pověstnou Mimořádnou vyšetřovací komisi. Nacistický trik v Konigsbergu Sověty neodradil. Věřili, že panely pořád existují, a zuřivě je hledali."
"Ale Koch válku přežil a se Sověty mluvil," namítl Fellner.
"To je pravda. My jsme však až do jeho smrti financovali jeho obhajobu. Poté, co ho Poláci odsoudili za válečné zločiny k trestu smrti, ho chránilo před šibenicí pouze veto Sovětů. Podle nich Koch určitě věděl, kde se Jantarová komnata nachází, Ve skutečnosti věděl jenom to, že náklad opustil Konigsberg a směřoval nejprve na západ a pak na jih. O pozdějších osudech pokladu neměl tušení. Na náš návrh udržoval Sověty v napětí tvrzením, že jim pomůže Jantarovou komnatu objevit, ale teprve v šedesátých le-

těch dosáhl toho, že přistoupili na jeho podmínky - zachrání si život výměnou za cenné informace. Ty pochopitelně neměl, ale snadno svedl vinu za neúspěšné pátrání na dlouhou dobu, která zatím od války uplynula. Tehdejší Kaliningrad vypadal úplně jinak než Konigsberg těsně před osvobozením."
"Takže financováním Kochových právníků jste si zajistili jeho loajalitu. Nikdy nezradil jediný zdroj svých příjmů a nikdy nevynesl trumfové eso, protože neměl důvod věřit Sovětům, že dodrží dané slovo."
Loring se usmál. "Přesně tak, drahý příteli. A my jsme díky tomuto gestu udržovali soustavné spojení s jediným žijícím člověkem, který mohl poskytnout aspoň částečně smysluplné informace o úkrytu panelů."
"Současně to byl člověk, kterého nešlo zabít, aniž by to vyvolalo nežádoucí pozornost."
Loring přikývl. "Koch naštěstí spolupracoval a nikdy nic neprozradil."
"A ostatní pátrači?" zeptala se Monika.

"Někteří z nich se dostali nebezpečně blízko, a pak bylo nutno zaranžovat nehodu. V hrstce případů jsme ponechali stranou opatrnost a prostě jsme je zabili, zejména když nám šlo o čas. Otec vymyslel tak zvané prokletí Jantarové komnaty a nakrmil jím novináře. A jak je pro tisk typické - doufám, Franzi, že mi promineš drobnou impertinenci -, ta fráze se okamžitě ujala. Asi se dobře vyjímala v titulcích na prvních stránkách."

"A Karol Borya a Danilo Čapajev?" pokračovala v otázkách Monika.

"Ti dva nám dělali největší potíže, ačkoliv jsem si to až donedávna plně neuvědomil. Byli blízko pravdy. Mohli dokonce narazit na stejné informace jako po válce my. Z neznámého důvodu si však drželi své vědomosti pro sebe a žárlivě střežili poznatky, které pokládali za tajné. Jejich přístup lze snad vysvětlit nenávistí ke komunistickému režimu. O Boryovi jsme se dozvěděli ze záznamů Mimořádné komise. Pracoval v ní, ale v polovině padesátých let emigroval do Spojených států a zmizel. O Čapajevovi jsme také věděli, ale ten se ztratil v Evropě. Domnívali jsme se, že nám od nich nehrozí žádné nebezpečí, a tak jsme je nechali na pokoji.

Pochopitelně do chvíle, kdy do událostí nečekaně zasáhl Christian."
"A ted jsou oba navždy umlčeni," podotkla Monika.
"Vy byste udělali totéž, má drahá."

Zuzaně neuniklo, jak se Monika při Loringově výtce naježila. Měl pravdu. Ta čubka by klidně zabila vlastního otce, aby ochránila své sobecké zájmy.

Loring se pokusil zmírnit napětí. "Místo Boryova pobytu jsme zjistili asi před sedmi lety. Čirou náhodou. Jeho dcera se provdala za jistého Paula Cutlera. Jeho otec byl nadšený milovník umění, který během několika let podnikl několik cest do Evropy a pokaždé se zajímal o Jantarovou komnatu. Nějak se mu podařilo vystopovat potomka jednoho z řemeslníků, kteří žili tady na panství a pracovali na restaurování panelů. Jeho jméno získal Borya od Čapajeva a požádal Cutlera, aby se po tom člověku poptal. Před čtyřmi lety dospělo Cutlerovo vyzvídání do fáze, kdy jsme byli nuceni jednat. Nastražili jsme bombu do letadla a díky laxnímu přístupu italských orgánů a několika vhodně umístěným úplatkům bylo neštěstí připsáno na vrub teroristům."
"Zuzanina práce?" zeptala se Monika jízlivě.
Loring přikývl. "Má v tomto ohledu značné nadání."

"Ten úředník v Sankt Peterburgu pracuje pro vás?" zajímal se Fellner.

"Ovšem. Sověti si při své těžkopádnosti a nízké efektivitě osvojili ošklivý zvyk všechno zapisovat. Existují doslova miliony stránek záznamů. Nikdo neví, co v nich je, a jejich převod do elektronické podoby dalece přesahuje možnosti Ruské federace. Jediná možnost, jak se pojistit proti tomu, aby se nějaký zvědavec nedostal k zajímavým informacím, je zaplatit příslušným úředníkům za to, že budou dávat pozor."

Loring dopil kávu, odložil starožitný porcelánový šálek na talířek a podíval se svému hostu do očí. "Tohle všechno ti, Franzi, vyprávím jako projev dobré vůle. Bohužel jsem připustil, že se mi současná situace vymkla z rukou. Zuzanin úklad o Christianův život a jejich včerejší střetnutí v ulicích Stodu dokládají, kam až by mohly události zajít. Eskalace stávajícího konfliktu by v konečném důsledku přilákala nežádoucí pozornost k nám oběma, ne-

mluvě o našem klubu. Domníval jsem se, že když poznáš pravdu, mohli bychom tu válku smírně ukončit. Pokud se týká Jantarové komnaty, není po čem pátrat. Za to, co se stalo Christianovi, se hluboce omlouvám. Jsem přesvědčen, že by to Zuzana o vlastní vůli neudělala. Jednala na můj přímý rozkaz, který jsem vydal v domnění, že je to nutné."

"I já lituji toho, co se stalo, Ernste. Nebudu lhát a tvrdit, že jsem rád, že máš ty panely. Chtěl jsem je získat pro sebe. Ale část mého já se raduje, že jsou nedotčené a v bezpečí. Bál jsem se, aby je nenašli Sověti. Jako ochránci uměleckých pokladů nejsou o nic lepší než cikáni."

"V tom mám stejný názor jako můj otec. Sověti připustili tak rozsáhlé poškození jantarových panelů, že můžeme děkovat bohu za to, že je Němci ukradli. Kdo ví, co by se s Jantarovou komnatou stalo, kdyby její osud drželi v rukou Stalin a Chruščov. Komunisté se vždycky mnohem víc starali o výrobu bomb než o záchranu kulturního dědictví."

"Navrhujete tedy nějakou formu příměří?" zeptala se Monika přímo.

Zuzana se při další ukázce netrpělivosti té čubky pousmála. Chudák holka. Jistě si už brousila zuby, že brzy odhalí Jantarovou komnatu. No, musí si nechat zajít chuť.

"Po ničem jiném netoužím," prohlásil Loring. "Budeš tak hodná, Zuzano?"

Vstala a přešla do vzdálenějšího rohu studovny, kde na parketové podlaze stály dvě skříňky z borového dřeva. Uchopila je za provazová držadla a přinesla je Franzi Fellnerovi.

"Ty dvě bronzové vázy jsi dlouhá léta obdivoval," podotkl Loring.

Zuzana zvedla víko první skříňky. Fellner sáhl dovnitř, vylovil z vrstvy jedlových hoblin nádhernou nádobu z desátého století a podržel ji na světle. Zuzana se dívat nemusela - sama obě vázy získala v Dillí od zloděje, který je ukradl v jedné jihoindické vesnici. Stály vysoko na seznamu nejhledanějších indických uměleckých památek a posledních pět let spokojeně odpočívaly na hradě Loukov.
"Zuzana a Christian o ně tvrdě zápolili," připomněl Loring.

Fellner přikývl. "Další souboj, který jsme prohráli."
"Ted jsou tvoje. Přijmi je jako omluvu za to, co se stalo."

"Promiňte, Herr Loring," vložila se do jednání Monika, "ale všechny záležitosti související s členstvím v klubu mám ted na starosti já. Starý bronz je jistě lákavý, ale můj zájem se soustředí na něco jiného. Uvažuju o dalším postupu. Jantarová komnata patří dlouhá desetiletí k nejhledanějším a nejžádanějším pokladům. Mají se ostatní členové klubu dozvědět, že je ve vašem držení?"

Loring svraštil obočí. "Byl bych raději, kdyby její tajemství zůstalo mezi námi. Dosud se nám dařilo je uchránit a čím méně lidí o Jantarové komnatě ví, tím lépe. Za dané situace se však podřídím vašemu rozhodnutí, má drahá. Věřím, že kolegové budou tuto informaci pokládat za přísně důvěrnou jako u jiných akvizicí."

Monika se na židli opřela, očividně spokojená s dosaženým ústupkem.

"Chtěl bych probrat ještě jednu, už poslední záležitost," pokračoval Loring přímo k Monice. "Stejně jako u vás a vašeho otce, i u nás dojde brzy k důležitým změnám. Má poslední vůle obsahuje instrukce, podle nichž po mé smrti převezme toto panství, mé sbírky a mé členství v klubu Zuzana Danzerová. Současně jsem jí odkázal dostatek finančních prostředků pro zajištění jejích adekvátních potřeb."

Zuzana se kochala výrazem šoku a porážky, který se zračil v obličeji Moniky Fellnerové.

"Stane se vůbec prvním akvizitérem povýšeným na člena klubu. Velmi slušný výkon, nemyslíte?"

Hosté mlčeli jako zařezaní. Fellner věnoval veškerou pozornost bronzové váze, Monika jen bez hnutí seděla a z jejích očí sršely blesky.

Uběhlo několik minut, než Fellner odložil nádobu do skříňky a nadechl se. "Považuji tuto záležitost za uzavřenou, Ernste. Lituji, že náš spor zašel tak daleko, ale nyní chápu důvody. Myslím, že bych se za daných okolností zachoval stejně. A vám, Zuzano, upřímně blahopřeji."

Pokývnutím vzala poklonu na vědomí.

"Pokud se týká informování ostatních členů, žádám o čas na rozmyšlenou," prohlásila Monika. "Své rozhodnutí ohledně dalšího postupu vám sdělím na červnovém setkání klubu."

"Víc od vás starý člověk nemůže chtít, má drahá. Budu čekat na vaši odpověď." Loring se podíval na Fellnera. "Chcete zůstat přes noc?"

"Myslím, že bychom se měli vrátit domů. Ráno mám na svém hradě důležitou schůzku. Mohu tě však ujistit, že tato návštěva měla smysl. Měl bych před odchodem jedinou prosbu - smím se naposled podívat na Jantarovou komnatu?"

"Samozřejmě, starý příteli. Samozřejmě."

Zpáteční cesta na ruzyňské letiště proběhla v tichu. Franz a Monika Fellnerovi seděli vzadu, Loring na sedadle spolujezdce vedle Zuzany, která se občas podívala do zpětného zrcátka na Moniku. Tvářila se upjatě, očividně nespokojená, že předchozímu jednání dominovali oba staří pánové. Franz Fellner nepatřil k mužům, kteří snadno pouštějí otěže, a Monika se zřejmě nerada dělila o moc.

"Musím vás požádat o odpuštění, Herr Loring," ozvala se asi v polovině cesty Monika.

Otočil se k ní. "Za co, má drahá?"

"Za svou strohost."

"Není důvod se omlouvat. Vzpomínám si, že když mi otec předal členství, byl jsem o dost starší než vy a stejně rozhodný. Podobně jako váš otec se i ten můj jen obtížně vzdával vůdčího postavení. Ale pokud vám to bude útěchou, brzy se úplně stáhl na odpočinek."

"Moje dcera je netrpělivá, Ernste," prohlásil Fellner. "V tom se hodně podobá své matce."

"Spíš tobě, Franzi."

Fellner se uchechtl. "Asi máš pravdu."

"Předpokládám, že se Christian dozví o výsledku naší rozmluvy," načal jiné téma Loring.

"Co nejdřív to půjde."

"Kde vůbec je?"

"To opravdu nevím." Fellner se obrátil na dceru. "A ty, Liebling?"

"Ne, tati. Už dlouho jsem o něm neslyšela."

Na letiště dorazili krátce před půlnocí. Loringův tryskáč čekal na stojánce natankovaný a připravený ke startu. Zuzana zastavila vedle letounu. Všichni čtyři vystoupili a Zuzana otevřela kufr mercedesu. Pilot sestoupil po kovových schůdkách a Zuzana mu ukázala dvě skříňky. Pilot je zvedl a zanesl k otevřenému poklopu nákladového prostoru.

"Nechal jsem ty vázy pevně zabalit," řekl Loring do hukotu motorů. "Měly by přečkat let bez problémů."

Zuzana mu podala obálku.

"Tady máte registrační papíry a povolení k vývozu, které jsem připravil a nechal potvrdit na ministerstvu kultury. Pomůžou vám, kdyby vás po přistání obtěžovali celníci."

Fellner schoval obálku do kapsy. "Mě zřídkakdy někdo obtěžuje."

Loring se usmál. "Myslel jsem si to." Obrátil se k Monice a objal ji. "Rád jsem vás viděl, má drahá. Už se těším na naše budoucí souboje. Zuzana jistě také."

Monika s úsměvem políbila vzduch nad Loringovou tváří. Zuzana mlčela. Věděla, kde je její místo. Úkolem akvizitéra je jednat, ne mluvit. Jednoho dne se stane členkou klubu a jenom doufala, že její akvizitér se bude chovat stejně. Monika jí před nástupem do letadla věnovala jediný zneklidňující pohled. Franz Fellner a Ernst Loring si potřásli rukama a rozloučili se. Pilot přiklapl dvířka nákladového prostoru, vyběhl po schůdkách do kabiny a zavřel za sebou.

Zuzana a Loring se dívali, jak letoun pojíždí k ranveji. Když je ovanul horký vzduch z motorů, nasedli do auta a odjeli. Hned za letištěm zajela Zuzana ke krajnici a zastavila.

Štíhlý tryskáč se řítil po osvětlené startovací dráze a ladným obloukem se vznesl k noční obloze. Vzdálenost tlumila zvuk. Dvě dopravní letadla nalétávala na přistání, jiné se chystalo ke startu.

Oba cestující v mercedesu vytáčeli hlavy doprava a hleděli vzhůru.

"Taková škoda, drahá," zašeptal Loring.

"Aspoň prožili příjemný večer. Herr Fellner byl z Jantarové komnaty celý pryč."
"lesí mě, že se na ni mohl podívat."
Tryskáč se ztrácel na západním nebi, poziční světla s výškou ztrácela na intenzitě.
"Ty bronzové vázy jsou zpátky ve vitríně?" ujistil se Loring.
Přikývla.
"A dřevěné skříňky pevně zabaleny?"
"Samozřejmě."
"Jak to zařízení pracuje?"
"Tlakový spínač citlivý na nadmořskou výšku."
"A trhavina?"
"Velmi silná."
"Kdy?"
Podívala se na hodinky a násobila rychlost časem. Když uvážila stoupavost letounu, patnáct set metrů by mělo...
Na vzdáleném nebi krátce vzplála jasně žlutá koule jako hvězda měnící se v novu - výbušnina, kterou naplnila obě skříňky z borového dřeva, zapálila palivo a smazala všechny stopy po Franzovi a Monice Fellnerových a obou pilotech.
Světlo zesláblo a zmizelo.
Loringův pohled zůstal upřený do dáli k místu exploze. "Taková škoda. Letoun za šest milionů dolarů vyletěl do vzduchu." Pomalu se otočil k Zuzaně. "Ale rád jsem tuto cenu zaplatil za tvou budoucnost."

52
Čtvrtek 22. května, 8:50
K
noll zaparkoval v lese asi půl kilometru od hlavní silnice. Přijel černým peugeotem, který si předchozího dne obstaral v autopůjčovně v Norimberku. Noc strávil několik kilometrů odsud v malebné jihočeské vesničce a dobře se vyspal; věděl, že ho čeká náročný den a možná ještě náročnější noc. Lehce posnídal v bistru na návsi a rychle odjel, aby si ho zapamatovalo co nejméně lidí. V této části Cech má Loring jistě své oči a uši všude.
V okolí hradu Loukov se dobře vyznal, ostatně již Loringovo rodinné panství, které se táhlo kilometry na všechny strany, několikrát navštívil. Hrad ležel v severozápadním cípu pozemku obklopený hustými březovými, bukovými a topolovými lesy. Oblast Šumavy v jihozápadních Čechách je po staletí důležitým zdrojem dřeva, ale Loringové to svoje nikdy prodávat nemuseli.
Vytáhl z kufru auta ruksak a vyrazil na sever. O dvacet minut později se před ním vynořil hrad Loukov. Pevnost seděla na skalnatém návrší vysoko nad korunami stromů necelý kilometr daleko. Západně od hradu tekl směrem k jihu kalný vodní tok. Ze své pozorovatelny dobře viděl na východní bránu sídla - právě tento vjezd používaly osobní automobily - i na západní postranní přístup, určený výhradně pro personál a pro nákladní dodávky.
Hrad nabízel působivý pohled. Za hradbami se zvedaly k nebi věže různých tvarů a obytné i hospodářské budovy. Knoll předmět svého zájmu dobře znal. Věděl, že ve spodních patrech se nacházejí obřadní síně a vybraně zdobené veřejně přístupné místnosti, ve vyšších patrech pak ložnice, jídelny a salony pro obyvatele hradu. A někde v tom kamenném bludišti leží sál se soukromou sbírkou podobný těm, jaké vlastnili Fellner a ostatní členové klubu. Jeho úkolem nyní bylo tento sál lokalizovat a zjistit, jak se bezpečně dostat dovnitř. Měl celkem reálnou představu, kde ho asi hledat

- vytvořil si ji na základě pozorování architektonických detailů při jedné z pravidelných schůzek klubu -, ale přesto po něm bude muset pátrat. A rychle. Moc času nemá.
Moničino rozhodnutí povolit mu invazi ho nepřekvapilo. Udělala by cokoliv, aby si prosadila vedoucí postavení. Fellner se k němu vždycky choval slušně, ale s Monikou to bude ještě lepší. Ani starý pán není nesmrtelný, a ačkoliv mu bude chybět, možnosti, které mu nabídne Moničina vláda, ho uváděly ve vytržení. Je tvrdá, ale zranitelná. Věřil, že si ji dokáže podmanit. A pak ovládne i její dědictví. Nebezpečná hra, jistě, ovšem výsledek za to riziko stojí. Pomůže mu fakt, že Monika není schopna nikoho lidsky milovat. On ostatně také ne. Společně vytvoří dokonalý pár, pevně spojený nenasytnou touhou po moci.
Sundal batoh a vylovil z něj dalekohled. Z bezpečného úkrytu mezi topoly si prohlédl hrad po celé délce. Jeho silueta se zřetelně rýsovala proti modré obloze. Stočil pohled na východ. Na příjezdové cestě se objevily dva automobily a rychle stoupaly do prudkého svahu.
Policejní hlídkové vozy.
Zajímavé.
Zuzana odložila čerstvě upečenou skořicovou briošku na porcelánový talířek, přidala lžičku malinového džemu a posadila se ke stolu, na jehož protějším konci seděl Loring. Sešli se v nevelké jídelně vyhrazené pro rodinu hradního pána. Jednu z alabastrových stěn lemovaly dubové police plné renesančních pohárů, jinou zdobily české polodrahokamy v pozlacených rámech podobizen svatých patronů země. Snídali společně s Loringem sami jako pokaždé, když se zdržovala na hradě.
"Pražský tisk informuje na titulních stránkách o výbuchu letadla," řekl Loring, složil noviny a odložil je na stůl. "Zatím se neobjevily žádné spekulace. Článek prostě konstatuje fakt, že letoun explodoval krátce po startu a že všichni na jeho palubě zahynuli. Jmenovitě jsou uvedeni Franz, Monika a oba piloti."
Napila se kávy. "Pana Fellnera je mi líto. Byl to slušný člověk. Ale zaplať pánbůh, že jsme se zbavili Moniky. Jednoho

dne by při-

vedla pohromu na hlavy nás všech. Její bezohlednost by přerostla ve vážný problém."
"Myslím, že se nemýlíš, drahá."
S chutí se zakousla do teplé briošky. "Nemohlo by zabíjení pro tuto chvíli skončit?"
"Z celého srdce doufám, že to bude možné."
"Tato součást mé profese mě vůbec netěší."
"Ani bych to od tebe neočekával."
"Můj otec ji měl rád?"
Loring k ní překvapeně vzhlédl. "Jak jsi na to přišla?"
"V noci jsem o něm hodně přemýšlela. Ke mně se vždycky choval něžně. V životě by mě nenapadlo, že by dokázal zabít člověka."
"Drahá, tvůj otec dělal, co bylo třeba. Stejně jako ty. Hodně se mu podobáš. Byl by na tebe hrdý."
Jenže Zuzana nebyla v dané chvíli bůhvíjak hrdá sama na sebe. Zavraždila Čapajeva, včera další čtyři oběti. Zůstanou jejich obrazy navždy vyryty v její mysli? Bála se, že je to možné. A co její mateřství? Kdysi je pokládala za nedílnou součást své budoucnosti. Po včerejšku bude možná nucena přehodnotit plány. Otevírají se jí prakticky nekonečné, přímo úžasné možnosti. Hluboce litovala, že kvůli naplnění jejího snu museli umírat lidé, ale ted se tím nesmí zabývat. Kdepak. Musí učinit další krok a svědomí ať táhne k čertu.
Do jídelny vešel stolník a několik kroků po terasové podlaze ho dovedlo ke stolu, kde se zastavil. Loring se na něj tázavě zadíval.
"Pane, je tady policie. Chtějí s vámi mluvit."
Zuzana mrkla na svého zaměstnavatele a usmála se. "Dlužím vám sto korun."
Cestou z Prahy se s ní vsadil, že policie dorazí na hrad před desátou. Do vypršení lhůty zbývalo dvacet minut.
"Uvedte je dál," požádal Loring.
Za minutu napochodovali do jídelny čtyři uniformovaní policisté.
"Pane Loringu," oslovil jejich velitel hradního pána, "jsme šťastní, že se vám nic nestalo. Ta havárie vašeho letounu... Strašná katastrofa."

Loring vstal, obešel stůl a přistoupil k strážcům zákona. "Nás všechny to neštěstí šokovalo. Pan Fellner a jeho dcera Monika včera navštívili můj hrad a povečeřeli s námi. Oba piloti pro mě dlouhá léta pracovali. Jejich rodiny žijí na panství. Ještě dnes se chystám vyslovit soustrast vdovám. Taková tragédie."
"Promiňte, že vás obtěžujeme, ale potřebujeme vám položit pár otázek. Týkají se zejména toho, proč k neštěstí došlo."
Loring pokrčil rameny. "To vám bohužel nepovím. Snad jen tolik, že moje kancelář zaznamenala v posledních dvou týdnech několik výhružných telefonátů. Jeden z mých výrobních koncernů uvažuje o expanzi na Střední východ. Zúčastnili jsme se řady obchodních jednání v Saudské Arábii. Volajícímu se zřejmě nezamlouvá potenciální přítomnost mého podniku v té zemi. Ohlásili jsme tyto hrozby saudským úřadům a já mohu pouze spekulovat, že havárie mého letadla je s nimi v nějaké souvislosti. Kromě toho vám nemohu říci vůbec nic. Ve snu by mě nenapadlo, že ty výhružky mají reálný základ. Zdá se, že jsem svého nepřítele tragicky podcenil."
"Máte bližší informace o těch telefonátech?"
Loring přikývl. "Sdělí vám je můj osobní tajemník. Přikázal jsem mu, aby vám byl dnes k dispozici v pražském sídle mého koncernu."
"Nadřízení mě požádali, abych vás ujistil, že motiv a pachatele tohoto hrůzného zločinu vypátráme. Ale musím se vás zeptat, zda je podle vás rozumné zůstávat tady na hradě bez ochrany."
"Dostatečnou ochranu mi poskytují hradební zdi a můj personál se má na pozoru. To postačí."
"Jak si přejete, pane Loringu. Buďte prosím ujištěn, že se na nás můžete v případě potřeby kdykoliv s důvěrou obrátit."
Policisté odešli a Loring se vrátil ke stolu. "Tvůj dojem?"
"Není důvod jim nevěřit. A vaše kontakty na ministerstvu spravedlnosti také pomohou."
"Později zavolám na okresní velitelství. Poděkuju za návštěvu a přislíbím bezvýhradnou spolupráci."
"Bude také třeba osobně obvolat členy klubu. Měl byste projevit hluboký zármutek."
"Máš pravdu. Vyřídím to hned teď."

Paul seděl za volantem landroveru, Ráchel vedle něj, McKoy vzadu. Jindy hřmotný šéf expedice většinu cesty ze Stodu mlčel. Do Norimberku dojeli po dálnici a pak pokračovali okresními silnicemi přes německé hranice do jihozápadních Čech.
Terén se postupně zvedal a objevily se lesy střídající se s obilnými lány. Zvlněnou krajinu tu a tam oživovala jezera. Když předchozího večera hledal v mapě nejrychlejší cestu k cíli, padl mu zrak na České Budějovice, největší město v kraji, a vzpomněl si, že na CNN viděl reportáž o místním pivu, které se jmenuje Budvar, ale je mnohem známější pod svým německým názvem Budweiser. Americká společnost téhož jména se marně snažila konkurenční pivovar koupit - místní lidé se postavili tvrdě na odpor a důrazně odmítli nabízené miliony s hrdým prohlášením, že u nich se vařilo pivo stovky let před objevením Ameriky.
Cesta do Česka je vedla řadou malebných středověkých městeček. Nad většinou z nich se tyčil hrad nebo opevněná tvrz obehnaná silnými kamennými hradbami. V obchodě na návsi jim přátelský prodavač vysvětlil cestu a krátce před druhou hodinou spatřila Ráchel hrad Loukov.

Aristokratická pevnost trůnila na skalnatém návrší nad hustým lesem. Nad kamennou oponou, z níž hleděly temné úzké střílny a lesklá vysoká okna oddělená svislými sloupky, se tyčily dvě póly gonální a tři kulaté věže. Šedobílou siluetu prokládanou křídlovými okny obklopovaly polokruhové bašty, všude se zvedaly komíny. V lehkém odpoledním vánku povlával prapor se dvěma širokými pruhy, červeným a bílým, a s modrým klínem, v němž Paul poznal českou státní vlajku.

"Člověk by skoro čekal, že z lesa vyjedou na koních rytíři v brnění," poznamenala Ráchel.

"Ten čubčí syn si umí žít," prohlásil McKoy. "Náš pan Loring se mi už ted líbí."

Paul vyjel po strmé příjezdové cestě k otevřené hlavní bráně. Dvojí těžká dubová křídla zpevněná ocelovými pásy vedla na dlážděné nádvoří. V záhonech kolem budov rostly růžové keře a

jarní květiny. Paul zaparkoval a všichni vystoupili. Vedle salonního mercedesu stálo porsche s šedou metalízou.

"A taky si ten parchant dobře jezdí," ušklíbl se McKoy.

"Vidíte někde hlavní vchod?" zeptal se Paul.

Z jednotlivých budov ústilo do nádvoří celkem šestero dveří. Paul se zahleděl na střešní vikýře, a bohatě zdobené štítové zdi s hřebeny. Zajímavá architektonická kombinace gotiky a baroka, pomyslel si, důkaz dlouhodobé výstavby a různých uměleckých vlivů.

"Tipoval bych tamty dveře." McKoy mávl rukou ke gotickému výklenku.

Dubovou bránu lemovanou kameny tesanými do pilířů korunoval propracovaný erb vyrytý do štítu nad vrcholem lomeného oblouku. Urostlý Američan k ní přistoupil a zabušil leštěným kovovým klepadlem. Sloužícímu, který otevřel, vysvětlil, kdo jsou a proč přijeli. O pět minut později seděli v okázalé síni. Na jedné stěně visely jelení a kančí hlavy, medvědí kůže a srnčí paroží. V obrovském žulovém krbu plápolal oheň, dlouhý prostor tlumeně osvětlovaly lampy z malovaného skla. Ozdobný štukový strop podpíraly masivní dřevěné pilíře a dvě stěny sloužily jako obrazárna. Paul přistoupil k rozměrným olejomalbám šerých barev. Mezi ostatními plátny poznal dva Rubensy, Dúrera a van Dycka. Neuvěřitelné. Co by jeho muzeum dalo za možnost vystavit alespoň jedno z nich!

Muži, jenž tiše vstoupil dvoukřídlými dveřmi, táhlo na osmdesátku. Byl vysoký, měl matné šedivé vlasy, bradu a krk svraštělé věkem kryla prořídlá kozí bradka. Pohledný obličej nepůsobil nijak oslnivě na člověka tak vysokého postavení a očividně velmi bohatého. Možná si nasadil masku, uvažoval Paul, a záměrně ji udržuje prostou jakýchkoliv emocí.

"Dobrý den. Jsem Ernst Loring. Neohlášené návštěvy - zejména ty, které bez povolení projedou bránou - obvykle nepřijímám, ale můj dveřník mi vysvětlil vaši situaci. Přiznávám, že jste vzbudili mou zvědavost." Starý pán mluvil srozumitelnou angličtinou.

McKoy se představil a napřáhl pravici, kterou Loring stiskl. "Jsem rád, že vás konečně poznávám osobně. Zatím jsem o vás jenom mockrát četl."

Loring se podle očekávání zdvořile usmál. "Nesmíte věřit všemu, co čtete nebo slyšíte. Obávám se, že tisk mě líčí zajímavějšího, než ve skutečnosti jsem."

Paul představil sebe a Ráchel.

"Rád vás oba poznávám," řekl hradní pán. "Neposadíme se? Občerstvení už je na cestě."

Usadili se do neogotických křesel a na pohovku před krbem. Loring se otočil k McKoyovi.

"Dveřník se mi zmínil o vašich vykopávkách v Německu. Onehdy jsem o nich četl v novinách. Práce jistě vyžadují vaši neustálou přítomnost. Proč jste tady, a ne tam?"

"Protože tam není co najít."

Loringův výraz prozrazoval pouze zvědavost, nic jiného. McKoy ho informoval o nálezu tří nákladních automobilů, pěti mrtvol a písmen vyrytých do písku. Ukázal mu fotografie, které pořídil Grumer, a další, na nichž byla vidět písmena, jak je Paul včera dopoledne doplnil na jméno LORING.

"Máte nějaké vysvětlení, proč umírající člověk vyryl do písku vaše jméno?" uzavřel McKoy otázkou.

"Neexistuje žádný důkaz, že to opravdu udělal. Sám říkáte, že jde čistě o vaši spekulaci." Paul seděl mlčky; záměrně přenechal iniciativu McKoyovi a sám soustředěně pozoroval multimilionářovy reakce. I Ráchel jako by starého pána odhadovala - dívala se na něj stejným pohledem jako na porotu v průběhu procesu.

"Na druhou stranu chápu," pokračoval Loring, "proč vás to napadlo. Původní tři písmena tuto kombinaci přímo nabízejí."

McKoy ho probodl pohledem. "Pane Loringu, přejdu rovnou k věci. V té jeskyni se skrývala Jantarová komnata a já se domnívám, že jste ji tam vy nebo váš otec objevili. Nevím, kde jsou ty panely teď, ale rozhodně byly nějakou dobu ve vašem držení."

"I kdybych takový poklad vlastnil, nechápu, proč bych vám měl tuto skutečnost otevřeně přiznávat."

"K tomu vás nikdo nenutí. Ale asi byste nechtěl, abych tyto informace předal médiím. Podepsal jsem několik smluv na výrobu dokumentárních pořadů s různými televizními zpravodajskými kanály a tiskovými agenturami po celém světě. Moje expedice skončí z hlediska ohlášených nálezů fiaskem, ale informace o Jan-

tarové komnatě jsou dynamit, který mi pomůže alespoň částečně uhradit ztrátu mým investorům. Řekl bych, že zejména Rusové se o ně budou silně zajímat. Podle toho, co jsem slyšel, dokážou jít za uloupenými poklady, které původně patřily jim, dost nekompromisně."

"A vy se domníváte, že bych byl ochoten vám zaplatit za vaše mlčení?"

Paul nevěřil svým uším. Podvodná domluva? Netušil, že McKoy přijel do Česka vydírat Loringa. A Ráchel zjevně

také ne.
"Moment, McKoyi," okřikla ho zvýšeným hlasem. "O vydírání nebyla řeč."
Paul její pocity plně sdílel. "Na tom se my dva podílet nebudeme."
McKoy se nenechal odradit. "Vy dva se klidně držte původního programu. Napadlo mě to až cestou sem. Tenhle chlápek nás nepozve na prohlídku Jantarové komnaty, i kdyby ji zde nakrásně měl. Ale Grumer je mrtvý a dalších pět koster leželo v té jeskyni u Stodu. Váš otec, Ctihodnosti, vaši rodiče, pane Cutlere, Čapajev, všichni mrtví. Zdá se, že na každém kroku zakopáváme o mrtvoly." Probodl Loringa pohledem. "A já si myslím, že tenhle zkurvy-syn ví o hodně víc, než se nám snaží namluvit."
Starci pulzovala na spánku žíla. "Od hosta neuvěřitelné hul-vátství, pane McKoyi. Jak se opovažujete přijít do mého domu a obvinit mě z krádeže a vraždy?" Hlas zněl pevně, ale klidně.
"Z ničeho jsem vás neobvinil. Tvrdím však, že víte víc, než jste ochoten přiznat. Vaše jméno se ve spojitosti s Jantarovou komnatou objevuje už léta."
"Nepotvrzené fámy."
"Rafal Dolinski," vypálil Američan.
Loring mlčel.
"Polský reportér, který vás oslovil před třemi roky. Poslal vám koncept článku, který připravoval. Byl to fajn kluk. Moc příjemný. A velmi odhodlaný. O několik týdnů později zahynul při výbuchu v opuštěném dole. Vzpomínáte si?"
"O tom já nic nevím."
"Byla to možná stejná šachta, ve které se tady soudkyně Cutle-rová podívala smrti do tváře. A pořádně zblízka."

"O té explozi před pár dny jsem četl. Až do této chvíle jsem na možné spojení nepomyslel."
"Jo, jasně," ušklíbl se McKoy. "Počítám, že tisk po této spekulaci skočí jako pes po uzeném. Uvažujte, Loringu. Jsou zde všechny znaky velkého příběhu. Mezinárodní finanční magnát, ztracený poklad, nacisté, vraždy. A to ještě nemluvím o Němcích. Jestli jste Jantarovou komnatu našel na jejich území, budou ji taky chtít zpátky. Fantasticky by jim pomohla jako páka při vyjednávám s Ruskem."
Paul cítil povinnost vyjasnit svou a Rachelinu přítomnost. "Pane Loringu, měl byste vědět, že moje bývalá žena a já jsme o ničem, co zde nyní zaznělo, neměli tušení, když jsme se rozhodli vás navštívit. Chceme získat informace o Jantarové komnatě proto, abychom ukojili zvědavost, kterou v nás vzbudil můj zesnulý tchán. Jsem právník, Ráchel je soudkyně. Na vydírání bychom nikdy nepřistoupili a samozřejmě bychom se na něm nikdy nepodíleli."
"Nemusíte mi nic vysvětlovat," opáčil Loring a obrátil se na McKoye. "Možná máte pravdu. Ta spekulace by mi mohla uškodit. Žijeme ve světe, kde je dojem mnohem důležitější než realita. Budu vaše naléhám brát jako svého druhu pojistku, ne vydírání." Tenké stařecké rty zvlnil úsměv.
"Berte to, jak chcete. Já chci pouze dostat zaplaceno. Vězím po krk ve finančních problémech a musím spoustě lidí vysvětlovat spoustu věcí. Cena za moje mlčení stoupá každou minutou."
Podle napjatého výrazu Paul poznal, že se Ráchel chystá vybuchnout. McKoy jí od začátku nepadl do noty. Jeho arogance v ní vzbuzovala podezření a nebyla ani trochu ráda, že se zapletla do toho, co dělal. Jako by ji slyšel. Je to jeho vina, že spadli do tak hlubokého průšvihu. On ať je z něj ted dostane ven.
"Mohu něco navrhnout?" zeptal se Loring.
"Prosím," vybídl ho Paul v naději, že zazní hlas rozumu.
"Potřebuji čas, abych si mohl promyslet situaci. Jistě se nechcete hned ted vrátit do Stodu a pak zase sem. Je to docela dálka. Zůstaňte přes noc. Společně povečeříme a potom si můžeme promluvit."

"To by bylo nádherné," souhlasil rychle McKoy. "Chtěli jsme si sehnat nocleh někde v okolí."
"Výborně. Řeknu dveřníkovi, aby vám zanesl věci dovnitř."

53
Z
uzana Danzerová otevřela dveře ložnice. Za nimi stál sloužící a oznámil jí: "Pan Loring se s vámi chce sejít v Síni předků. Máte jít zadem a vyhýbat se hlavním sálům."
"Řekl proč?"
"Máme na noc hosty. Myslím, že to souvisí s nimi."
"Děkuji. Hned jdu dolů."
Zavřela dveře. Divné. Máte jít zadem. Hrad oplýval tajnými průchody, které v minulosti používali šlechtici jako únikové cesty a dnes služebnictvo jako zkratky. Její apartmán se nacházel v zadní části komplexu za hlavními sály a obydlím rodiny, zhruba v polovině cesty ke kuchyni a dílnám a za místem, kde začínaly skryté chodby.
Vyšla z ložnice a sestoupila o dvě podlaží níže. Nejbližší vstup do tajné chodby vedl z malého salonku v přízemí. Přistoupila k obložené stěně. Lakované panely z ořechového dřeva bez jediného suku lemovaly umně proplétané lišty. Tlačítko maskované jako součást spirálového ornamentu našla nad gotickým krbem. Stiskla je a část stěny vedle krbu se otevřela. Prošla do tajné chodby a přiklopila panel na původní místo.
Kráčela bludištěm úzkých průchodů, které na sebe navazovaly v pravých úhlech. V pravidelných intervalech míjela obrysy dveří, které vedly do hal či pokojů. Tady si jako dítě hrávala na princeznu, jež prchá na svobodu před útokem nevěřících, kteří dobývají hradby, a proto bez problémů našla správnou trasu.
Z tajného průchodu se do Síně předků nedalo vstoupit přímo, nejbližší výstup se otevíral do Modrého sálu. Loring ho pojmenoval podle draperií z modré kůže zdobených zlatými reliéfy. Vešla do sálu a napjatě poslouchala. Když z

chodby nezaslechla žádné zvuky, rychle do ní vklouzla, přeběhla k Síni předků, bez zaklepání vstoupila a zavřela za sebou.

Loring stál u půlkruhového arkýřového okna s tabulkami z olovnatého skla. Nad dvěma lvy vytesanými do kamene se skvěl rodinný erb, na stěnách visely portréty Josefa Loringa a ostatních patriarchů rodiny.

"Zdá se, že nám sama prozřetelnost seslala vzácný dar." Loring ji informoval o Waylandu McKoyovi a Cutlerových. Nakrčila obočí. "Ten Američan je ale drzý."

"Víc než tušíš. Jemu nejde o vydírání. Myslím, že jenom zkoušel, jak zareaguji. Snaží se vyvolat dojem prostoduchosti, ale je mnohem prohnanější, než si jeho posluchači myslí. Nepřišel si pro peníze. Hledá Jantarovou komnatu a s největší pravděpodobností chtěl, abych ho pozval na noc."

"Tak proč jste to udělal?"

Její zaměstnavatel složil ruce za zády a přistoupil k portrétu svého otce. Tichý pohled přimhouřených očí staršího Loringa shlížel dolů na syna. Přes zachmuřené čelo visela lokna stříbrných vlasů a z obličeje vyzařoval nesmlouvavý výraz muže, který dominoval své době a totéž očekával od svých dětí. "Moji bratři a sestry nepřežili válku," zašeptal. "Pokládal jsem to za znamení osudu. Nebyl jsem prvorozený. Za normálních okolností by mi tohle všechno nepatřilo."

Zuzana to věděla a pomyslela si, že starý pán mluví s obrazem. Možná dokončuje rozhovor zahájený před desítkami let. Otec jí o Josefu Loringovi často vyprávěl. O tom, jak náročný dokázal být, jak nepřipouštěl kompromisy, jak těžko se s ním někdy vycházelo. Od jediného přeživšího dítěte očekával opravdu hodně.

"Panství měl zdědit nejstarší bratr, ale místo něj padla odpovědnost na moje bedra. Posledních třicet let bylo obtížných. Skutečně velmi obtížných."

"Ale vybojoval jste si své místo na slunci. Celou dobu jste prosperoval."

Otočil se k ní. "Že by další znamení prozřetelnosti?" Přistoupil blíže. "Otec mi zanechal těžké dilema. Odkázal mi poklad nepředstavitelné krásy, Jantarovou komnatu, avšak na druhé straně jsem neustále nucen tvrdě hájit své vlastnické právo. Jeho doba byla jiná, v mnoha směrech jednodušší. Život za železnou oponou měl své výhody. Člověk mohl odstranit, koho chtěl." Na chvíli

se odmlčel. "Otec si nepřál nic jiného, než aby veškerý majetek zůstal v rukou rodiny. Na to kladl obrovský důraz. Ty jsi teď moje rodina, drahá, jako kdybys byla z mé krve. Skutečně má duchovní dcera."

Stařec na ni několik vteřin hleděl a pak ji zlehka pohladil po tváři.

"Až do večera zůstaň ve svém pokoji. A potom... Víš, co musíme udělat."

Knoll se prodíral porostem; okolní les byl hustý, ale ne neproniknutelný. Volil delší, ale snazší přístupovou trasu, vybíral si stezky vyšlapané zvěří či lidmi pod korunami stromů a teprve na konci odbočil kvůli utajení do mlází a přichystal se k závěrečnému útoku.

Večer se suchý vzduch citelně ochladil; nadcházející noc bude velmi studená. Slunce klesalo k západu, jeho paprsky jen obtížně pronikaly hustým listovím a v lese již vládlo šero. V korunách cvrlikali vrabci. Vzpomínal, jak před dvěma týdny v Itálii procházel jiným lesem k jinému hradu na výpravě za jinou kořistí. Tehdy po sobě zanechal dvě mrtvoly. Uvažoval, jak dopadne dnešní akce.

Stezka ho vedla příkrým stoupáním, skalnatý hřeben končil u paty hradební zdi. Celé odpoledne trpělivě čekal v bukovém hájku asi kilometr daleko. Dopoledne viděl odjíždět dva policejní vozy a uvažoval, co mohli strážci zákona s Loringem projednávat. Po poledni projel hlavní bránou landrover, který stále parkoval na nádvoří. Nejspíš v něm přijeli hosté. Pokud ano, tím lépe - zaměstnají Loringa a Zuzanu natolik, že si nevšimnou jeho krátké návštěvy. Ale pozor - podobné naděje vkládal do italské děvky u Caproniho a zklamal se. Zatím ani nevěděl, jestli je Danzerová vůbec na hradě, protože její porsche neviděl přijíždět nebo odjíždět. Předpokládal ovšem, že bude doma.

Kde jinde by byla?

Zastavil se třicet metrů od západního vstupu. Pod masivní kulatou věží, jejíž hrubé kamenné zdivo s otvory střílen se zvedalo do dvacetimetrové výšky, se rýsovala brána. Dole trčely z hradeb šikmé stojiny, středověká inovace pro zesílení zdí a současně nárazník, od nějž se kameny a jiná munice svržené z ochozu odráže-

ly na nepřítele. Zamyslel se nad jejich účinností proti současným nájezdníkům. Za čtyři století se svět hodně změnil.

Jel pohledem po zdi k nebesům. Ve vyšších patrech se nacházela obdélníková okna opatřená železnými mřížemi. Ve středověku tato věž střežila postranní vchod do hradu, ale svou velikostí a výškou současně tvořila vhodný přechod mezi střechami přilehlých křídel. Tento vstup do hradu znal z klubových setkání. Sloužil zejména služebnictvu, dlážděná slepá cesta vně hradeb umožňovala automobilům snadné otočení.

Potřeboval proklouznout dovnitř rychle a tiše. Pozorně si prohlížel těžká dřevěná vrata pobitá žčernalými železnými pásy. Určitě budou zamčená, ale jen těžko chráněná alarmem. Věděl, že Loring si stejně jako Fellner velkou starost se zabezpečením svého sídla nedělá. Rozlehlost hradu a jeho izolovaná poloha poskytovaly mnohem účinnější ochranu než jakýkoliv poplašný systém. Navíc nikdo kromě členů klubu a akvizitérů nevěděl, jak úžasné cennosti se za zdmi sídla skrývají.

Vyhlédl z hustého křoví a všiml si tmavé skuliny při okraji vrat. Rychle k nim doběhl a nemohl uvěřit svému štěstí. Dveře byly pootevřené! Protáhl se do širokého průchodu s valenou klenbou, který příkře stoupal napříč hradební zdí. Před třemi stovkami roků se tímto vchodem dopravovaly do hradu pevnostní kanóny nebo jím vyráželi obránci na zteč. Dnes se na dlažbě rýsovaly stopy po pneumatikách. Ztemnělý průchod se dvakrát stáčel, jednou doleva, podruhé doprava - obranný mechanismus, který měl zpomalit útočníky. Dvě padací mříže, jedna uprostřed stoupání, druhá na konci, by nájezdníky rovněž zdržely.

K povinnostem hostitelů pravidelných měsíčních schůzek patřilo poskytnutí ubytování pro ostatní členy klubu a jejich akvizité-ry, pokud o ně požádali. V Loringově sídle by se pohodlně vyspalo mnohem víc hostů a historické prostředí lákalo většinu členů, aby nabídnutou pohostinnost přijali. Knoll zde mnohokrát přespal a nyní vzpomínal, jak Loring jednou líčil pohnutou minulost hradu. Jeho rodina bránila kamenné hradby téměř půl tisíciletí a právě v tomto průchodu se odehrála řada bitev na život a na smrt. Vzpomněl si rovněž na rozhovor o síti tajných chodeb. Během přestavby po válečném bombardování umožnily v zimě vytápět a v létě zase

chladit četné místnosti a byla jimi vedena tekoucí voda a elektřina do sálů dříve vyhřívaných pouze otevřeným ohněm. V paměti mu utkvěl zejména vstup do chodeb z Loringovy studovny. Starý pán jednoho večera tuto novinku svým hostům ukázal. Hrad byl doslova protkán bludištěm tajných chodeb. Fellnerovo sídlo Herz vypadalo podobně - tato architektonická inovace se stala běžným doplňkem pevností z patnáctého a šestnáctého století.

Vyšel temným průchodem a zastavil se u šikmého vstupu. Před ním leželo malé vnitřní nádvoří obklopené budovami pocházejícími z pěti historických epoch. Na vzdálenější straně čněla jedna z kruhových hlavních věží hradu. Z přízemních prostor se ozývaly lidské hlasy a cinkot hrnců. Vůně grilovaného masa se mísila s nepříjemným pachem z odpadkových kontejnerů srovnaných při zdi. Vedle nich se vršily jako další stavba bedničky od ovoce a zeleniny a provlhlé kartónové krabice. Jinak bylo nádvoří čisté a bezpochyby sloužilo jako útroby pracovní části obrovského komplexu. Ve starobylých kuchyních, stájích, mlékárně, porážkové místnosti a zbrojnici hradní posádky se dnes dřeli moderní sluhové, kteří zabezpečovali hladký chod sídla a udržovali je v bezchybném stavu.

Schovaný ve stínu pozoroval bezprostřední okolí.

Vyšší patra oplývala okny a z každého mohl hledět pár očí, které by ho snadno spatřily a následoval by poplach. Musel proniknout dovnitř, aniž by vzbudil podezření. Dýka vězela v pouzdru pod pravým rukávem bavlněné bundy. Loringův dar, pistole CZ-75B, spočívala v podpažním pouzdru. Dva plně nabité náhradní zásobníky uložil do kapsy, celkem měl tedy pětačtyřicet ran. Avšak přestřelka byla to poslední, po čem toužil.

Přikrčil se a opatrně se přesunul těsně kolem zdi za nejbližší roh a pak po úzkém chodníku přeběhl k deset metrů vzdáleným dveřím. Zkusil kliku. Odemčeno. Vešel a nasál vzduch. Uvítal ho vlhký pach plísně a vůně čerstvé zeleniny.

Stál v krátké chodbě, která ústila do potemnělé místnosti. Mohutný osmiboký sloup uprostřed podepíral trámový strop. Jedné stěně dominovala zčernalá pec, u jiných se v chladném vzduchu vršily ke stropu bedničky a krabice. Někdejší spíž dnes sloužila jako skladiště. Vedly z ní dvoje dveře, jedny přímo před ním, dru-

hé vlevo. Vybavil si zvuky a pachy venku a dospěl k závěru, že ty levé vedou do kuchyně. Potřeboval se dostat do východního traktu, a tak otevřel dveře před sebou a vešel do další chodby.

Chystal se pokračovat, když zpoza rohu před sebou zaslechl hlasy a pohyb. Rychle se stáhl zpátky do skladiště. Místo útěku se rozhodl zůstat a přikrčil se za stěnou z bedniček. Jediný zdroj osvětlení v místnosti představovala holá žárovka zavěšená na prostředním trámu, nyní zhasnutá. Doufal, že blížící se hlasy tudy pouze projdou a nezdrží se. Nerad by někomu ze zaměstnanců ublížil, nebo ho dokonce zabil. Stačily oběti, které zlikvidovat musel, a nechtěl zvyšovat Fellnerovy rozpaky dalším násilím.

Ale v případě nutnosti udělá, co bude nutné.

Tiskl se ke zdi za komínkem z bedniček, do zad ho tlačil drsný kámen, a vyhlížel mezerami mezi krabicemi. Ticho narušoval jen bzukot mouchy uvězněné mezi křídly oken.

Dveře se otevřely.

"Potřebujeme okurky a petržel. A podívej se, jestli tam jsou konzervované broskve," požádal mužský hlas.

Naštěstí nikdo z mužů nezatáhl za řetízek vypínače; spokojili se s šikmými paprsky zapadajícího slunce, které se probily špinavými okenními tabulkami.

"Tady jsou," prohodil druhý hlas.

Oba se přesunuli k protější straně. Na podlahu dopadla papírová krabice, zaskřípalo víko otevírané plechovky.

"Je pan Loring pořád smutný?"

Knoll vyhlédl za bedýnkami. Jeden z mužů měl na sobě uniformu vyžadovanou u všech Loringových zaměstnanců - hnědé kalhoty, bílou košili a úzkou černou vázanku -, druhý žaket ma-jordoma. Loring se často chlubil, že úbory pro svůj personál navrhoval sám.

"Ani on, ani slečna Danzerová se celý den moc neukazovali. Ráno přijela policie položit pár otázek a vyjádřit soustrast. Chudáci pan Fellner a jeho dcera. Viděl jsi ji včera večer? Byla moc hezká."

"Servíroval jsem jim po večeři ve studovně pití a zákusky. Byla krásná. A taky bohatá. Taková škoda. Už policie ví, co se stalo?"

"Ne. Letadlo při zpáteční cestě do Německa prostě vybuchlo a všichni na palubě zahynuli."

Ta slova Knolla udeřila jako políček do tváře. Nepřeslechl se? Franz Fellner a Monika mrtví?

Projel jím nával vzteku.

Letoun s Monikou a Fellnerem na palubě vybuchl. Smysl dávalo jediné vysvětlení. Popravu nařídil Ernst Loring a Zuzana Dan-zerová ji vykonala. Oba mu ukládali o život a selhali. A tak zabili starého pána a Moniku. Ale proč? Co to má znamenat? Nejraději by vysunul dýku z pouzdra, odstrčil bedničky a rozsekal ty dva sloužící na cucky. Jejich krev by pomstila smrt jeho zaměstnavatelů. Jenže čeho by tím dosáhl? Násilím se přinutil ke klidu. Pomalu a zhluboka se nadechl. Potřeboval získat odpovědi. Zjistit motiv. Původce všeho, co se stalo, co se mohlo stát, se skrývá někde ve starobylých zdech, které ho obklopují.

"Vezmi ty krabice a jdeme," zavelel majordomus.

Oba muži zašli do kuchyně a skladiště opět ztichlo. Knoll vystoupil z úkrytu za bedničkami. Paže mu ztuhly napětím, nohy se mu chvěly. Jsou to emoce? Smutek? Žal? Nevěřil, že je těchto citů schopen. Že by spíše lítost nad ztrátou možností spojených s Monikou? Nebo skutečnost, že je náhle nezaměstnaný, jeho dosud uspořádaný život v troskách? Vypudil pocity z mozku a vyšel ze skladiště do chodby. Rada zatáček ho dovedla ke točitému schodišti. Znalost geografie hradu mu napověděla, že musí vystoupit o dvě podlaží, aby se dostal na hlavní patro.

Zastavil se na záhlaví schodů. Řada oken s tabulkami z olovnatého skla se dívala na jiné nádvoří. Přes vnější zed opevnění spatřil oknem otevřeným do soumraku v nejvyšším patře hranaté věže ženu. Přecházela po místnosti, objevovala se a zase mizela. Pokoj se nacházel na podobném místě jako ten jeho na hradě Herz - odloučeném, tichém a bezpečném. Náhle žena vyplnila celý obdélník a natáhla ruce, aby přivřela obě křídla.
Spatřil dívčí tvář a škodolibé oči.
Zuzana Danzerová.
Výborně.

54
D
o systému tajných chodeb pronikl Knoll snadněji, než očekával. Pootevřenými dveřmi pozoroval služku, která maskovanou páčkou uvolnila panel v jedné z přízemních chodeb. Odhadl, že se nachází v jižním křídle západní budovy. Musí se přesunout ke vzdálené baště a pak směřovat na severovýchod, kde se rozkládají veřejně přístupné sály.

Vešel do tajného průchodu a zlehka našlapoval, aby ho nebylo slyšet. Doufal, že se vyhne střetnutí s některým ze zaměstnanců. Pozdní denní doba mu nahrávala. V bludišti se mohou pohybovat nanejvýš pokojské, které pečují o blaho hostů a kontrolují, zda mají vše přichystáno na noc. Pod stropem vlhké chodby se táhly elektrické kabely, vodovodní trubky a vzduchotechnické potrubí. Cestu osvětlovaly holé žárovky.

Vystoupil po trojím točitém schodišti a podle vlastního odhadu se dostal do severního křídla. Ve stěnách se tu a tam objevovala kukátka zasazená do zapuštěných výklenků a chráněná zoxidova-nými olověnými kryty. Cestou do několika nahlédl a otevřel se mu pohled do různých místností. Kukátka představovala další přežitek minulosti, anachronismus z doby, kdy jediným receptorem informací byly lidské smysly, zejména oči a uši. Dnes mohla sloužit nanejvýš jako orientační značky, případě zdroj radosti nějakého voyeura.

Zastavil se u další vyhlídky a otočil olověnou krytku. Podle nádherné postele a psacího stolu poznal Carolottin pokoj. Loring ho pojmenoval po milence krále Ludvíka I. Bavorského, jejíž portrét zdobil protější stěnu. Uvažoval, jaká dekorace asi maskuje kukátko v místnosti. Pravděpodobně dřevořez, který si zapamatoval, když mu byl při jednom z pravidelných měsíčních klubových setkání přidělen tento pokoj jako ložnice.
Pokračoval v cestě labyrintem.

Náhle k němu vibrace kamene donesly hlasy. Horečně hledal kukátko. Přiskočil k němu a nahlédl na druhou stranu. Uprostřed

jasně osvětleného pokoje stála Ráchel Cutlerová a kolem nahého těla a mokrých vlasů měla omotané hnědé osušky.
"Říkala jsem ti, že McKoy něco chystá."

Paul seděl před sekretářem z leštěného růžového dřeva. Dostali s Ráchel pokoj ve čtvrtém patře hradu, jejich krajan o několik dveří dál. Sloužící, jenž přinesl zavazadla, jim vysvětlil, že bydlí ve Svatební komnatě, pojmenované podle portrétu dvojice v alegorických kostýmech ze sedmnáctého století, který visel nad postelí s pevným čelem a rolovací pelestí v nohách. Prostornou místnost doplňovala soukromá koupelna; Ráchel využila příležitost a na několik minut obsadila vanu, aby se vykoupala před večeří, kterou Loring ohlásil na šest hodin.

"Nelíbí se mi to," řekla ustaraně. "Loringa nelze brát na lehkou váhu a vydírat už vůbec ne." Sundala si ručník z hlavy a vrátila se do koupelny, aby si vysušila vlasy. Za okamžik se rozhučel fén.

Paul si prohlížel obraz na protější stěně, který znázorňoval kajícího se svatého Petra. Uvažoval nad autorem. Italský mistr ze sedmnáctého století, snad da Cortona, nebo možná Remi. Musel být velmi drahý, pomyslel si a divil se, že takové dílo vidí mimo obrazárnu. Podíval se pozorněji. Plátno vypadalo jako pravé. Přesunul pozornost na keramické figurky vystavené na příčných trámech po obou stranách obrazu. Na základě chabých znalostí porcelánu je odhadl na patnácté století, nejspíš německá Rie-menschneiderova dílna. Jejich cena se nedala vyčíslit. Cestou do patra a svého pokoje míjeli další obrazy, gobelíny a sochy. Znovu ho napadlo, jak by bylo jeho muzeum v Atlante šťastné, kdyby mohlo vystavit pouhý zlomek sbírky hradního pána.

Vysoušeč vlasů zmlkl. Ráchel vyšla z koupelny a uhlazovala si kaštanově hnědé vlasy. "Jako v hotelu. Mýdlo, šampon a fén."

"Až na to, že pokoj je vyzdoben uměleckými předměty za miliony dolarů."
"Jsou to originály?"
"Od pohledu soudím, že ano."

"Paule, měli bychom něco podniknout s McKoyem. Už to zašlo trochu daleko."

"Souhlasím. Ale starosti mi dělá hlavně Loring. Je úplně jiný, než jsem očekával."

"Viděl jsi moc filmů s Jamesem Bondem. Je to prostě starý bohatý pán, který miluje umění."
"Na můj vkus vzal McKoyovu hrozbu příliš lehce."

"Neměli bychom tedy zavolat Pannikovi a oznámit mu, že zde přespíme?"

"Raději ne. Budeme prostě improvizovat. Ale doporučoval bych, abychom odsud zítra vypadli."
"Já toho litovat nebudu."

Ráchel odložila ručník, do něhož se halila, a oblékla si kalhotky. Pozoroval ji z křesla a potlačoval vášeň.
"To není fér," protestoval.
"Co není fér?"
"Tancuješ mi tady nahá."
Zapnula si podprsenku, přistoupila k němu a posadila se mu na klín. "Včera večer jsem mluvila vážně. Chtěla bych to znovu zkusit."
Díval se na Ledovou královnu, která mu polonahá seděla na kolenou.
"Já jsem tě nepřestala milovat, Paule. Vlastně ani nevím, co se mezi námi stalo. Myslím, že jsem se nechala příliš ovládnout pýchou a zlobou. V jistém okamžiku jsem se cítila utlačovaná. Ty za to nemůžeš. Vina je na mé straně. Poté, co jsem se stala soudkyní, se se mnou něco stalo. Nedokážu pořádně vysvětlit, co to bylo."
Měla pravdu, jejich problémy se vyhrotily, když složila soudcovskou přísahu. Možná k tomu přispělo nezdravé sebevědomí hýčkané neustálým "Ano, paní soudkyně" a oslovením "Vaše Ctihodnosti". Povznášející pocit se při odchodu z kanceláře jen obtížně odkládal. Pro něj zůstala Ráchel Batesovou, ženou, kterou miloval, talár ji nezměnil v předmět uctívání či pramen moudrosti krále Šalamouna. Hádal se s ní, doporučoval jí, co má dělat, a stěžoval si, když jeho slova ignorovala. Po jisté době se kontrast mezi jejich světy prohloubil natolik, že se rozpory staly nepřekročitelný-mi a ona se od druhé strany konfliktu odpoutala.

"Tátova smrt a události posledních dnů mi mnohé ujasnily. Všichni příbuzní mých rodičů zahynuli za války. Nemám na světě nikoho než Mariu, Brenta... a tebe."
Beze slova na ni hleděl.
"Myslím to vážně, Paule. Ty jsi moje rodina. Před třemi lety jsem udělala velkou chybu. Mýlila jsem se."
Uvědomoval si, jak obtížné pro ni to přiznání muselo být, ale potřeboval se ujistit. "Co tak náhle?"
"Když jsme včera v noci prchali opatstvím a viseli pod tím balkonem... Takový zážitek dokáže člověku ledacos ujasnit. Přijel jsi za mnou do Evropy, když sis myslel, že mi hrozí nebezpečí, a hodně jsi pro mě riskoval. Neměla bych se k tobě chovat tak mizerně jako dříve. Nezasloužíš si to. Vždyť jsi nikdy nechtěl víc než trochu klidu a stability. Já jsem ti jenom otravovala život."
Vzpomněl si na Christiana Knolla. Ačkoliv by to Ráchel nikdy nepřiznala, ten chlap ji přitahoval. Paul to zřetelně vycítil. Ale pak ji nechal napospas osudu v zavalené štole. Možná právě tato skutečnost posloužila její analytické mysli jako připomínka, že ne všechno je takové, jak se na první pohled zdá. A totéž platí i pro bývalého manžela. Ale co, k čertu. Miluje ji. Chce se k ní vrátit. Musí se rozhodnout.
Sklonil se k ní a políbil ji na rty.
Knoll se díval, jak se Cutlerovi objali; pohled na polonahou Ráchel ho vzrušil. Cestou autem z Mnichova do Kehlheimu dospěl k závěru, že jí na bývalém manželovi pořád záleží. Nejspíš právě proto odmítla jeho milostné snahy ve Warthbergu. Rozhodně to byla atraktivní žena. Plná ňadra, útlý pas, přitažlivý rozkrok. V tom dole po ní toužil, a taky by ji měl nebýt bomby, kterou nastražila a odpálila Danzerová. Co kdyby dnes dohonil to, co tehdy nestihl? Na ničem už ostatně nezáleží. Monika a Franz jsou mrtví, on sám nezaměstnaný. A po tom, co se chystá udělat, ho žádný jiný člen klubu nepřijme.
Jeho pozornost upoutalo zaklepání na dveře ložnice.
Upřeně hleděl do kukátka.

"Kdo je?" zeptal se Paul.
"McKoy."
Ráchel vyskočila, popadla šaty a zmizela v koupelně. Paul vstal a otevřel. Do pokoje vešel McKoy v zelených manšestrákách a proužkované pracovní košili. Nohy vězely v hnědých kotníkových botách.
"Dost neformální oblečení," poznamenal Paul.
"Frak mám v čistírně."
Paul přibouchl dveře. "Co měl znamenat ten váš výstup s Lo-ringem?"
McKoy se k němu otočil. "Klídek, pane právníku. Nechtěl jsem toho starého prďolu obrat."
"Tak co jste chtěl?"
"Ano, McKoyi, co jste tím sledoval?" Ráchel vyšla z koupelny v džínsech a přiléhavém roláku.
McKoy ji přejel očima od hlavy k patě. "Koukám, že se umíte obléknout, Vaše Ctihodnosti."
"K věci," vyzvala ho ostře.
"Věc je v tom, že mě zajímalo, jestli starého pána zlomím, a zjistil jsem, že ano. Tlačil jsem na něj, abych zjistil, z jakého je těsta. Vzpamatujte se, vy dva! Kdyby nebyl do té věci namočený, řekl by nám čau a vypadněte. A zatím se spíš mohl přetrhnout, aby nás zdržel na noc."
"Vy jste to nemyslel vážně?" podivil se Paul.
"Hele, mně je jasné, že vy dva mě pokládáte za bezcharakterního lumpa, ale já mám své morální zásady. Pravda, většinou dost volné, avšak mám je. Tenhle Loring bud něco ví, nebo se chce něco dozvědět. Ať tak či onak, má o nás tak velký zájem, že nás zlákal, abychom zde přespali."
"Myslíte, že patří k tomu klubu, o kterém mluvil Grumer?" zeptal se Paul.
"Já doufám, že ne," odpověděla Ráchel. "Ty by totiž mohlo znamenat, že se tu potuluje Knoll a ta žena."
McKoye se nevzrušoval. "To je riziko, které budeme muset podstoupit. A taky na mě v Německu čeká parta investorů, takže potřebuju odpovědi. Hádám, že ten starý páprda dole je má."

"Jak dlouho můžou vaši lidé udržet zvědavost partnerů na uzdě?" zajímala se Ráchel.
"Pár dní, víc ne. Ráno začnou prorážet nový tunel. Řekl jsem jim, ať nespěchají. Osobně se domnívám, že je to ztráta času a peněz."
"Jakou taktiku u večeře zvolíme?" pokračovala Ráchel v otázkách.
"Jednoduchou. Sníme jeho jídlo, vypijeme jeho pití a zapneme vysavač na informace. Musíme dostat víc, než dáme, jasné?"
Usmála se. "Jo, jasné."
Večeře proběhla v srdečné atmosféře. Loring vtáhl hosty do příjemného rozhovoru o umění a politice. Paula jeho rozsáhlé znalosti fascinovaly. McKoy se vskutku snažil. Choval se uhlazeně, přijímal Loringovu pohostinnost a zahrnul servírované chody mnoha komplimenty. Paul pozorně sledoval situaci a postřehl Rachelin intenzivní zájem o jejich krajana. Zdálo se, že čeká, kdy překročí hranici.
Po dezertu je Loring provedl rozsáhlým přízemím hradu. Dekor tvořila směsice holandského nábytku, francouzských hodin a ruských lustrů. Paul registroval důraz na klasicismus spolu s realisticky čistým provedením rytin - vyvážená kompozice a téměř dokonale plastický tvar i forma. Umělci své řemeslo zvládli vskutku perfektně.
Každá místnost nesla jméno. Walderdorfova komnata, Mols-berský sál, Zelený pokoj, Síň čarodějnic. Všechny byly vybaveny starožitným nábytkem - většinou originály, jak Loring neopomněl zdůraznit - a obrazy či sochami v takovém množství, že si Paul nestíhal všechno zapamatovat a litoval, že s sebou nemá skupinu kurátorů ze svého muzea, aby mu podali podrobný výklad. V Síni předků se starý pán zastavil před portrétem svého otce.
"Pocházel z velmi starobylé rodové linie. Kupodivu výhradně po meči. To znamená, že majetek dědili mužští potomci. Jeden z důvodů, proč naše rodina ovládá tento kraj přes pět století."
"A jak to vypadalo za vlády komunistů?" zajímala se Ráchel.
"I tehdy, má drahá. Rodina se uměla přizpůsobit. Neměla na vybranou. Bud se přizpůsobit, nebo zaniknout."

"Takže jste pracovali pro komouše," konstatoval McKoy.
"A co jiného jsme měli dělat, pane McKoyi?"
Američan neodpověděl a věnoval pozornost obrazu Josefa Lo-ringa. "Zajímal se váš otec o Jantarovou komnatu?"
"Velmi intenzívně."
"Viděl před válkou originál v Leningradě?"
"Otec viděl Komnatu ještě před revolucí. Jistě víte, že byl velký obdivovatel jantaru."
"Co kdybychom si ušetřili ty kecy, Loringu?"
Paula náhlá změna McKoyova tónu vylekala. Myslí to doopravdy, nebo zase jen hraje?
"Sto padesát kilometrů odtud mám díru v zemi, jejíž vykopání mě stálo milion dolarů. A za svou námahu jsem získal tři prázdné naklaďáky a pět koster. Řeknu vám na rovinu, co si myslím, ano?"
Loring klesl do jednoho z kožených křesel. "Prosím, poslu-ž-te si."
McKoy si vzal od sloužícího, který balancoval s tácem, sklenku klaretu. "Dolinski mi vyprávěl o vlaku, který odjel z okupovaného Ruska někdy kolem prvního května devatenáct set čtyřicet pět. Údajně odvážel Jantarovou komnatu složenou v bednách. Podle svědků byly tyto bedny vyloženy v Československu, nedaleko Týnce nad Sázavou. Odtamtud měly být dopraveny nákladními auty na jih. Podle jedné verze byly uloženy v bunkru polního maršála Schornera, vrchního velitele německých pozemních vojsk. Jiná verze tvrdí, že byly odvezeny na západ do Německa, a konečně třetí uvádí jako místo určení Polsko na východě. Která z nich je správná?"
"I já jsem podobné historky slyšel. Ale neklame-li mě paměť, Schornerův bunkr Sověti dokonale prozkoumali. Nic nenašli, takže tím můžeme první možnost vyloučit. A pokud se týká východu a Polska, o tom dost pochybuji."
"Pročpak?" zeptal se McKoy a také se posadil.
Paul zůstal stát, Ráchel vedle něho, a se zájmem sledovali slovní souboj obou mužů. McKoy s přehledem zvládl investory a i nyní si počínal velmi dobře. Dokonalá intuice mu napovídala, kdy přitlačit a kdy se naopak stáhnout.

"Polákům chybí inteligence i prostředky, aby tajně skrývali poklad takové ceny," odpověděl Loring. "Za tu dobu by ho někdo jistě objevil."
"Podle mě je to jenom váš předsudek," namítl McKoy.
"Vůbec ne. Prosté konstatování faktu. V celých dějinách nedokázali Poláci dlouhodobě ustavit jednotný stát. Nejsou vůdci, nýbrž ti, kdo jsou vedeni."
"Takže vy byste hlasoval pro západní směr a Německo?"
"Já nehlasuji pro nic, pane McKoyi. Jenom říkám, že z těch tří možností, které jste vy předložil, mi západ připadá nejpravděpodobnější."
Ráchel se posadila. "Pane Loringu..."
"Prosím, má drahá, oslovujte mě Ernste."
"Dobře..., Ernste. Grumer byl přesvědčen, že Knoll a žena, která zabila Čapajeva, pracují pro členy jistého klubu. Podle něj se jmenuje Zachránci ztracených starožitností a Knoll a ta žena jsou akvizitéři. Kradou umělecké předměty, které již byly ukradeny, a členové klubu mezi sebou soutěží, kdo jich získá víc."
"To zní docela záhadně. Mohu vás však ujistit, že já členem žádné takové organizace nejsem. Jak vidíte, můj dům je plný umění. Jsem sběratel a veřejně své sbírky vystavuji."
"A co jantar? Moc jsem ho tady neviděl," ozval se McKoy.
"Mám několik nádherných kousků. Chcete se podívat?"
"To si pište."

Loring je zavedl ze Síně předků dlouhou kroutící se chodbou hlouběji do útrob hradu a zastavil se v místnosti čtvercového půdorysu bez oken. Cvakl vypínačem zabudovaným do kamene a osvětlil řady prosklených dřevěných vitrín podél stěn. Paul k nim bez váhání zamířil a ihned poznal Vermeynovy nádoby, české sklo a Mairovu zlatnickou práci. Každý exponát byl starší než tři sta let a v bezvadném stavu. Dvě vitríny obsahovaly výlučně jantar - truhlice, šachovnice a figurky, dvoudveřová skříňka, šňupací krabičky, holicí miska a štětka, stojánek na mýdlo.

"Většinou sedmnácté a osmnácté století," poučil hosty Loring. "Všechny předměty pocházejí z dílen v Carském Selu. Mistři řemeslníci, kteří tuto krásu vytvořili, pracovali na panelech pro Jantarovou komnatu."

"Nejkrásnější jantar, jaký jsem kdy viděl," prohlásil Paul ob-divně.

"Na tuto část své sbírky jsem docela hrdý. Každý předmět mě stál celé jmění. Přesto však k nim nemohu přiřadit Jantarovou komnatu, ačkoliv bych ji nesmírně rád vlastnil."

"Proč vám nevěřím?" zeptal se McKoy.

"Upřímně řečeno, pane McKoyi, na tom, zda mi věříte, vůbec nezáleží. Důležitější otázka zní, jste-li schopen dokázat mi opak. Přijdete si do mého domu a vznášíte vůči mně divoká obvinění, vyhrožujete mi odhalením ve světových médiích, ale nemáte zhola nic, čím byste své smyšlenky doložil, snad kromě podvržených písmen v písku a blábolení potrhlého vědce lačného peněz."

"Nevzpomínám si, že bych vám řekl, že Grumer byl vědec," ohradil se McKoy.

"Neřekl, ale já jsem pana doktora dobře znal. Měl reputaci, kterou bych mu rozhodně nezáviděl."

Paul si všiml změny Loringova chování. Sympaticky smířlivý tón se vytratil, slova plynula záměrně pomalu a nedvojsmyslně naznačovala, že starému pánovi dochází trpělivost.

Na McKoye to ovšem neudělalo žádný dojem. "Člověk by si myslel, pane Loringu, že muž vašeho postavení a zkušeností se dokáže s chlapem tvrdšího ražení, jako jsem já, snadno vypořádat."

Loring se usmál. "Vaše upřímnost je velmi osvěžující. Se mnou lidé málokdy mluví jako vy."

"Přemýšlel jste o mé odpolední nabídce?"

"A víte, že ano? Vyřešil by milion dolarů váš problém s investory?"

"Tři miliony by byly lepší."

"V tom případě předpokládám, že se bez dalšího smlouvání spokojíte se dvěma."

"Spokojím."

Loring se hlasitě zasmál. "Pane McKoyi, vy jste muž podle mého gusta."

55

Pátek 23. května, 2:15

Paul se vzbudil. Do svého pokoje se vrátili krátce před půlnocí a šli si hned lehnout, ale dlouho nemohl usnout. Ráchel vedle něj tvrdě spala; nechrápala, jen jako vždy hlasitě oddechovala. Zamyslel se nad výsledkem střetnutí mezi Loringem a McKoyem. Starý pán bez námitek vyplatí dva miliony dolarů. McKoy měl možná pravdu. Loring něco skrývá a dva miliony považuje za malou cenu za uchování svého tajemství. Ale co to je? Jantarová komnata? Ta domněnka je za vlasy přitažená. Představil si, jak nacisté strhávají panely ze stěn Kateřinského paláce, nakládají je a odvážejí ze Sovětského svazu do Německa, kde je o čtyři roky později znovu balí a dopravují do tajného úkrytu. V jakém by asi byly stavu? Měly by jinou hodnotu než jako surovina pro nové umělecké zpracování? Co se dočetl ve výstřižcích, které shromáždil Karol Borya? Panely obsahovaly přes sto tisíc kousků jantaru. Na volném trhu by za ně prodejce jistě dostal slušnou sumu. Možná je pes zakopán právě tady. Loring jantar našel a prodal za tolik, že dva miliony jsou malým úplatkem za mlčení.

Vstal z postele a po špičkách přistoupil k židli, na kterou si složil košili a kalhoty. Oblékl se, ale zůstal bosky - holé nohy nezpůsobí takový hluk. Stejně nemohl spát a velmi toužil si znovu prohlédnout výstavní sály v přízemí. Sbírka na něj hluboce zapůsobila a zdaleka si ji nestačil celou zapamatovat. Doufal, že by Loring proti malé soukromé exkurzi nic nenamítal.

Mrkl na Ráchel. Ležela schoulená pod prošívanou přikrývkou, nahé tělo zahalené jen jeho košilí. Před dvěma hodinami se poprvé po téměř čtyřech letech milovali a Paul dosud cítil vzájemnou náruživost, tělo vyčerpané po přívalu emocí, v jaký už ve svém životě nedoufal. Mohou ještě napravit staré chyby? Bůh je mu svědkem, že by velmi rád. Posledních několik týdnů pro

ně mělo hořkosladkou příchuť. Ráchel ztratila otce, ale snad se podaří znovu spojit Cutlerovu rodinu. Doufal, že jí nejde jen o zaplnění vzniklé prázdnoty. V uších mu stále zněla její slova, že je kromě dětí jediný, koho na světě má. Uvažoval, odkud se ta jeho soustavná podezřívavost bere. Možná za ni může ten kopanec do slabin, který zažil před třemi lety. Opatrnost ho chránila před dalším zklamáním.

Pomalu otevřel dveře a vyklouzl na chodbu. Na stěnách měkce zářila světla. Panovalo absolutní ticho. Přistoupil ke kamennému zábradlí a nahlédl do foyer o čtyři patra níž. Mramorovou halu osvětlovaly stojaté lampy. Do úrovně třetího podlaží visel ze stropu nerozsvícený křišťálový lustr.

Po běhounu natáhnutém na schodišti, které se lomilo v pravých úhlech, sešel do přízemí. Bosé nohy našlapující na špičky nevydávaly žádný zvuk. Zamířil širokou chodbou kolem jídelny do sbírkových sálů. Všechny dveře, které míjel, byly otevřeny.

Vešel do Síně čarodějnic pojmenované, jak jim Loring vysvětlil, podle čarodějnických procesů, které se zde konaly. Přistoupil k řadě ebenových výstavních skříněk a rozsvítil bodové halogenové lampy. V policích se nacházely

artefakty z období antického Říma. Sošky, vojenské standarty, nádoby, lampy, zvonky, talíře, nástroje. A také několik nádherně vyřezávaných bohyň. Podle koruny na hlavě a palmové ratolesti ve vztažených rukou poznal Victorii, římský symbol vítězství.

Z chodby se najednou ozvalo zašelestění. Slabé, ale v tichu znělo hlasitě. Jako šoupání nohou po koberci.

Ohlédl se vlevo k otevřeným dveřím a ztuhl, sotva dýchaje. Opravdu slyšel kroky, nebo se několik staletí stará budova ukládala na noc? Natáhl ruku a zhasl osvětlení vitrín. Místnost se ponořila do tmy. Odplížil se k pohovce a schoval se za ní.

Další zvuk. Zřetelné kroky. Někdo je v chodbě. Přikrčil se za pohovkou, čekal a doufal, že noční nespavec Síň čarodějnic mine. Možná Loringův zaměstnanec na pravidelné obchůzce.

Osvětleným otvorem dveří proplouval stín. Paul opatrně vyhlédl.

Wayland McKoy.

Že ho to nenapadlo hned.

Po špičkách se přesunul ke dveřím. McKoy se vzdálil o několik metrů a směřoval k pokojům na konci chodby. Večer Loring jenom ukázal do temné místnosti a řekl, že se jmenuje Renesanční sál, ale prohlídku jim nenabídl.

"Nemůžete spát?" sykl tiše.

McKoy se lekl; prudce sebou škubl a otočil se. "Do prdele, Cut-lere," zašeptal. "Vyděsil jste mě, že jsem se málem posral." Mohutný chlap měl na sobě džínsy a svetr s véčkem.

Paul ukázal na jeho bosé nohy. "Začínáme uvažovat stejně a to děsí zase mě."

"Trochu venkovské tvrdosti by vám neuškodilo, pane velkoměstský právníku."

Oba se uchýlili do stínu Síně čarodějnic a šeptem se domlouvali.

"Taky jste zvědavý?" zeptal se Paul.

"Divíte se? Dva podělané miliony! Loring na tu nabídku skočil jako masařka na hovno."

"Co asi podle vás tají?"

"To nevím. Ale bude to něco velkého. Průser je, že v tomhle českém Louvrů se nachází tolik krámů, že to možná nenajdeme."

"Taky bychom mohli v tom bludišti zabloudit."

Z chodby k nim dolehl ostrý řinkot. Dopad kovu na kámen. Vystrčili hlavy ze dveří a rozhlédli se. V renesančním sálu se svítilo.

"Navrhuju, abychom se tam mrkli."

"Proč ne? Když už jsme došli až sem."

McKoy kráčel po koberci jako první. Došli k osvětleným dveřím a ztuhli.

"Do prdele," vydechl Paul.

Knoll sledoval kukátkem, jak se Paul Cutler oblékl a vykradl se z ložnice. Ráchel Cutlerová neslyšela, že její bývalý manžel odchází, a nerušené spala pod přikrývkou. Čekal dlouhé hodiny, než vyrazil do akce - dal všem obyvatelům hradu dost času, aby se uložili na noc. Měl v plánu začít Cutlerovými, pak vyřídit McKoye a nakonec Loringa a Danzerovou. Ty dva poslední by si opravdu vychutnal, zejména jejich poslední okamžiky; pomstil by tak vraždu Fellnera a Moniky. Nečekaným odchodem Paula Cutlera však vyvstal problém. Podle toho, co mu Ráchel řekla, nepatřil její ex-manžel k dobrodružným typům. A ted se vypravil uprostřed noci bosý na obhlídku hradu. A protože zřejmě nešel do kuchyně ukrojit si krajíc chleba, určitě někde čmuchá. Postará se o něj později.

Po Ráchel.

Ve světle holých žárovek prošel tajným průchodem k nejbližšímu východu a stiskl tlačítko ovládající pružinu zámku. Kamenný kvádr se pomalu odsunul a Knoll vstoupil do jedné z prázdných ložnic ve čtvrtém patře. Vyklouzl do chodby a spěšně se vrátil k pokoji, kde spala Ráchel Cutlerová.

Vešel a zamkl za sebou dveře.

Přistoupil k renesančnímu krbu a našel spínač maskovaný jako součást pozlacené ozdobné římsy. Nepoužil přímý vstup z tajné chodby v obavě, že vyvolá zbytečný hluk, ale usoudil, že by mohl potřebovat rychle zmizet. Zmáčkl tlačítko a ponechal panel pootevřený.

Potichu se přiblížil k posteli.

Ráchel Cutlerová spala jako andílek.

Zakroutil pravým předloktím a nechal si dýku sjet do dlaně.

"A sakra, tajné dveře," řekl McKoy.

Paul dosud nikdy žádné neviděl. Staré romány i filmy se o nich pouze zmiňovaly a ted je konečně spatřil ze vzdálenosti deseti metrů na vlastní oči -jedna sekce zdi se spolu s upevněnou dřevěnou vitrínou pootočila kolem svislé středové osy a po obou stranách vznikl asi metr široký průchod.

McKoy k nim neohroženě vyrazil, ale Paul ho zadržel.

"Zbláznil jste se?"

"Tak si to spočítejte, Cutlere. Očekává se od nás, že vejdeme."

"Co to plácáte?"

"Náš hostitel nenechal ty dveře otevřené náhodou. Nesmíme ho zklamat."

Paul pokládal pokračování v průzkumu za šílený nápad. Už dost riskoval tím, že sešel do přízemí, a ted si vůbec nebyl jistý, jestli má nechat situaci dospět až k vyvrcholení. Nejspíš bych se

měl vrátit nahoru k Ráchel, pomyslel si, pak ale zvítězila zvědavost.
Následoval McKoye.
V následující místnosti našli další osvětlené vitríny nejen podél stěn, ale i uprostřed. Užasle mezi nimi procházel. Antické sochy a busty, evropské a blízkovýchodní plastiky, mayské rytiny, starožitné šperky. Jeho pozornost upoutaly obrazy. Rembrandtovo plátno, o němž věděl, že bylo před třiceti lety odcizeno z německé galerie, a Belliniho dílo, které zmizelo zhruba v téže době z Benátek. Dva z nejhledanějších uměleckých pokladů světa. Vzpomněl si na seminář, které atlantské muzeum na toto téma pořádalo.
"Tahle sbírka pochází z krádeží," zašeptal McKoyovi.
"Jak to víte?"
Zastavil se před skříňkou s vystavenou černou lebkou na skleněném podstavci. "Toto je Pekingský člověk. Od druhé světové války ho nikdo neviděl. A tady ty dva obrazy jsou stoprocentně kradené. Sakra. Grumer měl pravdu. Loring je členem toho klubu."
"Uklidněte se, Cutlere. S jistotou to zatím nevíme. Třeba má ten chlápek jenom pár kousků, které si nechává pro sebe. Neukvapujme se se závěry."
Paul se zadíval na otevřené bíle glazované dvojité dveře a všiml si zlatohnědé mozaiky na stěnách za nimi. Vykročil s McKoyem v patách. Na prahu oba ztuhli jako solné sloupy.
"Kurva, to se mi snad zdá," vydechl McKoy.
Paul zíral na Jantarovou komnatu. "Ale nezdá."
Dlouho se nekochali - dalšími otevřenými dveřmi vpravo vešel nejprve Loring a za ním světlovlasá žena ze Stodu, Zuzana, oba s pistolemi v rukou.
"Jak vidím, přijali jste mé pozvání," přivítal je hradní pán.
"Nechtěli jsme vás zklamat," odsekl McKoy.
Loring máchl zbraní. "Co si myslíte o mém pokladu?"
McKoy vkročil do místnosti; ženina ruka na pistoli ztuhla a hlaveň poskočila vzhůru. "Klid, paničko. Chci si jenom prohlédnout nádhernou ruční práci." Američan přistoupil k jantarové stěně.
Paul se otočil k ženě, kterou Knoll oslovoval Zuzano. "Čapaje-va jste našla mým prostřednictvím, že?"

"Ano, pane Cutlere. Informace, které jsem získala u vás, mi hodně pomohly."
"A pro tohle jste toho starce zabila?"
"Ne, pane Cutlere," odpověděl místo ní Loring. "Ona zabíjí pro mě."
Loring a Zuzana stáli u deset metrů vzdálené protější zdi. Ve třech stěnách zely dvojité dveře, ve čtvrté řada oken, avšak Paul předpokládal, že jsou to jen napodobeniny, protože místnost se nacházela uvnitř budovy. McKoy obdivoval jantar a hladil jemný povrch. Nebýt jejich ošemetného postavem, Paul by nad tím zázrakem také žasl. Jenže kolik pozůstalostních právníků se ocitlo v českém hradě před dvěma namířenými automatickými pistolemi? Na tuto situaci jej fakulta nepřipravila.
"Postarej se o to," řekl Loring tiše Zuzaně, která hned odešla. Sám zůstal na druhé straně místnosti a ohrožoval dvojici namířenou zbraní.
McKoy se vrátil ke dveřím.
"Co budeme sakra dělat?" zeptal se ho Paul.
"Ať se propadnu, jestli to vím."
Knoll jemně stáhl přikrývku a vylezl na postel. Položil se vedle Ráchel a něžně jí pohladil prsa. Zareagovala na dotyk lehkým povzdechem, stále v polospánku. Přejel jí dlaní po těle a zjistil, že je pod košilí úplně nahá. Přitiskla se k němu.
"Paule," zašeptala.
Položil jí ruku na hrdlo, převrátil ji na záda a lehl si na ni. Ráchel vytřeštila oči hrůzou. Knoll jí přiložil dýku ke krku a špičkou rýpl do ranky pod bradou, kterou jí způsobil předchozí noci v opatství. "Měla jste si vzít mou radu k srdci."
"Kde je Paul?" zasípala.
"V mé moci."
Začala se bránit a Knoll jí položil ostří na hrdlo. "Nehýbejte se, Frau Cutler, jinak vám naříznu kůži. Rozumíte?"
Zanechala marných pokusů.
Hodil hlavou k odsunutému panelu a povolil stisk, aby se mohla podívat. "Je v té díře," prohodil a zase ji držel pevně. Pak přesunul dýku ke košili a začal jí jeden po druhém uřezávat knof-

líčky. Když odpadl poslední, rozhrnul látku na obě strany a špičkou nože obkroužil bradavky. "Předtím jsem se díval kukátkem. Milovali jste se opravdu intenzivně."
Plivla mu do obličeje.
Udeřil ji hřbetem ruky do tváře. "Ty nestoudná děvko! Tvůj otec udělal totéž a viděla jsi, jak dopadl."
Praštil ji do žaludku a vyrazil jí dech. Další úder do obličeje, tentokrát pěstí, a dlaň se vrátila ke krku. Omámená Ráchel obrátila oči v sloup. Štípl ji do lící a zatřásl jí hlavou ze strany na stranu.
"Miluješ ho? Tak proč riskuješ jeho život? Představ si, že jsi děvka. Cenou za jeho přežití bude moje potěšení. Neboj se, bude to příjemné."
"Kde... je... Paul?"
Zavrtěl hlavou. "Taková tvrdohlavost. Vybij svůj vztek ve vášni a tvůj Paul se dožije rána."
V rozkroku mu pulzovala krev, byl připraven. Přitiskl jí špičku dýky k bradě a zatlačil.
"Tak dobře," vydechla Ráchel.

Zaváhal. "Ted schovám nůž. Ale stačí sebemenší pohyb a zabi-ju tě. A potom jeho."
Pomalu uvolnil stisk a oddálil dýku. Pak si rozepnul opasek a chystal se svléknout kalhoty, když Ráchel zaječela.
"Kde jste k těm panelům přišel, Loringu?" zeptal se McKoy.
"Dar z nebes."
McKoy se zasmál. Na Paula jeho chladnokrevnost hluboce zapůsobila a byl rád, že alespoň někdo zachoval klid. On sám byl k smrti vyděšený.
"Předpokládám, že v jistém okamžiku hodláte použít zbraň. Potěšte tedy odsouzence a odpovězte na pár otázek."
"Měl jste pravdu," začal Loring. "Těsně před koncem války odjely z Kónigsbergu nákladní automobily naložené bednami s jantarem. Ty pak byly přeloženy na vlak, který odjel do Československa. Otec se už tehdy snažil panely získat, bohužel neúspěšně. Polní maršál Schorner zůstal věrný Hitlerovi a nedal se koupit. Nechal bedny naložit na nákladáky a převézt do Německa.

Původně měly skončit v jižním Bavorsku, ale dostaly se jen ke Stodu."
"Do mé jeskyně?"
"Správně. Otec panely objevil sedm let po válce."
"A zastřelil muže, kteří mu pomáhali."
"Nezbytné obchodní rozhodnutí."
"A další nezbytné obchodní rozhodnutí byl Rafal Dolinski?"
"Váš přítel reportér mě opravdu kontaktoval a předal mi koncept připravovaného článku. Obsahoval příliš mnoho přesných informací, což autorovi neprospělo."
"A co Karol Borya a Čapajev?" zeptal se Paul.
"To, co před sebou vidíte, pane Cutlere, hledaly stovky a tisíce lidí. Jistě se mnou souhlasíte, že pro takový poklad stojí za to zemřít."
"Týkala se vaše zrůdná úvaha i mých rodičů?"
"Věděli jsme, že se váš otec vyptává po celé Evropě, ale zasáhli jsme, až když našel toho Itala. Dostal se příliš blízko. Tehdy jsme poprvé a naposled ohrozili vlastní tajemství. Zuzana tu situaci uspokojivě vyřešila. Je mi líto, ale skutečně šlo o další nezbytné obchodní rozhodnutí."
Paul se na starce zuřivě vrhl. Hlaveň pistole poskočila a mířila mu na hrudník. McKoy ho popadl za rameno a strhl zpátky. "Klid, divochu. Tím, že se necháte zastřelit, nic nevyřešíte."
Paul se kroutil, aby se vysvobodil ze sevření. "Ale tím, že mu zakroutím krkem, ano." Lomcoval jím neovladatelný vztek. V životě by ho nenapadlo, že může cítit tak divokou nenávist. Chtěl Loringa zabít bez ohledu na následky a vychutnávat si každou vteřinu jeho utrpení. McKoy ho natlačil k sousední stěně. Loring se přesunul, aby je stále dělila šířka místnosti. Mohutný Američan se otočil k starci zády a zašeptal Paulovi do ucha: "Zachovejte klid a jednejte podle mě."
Zuzana Danzerová rozsvítila velký lustr, který zaplavil halu a schodiště jasným světlem. Nehrozilo, že by se služebnictvo připletlo do nočních akcí - Loring výslovně přikázal, že po půlnoci nesmí nikdo vkročit do hlavního traktu. Už si promyslela, jak odstraní těla. Než se rozední, zakope všechny tři mrtvoly v lese za

hradem. Pomalu stoupala po schodech a s pistolí v ruce dosáhla čtvrtého patra. Ticho náhle proťal výkřik ze Svatební komnaty. Rozběhla se ochozem podél zábradlí k dubovým dveřím.
Stiskla kliku. Zamčeno.
Zevnitř se ozval další výkřik.
Vypálila dvě kulky do starobylé západky. Dřevo kolem zámku se rozštíplo. Kopla do dveří. Podruhé. Další výstřel. Třetí kopanec dveře konečně rozrazil. V zšeřelé místnosti rozeznala Christiana Knolla. Ležel na posteli a pod ním se svíjela Ráchel Cutlerová.
Knoll Danzerovou spatřil a praštil Ráchel pěstí do obličeje. Pak sáhl pro něco na posteli. Zuzana uviděla v jeho ruce dýku. Namířila a stiskla spoušť, ale Knoll se překulil za lůžko a kulka ho minula. Všimla si otevřeného panelu vedle krbu. Ten parchant sem pronikl tajnou chodbou! Věděla, co bude následovat - vrhla se k podlaze a skrčila se za křeslem.
Dýka prolétla tmou a zabodla se do čalounění pár centimetrů od její hlavy. Vypálila na nepřítele další dvě rány. Odpověděly jí čtyři tlumené výstřely. Kulky rozštípaly opěradlo. Knoll je ozbrojen, blesklo jí hlavou, zblízka nemám šanci. Vyslal k němu varovný výstřel, odplazila se k otevřeným dveřím a překulila se do chodby.
Do dřevěné zárubně se zavrtaly dva projektily.
Zuzana vstala a rozběhla se.
"Musím se vrátit k Ráchel," sykl Paul kypící hněvem.
McKoy zůstal otočený zády k Loringovi. "Až na něho skočím, vypadněte odsud."
"Má zbraň."
"Vsadím se, že tady ten hajzl střílet nebude. Nemůže riskovat, že vyvrtá díru do jantaru."
"Na to bych nespoléhal."
Než mohl plán svého krajana zpochybnit další námitkou, McKoy se obrátil k Loringovi. "Počítám, že se mohu se svými dvěma miliony rozloučit, co?"
"Bohužel. Ale byl to smělý pokus."
"Smělost jsem zdědil po matce. Pracovala na okurkových plantážích v Severní Karolíně a nikdy si od nikoho nenechala srát na hlavu."

"Jak okouzlující."
McKoy se k němu nenápadně přisunoval. "Jak si můžete být jistý, že někdo o našem pobytu tady neví?"
Loring pokrčil rameny. "Toto riziko jsem připraven podstoupit."
"Mojí lidé vědí, kam jsem odjel."
Loring se usmál. "O tom pochybuji, pane McKoyi."
"Nemůžeme se dohodnout?"
"Nemám zájem."
McKoy se na něj náhle vrhl a těch deset metrů, které je dělily, překonal tak rychle, jak mu jeho tělnatá postava dovolila. Když Loring vystřelil, škubl sebou a zaječel: "Zdrhejte, Cutlere!"
Paul vystartoval k východu z Jantarové komnaty. V běhu se letmo ohlédl přes rameno. McKoy se hroutil k zemi a Loring k němu skláněl pistoli. Proskočil dveřmi, překulil se na kamenné podlaze, vstal a sprintoval temnotou k Renesančnímu sálu. Očekával, že ho Loring bude pronásledovat a střílet po něm, ale stařec se zřejmě nedokázal pohybovat tak rychle.
Uvědomil si, že se McKoy obětoval a nechal po sobě střílet, aby mu umožnil útěk. Do této chvíle netušil, že opravdu existují lidé, kteří jsou schopni zachovat se tak ušlechtile. Myslel si, že s podobnou obětavostí se lze setkat pouze ve filmu. A ted se mu do paměti vyryl poslední obrázek z Jantarové komnaty: mohutný krajan leží bezmocně na parketách.
Knoll slyšel, jak Zuzana běží pryč. Přešel pokoj a sehnul se pro dýku. Přistoupil ke dveřím a odvážil se vyhlédnout. Dvacet metrů daleko zahýbala Danzerová na schodiště. Pevně se rozkročil, rozmáchl se a hodil po ní dokonale vyváženým nožem. Ostří ji zasáhlo do levého stehna a zabořilo se až po střenku do masa.
Vykřikla a v bolestech se skácela na koberec.
"Tentokrát ne, Zuzano," řekl klidně.
Zamířil k ní.
Tiskla si dlaň zezadu ke stehnu; kolem ostří zabodnuté dýky prýštila krev. Pokusila se otočit na záda a zamířit na něj, ale Knoll jí vykopl pistoli z ruky.
Zbraň dopadla o kus dál.

Položil jí podrážku na krk a přišlápl ji k podlaze. Pak na ni namířil.
"Konec her a srandy," zasyčel zlověstně.
Zuzana sáhla dozadu a pokusila se uchopit rukojeť dýky, ale Knoll jí dupl podpatkem do obličeje.
Pak jí dvěma ranami prostřelil hlavu a Danzerová znehyb-něla.
"Za Moniku," zašeptal.
Vytrhl nůž ze stehna a otřel ostří o šaty mrtvé. Potom si vzal její pistoli a vrátil se do ložnice rozhodnutý dokončit, co začal.

56
McKoy se pokusil zvednout nebo aspoň zaostřit pohled, avšak nezvládl ani jedno. Jantarová komnata se kolem něj divoce otáčela. Nohy ho neposlouchaly, hlava se mu motala. Z postřeleného ramene se řinula krev a rychle ztrácel vědomí. V životě by ho nenapadlo, že zemře právě takto, obklopen poklady za miliony dolarů a neschopen se pohnout, zcela bezmocný.
V Loringovi se osudově spletl. Jantaru nic nehrozilo, kulka uvízla v mase. Doufal, že se aspoň Paulu Cutlerovi podařilo uniknout. Snažil se vzepřít na rukou. Z chodby zazněly blížící se kroky. Klesl na parkety a zůstal strnule ležet. Pootevřel levé oko a spatřil - hodně rozmazaně - Ernsta Loringa, který se vracel do Jantarové komnaty, pistoli stále připravenou k palbě. Ležel bez pohnutí a mobilizoval žalostné zbytky sil.
Zhluboka se nadechl a čekal, až se Loring přiblíží. Opatrný stařec mu špičkou boty strčil do levé nohy; zřejmě zkoušel, zda je oběť skutečně mrtvá. McKoy zatajil dech a podařilo se mu udržet tělo ztuhlé. Nedostatkem kyslíku a ztrátou krve se mu točila hlava.
Potřeboval toho hajzla dostat blíž.
Loring se dvěma kroky přesunul k jeho tělu.
McKoy se nečekaně ohnal a nedbaje bolesti, která mu vystřelila do pravého ramene, podtrhl nepříteli nohu. Z rány mu vytryskl krvavý proud, ale zaťal zuby a nepovolil.
Loring sebou praštil o podlahu a náraz mu vyrazil zbraň z ruky.
McKoy se na něj překulil a zaklesl mu pravé předloktí pod bradu. Před očima mu plul starcův šokovaný výraz, mizel a zase se objevoval. Musel si pospíšit.
"Pozdravuj ode mě ďábla," zachraptěl.
Z posledních sil přitlačil a počkal, až se stařec udusí.
Pak se poddal a odplul do temnoty.

Paul proběhl bludištěm chodeb v přízemí a sprintoval ke schodišti, které ho dovede do čtvrtého patra. Sotva se vřítil do osvětlené haly, pleskly nahoře dva výstřely.
Zastavil se.
Tohle je šílenství, napomenul se v duchu. Ta žena je přece ozbrojená a ty máš jen holé ruce. Ale na koho střílí? Na Ráchel? A McKoy schytal kulku, abys mohl utéct. Zdá se, že je řada na tobě.

Znovu se rozběhl a bral schody po dvou.

Knoll si svlékl kalhoty. Zabití Zuzany Danzerové mu poskytlo uspokojivou předehru. Ráchel ležela bezvládně na posteli, stále obluzená po úderech do hlavy. Odhodil pistoli na zem a sevřel v dlani dýku. Opatrně se k ženě přiblížil, něžně jí roztáhl nohy a přejel jí jazykem po vnitřní straně stehna. Nekladla žádný odpor. Čeká ho nádherný zážitek. Ráchel, pořád zpola v bezvědomí, lehce zasténala a zareagovala na dotyk. Schoval dýku do pouzdra v pravém rukávu. Omráčená a zcela povolná oběť mu neublíží, nůž nebude potřebovat. Sevřel jí dlaněmi holý zadeček a sjel jazykem do rozkroku.

"Ach, Paule," vydechla.

"Říkal jsem ti, že to bude příjemné."

Zvedl se a chystal se do ní vstoupit.

Paul zabočil na podestě a vyrazil po poslední řadě schodů ke čtvrtému patru. Ztěžka oddechoval a bolely ho nohy, ale tam nahoře byla Ráchel a potřebovala ho. U záhlaví schodiště spatřil mrtvolu Zuzany Danzerové, obličej znetvořený dvěma průstřely. Zvedl se mu žaludek, ale pak si vzpomněl na své rodiče a Čapa-jeva a necítil nic než uspokojení. Vtom mu mozkem projela zneklidňující myšlenka.

Kdo tady střílel?

Ráchel?

Z jejich pokoje k němu dolehlo zasténání.

Pak jeho jméno.

Pomalu se přiblížil k vyraženým dveřím a nahlédl do šera. Chvíli trvalo, než se oči přizpůsobily. Na posteli ležel muž a pod ním Ráchel.

Christian Knoll.

Záchvat šíleného vzteku mu nedovolil jasně uvažovat. Přeběhl místnost a skočil Knollovi na záda tak prudce, že se oba svalili z postele. Paul dopadl na rameno zraněné předchozí noci ve Sto-du. Pravou paží mu prošlehla nesnesitelná bolest. Zvedl pěst a nechal ji dopadnout. Knoll byl urostlejší a jistě zkušenější, ale ted musel čelit neovladatelné zuřivosti. Paul ho znovu udeřil a cítil, jak pod jeho pěstí povolila nosní chrupavka. Knoll zmučeně zavyl, ale bleskurychle se otočil na záda a nohama si přehodil soupeře přes hlavu. Pak se schoulil a odkutálel se z dosahu. Hned zase přiskočil, rozmáchl se a zasadil nepříteli tvrdý úder do prsou. Paulovi zaskočily vlastní sliny a sípavě lapal po dechu.

Knoll se napřímil, škubnutím ho zvedl z podlahy a brutálním úderem pěstí do obličeje ho poslal roztočeného doprostřed pokoje. Paul se omámeně motal a snažil se zaostřit pohled na rotující nábytek a na vysokého muže, který se k němu hrozivě blížil. V je-denačtyřiceti letech absolvoval svůj první pěstní souboj a nedalo se říct, že zrovna úspěšně. Vtom se mu před duševním zrakem zjevil Knollův holý zadek houpající se nad Ráchel. Zmobilizoval síly, nadechl se a skočil na nenáviděného nepřítele. Uvítala ho pěst zabořená do žaludku.

Zatraceně! Nemáš šanci, chlapče.

Knoll ho popadl za vlasy.

"Přerušil jsi mi zábavu a to já nemám rád. Copak sis v chodbě nevšiml slečny Danzerové? Taky mě vyrušila."

"Do hajzlu s tebou, Knolle."

"Bože, ty jsi ale vzdorovitý," ušklíbl se Knoll. "A taky odvážný. Ale slabý."

Pustil Paulovy vlasy a praštil ho do obličeje. Z rozbitého nosu vytryskla krev a síla úderu odhodila vrávorajícího Paula ke dveřím a do chodby. Pravé oko mu rychle otékalo a nemohl ho otevřít.

Moc už toho nevydrží.

Ráchel si nejasně uvědomovala, že se něco děje, ale pořád měla v hlavě zmatek. Jednu chvíli se jí zdálo, že se s ní Paul miluje, hned nato slyšela zvuky boje, rány a dopad těla na podlahu. Potom hlas.

Zvedla se na lokti.

Před očima se jí zjevil Paulův obličej. Pak jiný.

Knollův.

Paul byl oblečený, jeho soupeř od pasu dolů nahý. Snažila se tu informaci zpracovat, ujasnit si na první pohled nemožnou situaci.

Zaposlouchala se do Knollova hlasu.

"Přerušil jsi mi zábavu a to já nemám rád. Copak sis v chodbě nevšiml slečny Danzerové? Taky mě vyrušila."

"Do hajzlu s tebou, Knolle."

"Bože, ty jsi ale vzdorovitý. A taky odvážný. Ale slabý."

Potom Knoll udeřil Paula do obličeje. Z nosu mu vytryskla krev a odvrávoral do chodby. Knoll šel za ním. Pokusila se vstát z postele, ale zesláblé nohy ji neudržely a svalila se na podlahu. Bolestně pomalu se plazila ke dveřím. Cestou narazila na pánské kalhoty, boty a... něco tvrdého.

Ohmatala jeden předmět, pak druhý. Dvě pistole. Nechala je ležet a plazila se dál. Přidržujíc se rámu dveří se vztyčila. Knoll se hrozivě blížil k Paulovi.

Paul pochopil, že nastává konec. Po úderech do hrudi sotva dýchal, plíce měl stažené, několik žeber bezpochyby zlomených. Obličej ho mučivě bolel a skoro neviděl. Knoll si s ním sadisticky pohrával. Profesionálovi se prostě nemohl rovnat. Vyškrábal se na nohy, opíraje se o kamenné zábradlí podobné tomu na terase opatství vysoko nad Stodem. Zahleděl se do haly o čtyři patra níž a cítil, že bude zvracet. Zář křišťálového lustru mu oslepovala jediné funkční oko a musel přimhouřit víčko. Vtom ho silná ruka prudce strhla dozadu a otočila. Knoll se na něj výsměšně

křenil.
"Máš dost, Cutlere?"
Nezmohl se na nic než na plivanec do obličeje. Němec odskočil, pak se na něj vrhl a vší silou ho udeřil pěstí do břicha. Paul kašlal krev a zoufale se snažil popadnout dech. Knoll ho praštil

do zátylku a srazil k podlaze. Podlomily se mu nohy a bezmocně sledoval, jak nepřítel kroutí pravým předloktím. Světlo lustru se odrazilo od ostří dýky.
Ráchel sledovala zastřenýma očima, jak Knoll mlátí Paula. Ráda by mu pomohla, ale sotva se udržela na nohou. Obličej ji bolel po fackách a otékající pravá tvář jí dál zhoršovala vidění. V hlavě jí dunělo. Svět kolem ní se otáčel a padal do mlhy. Žaludek se jí zvedal jako lodička na rozbouřeném moři.
Paul se svezl k podlaze, ale Knoll ho škubnutím zase postavil. Náhle si vzpomněla na dvě pistole a odvrávorala zpět do ložnice. Jako slepá šmátrala po podlaze, až se konečky prstů dotkly zbraně. Zvedla ji a belhala se ke dveřím.
Knoll, otočený zády k pokoji, ustoupil od Paula. V jeho ruce se zableskl nůž a Ráchel si uvědomila, že zbývají pouhé zlomky vteřiny. Knoll zvedl ruku s nožem a zamířil k Paulovi. Ráchel namířila a poprvé v životě stiskla spoušť. Kulka vyletěla z hlavně, ale místo očekávaného zaburácení výstřelu se ozvalo jen tlumené lupnutí, jako když praskne poloprázdný balónek na dětské oslavě.
Střela se zavrtala Knollovi do zad.
Zavrávoral a otočil se, pak k ní vykročil a oháněl se nožem.
Znovu vypálila. Pistole jí poskočila v dlani, ale udržela ji.
Další výstřel.
A ještě jeden.
Kulky vnikaly Knollovi do prsou. Pomyslela na to, k čemu asi v posteli došlo, sklonila hlaveň a střelila ho třikrát do obnaženého rozkroku. Knoll zavyl bolestí, ale jako zázrakem se udržel na nohou. Sklopil zrak k proudům krve, které se valily z průstřelů, a vrávoral zpátky k okraji ochozu. Ráchel se chystala znovu stisknout spoušť, když vtom Paul přiskočil k polonahému nepříteli, nadzvedl ho a shodil do čtyři patra hluboké propasti. Ráchel se svalila k zábradlí a mezerou mezi sloupky spatřila, jak Knoll dopadl na lustr a vytrhl masu křišťálu z ukotvení ve stropě. Zasršely namodralé jiskry. Tělo se v záplavě rozbitého skla řítilo volným pádem k mramorové podlaze. Po tupém nárazu následoval cinkot střepin jako závěrečný aplaus po posledním akordu symfonie.
Pak hrobové ticho.

Knoll se nehýbal.
Podívala se na Paula. "Jsi v pořádku?"
Neodpověděl a beze slova ji objal. Něžně ho pohladila po tváři. "Bolí tě to tak strašně, jak to vypadá?" zeptala se zajíkavě.
"Ještě hůř."
"Kde je McKoy?"
Paul se ztěžka nadechl. "Schytal kulku..., abych mohl za tebou. Když jsem ho viděl naposled, krvácel... po celé Jantarové komnatě."
"Po Jantarové komnatě?"
"To je na... dlouhé vyprávění. Později."
"Myslím, že bych měla vzít zpátky všechny ty nepěknosti, co jsem o tom velkém bláznovi kdy řekla."
"To byste měla," zaznělo překvapivě zezdola.
Nahlédla přes zábradlí. McKoy kulhal do potemnělé haly a držel se za zraněné levé rameno.
"Kdo je to?" ukázal na mrtvolu.
"Parchant, který zabil mého otce," zavolala dolů Ráchel.
"Zdá se, že je skóre vyrovnáno. Kde je ta ženská?"
"Mrtvá," odpověděl Paul.
"Zaplať pánbůh, že je ta čubka po smrti."
"A co Loring?" zeptal se Paul.
"Toho hajzla jsem uškrtil."
Paul sykl bolestí. "Zaplať pánbůh, že je po smrti. Jste v pořádku?"
"Nic, co by dobrý felčar nespravil."
Paul se zmohl na chabý úsměv a mrkl na Ráchel. "Mám dojem, že se mi ten chlap začíná líbit."
Oplatila mu úsměv. "Mně taky."

Epilog
Sankt Peterburg, Rusko 2. září
P
aul a Ráchel stáli před postranní kaplí obklopeni mramorem, do jehož elegantních žlutavých tónů zářila zeleň ruského malachitu. Šikmé paprsky dopoledního slunce vytvářely za knězem oděným do lesklého zlatého ornátu iluzi světelné stěny.
Brent zaujal místo vlevo od otce, Maria za matkou. Patriarcha slavnostně odříkával vážná slova svatebního slibu, jeho hlas podbarvoval zpěv chrámového sboru. Až na novomanžele, jejich děti a Waylanda McKoye byla katedrála svatého Izáka prázdná. Paulův pohled přilákalo barevné okno zasazené uprostřed stěny mezi ikonami. Zobrazovalo

Krista po zmrtvýchvstání. Nový začátek. Jak příhodné, pomyslel si.
Kněz dorecitoval slib a sklonil hlavu. Obřad skončil.
Paul něžně políbil manželku a zašeptal: "Miluju tě."
"Já tebe taky," odpověděla.
"Tak se nestyd, Cutlere, a pořádně jí zamkni pusu," ozval se McKoy.
Paul se usmál, pak poslechl radu svého krajana a vášnivě Ráchel políbil.
"Tati," signalizovala Maria, že by to už stačilo.
"Nech je na pokoji," okřikl sestru Brent.
McKoy k němu přistoupil. "Chytrý kluk. Po kterém z vás je?"
Paul se neubránil úsměvu. Mohutný krajan vypadal v obleku a kravatě velmi nezvykle a zraněné rameno se už zahojilo. I on a Ráchel se rychle zotavili, ačkoliv si poslední tři měsíce připadali, jako by žili v bouřlivém víru.
Do hodiny po Knollově smrti zavolala Ráchel Pannikovi. Německý inspektor pak požádal českou policii o okamžitý zásah a sám za svítání dorazil v doprovodu zástupců Interpolu na hrad

Loukov. Dopoledne povolali velvyslance Ruské federace v Praze a druhý den odpoledne přiletěli kurátoři a úředníci z Ermitáže a Kateřinského paláce. Další den ráno přibyl tým z Carského Sela. Rusové neztráceli čas a okamžitě začali Jantarovou komnatu rozebírat, aby ji vrátili do Sankt Peterburgu. Česká vláda, informovaná o Loringových nekalých aktivitách, nekladla žádný odpor.
Vyšetřovatelé Interpolu brzy odhalili spojení s Franzem Fell-nerem. Dokumenty nalezené na hradech Loukov a Herz potvrdily existenci klubu nazývaného Zachránci ztracených starožitností. Vzhledem k tomu, že Fellnerův rod vymřel, německá vláda ihned zasáhla a zkonfiskovala jeho majetek. Hledání jeho soukromé sbírky sice nějakou dobu trvalo, ale k odhalení totožnosti ostatních členů klubu stačilo pár dní a jejich sídla byla obsazena policií pod vedením pracovníků divize uměleckých krádeží Interpolu.
Kořist byla obrovská.
Sochy, rytiny, šperky, kresby a obrazy, zejména starých mistrů, považované za navždy ztracené. V podstatě přes noc byly objeveny odcizené umělecké poklady v hodnotě miliard dolarů. Ale protože akvizitéři kradli pouze již dříve ukradené předměty, mnohé vlastnické nároky byly v nejlepším případě sporné a v nejhorším nulové. Počet vládních i soukromých nároků vznesených po celé Evropě šel do tisíců. Nakonec jich bylo tolik, že zasáhl Evropský parlament, který dospěl k politickému rozhodnutí předat všechny spory k posouzení Mezinárodnímu soudu v Haagu. Jeden z žurnalistů referujících o případu poznamenal, že potrvá desítky let, než handrkování skončí, a že jedinými skutečnými vítězi budou právníci.
Loringova rekonstrukce Jantarové komnaty byla tak precizní, že zrestaurované panely přesně pasovaly do příslušných mezer v Kateřinském paláci. Podle původního plánu měly být tyto panely vystaveny jinde a nová kopie Komnaty měla zůstat zachována. Ruští puristé však ostře namítali, že se jantar musí vrátit na své právoplatné místo, které mu jako domov určil Petr Veliký (ačkoliv se Petr o Komnatu vůbec nezajímal a byla to jeho dcera carevna Alžběta, která práci na její ruské verzi zadala). Během devadesáti dnů od svého objevení zdobily tedy jantarové panely původní místnost v přízemí Kateřinského paláce.

Ruská vláda z vděčnosti pozvala Ráchel, Paula, jejich děti a McKoye na slavnostní odhalení Jantarové komnaty a poskytla jim leteckou přepravu na své náklady. A když už byli v Sankt Peter-burgu, rozhodli se Paul s Ráchel pro svatbu v pravoslavném kostele. Církev zpočátku nesměle protestovala, protože byli rozvedení, ale jakmile novomanželé popsali neobvyklé okolnosti a vysvětlili, že se k sobě vlastně vracejí, námitky zmizely. Prostý obřad se jim líbil a zapamatují si ho do konce života.
Paul poděkoval knězi a ustoupil od oltáře.
"Bylo to moc pěkné," ocenil McKoy. "Krásný způsob, jak zakončit tuto hromadu sra... záležitost."
Ráchel se usmála. "Copak, děti vás omezují ve vašem obvyklém stylu?"
"Ne, jenom ve slovníku."
Zamířili k východu z katedrály.
"Cutlerova rodina pokračuje do Minsku?" zeptal se McKoy.
Paul přikývl. "Splníme poslední povinnost a pak rovnou domů."
Věděl, že McKoy přijel hlavně kvůli publicitě; ruská vláda dokázala projevit vděčnost za navrácení jednoho ze svých nejcennějších uměleckých pokladů. Včera při slavnostním otevření se hřmotný krajan usmíval na všechny strany a plácal přítomné po ramenou, vychutnávaje si pozornost médií. Prostřednictvím satelitu dokonce vystoupil v diskuzním pořadu Larryho Kinga a odpovídal na dotazy z celého světa. Redakce National Geographic s ním jednala o hodinovém dokumentu o Jantarové komnatě; nabízený honorář bohatě uspokojí nároky investorů a vyřeší možné právní spory ohledně vykopávek ve Stodu.
U hlavní brány se zastavili.
"Opatrujte se, vy dva," řekl McKoy a ukázal na děti. "Je taky."
Ráchel ho políbila na tvář. "Už jsem vám poděkovala za to, co jste pro nás udělal?"
"Vy jste pro mě udělali víc."
"Možná ne."
McKoy se usmál. "Vyrovnáme se, kdykoliv si budete přát, Vaše Ctihodnosti."

Paul mu potřásl rukou. "Doufám, že se nevidíme naposled." "Kdepak. Nejspíš budu brzy opět potřebovat vaše služby."

"Snad ne další vykopávky?" podivil se Paul. McKoy pokrčil rameny. "Kdo ví? Svět je pořád plný sra... věcí, které čekají na objevení."

O dvě hodiny později vyjel ze sanktpeterburgského nádraží vlak a zamířil na jih do Běloruska na pětihodinovou jízdu mezi hustými lesy a zvlněnými poli modře kvetoucího lnu. Blížil se podzim a jeho příchod ohlašovalo červeně, oranžově a žlutě zbarvené listí.

Ruští činitelé intervenovali u běloruských úřadů a všechno zařídili. Rakve s ostatky Karola a Maji Boryových dorazily předchozího dne speciálním letadlem. Ráchel věděla, že její otec toužil spočinout ve své rodné zemi, a chtěla, aby rodiče leželi vedle sebe. Teď už je nikdo nerozdělí, běloruská půda se stane místem jejich společného věčného odpočinku.

Rakve čekaly na nádraží v Minsku, odkud byly převezeny na malebný hřbitov čtyřicet kilometrů západně od hlavního města, co nejblíže k vesnici, kde se oba narodili. Cutlerova rodina následovala pohřební vůz v pronajatém automobilu v doprovodu amerického vyslance, který měl zajistit hladký průběh pohřbu.

U soukromého obřadu asistoval samotný běloruský patriarcha. Ráchel, Paul, Maria a Brent společně poslouchali vážná slova doprovázející zesnulé na věčnost. Svěží vánek čuchal zhnědlou trávu, když byly rakve spuštěny do hrobu.

"Rozlučte se s babičkou a dědečkem," řekla Ráchel dětem a podala každému několik snítek modrého lnu; sourozenci hodili kytičky do otevřeného hrobu.

Paul přistoupil k manželce a objal ji. Uslzeným zrakem postřehla, že i jemu zvlhly oči. O nočních událostech na hradě Lou-kov spolu nikdy nemluvili. Knoll díky bohu nedokončil, co měl v úmyslu. Paul riskoval život, aby mu v tom zabránil. Ráchel svého muže milovala. Kněz je ráno upozornil, že manželství se uzavírá na celý život a musí se brát vážně, zejména když jsou zde děti. Z celého srdce mu dala za pravdu.

Přistoupila k hrobu. S matkou se rozloučila již téměř před čtvrt stoletím.
"Sbohem, tati."
Paul si stoupl vedle ní. "Sbohem, Karole. Odpočívej v pokoji."

Ještě chvíli mlčky postáli a poděkovali patriarchovi, pak zamířili k autu. Nad hlavami jim přeletěl sokol a zmizel v azurovém nebi. Vítr zesílil a znovu připomněl podzim. Děti běžely napřed a blížily se k bráně.
"Zpátky do práce, co?" řekla Paulovi.
"Nejvyšší čas vrátit se do normálního života."

V červenci vyhrála volby, přestože kampaň v podstatě ignorovala. Hlasy jí zajistila mediální proslulost po záchraně Jantarové komnaty, díky níž oba soupeře hravě porazila. Marcus Nettles byl na hlavu poražen, avšak Ráchel hašteřivého právníka navštívila a usmířila se s ním na důkaz nového, mnohem smířlivějšího přístupu ke svému okolí.
"Myslíš, že bych měla zůstat soudkyní?"
"Rozhodnutí je výlučně na tobě."

"Uvažovala jsem, že to možná není tak dobrý nápad. To povolání ode mě vyžaduje příliš velké soustředění."
"Musíš dělat to, co tě baví," opáčil Paul.

"Dřív jsem si myslela, že mě baví právě práce soudkyně. Dnes si tím nejsem tak jistá."

"Vím o firmě, která by ve svém trestně právním oddělení jistě bývalou soudkyni uvítala."
"A není to náhodou Pridgen & Woodworth, že ne?"
"Možná. Jak víš, mám tam jistý vliv."

Objala ho kolem pasu a společně kráčeli k bráně. V jeho blízkosti se cítila dobře. Chvíli šli mlčky a Ráchel se spokojeně usmívala. Přemýšlela o budoucnosti, o dětech, o Paulovi. Návrat k advokátní praxi by se mohl stát tím pravým řešením, kancelář Pridgen & Woodworth ideálním zaměstnavatelem. Podívala se na manžela a v duchu si zopakovala, co jí právě řekl.
Jak víš, mám tam jistý vliv.
Přitiskla se k němu a pro jednou nic nenamítla.